

දීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම් 2011

ජාතික ජලජ සම්පත් පරියේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීතායනනය

කාක දුපත, මට්ටක්කුලිය, කොළඹ - 15

දුරකථනය : 011 2521000, 011 2521006 පැක්ස් : 011 2 521932

Web : <http://www.nara.ac.lk>

පිටුන

1.	සංස්ථානික තොරතුරු	1
2.	පරේයේෂණ කටයුතු පිළිබඳ සූචීතේෂණ	5
3.	මුල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සූචීතේෂණ	7
4.	මානව සම්පත් තොරතුරු	12
5.	පරේයේෂණ අංශ	24
5.1	පාරිසරික අධ්‍යයන අංශය	24
5.2	ධිවර තාක්ෂණ අංශය	48
5.3	ජාතික ජලගාස්ත්‍රීය කාර්ඩාලය	50
5.4	අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජල්ස්වී වගා අංශය	58
5.5	සමුද්‍ර ජීව විද්‍යා සම්පත් අංශය	78
5.6	ජාතික සාරග විද්‍යා සහ සමුද්‍රීය විද්‍යා ආයතනය (NIOMS)	90
5.6	පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	99
5.7	සමාජ ආර්ථික සහ අලෙවී පරේයේෂණ ආයතනය	117
5.8	තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය	123
5.9	ප්‍රස්තකාල සහ තොරතුරු අංශය	128
6.	අනුයාත සේවා	134
6.1	සහ මෙහෙයුම්	134
6.2	මිලදී ගැනීම් සහ සැපයුම් ඒකකය	137

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (නාරා)

1. සංස්ථානික තොරතුරු

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (නාරා) ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අයත් පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා කළමණාකාර කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සම්බන්ධිකරණය කිරීම පිළිබඳ පූර්ණ වගකීම දරන ප්‍රධාන ජාතික ආයතනයයි. දිවර දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ අංශය ප්‍රතිච්‍යුහාගත කොට 1981 වසරදී නාරා නියෝජිත ආයතනය පිහිටුවන ලදී. මෙය ප්‍රතිච්‍යුහාගත කිරීමේදී දැනට කොළඹ 15 කාක දුපතෙහි නාරා ආයතනය පිහිටුවා තිබූ මතස්‍ය තාක්ෂණ ආයතනය සමග පර්යේෂණ අංශය ඒකාබද්ධ කොට, 1981 අංක 54 දරන ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිත ආයතනය තමින් යුත් පාර්ලිමේන්තු පනත අනුව අංග සම්පූර්ණ පර්යේෂණ නියෝජිත ආයතනයක් පිහිටුවන ලදී. එම පාර්ලිමේන්තු පනත 1966 අංක 32 දරන ජාතික ජලසම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිත ආයතන පනත මගින් සංශෝධනය කරනු ලැබේය. දිවර හා ජල සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්නා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස නාරා නියෝජිත ආයතනය කටයුතු කරයි.

අපේ දැක්ම

කළාපයෙහි ජලජ සම්පත් සිරක්ෂණය, කළමණාකරණය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සිදුකරන ප්‍රමුඛ ආයතනය වේම.

අපගේ මෙහෙවර

විද්‍යා හා තාක්ෂණ දැනුම සහ සම්පත් පදනම උපයෝගී කර ගනිමින් ජලජ සම්පත් අංශයෙහි ජාතික සංවර්ධන ගැටළු සඳහා නවෝත්පාදන විසඳුම් සම්පාදනය කිරීම.

නියෝජිත ආයතනයෙහි ප්‍රමුඛ අරමුණු සහ කාර්යාලයන් පහත සඳහන් වේ

ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික විශේෂය දැනුම නිසිසේ යොදවනු ලබන බවට සහ ප්‍රයෝගනයට ගනු ලබන බවට වග බලා ගැනීම.

- සංස්ථා සහ අංශ ජලජ සම්පත් හඳුනා ගැනීම, ඇස්කමේන්තු ගත කිරීම, කළමණාකරණය සහ සංවර්ධනය වෙත යොමු වූ පර්යේෂණ කටයුතු පැවැත්වීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

- ජලජ සම්පත්වල උපයෝගනය, කළමණාකරණය සහ සංවර්ධනයට අදාළ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් සහ විශේෂය දැනුම සැපයීම සහ සම්බන්ධිකරණය කිරීම.
- ජලජ සම්පත් සහ අදාළ විෂයන් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පරායෝග සහ තොරතුරු එකතුව, ව්‍යාප්තිය සහ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
- පූහුණුව ලබා දීම.

පාලක මණ්ඩලය

1996 අංක 32 දරන පනතින් සංගේධිත, 1981 අංක 54 දරන ජාතික ජලජ සම්පත් පරායෝග සහ සංවර්ධන නියෝජිතායන පනතේ 6 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පාලක මණ්ඩලය, පත්කල සාමාජිකයන් අවදෙනෙකුගෙන් (08) සහ නිල බලයෙන් පත්වූ සාමාජිකයින් අට දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

පහත සඳහන් සාමාජිකයින් 2011 වසර තුළ පාලක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් ලෙස සේවය කළ අතර, වසර තුළ මණ්ඩලයේ රස්වීම් එකාළභක් පවත්වන ලදී.

පත්කරන ලද සාමාජිකයින්

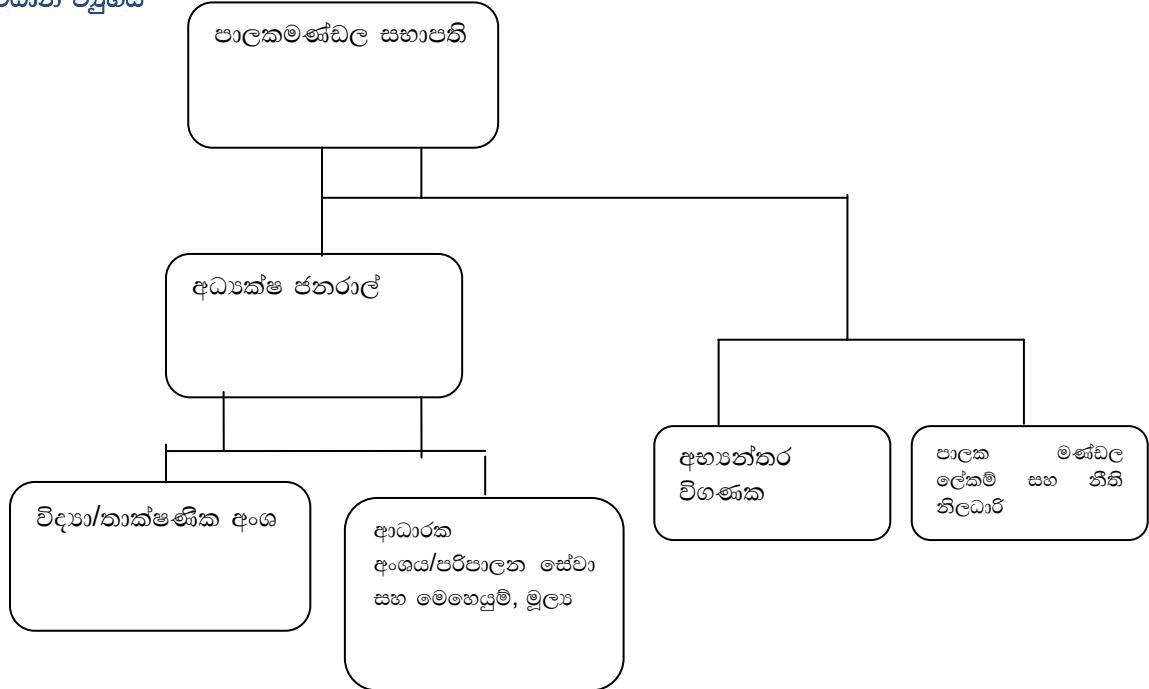
1. ආචාර්ය හිරාන් ඩී. ජයවර්ධන මහතා – සහාපති
2. ආචාර්ය කේ. සිවසුලමේනියම් මහතා
3. මහාචාර්ය ඩී. එම්. රී. වන්නිනායක මහතා
4. මෙවදා එස්. ඩී. සමරසුන්දර මහතා
5. ඩින්ස්ට්‍යන් ප්‍රනාන්ද මහතා
6. ආචාර්ය ඔස්කා අමරසිංහ මහතා
7. කේ. එන්. රියන්සි පෙරේරා මහතා
8. එම්. එස්. ඉර්ජාචි රුම් ජ්‍යෙෂ්ඨ මහතා

නිල බලයෙන් පත්වූ සාමාජිකයෝ

1. ආචාර්ය දමිතා ද ගොයිසා මිය - ලේකම්, දිවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන ආමාත්‍යාංශය.
2. රියාල් අද්මිරාල් එස්. එ. එම්. එස්. පෙරේරා මහතා – අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මෙහෙයුම්) – ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව
3. එ. ආර්. විකුමරත්න මහතා – නියෝජන අධ්‍යක්ෂ, ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව
4. එස්. එම්. ඩී. ප්‍රනාන්ද මහතා – මිනුම්පති

5. ආචාර්ය සරත් අභයවර්ධන මහතා - අධ්‍යක්ෂ, ජාතික විද්‍යා පදනම
6. නිල්මිණී දියබෙදනගේ මෙනවිය - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් , නාරා
7. නිමල් හෙටිටි ආරච්චි මහතා - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, දේවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව (2011 සැප්තැම්බර සිට)
8. අනුර ජයවිතුම මහතා - අතිරේක ලේකම්, වරාය සහ මහා මාර්ග අමාත්‍යාංශය (2011 නොවැම්බර සිට)

සංවිධාන ව්‍යුහය

සංවිධානය

ଆචාර්ය හිරාන් බිඩි. ජයවර්ධන මහතා සහ නිල්මිණී දියබෙදනගේ මහත්මිය සමාලෝචිත වසරකු එමුවෙනින් සභාපති සහ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ලෙස සේවය කළේය.

නාරා නියෝජිත ආයතනයට පැවරී ඇති අනිවාර්ය කාර්යභාරය ඉටුකරලීම පිණිස සංවිධානය; පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණ සේවා අංශ දානයකට බෙදා ඇති අතර, ඒවා නම් පරිසර අධ්‍යයන අංශය, දේවර තාක්ෂණ අංශය, ජලගුණ විද්‍යා කාර්යාලය, තොරතුරු හා තාක්ෂණ අංශය, අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජල ජීවී වගා අංශය, ප්‍රස්ථකාල සහ තොරතුරු, සමුද්‍ය ජීවී සම්පත් අංශය, සාගර විද්‍යා සහ සමුද්‍ර විද්‍යා ජාතික ආයතනය, සමාජ අද්වීක සහ අලෙවි පර්යේෂණ ආයතනය, පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය සහ ඉන්ජිනේරු සහ තාක්ෂණික අංශය වන අතර, ඒවාට සභායක සේවා සැපයීම පිණිස පරිපාලන සේවා අංශය සහ මෙහෙයුම් සහ මූල්‍ය අංශය වේ.

2010 වසර තුළ පහත සඳහන් නිලධාරීන් අංශ ප්‍රධානීන් ලෙස රාජකාරී කටයුතු සිදු කරන ලදී .

පරේයේෂණ අංශය

එස්. ඩී. එම්. අස්ථ්‍රී මහතා	පරිසර අධ්‍යක්ෂණ අංශය
එන්. ඩී. ප්‍රනාදේව මහතා	ධිවර තාක්ෂණ ඒකකය
එම්. ඩී. ආරියවංශ මහතා	ජලගුණ විද්‍යා කාර්යාලයය
ඒ. ඩී. ඩී. කේ. ගුණරත්න මහතා	තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය
ආචාර්ය එම්. එම්. ඩී. කිත්සිර මහතා (2011.01.01-2011.01.12)	අභ්‍යන්තර ජල්‍ය සම්පත් සහ ජල්‍යරෝපණ අංශය
ආචාර්ය ඩී. කේ. එම්. විජේදුණවරධන මිය (2011.01.12 -2011.08.03)	
ආචාර්ය වි. පහලවත්ත ආරච්ඡ්‍ය මිය (2011.08.05 –2011.12.31)	
කේ. ඩී. ඩී. එස්. කාරියවසම් මිය	පුස්තකාල සහ තොරතුරු
ආචාර්ය අර්. අර්. ඩී. මල්දෙනිය මිය	සමූද්‍ර තෙවෙන සම්පත්
ආචාර්ය වි. කේ. ඩී. තෙන්නකේන් මහතා (2011.01.01-2011.08.21)	සාගර විද්‍යා සහ සමූද්‍ර විද්‍යා ජාතික ආයතනය
ආචාර්ය කේ. අරුලනාතන් මහතා (2011.08.22-2011.12.31)	
ආචාර්ය කේ. ඩිඩ්. එස්. ආරියවං්‍ය මිය	පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය
කේ. එම්. එම්. එල්. අමරලාභ මහතා	සමාජ - ආර්ථික සහ අග්‍රැක්ෂණ අංශය
ආචාර්ය වි. කේ. ඩී. තෙන්නකේන් මහතා (2011.01.01-2011.08.21)	ඉන්ජිනේරු සහ තාක්ෂණ ආයතනය

සහාය සේවා අංශ

සුමෙද ජයසිංහ මහතා	පරිපාලන අංශය
ආර්. එම්. ඩී. රණසිංහ මිය	මූල්‍ය අංශය
ආචාර්ය වි. කේ. ඩී. තෙන්නකේන් මහතා (2011.01.01 -2011.08.21)	සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය
එන්. ඩී. ඩී. ප්‍රනාදේව මහතා (2011. 07.26-2011.12.31)	
එම්. ඩී. සේනාරත්න මහතා	අභ්‍යන්තර විගණක අංශය

2. පරෝධීයන් කටයුතු පිළිබඳ සූචිගේෂනා

සමුදු මත්ස්‍ය සම්පත : කුඩා සමුදු මුළුන් ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වේ. බටහිර, දකුණු සහ නැගෙනහිර වෙරළ තීරවල විශාල මත්ස්‍ය ගොඩැඩිම්වල සිට කුඩා මත්ස්‍ය ගොඩැඩිම් අධික්ෂණය කරන ලදී. මේ සඳහා දිවර මෙහෙයුම් කටයුතු, කුඩා මත්ස්‍යයින් ඇල්ලීමේ කාරුණයේ යෙදුනු බෝට්ටු වලින් අල්වා ගත් මුළු මත්ස්‍යයින් ප්‍රමාණය සහ මත්ස්‍ය විශේෂ වශයෙන් ඒවායේ සංයුතිය, ප්‍රධාන මත්ස්‍ය විශේෂ වර්ගවල දිග මැනීම සහ මෙහෙයුමේ යෙදී ඇති සත්‍යාග බෝට්ටු පිළිබඳ වාර්තා කිරීම ඇතුළත් වේ. ප්‍රධාන සමුදු මත්ස්‍යයින්ගේ ප්‍රජනක ජේව විද්‍යාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ගොඩැඩිම් ස්ථාන වලින් ලබාගත් ජේව මත්ස්‍ය නියැදි විශ්ලේෂණය කරන ලදී. සීමිත කාල සීමාවක් තුළ පැහැදිලිවම අධික වශයෙන් මුළුන් ඇල්ලීම් ප්‍රතිතලයක් ලෙස දැනට පවත්නා මත්ස්‍ය සම්පත කෙරෙහි බරපතල වෙනස්කමක් සිදු කළ හැකි දිවර කරමාන්තය (අනිකුත් හේතු නිසා තොග ක්ෂය විම) හැරුණු විට, කුඩා සමුදු විශේෂ සහ සාධක සම්බන්ධ දැනට පවත්නා මුළුන් ඇල්ලීම් ප්‍රායෝගික හාවිතයන් පිළිබඳ පැහැදිලි සාක්ෂාත්‍ය තොමැති. අක්වෙරල දිවර කරමාන්තයේ සංවර්ධනයත් සමගම මුහුදු දිවර කරමාන්තය සඳහා තුළ මත්ස්‍යයින්ගේ දායකත්වය වැදගත් වන අතර, විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ විශාල සමුදු/අක්වෙරල දිවර කරමාන්තයේ වැදගත්ම මතුකර දක්වමින් වසර ගනනාවක් පුරාවට අල්ලාගනු ලබන මත්සයින් සංඛ්‍යාව ඉහළ ගොස් ඇත. පසුගිය වසර පහක කාලය තුළ සම්පූර්ණ මත්සයින් ප්‍රමාණයෙන් 5%ක් ලැබේ තිබෙන්නේ අක්වෙරල දිවර යාතු වලිනි.

සාගර විද්‍යාව : ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරලේ දියඟත් වූ නැව් සම්බන්ධයෙන් අනුකූලිත දිසා පරිශේෂකන සෝනාර (දෝර්කාර පිරික්සුම් උපකරණය), සමීක්ෂණය සිදුකර, ඒවායේ නිවැරදි පිහිටීම සොයාගැනීම මෙන්ම ස්කුබා ධාවනයන් ආශ්‍රිත සංවාරක කරමාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස පවත්නා තත්ත්වයන් සොයා බැලීම සහ මත්සයින් බහුලව රස්වී ඇති ස්ථාන දැන ගැනීම ද මේ හරහා සිදු කරන ලදී. වුනා මුළුන් ඇල්ලීම සිදු කරන ස්ථාන පුරුව වශයෙන් දැන ගැනීම සහ දිවරයින් සඳහා තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කර ඇත්තේ මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩුකරමින් සහ දිවරකරමාන්තයේ කාරුණ්‍යක්ෂමතාවය වැඩිකර එමගින් අපනයනය සඳහා ගුණාත්මක බවින් යුත් මත්සයින් සොයා ගැනීම පිණිසය. සුනාම්, කුණාටු, දියවැල් අධිය වැනි සාගරය පදනම් වූ විනාශයන් විවරතනය කරමින් සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ඡලතරණ සිතියම : හම්බන්තොට සහ ත්‍රිකුණාමලය යන වරායන් සඳහා මෙන්ම බෙරුවල සහ පානුරු සඳහා අගාධමිතික සමීක්ෂණය සම්පූර්ණ කරන ලදී. එම ස්ථාන සඳහා නාවුක සිතියම ද පිළියෙළ කරන ලදී. ගැනුරුතාවය සහ ප්‍රදීපාගාර ද අන්තර්ගත කරමින් සමුදු සීමා සිතියම සකස් කළ අතර ඡලතරණ සුරක්ෂිතව සහතික කිරීම පිණිස දිවරයින් අතර එය බෙදාහරින ලදී.

පාරිසරික පරෝධීයන් : විවිධ වර්ගයේ මිරිදිය සහ වෙරළාසන්න ජල පද්ධති වල ජලයේ ගුණාත්මක බවහි වර්තමාන තත්ත්වය සොයා ගැනීම පිණිස දිසු තක්සේරු සමීක්ෂණ හයක් සිදුකරන ලදී. ශ්‍රී

ලංකාවේ උතුරු වෙරළේ මූහුදු කැකිරි හැඩැති එක්නොබෝමාටා සම්පත් බහුලව ඇති හුමීන් වල ජලයෙහි ගුණාත්මක බව අධික්ෂණය කරන ලදී. ප්‍රත්තලම් කලපුවේ ඇති දුපත් සූක්ෂම වාසස්ථාන ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමේ හැකියාව සොයාබලා කෙටි වාර්තාවක් සකස් කරන ලදී. මිගමුව කලපුවේ ගුවන් ටැක්සි රථ මෙහෙයුම් සම්බන්ධ මූලික පරිසර පරික්ෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී. මන්නාරම් මූහුදේ සිදුකිරීමට යෝජීත අක්වෙරල විදුම් කාර්යයන්හි දී පාරිසරික බලපෑම සඳහා පිළිගත් ආයතනයක් ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම: පේෂාජදායී, සනීපාරක්ෂක ඉහළ ගුණාත්මක බවකින් යුතු මත්ස්‍ය පාදක නිෂ්පාදන (කරවල, උම්බලකඩ, දුම්ගැසු කරවල සහ ජාඩි) නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය දේවර ජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. මත්සයින් සම්බන්ධ කාර්යයන්හි දී අනුගමනය කළ යුතු ප්‍රශ්න කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් දේවර ජනතාවගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම පිණස දැනුවන් කිරීමේ වැඩ සහන් පවත්වන ලදී. සැල්මනෙල්ලා වර්ග සහ උස්සෙවිරියා මොනොසයයිලාජ්නස් සහ ර් කෝලෝයි විශේෂ සඳහා විද්‍යාගාරයේදී බහු අවයවිකරණ දම ප්‍රතික්‍රියාව පාදක කොටගත් අනාවරණ ක්‍රම ස්ථාපනය කරන ලදී. සමුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් ඔඩායිය වශයෙන් වැදගත් වන රසායනික ද්‍රව්‍ය නිස්සාරණය කරනු ලැබේ.

ඡලජරෝපණය සහ අභ්‍යන්තර දේවර කරමාන්තය : මූහුදු කැකිරි හැඩැති එක්නොබෝමාවන් අභිජනනය සහ ඒ සඳහා රෝපණ ක්‍රමවේදයන් සවර්ධනය කරමින් පවතින අතර, පොද්ගලික අංශය කරා ද දැනුම ව්‍යාප්ත කිරීමට සූදානම් කර තිබේ. ආවෙශික සහ විදේශීක විසිතුරු මසුන් අභිජනනය සිදුකළ අතර, එසේ ලබාගත් දැනුම ප්‍රහුණු පායමාලාව හරහා ගොවීන් අතරට ව්‍යාප්ත කරන ලදී. මූහුදු පැලැටි පෝෂක වල සාර්ථක වර්ධනය සඳහා රෝපණ දිල්පිය ක්‍රම, සුදුසු විහිටිම්, සාතු සහ සීමා කිරීම හඳුනා ගන්නා ලදී. (*Kappaphycus alverazii*). ආහාර සඳහා ගන්නා මසුන් සහ විසිතුරු මසුන් සඳහා පෝෂක වර්ධනය කිරීම සිදුකළ අතර, වානිජ මට්ටමේ පෝෂක හඳුන්වා දෙන ලදී. හාවිතයට නොගත් දේවර සම්පත් විලින් අස්වනු ලබා ගැනීමේ ක්‍රම හඳුනා ගැනීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

දේවර තාක්ෂණය :වයඹ පළාතේ වෙශෙන කුඩා පරිමාකයේ දේවරයින් සඳහා මත්ස්‍ය සමුහන උපක්‍රම යොදාගැනීම සිදු කරන ලදී.

සමාජ ආර්ථික.ගැමුරු මූහුදේ ක්‍රියාත්මක බහු දින යාත්‍රා දේවර කරමාන්ත වල ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යනයක් සිදු කරන ලදී. සිරස් මාපු දැල් සහ ගැමුරු මූහුදේ මසුන් අල්ලන දිග රැහැන් හාවිතා කරමින් බහු දින යාත්‍රා තති ගියර මෙහෙයුවන්හේට වඩා ඉහළ ආදායමක් උපයාගෙන තිබේ. බහු දින යාත්‍රා අතර ඉහළ ලාභ ආන්තිකයක් ලබා ගෙන ඇත්තේ ලින්නා මත්සයින් සඳහා පරිවේෂණ දැල් (*Kadan course*) යොදා ගන්නා බෝට්ටු වලිනි. වාර්ෂික ප්‍රකාශනයක් වන දේවර කරමාන්තයේ බාහිර දැක්ම - 2011 ප්‍රකාශනයට පත් කර තිබේ.

අදාළ අංශ වලින් සිදුකරන ලද සවිස්තරණත්මක පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කාර්යයන් වෙනම සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

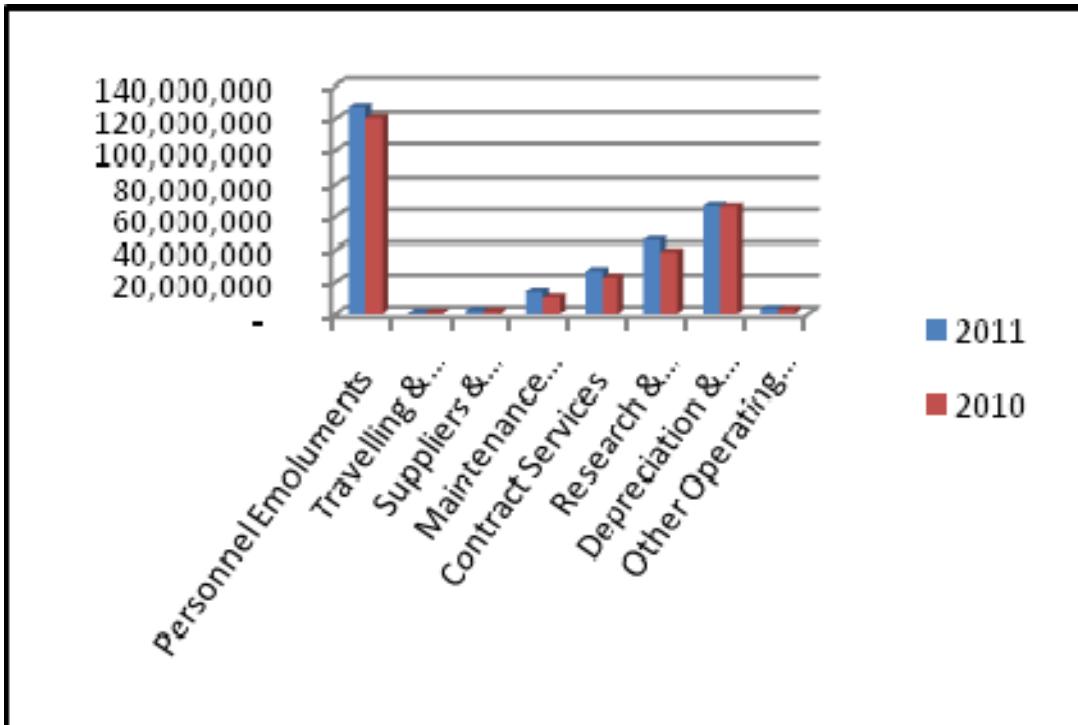
3. මූල්‍යමය කටයුතු පිළිබඳ සුවිශේෂතා

මූල්‍ය සමාලෝචන - 2011

මෙහෙයුම් වියදම්

ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිපාදන

	2011	2010
පොදුගලික පඩිනඩි	127,402,151.00	120,500,110.40
ගමන් වියදම් සහ යැපීම් දීමනා	823,047.00	897,479.15
සැපයුම් සහ ප්‍රයෝගනයට ගත් පාර්ජන්ස්‍ය ද්‍රව්‍ය	1,833,537.00	1,770,764.95
නඩත්තු වියදම්	14,272,686.00	10,549,315.67
ගිවිසුම්ගත සේවා	26,909,468.00	22,863,665.05
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම්	45,666,861.00	38,727,358.46
ක්‍රේඛ්‍යවීම් සහ ක්‍රමක්‍රේඛ්‍ය වියදම්	66,665,521.00	66,159,828.03
අතිකුත් මෙහෙයුම් වියදම්	3,229,134.00	2,650,180.38
එකතුව	286,802,405.00	264,118,702.09

- රට කුළ පැවති අභිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ ව්‍යවද පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය සඳහා වූ රජයේ ප්‍රාග්ධනය 23% කින් ද පුනරාවර්තන ප්‍රතිපාදන 3% කින් ද ඉහළ ගොස් තිබුණි.
- පැරණි වූ වාහන ඇශීයක් පවත්වාගෙන යාම සහ ක්ෂේත්‍ර කාර්යයන් සඳහා වූ ප්‍රමාණවත් වාහන සංඛ්‍යාවක් නොමැති වීම ආයතනයේ සමස්ත කාර්යසාධනය සඳහා අභිතකර ලෙසින් බලපා තිබුණි.

වාහන සංචිතයට අයත් වාහන ප්‍රමාණය

ඩාවන තත්ත්වයේ තිබෙන වාහන

මාදිලිය	වාහන ප්‍රමාණය	වයස
(අවුරුදු ගනන)		
• කාර් රථ	1	12
• ද්වීත්ව කැබේ රථ	5	14,12,4,4,1
• ජප් රථ	4	24,20,18,17

• වැන් රථ	5	19,19,15,2,1,
• මුක් රථ	1	23
• තිරෝද රථ	1	10
එකතුව	17	(සහාපතිවරයාට සහ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයාට වෙන් කරන ලද වාහන ද ඇතුළත්ව)

සියලුම වාහන ජේවායේ වයස අනුව විශ්ලේෂණය කිරීම

වසර 10 ට අඩු	05
වසර 11- 19 අතර	15
වසර 20ට වැඩි	08
එකතුව	28

අභ්‍යන්තරීය කිරීමේ කාර්යයන් සිදුකොරෝමින් පවතින වාහන

මගිලිය	වාහන ප්‍රමාණය	වයස
දේශීත්ව කැබෑ රථ	5	17,15,15,14,8
ඡ්‍රේ රථ	2	24,21

ඛාවනයෙන් ඉවත් කිරීමට නියමිත වාහන

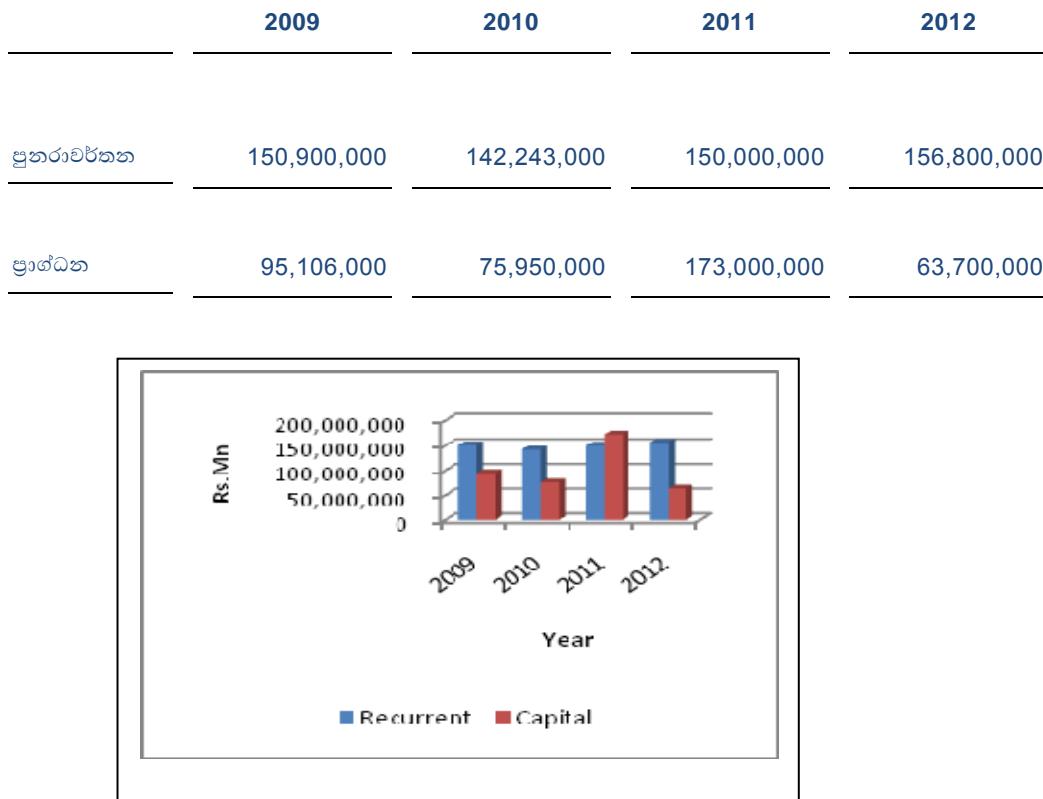
මගිලිය	වාහන ප්‍රමාණය	වයස
(ඇවුරුදු ගනන)		
කාර්ය	2	16,14
කැබීර	1	26
වැන්ර	1	21

- විදුලිය ජලය යුරකතන වැනි ගිවිසුම්ගත සේවාවල මිල ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවය හේතුකාටගෙන එකී වියදුම් සම්බන්ධ මූල වියදුම් වැඩිවී තිබේ.

2. ස්වයං උත්පාදන ආදායම්

ස්වයං උත්පාදන මූලාශ්‍රයන්ගෙන් වන ආදායම් වල 23% ක වාර්තාගත ඉහළ යාමක් දක්නට ලැබේ.

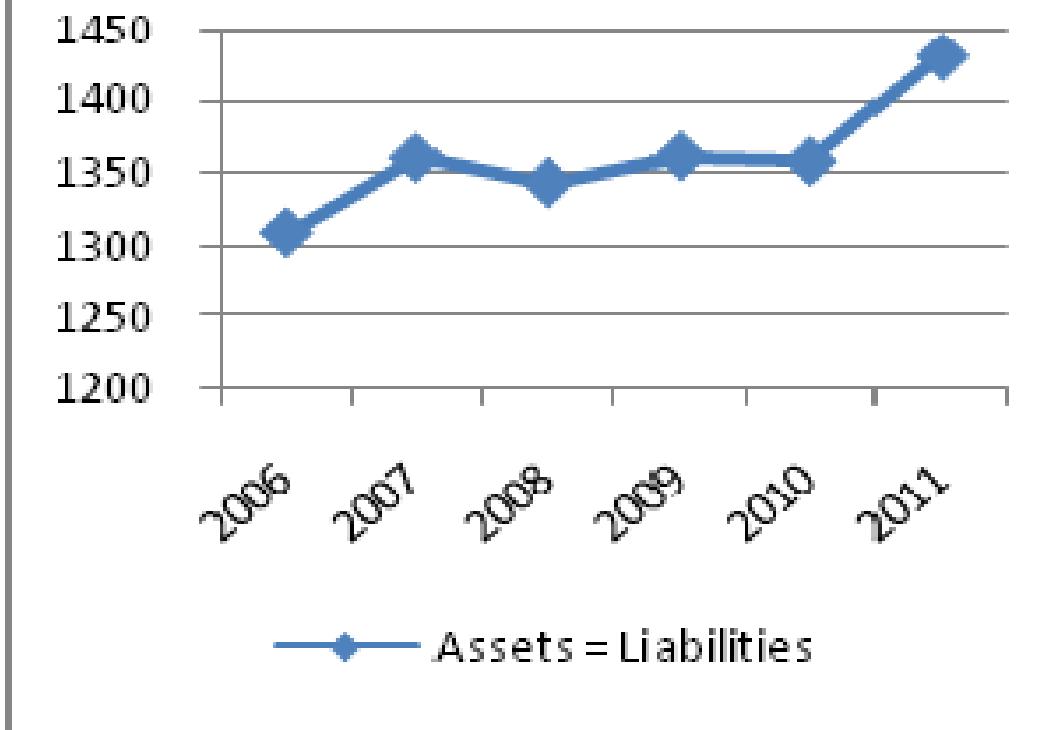
3. වෙන්කිරීම් ප්‍රමාණය - ශ්‍රී ලංකා රජය

යේෂපතු වර්ධනය

විස්තරය	2006	2007	2008	2009	2010	2011
වත්කම් = වගකීම්	1309.257	1361.09	1343.698	1362.354	1358.65	1431.65

Balance sheet growth

- නව පර්යේෂණ යාත්‍රාව සහ CRIOMM බෝට්ටු ඉදිකිරීම සඳහා ගෙවන ලද රස්කිරීම, අත්තිකාරම සිදු කෙරෙමින් පවතින කාර්යයන් ලෙස පූනරාවර්තන නොවන වියදුම් යටතේ ගුහණය කරගෙන තිබුනි.
- පර්යේෂණ යාත්‍රා ඉදිකිරීම සඳහා වූ ඉකුත් ගිවිසුම මත එක්ස්ස් කිරීම ඉල්ලීම වලින් වන ලැබිය යුතු දැ වසර තුළ මහාන්ජ්ඩාර බල්පත් සඳහා මාරුකාරන ලදී.

4. මානව සම්පත් තොරතුරු

බඳවා ගැනීම

නම	තනතුර	පත්වීම් දිනය	පත්වීමේ ස්වභාවය
චි. ආර්. අලේවිකුම මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.01.03	පැවරුම් පාදක
චි. එම්. ඒ. ඩී. රත්නායක මහතා	ප්‍රස්ථාර සැලසුම්	2011.01.11	පැවරුම් පාදක
චි. විකුමරත්න මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.02.01	කොන්ත්‍රාත් පදනම
චි. එම්. එම්. ආර්. පතිරන මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.02.07	පැවරුම් පාදක
එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.02.07	2011.02.07 සිට 2011.02.16 දක්වා කොන්ත්‍රාත් 2012.02.07 ස්ථිර
ඇංර්. පී. පෙරේරා මහතා	ගණකාධිකාරී	2011.02.07	2011.02.07 සිට 2011.10.02 දක්වා කොන්ත්‍රාත් 2011.10.03 ස්ථිර
චි. එන්. එම්. ආරියරත්න මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.03.01	පැවරුම් පාදක
චි. එම්. පී. විකුමසුරිය මහතා	ප්‍රධාන ඉන්ජිනේරු	2011.05.23	කොන්ත්‍රාත් පදනම
චි. ආර් යු ගුණසිරි මහතා	ඡූ දැරෙන නිලධාරී	2011.06.07	පැවරුම් පාදක
ඒම්. වයි. කේ. උදයදිවාකර මිය	පර්යේෂණ සහකාර	2011.06.20	කොන්ත්‍රාත් පදනම
චි. ආර්. සමරවිර මයා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.08.11	පැවරුම් පාදක
එම්. එම්. පී. මායාදුන්නේ මිය	පෙළද්ගැලික සහකාර	2011.09.12	දෙදනික ගෙවීම
එම්. එම්. සංඛේව මහතා	රියදුරු	2011.10.17	කොන්ත්‍රාත් පදනම
පළනී සින්නතම්බ මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.11.03	දෙදනික ගෙවීම
ඇංර්. එම්. ආර්. එම්. ජයතිලක මයා	විද්‍යාලු	2011.12.01	ස්ථිර

එම්. ඩී. කරින්දක මහතා	විද්‍යාලු	2011.12.06	ස්ථිර
එම්. ඩී. ප්‍රනාන්ද මහතා	වේල්බිරු	2011.12.15	පැවරුම් පාදක
එම්. ඩී. අයි. සි කුමාර මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.12.15	කොන්ත්‍රාත් පදනම
චිං. එම්. එස්. කලනි මිය	පර්යේෂණ සහකාර	2011.12.15	කොන්ත්‍රාත් පදනම
චිං. එම්. නිරෝෂනි මිය	පර්යේෂණ සහකාර	2011.12.15	කොන්ත්‍රාත් පදනම
චිං. එම්. ඩින්දික මයා	විද්‍යාගාර උපස්ථිරක	2011.12.15	ස්ථිර
එන්. ඩී. රන්දාජිගේ මිය	පර්යේෂණ සහකාර	2011.12.15	කොන්ත්‍රාත් පදනම
එම්. එම්. ඩිම් කුමාර මයා	කාර්යාල කමිකරු	2011.12.19	ස්ථිර

සේවයෙන් ඉවත්ව යාම

නම	තනතුර	ඉවත් වූ දිනය	ඉවත් විමට සේවාව
ආචාර්ය ර. එම්. එස්. විලේරත්න මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී	2010.08.06	සේවය අන්තුර යාම
එම්. ඩේ. සී. ඩී. හේරත් මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.02.03	ඉල්ලා අසවීම
එම්. එම්. ආර්. ර. පෙරේරා මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.02.22	විශ්‍රාම ගැනීම
කේ. ඩිං. රත්නපාල මහතා	අධික්ෂක (විදුත්)	2011.02.28	විශ්‍රාම ගැනීම
එම්. කේ. කාන්ති මිය	පර්යේෂණ සහකාර	2011.02.28	විශ්‍රාම ගැනීම
ඒ. ආර්. ගුණතිලක මහතා	රියදුරු	2011.02.28	විශ්‍රාම ගැනීම
කේ. ඩිං. රොහාන් මහතා	නුපුෂුණු කමිකරු	2011.03.28	සේවය තහනම් කිරීම
චිං. එන්. කරණාරත්න මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2011.03.31	විශ්‍රාම ගැනීම
එම්. එම්. එම්. නිර්ජාමි මහතා	කාර්යාල කමිකරු	2011.04.01	විශ්‍රාම ගැනීම

ආර. එ. නානායක්කාර මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2011.04.08	සේවය අන්තරු යාම
ශ්‍රී ඩී. ආර්. ජයවිර මහතා	යාත්‍රා දිල්පි	2011.06.01	විග්‍රාම ගැනීම
එම්. අයි. පෙරේරා මිය	පරේයේෂණ සහකාර	2011.06.13	විග්‍රාම ගැනීම
එස්. එන්. එස්. අමරසිංහ මහතා	දේශීෂේධ ජලමාන විද්‍යා: සමික්ෂක	2011.06.13	විග්‍රාම ගැනීම
බඩා. කේ. වසන්ත කුමාර මහතා	පරේයේෂණ සහකාර	2011.06.23	සේවය අන්තරු යාම
බඩා. වි. එස්. ජයපූරිය මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2011.06.24	සේවය අන්තරු යාම
ඒ. එ. එ. වික්‍රමපූරියමහතා	ප්‍රධාන ඉන්ජිනේරු	2011.07.15	සේවය අන්තරු යාම
එ. කේ. එම්. විශේෂුණවරුන මිය	පරේයේෂණ නිලධාරී	2011.08.04	විග්‍රාම ගැනීම
ච්. ආර්. අබේවිකුම මහතා	පරේයේෂණ සහකාර	2011.09.15	ඉල්ලා අස්ථීම
ඇංජ්. එම්. එන්. ධනුෂේක මහතා	නුප්පහණ කමිකරු	2011.09.01	සේවය අන්තරු යාම
බඩා. පි.එම්. ආර්. පතිරණ මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2011.09.21	ඉල්ලා අස්ථීම
එම්. එම්. සංඡිව මහතා	රියදුරු	2011.10.17	සේවය අන්තරු යාම
ශ්‍රී. මල්ලකාරව්‍ය මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2011.11.09	ඉල්ලා අස්ථීම
එන්. ඩී. රන්දුඩුගේ මිය	පරේයේෂණ සහකාර	2011.12.15	සේවය අන්තරු යාම
ච්. එන්. ඒ. ආරියරත්න මිය	පරේයේෂණ නිලධාරී	2011.12.30	ඉල්ලා අස්ථීම

සම්පූර්ණ තොකරන ලද පුරුෂ්පාඩු

අනු අංකය	තනතුර	පුරුෂ්පාඩු සංඛ්‍යාව
1	බංගලා භාරකරු	1
2	බෝටිස්ටේන් /සමුද්‍රමාරු	1
3	භාරකරු	1
4	වඩු කාර්මික	1

5	ප්‍රධාන පරිපාලන නිලධාරී	1
6	ප්‍රධාන සිතියමිකරු	1
7	ප්‍රධාන ඉන්ජිනේරු	1
8	ප්‍රධාන ජලමානන විද්‍යා සමික්ෂක	1
9	අරක්තුමී / සමුද්‍රමාරු	1
10	සාක්ෂිවේන්	1
11	යානු දිල්පී	1
12	සැලුප්‍රමිකරු	2
13	රියෝරු	6
14	නියෝගී ප්‍රධාන සිතියමිකරු	1
15	විද්‍යුත් දත්ත පිරිසැකපුම් සහකාර	1
16	විද්‍යුත් ඉන්ජිනේරු දිල්පී	1
17	ඡන්ජින් කාමර සහකාර/සමුද්‍රමාරු	2
18	ව්‍යාපෘති නිලධාරී	1
19	මෙවලම් තාක්ෂණ දිල්පී	1
20	ඉඩම් මෙහින්දේරු	3
21	පුස්තකාලයාධිපති	2
22	න්බන්තු ඉන්ජිනේරු දිල්පී	1
23	පෙදරේරු	2
24	යාන්ත්‍රික ඉන්ජිනේරු දිල්පී	1
25	මෝටර යාන්ත්‍රික දිල්පී (ගොමන්)	1
26	පොදුගලික සහකාර	1
27	ව්‍යාපෘති සහකාර (දත්ත සමූදා)	1
28	ව්‍යාපෘති සහකාර (GIS/RS)	1
29	ව්‍යාපෘති සහකාර (කළමණාකරණය)	1
30	මිලදී ගැනීම් සහ සැපයුම් නිලධාරී	1
31	පර්යේෂණ සහකාර	9
32	පර්යේෂණ නිලධාරී	11
33	නියුදිකරු	4
34	නැව්‍යා/සමුද්‍රමාරු	2
35	ජේෂ්ඨ සැලුප්‍රමිකරු	1
36	ජේෂ්ඨ ජලමානන විද්‍යා සමික්ෂක	2
37	යානුපති/මත්ස්‍ය තාක්ෂණ අංශය	1
38	යානුපති/ සමුද්‍රමාරු	1
39	යානුපති/සයුරි	1
40	ගබඩා පාලක	1

41	අධික්ෂක(යාන්ත්‍රික)	1
42	අධික්ෂක (විද්‍යුත්)	1
43	අධික්ෂක (සිව්ල්)	1
44	මෙනින්දෝරු කමිකරු	1
45	පද්ධති විශ්ලේෂක / වැඩසටහන්කරු	2
46	තාක්ෂණීක සහකාර (යාන්ත්‍රික)	1
47	හාජා පරේර්තක	1
48	නූපුහුණු කමිකරු	3
49	මුරකරු	3
50	පද්ධති විශ්ලේෂක/ වැඩසටහන්කරු	2
51	තාක්ෂණීක සහකාර (යාන්ත්‍රික)	1
52	හාජා පරේර්තක	1
එකතුව		89

උසස් කිරීම

නම	තනතුර	බලපැවැත්වෙන දිනය	උසස්වීම	
			සිට	දක්වා
රේ. කේ. රාජපක්ෂ මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2009.05.15 (පසුදාතම් කළ)	II	I
එම්. ගාමිනිපාල	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.01.25 (පසුදාතම් කළ)	III	II
ච්. කේ. කේ. කේ. ජේනදාස මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.02.07 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
ඩී. එස්. ආරියරත්න මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.02.26 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
කේ. ඒ. ඩිඩ්. එස්. වීරසේකර මිය	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.03.30 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
ආර්. වී. ඩී. කේ. ජයසිංහ මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.05.05 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
එන්. ඒ. රන්මඩුගල මිය	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.07.01 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
ආචාර්ය ඩී. සී. වි. දිසානායක	පරේයේෂණ නිලධාරී	2009.08.18 (පසුදාතම් කළ)	III	II
ච්‍ර. එන්. සී. ප්‍රියදරුණී මිය	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.10.03 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
ඒ. ඒ. ඩී. අමරත්‍යාග මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2009.10.05. (පසුදාතම් කළ)	IV	III
කේ. එච්. එම්. එල්. අමරලාල් මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.11.01. (පසුදාතම් කළ)	II	I
නිල් සමන්ත ගුණතිලක මහතා	රියදුරු	2010.11.26 (පසුදාතම් කළ)	VII	VI
ආචාර්ය ඒ. ඩී. ඩිඩ්. ආර්. රාජපක්ෂ මහතා	පරේයේෂණ නිලධාරී	2010.11.28 (පසුදාතම් කළ)	III	II

එම්. ඩී. විමලසේන මහතා	උර්ලික විද්‍යාලු	2010.12.21 (පසුදාතම් කළ)	IV	III
කේ. කේ. වී. ර. කහවුපිටිය මිය	විගණන ලිපිකරු	2011.02.01	VIII	VII
අර්. එ. එම්. ජයතිලක මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.02.16	VI	V
ඒම්. පී. වික්‍රමාරච්චි මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.02.06	VI	V
එන්. ඩිලි. ජානක පුෂ්පකුමාර මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2011.02.18	VI	V
එන්. ඩී. කේ. බණ්ඩාර මහතා	නුපුරුණු කමිකරු	2011.03.03	IX	VIII
අර්. කේ. එ. ගාමිනී මහතා	නුපුරුණු කමිකරු	2011.03.03	IX	VIII
ඉන්දික විශේෂීංහ මහතා	සහකාර බංගලා හාරකරු	2011.03.28	IX	VIII
ඩී. ඩී. එල්. බොනිංස් මහතා	මිනින්දෝරු කමිකරු	2011.04.18	IX	VIII
වයි. එම්. එ. එන්. කුමාර මිය	ජලමාණන විද්‍යා සමීක්ෂක	2011.05.11	IV	III
ඩී. එම්. ගිනිගද්දරගේ මිය	පර්යේෂණ තිලධාරී	2011.05.09	IV	III
බඩා. එ. එ. විශේෂුන්දර මිය	ජලමාණන විද්‍යා සමීක්ෂක	2011.05.10	IV	III
අභ්. ඩී. එස්. ජයසිංහ මහතා	නුපුරුණු කමිකරු	2011.06.22	IX	VIII
වි. එම්. ධර්මසේන මහතා	පුහුණු කමිකරු	2011.06.03	VII	VI
එම්. ඩී. ඩිලි. කුමුද කුමාර මිය	විගණන ලිපිකරු	2011.07.01	VII	VI
බඩා. එ. කේ. ආර්. මල්ලිකා මිය	ලිපිකරු	2011.07.01	VII	VI
ඒ. නිසාසලා පෙරේරා මිය	ලිපිකරු	2011.07.03	VIII	VII
අභ්. කේ. එ. ආරියරත්න මහතා	ජලමාණන විද්‍යා සමීක්ෂක	2011.08.07	IV	III
එස්. මුරලිදරන් මහතා	සනිපාරක්ෂක කමිකරු	2011.08.30	X	IX
ඒ. ක්‍රිජ්‍යාන් මහතා	සනිපාරක්ෂක කමිකරු	2011.09.16	X	IX
එස්. ඩී. එන්. අහමඩ් මිය	පර්යේෂණ තිලධාරී	2011.11.14	IV	III
එම්. ඩිලි. ගයානි වතුරිකා මිය	වදන් සැකසුම් මෙහෙයුමිකරු (සිංහල)	2011.12.11	VIII	VII

දේශීය පුහුණුව

නම/තනතුර	සහභාගී වූ දේශීය පුහුණුව/ සම්මන්ත්‍රණය/ වැඩිහිටුව	ආයතනය	ගාස්තුව (රු.)
එස්. ගුණරත්න මහතා, අයකුම්	ව්‍යාපාර ඉංග්‍රීසි සහතිකය පාසුලාව	කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය	15,000/=
පුම්බිඛ ජයසිංහ මහතා, පරිපාලන තිලධාරී	එලදායී ලෙස සාකච්ඡා කරන්නේ කෙසේ ද?	ජාතික කමිකරු අධ්‍යාපන ආයතනය	1,950/=
එම්. එ. එම්. ප්‍රියන්කර තිසේරා මහතා,විදුලි කාර්මික	විද්‍යාත්මක පද්ධති නඩත්තු කිරීම.	ඉදිකිරීම පුහුණු සහ සංවර්ධන නියෝගීත ආයතනය	8,500/= එක් අයෙකුට

එම්. ඩී. සුනිල් ගාන්ත මහතා, විදුලි කාර්මික			
නදිගාන් ද සිල්වා මහතා, ගබඩා භාරකරු	ගබඩා කළමනාකරණය පිළිබඳ සහතිකපතු පායමාලාව	ඉදිකිරීම් පූහුණු සහ සංවර්ධන නියෝගීත ආයතනය	18,000/=
කේ. එ. එ. එන්. ජයරත්න මහතා, පාලක සභාවේ ලේකම් සහ නීති නිලධාරී	මණ්ඩල වාර්තා ලිවිම.	ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය	5,000/=
ඇං. එම්. එස්. පී. රණසිංහ මහතා, ගණකාධිකාරී	මණ්ඩල වාර්තා ලිවිම.	ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය	5,000/=
ඒ. ආර්. එම්. එස්. පී. රණසිංහ මහතා, ගණකාධිකාරී	සාමාන්‍ය සංවාද කුසලතා මෙනෙවිය, සහකාර ගණකාධිකාරී	ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය	10,000/=
ඩී. එල්. එස්. විමලසිංහ මහතා, ප්‍රවාහන නිලධාරී	පොදු දුම්රිය ඩිසල් ඉන්ධන පද්ධතිය, එංජිම/ දුම් පෙවුල් ඉන්ධන පද්ධතිය	ඉදිකිරීම් පූහුණු සහ සංවර්ධන නියෝගීත ආයතනය	2,500/=
ඩී. කේ. කේ. කේ. ජ්‍යෙෂ්ඨ මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	විශ්ලේෂණ කුම වලංග කිරීම	උසස් විද්‍යා සහ රසායනාගාර සේවාවන් (පොදුගලික) සමාගම	25,000/=
ඇං. එම්. එස්. පී. රණසිංහ මෙනෙවිය, ගණකාධිකාරී ප්‍රභාන්ත පෙරේරා මහතා, ගණකාධිකාරී	බදු තීතියේ නව සංවර්ධනය පිළිබඳ සම්මත්තුණිය	සීමාසහිත කුසලතා වර්ධන අරමුදල	3,500/= එක් අයෙකුට
ඇං. එම්. එස්. පී. රණසිංහ මෙනෙවිය, ගණකාධිකාරී ප්‍රභාන්ත පෙරේරා මහතා, ගණකාධිකාරී	වාහනවල විද්‍යාත්මක භාවිතය	ඉදිකිරීම් පූහුණු සහ සංවර්ධන නියෝගීත ආයතනය	2,500/=
ඩී. එම්. එස්. විමලසිංහ මහතා, ප්‍රවාහන නිලධාරී	කාර්යක්ෂම අභ්‍යන්තර විගණනය පිළිබඳ සම්මත්තුණිය	සීමාසහිත කුසලතා වර්ධන අරමුදල	3,500/=
චලිලිවු. එ. එස්. පෙරේරා මහතා, කම්රු	ඉංග්‍රීසි හාජාව පිළිබඳ සහතිකපතු පායමාලාව	සීමාසහිත කුසලතා වර්ධන අරමුදල	8,000/=
එම්. එ. ජ්‍යෙෂ්ඨ රංජිත මහතා, කම්කරු	රියදුරන් සහ සුඩ සේවකයන් සඳහා	සීමාසහිත කුසලතා වර්ධන අරමුදල	4,000/= එක් අයෙකුට

කාලීංග කොට්ඨාවක්කු මහතා, රියදුරු	කුසලනා සංවර්ධනය		
සමන්ත ප්‍රශ්නකුමාර මහතා, කමිකරු			
කේ. ඩී. එල්. අයිරුගතී මෙනෙවිය, ගණන් තබන්නා එච්. එම්. සී. හේමමාලී මහතා, ගිණුම් ලිපිකරු	ස්ථාවර වත්කම් කළමනාකරණය	මුල්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ආයතනය	5,000/= එක් අයෙකුට
බ්‍රි. එල්. එස්. විමලසිංහ මහතා, ප්‍රධාන නිලධාරී ප්‍රි. එස්. රණවිටර මහතා, වැඩ සහකාර චි. සී. උච්චවත්ත මෙනෙවිය, වැඩබලන වැඩ පරික්ෂක (සිවිල්)	කාර්මික ආරක්ෂාව සහ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පුහුණුව	ඉදිකිරීම පුහුණු සහ සංවර්ධන නියෝගීත ආයතනය	5,750/=

විදේශීය සංචාර

නිලධාරියාගේ නම	සංචාරයේ අරමුණ	කාලපරිච්ඡය	රට
එම්. එච්. එස්. ආරියරන්ත මෙනෙවිය, පර්යේෂණ නිලධාරී	2011 ආසියා ගාන්තිකර ජලජරෝපණ සමූහව 9වැනි ආසියානු දිවර සහ ජලජරෝපණ සංසදය (9 AFAF)	16 -21.01.2011	ඉන්දියාව
ආචාර්ය එම්. ඩී. අයි. එස්. පරාතුම මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	2011 ආසියා ගාන්තිකර ජලජරෝපණ සමූහව	16 -21.01.2011	ඉන්දියාව
ච්‍රිඩ්. ඩී. එන්. වික්‍රමාරච්චි මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	ආචාර්ය උපාධිය සඳහා	28.01.2011 – 28.01.2014	දකුණු කොරියාව
එස්. එම්. අස්මී මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	බෙංගාල බොක්කේ සමුද්‍ය කළමනාකරණ පුද්ගල් තත්ත්වය පිළිබඳ BOBLME වැඩමූහුව	18– 19.01.2011	මැලේසියාව
චි. ආර්. හේරත් මෙනෙවිය. පර්යේෂණ නිලධාරී	2011 BOBLME රස්වීම වැඩ සැලසුම් සංවර්ධන වැඩමූහුව	09-10.02.2011	තායිලංකා
ආර්. පී. පී. කේ. ජයසිංහ මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	2011 BOBLME රස්වීම වැඩ සැලසුම් සංවර්ධන වැඩමූහුව	09-10.02.2011	තායිලංකා

ආචාර්ය හිරාන් බලුලිටු. ජයවර්ධන, සහාපති	වෙනක්ටිම සහ නිරණයක පිළිබඳ IOC තාක්ෂණික කම්ටු රස්වීම IOC	16-18.02.2011	කෙන්යාව
ඒ. එන්. ඩී. පෙරේරා මහතා, නියෝජ්‍ය ජලගාස්ත්‍රිය සමික්ෂක	11වැනි උතුරු ඉන්දිය සාගරයේ ජලගාස්ත්‍රිය කොමිෂන් සහාව	28.02.2011 – 05.03.2011	ඉන්දියාව
ඩී. එන්. ඒ. රත්මඩුගල මෙනෙවිය, නිලධාරී	මත්ස්‍ය දත්ත එක්රස් කිරීම සහ තොග අගයීම ගක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ කළාපිය පූහුණු පායමාලාව	25.04.2011 – 07.05.2011	ඉන්දියාව
එස්. ඩී. පී. ජ්‍යෙෂ්ඨ මෙනෙවිය, නිලධාරී	ආචාර්යික් සහ ඇන්ටාක්ටික් සාගර බිම ඇනුරුපණය කිරීමේ රස්වීම	03-05/05/2011	ස්වීඩනය
ආචාර්ය කේ. අරුලනාදන් මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	ධිවර සහ ජලජරෝපණයේ කාලගුණ වෙනස්වීම් යොදා ගැනීම පිළිබඳ කළාපිය වැඩුමුළව	24-26/05/2011	නේපාලය
ආචාර්ය එස්. එස්. කේ. හපුතන්ත්‍රී මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	තබු මසුන් පිළිබඳ කියාකාරී කන්ඩායමේ 09වැනි සැසිය	2706.2011 – 01.07.2011	සිංහලේ
ආර්. පී. පී. පී. කේ. ජයසිංහ මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	සාගරයේ GTC තොග කළමනාකරණය සහ වැඩි දියුණු කිරීම.	12.07.2001- 23.10.2011	ඡපානය
රෝවන විරස්ථ මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී	විද්‍යාපති උපාධිය සඳහා	27.06.2011- 01.09.2012	දකුණු කොරියාව
නිලමිලී දියබැඳුනගේ මෙනෙවිය, ජනරාල්වරයා	තායිලන්තයේ දිවර කරමාන්තයේ සංවර්ධනය සහ ඒ සම්බන්ධ පොකුණු පිළිබඳ අධ්‍යයන වාරිකාව	17.07.2011 - 22.07.2011	තායිලන්තය
පී. පී. එම්. හිනටිගල මෙනෙවිය, නිලධාරී	තායිලන්තයේ දිවර කරමාන්තයේ සංවර්ධනය සහ ඒ සම්බන්ධ පොකුණු පිළිබඳ අධ්‍යයන වාරිකාව	17.07.2011 - 22.07.2011	තායිලන්තය
ආර්. ආර්. ඒ. ආර්. ශිරන්තා මෙනෙවිය, නිලධාරී	තායිලන්තයේ දිවර කරමාන්තයේ සංවර්ධනය සහ ඒ සම්බන්ධ පොකුණු පිළිබඳ අධ්‍යයන වාරිකාව	17.07.2011 - 22.07.2011	තායිලන්තය

වි. එස්. ආරියරත්න මහතා, පරෝදෝ නිලධාරී	මසුන් පරිහරණය සහ සැකකීමේ ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය පිළිබඳ පූහුණුව	11.09.2011 – 09.03.2012	අයිස්ලන්තය
එස්. ඩු. පී. ජ්‍යෙෂ්ඨ මහතා, පරෝදෝ නිලධාරී	POGO Score අධිකිප්පත්ව වැඩසටහන	17.08.2011 – 11.05.2012	අ.ච.ඡ.ප.
ජ්. ආර්. එච්. රුහිකා මෙනෙවිය, පරෝදෝ නිලධාරී	ජලජ පටක මධ්‍යස්ථානය පිළිබඳ BIMSTEC අන්තර්ජාතික පූහුණු වැඩසටහන	28.08.2011 – 27.09.2011	තායිලන්තය
ඒ. ඒ. ඩී. අමරතුංග මහතා, පරෝදෝ නිලධාරී	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යානය කටයුතු සඳහා (වැටුප් රහිත)	19.09.2011 – 18.09.2014	ඡපාතය
ආචාර්ය ආර්. ආර්. ආර්. මල්දේශීය පරෝදෝ නිලධාරී	පරිසර පද්ධතියේ කාතිම අගල සහ එහි සම්පත් නොනැසී පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ විශේෂ උනන්දුවක් දක්වන්නන්ගේ පළමු ද්වී-ජාතික උපදේශනය	05 – 06.09.2011	ඉන්දියාව
ආචාර්ය කේ. අරුලනාදන් මහතා, පරෝදෝ නිලධාරී	පරිසර පද්ධතියේ කාතිම අගල සහ එහි සම්පත් නොනැසී පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ පළමු ද්වී-ජාතික පරුදුතබන්නන්ගේ උපදේශනය	05 – 06.09.2011	ඉන්දියාව
ඒස්. එස්. ජයනාත, පරෝදෝ නිලධාරී	ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය සහ කළමනාකරණය සඳහා ආසියා-පැසිගික් කළාපයේ දේවර කර්මාන්තය සහ ජලජරෝපණය ඇගැමීම ගක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ කළාපිය වැඩමුළව	03-07.10.2011	මියන්මාරය
කේ. ඒ. ඩිලිලිවි. එස්. විරසේකර මෙනෙවිය, පරෝදෝ නිලධාරී	විද්‍යාව එලදායී ලෙස සන්නිවේද විද්‍යාව පිළිබඳ MFF පාඨමාලාව විද්‍යාත්මක ලිපි ලිවිම සහ විද්‍යාත්මක ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ BOBLME පූහුණුව	11 – 14.10.2011	මාලදිවයින
ආර්. එච්. පී. වැලිගොඩිටිය මහතා, ජලගාස්ත්‍ර සමික්ෂක	වරාය සහ නොගැනීමේ ජලය සම්ක්ෂණය	21 – 25.11.2011	දකුණු අප්‍රිකාව

එම්. ඒ. ආරියවෙංග මහතා, ඡලුගස්ත්‍රීය සම්ක්ෂක	නැව් ඉදිකිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ තාක්ෂණික සංවාරය	20 – 27.11.2011	තාසිවානය
--	--	-----------------	----------

උසාවියට ඉදිරිපත් වී ඇති නඩු සහ විනය පරීක්ෂණ

කම්කරු විනිශ්චය සහාව |

- අ) නඩු අංක 2/LT/2300/2001 - ඩී. ජේ. එල්. බාලපටබැඳී එරෙහිව නාරා ආයතනය
නඩු කටයුත්ත අවසන් විය. ඉල්ප්‍රමිකරු වූ ඩී. ජේ. කේ. බාලපටබැඳීට වාසිදායකව නඩු
තීණ්දුව ලබා දෙන ලදී.
- ආ) නඩු අංක 2/Add/2869/2006 - ඩී. ලමානේවා එරෙහිව නාරා ආයතනය
නඩු කටයුත්ත අවසන් කර ඇත. නඩු තීණ්දුව දීමට තිබේ.
- ඇ) නඩු අංක 02/Add/3183/06 - ඩී. ඩී. එම්. මාගම්මන එරෙහිව නාරා ආයතනය
ඩී. ඩී. එම්. මාගම්මන මහතා විසින් අතිරේක කම්කරු විනිශ්චය සහාවට ඉදිරිපත් කරන ලද
ඉල්ලීමට අනුව ඉල්ලීම විමර්ශන අදියරේ ඇත.

දිස්ත්‍රික් උසාවිය

- අ) නඩු අංක 3894/10/DMR - දිස්ත්‍රික් උසාවිය- කොළඹ
ආයතනය සමග ඇති කර ගත් ගිවිසුම/ බැඳුම්කරය කඩකර ඇති බැවින් පර්යේෂණ
නිලධාරී එන්. එච්. දසනායක මහතා සහ මිහුගේ ඇපකරුවන් දෙදෙනාට විරැද්ධාව නඩු
දෙකක් පවරා ඇත. පළමු විනිශ්චය කැනඩාවේ ජීවත්තන බැවින් අධිකරණ අමාත්‍යාංශය
හරහා සිතාසි තිකුත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.
- ආ) නඩු අංක 3237/10/DMR - දිස්ත්‍රික් උසාවිය-කොළඹ
අදාළ බැඳුම්කර කාලපරිවිශේෂය අවසන්වීමට පෙර සේවයෙන් ඉල්ලා අස් වූ ඡලුගස්ත්‍රීය
සම්ක්ෂක ඒ. බිඩිලිවි. ගුණස්සකර මහතාට එරෙහිව නඩුවක් ගොනු කරන ලදී. නඩු
කටයුත්ත සිදුවෙමින් පවතී.

නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද ලිපිගොනු

- ප්‍රධාන ප්‍රස්ථකාලයාධිපති එස්. තලකඩ මෙනෙවිය පඩි රහිත නිවාඩු ලැබ විදේශගතවීමෙන් පසු
අනුමත නිවාඩු කාලය අවසානයේ දී සේවයට පැමිණ නැති බැවින් ඇයට විරැද්ධාව නීතිමය
පියවර ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ලිපිගොනුව ඉදිරිපත් කර ඇත.

- ආචාර්ය සී. වි. එල්. ජයසිංහ මහත්මිය නාරා නියෝජිත ආයතනය සමග අත්සන් කළ ගිවිසුම අනුව ගිවිසුම් ගත කාලය සඳහා නාරා නියෝජිත ආයතනයෙහි සේවය තොකර, ගිවිසුම් ප්‍රකාර ගෙවිය යුතු මුදල් ද තොගෙවා, සේවයෙන් ඉල්ලා අස් වී ඇති බැවින්, ගිවිසුම් කඩකිරීමේ වරද සම්බන්ධයෙන් නීතිය පියවර ගැනීමට අදාළ ලිපිගොනු නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත. උසාවියේ දී නඩු පැවරීම සිදු කරනු ඇතේ.

විනය පරීක්ෂණ

නිමල් ජයවර්ධන මහතා සහ එම කේ. සිරිල් මහතා යන රියදුරන් දෙදෙනාට 2011.12.23වැනි දින චෝදනා පත් නිකුත් කර ඇති අතර විනය පරීක්ෂණය සිදු කරනු ලදී.

චෝදනා පත්‍රය අනුව සහ එම් කේ. සිරිල් මහතාගේ පසුගිය සේවා වාර්තා අනුව 2011.01.05 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ඔහුගේ වැඩ තහනම් කරන ලදී.

දුහ සාධන කටයුතු

වාර්ෂික අවුරුදු උත්සවය පැවැත්වීම. එයට අමතරව කාර්යමන්ඩලය සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයන ලදී.

4. පර්යේෂණ අංශ

5.1 පරිසර අධ්‍යයන අංශය

අංශ ප්‍රධානී : එස්.එෂ්.එම්. අස්මි මහතා

මෙම වර්ෂය සඳහා සමස්ථාවලෝකය

මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්ය වනුයේ, ජලයේ ගුණාත්මකභාවය සහ ජලජ පරිසරය පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් ජලජ සම්පත්වල පාරිසරික පැතිකඩ හා සම්බන්ධ අධ්‍යයන සිදු කිරීමය. මෙම අංශය විසින් සිදුකරනු ලබන පරිපූරණ පර්යේෂණවලින් හෙළි කර ගන්නා තොරතුරු, නීරණ සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා සහ තිරසාර පාරිසරික කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහාය වෙමින් රඟයට සහ වෙනත් සංවිධානවලට තාක්ෂණීක උපදෙස් ලබාදීම සඳහා යොදා ගනිසි. මේ කරනවායෙහි ලා පර්යේෂණ නිලධාරීන් පස්දෙනෙකු, පර්යේෂණ සහකාරවරුන් දෙදෙනෙකු, එක් දත්ත සැකසුම් නිලධාරීයෙකු සහ කමිකරුවන් දෙදෙනෙක් දායකත්වය ලබාදෙනු ලබති. මෙම කාලසීමාව තුළදී, මෙම අංශය, පරිසර කළමනාකරණය සහ ජලජ පරිසරයේ යහපැවැත්ම පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති පහතුන්, මුළුන් මරණයට පත්වීම සහ දූෂණය වැනි හඳුසි තත්ත්වවලට ප්‍රතිකරීම යොදීම සඳහා එක් ව්‍යාපෘතියක්, රසායනාගාරවල කත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා එක් ව්‍යාපෘතියක් සිදුකරනු ලබ තිබේ.

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන් කර අති මුදල (රු. මිලියන)	වගකීම දරන නිලධාරියා	කාල සීමාව		
				සිට	දක්වා	
1	පරිසරය	2.1 තොරාගත් මිටිය ජලාකවල ප්‍රාථමික පාරිසරික තත්ත්ව පිළිබඳ අධ්‍යයනය (නිදන්ගත වකුගතු රෝග පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්)	1.2	එස්. එෂ්. එම්. අස්මි කේ. එෂ්. ඩ්බ්. එස්. විරසේකර සී. විකුමරත්න එන්. චී. හෙට්ටීගේ ඒ. එෂ්. ඩ්. අමරතුංග	2011 පෙබ.	2011 දෙසැ.
2	පරිසරය	2.2 ගංගා දේශීයේ තත්ත්ව, වර්තමාන ප්‍රවනතා සහ ජලජ පරිසරයේ යහපැවැත්ම ඇගයීම- කළු ගග	2.0	ඒ. එෂ්. ඩ්. අමරතුංග කේ. එෂ්. ඩ්බ්. එස්. විරසේකර එස්. එෂ්. එම්. අස්මි සී. විකුමරත්න එන්. චී. හෙට්ටීගේ	2011 ජන.	2011 මැයි

3	පරිසරය	2.4 කලපුද ඇතුළව වෙරුඩුව ජ්‍යාගවල දූෂණ තත්ත්ව පිළිබඳ ඇගයීම- දෙනාව කලපුව	0.7	කේ. ඒ. ඩී. එස්. එස්. විරසේකර ඒ. ඒ. ඩී. අමරතුංග එස්. ඒ. එම්. අස්මි සී. විකුමරත්න එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ	2011 මාර්තු	2011 මැයි
4	පරිසරය	2.5 මතස්‍යයින් මරණයට පත්වීම, තෙල් ඉහිරියාම, භානිදායක ඇල්දී වර්ධනයන්, දූෂණය වීම් වැනි හඳුසි තත්ත්ව හේතුවෙන් සිදුවන පරිසර භානිය ඇගයීම සහ කර්මාන්ත අංශය හා සම්බන්ධ දූෂණ පිළිබඳ කෙටිකාලීන අධ්‍යයනය	0.6	එස්. ඒ. එම්. අස්මි ඒ. ඒ. ඩී. අමරතුංග කේ. ඒ. ඩී. ඩී. එස්. විරසේකර සී. විකුමරත්න එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ	2011 ජන.	2011 දෙසැ.
5	ගක්‍යතා සංවර්ධන ය සහ මානව සම්පත් සංවර්ධන ය	10.11 ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතින් සමග අනුකූලවන පරිදි රසායනාගාර වැඩිදියුණු කිරීම	1.0	එස්. ඒ. එම්. අස්මි ඒ. ඒ. ඩී. අමරතුංග කේ. ඒ. ඩී. ඩී. එස්. විරසේකර සී. විකුමරත්න එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ	2011 ජන	2011 දෙසැ

කාර්ය සාධනය

ව්‍යවසායි අංක 1 : තොරාගත් මිරිදිය ජ්‍යාගවල ප්‍රාථමික පාරිසරික තත්ත්ව පිළිබඳ අධ්‍යයනය (නිදහ්‍යත වකුගතු රෝගය පිළිබඳ අධ්‍යයනයකි.)

ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහ්‍යත වකුගතු රෝගයෙන් පෙළෙන රෝගීන් සංඛ්‍යාවේ සිසු වර්ධනයක් ඇතිවි තිබේ. මෙම රෝගීන් අතුරෙන් බහුතර රෝගීන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තාවනුයේ වියලි කළාපයෙනි. විශේෂයෙන්ම අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙනි. මෙමගීන් සමාජයී, ආර්ථික හා පාරිසරික වශයෙන් විශාල බලපෑමක් එල්ල කරමින් සිටින නිසා, ඉහත ගැටුවලට හේතු හඳුනා ගැනීමේ වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී. එහෙයින්, මෙම ව්‍යාපෘතිය, අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයට ජලය සපයන ප්‍රධාන ජ්‍යාග හතරෙහි ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය ඇගයීම අරමුණු කරගනිමින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පෝෂක ප්‍රමාණය සහ බැර ලෝහ ඇතුළව ජල ගුණනතා පරාමිතින් ප්‍රමාණාත්මකව මැන බලනු ලබන අතර අසාමාන්‍ය තත්ත්ව ඇත්තම් වාර්තා කරනු ඇත. අවසානයේ, ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමේ වාර්තාව සකසන ලදී.

රුපය : ව්‍යාපෘතිය තුළින් හඳුනා ගත් අවධානය යොමු කළ යුතු දැ

ප්‍රගතිය (%) :

මුල්‍ය: 89%

හෙළතික: 85%

ව්‍යාපෘති අංක 2 : ගංගා දෝශීවල තත්ත්වය, වර්තමාන ප්‍රවණතා සහ ජලජ පරිසරයේ යහපැවැත්ම ඇගයීම- කළ ගග

ජලජ පරිසරයේ තත්ත්ව පිරිහියාමට දායකවන සාධක හඳුනා ගැනීම තුළින් හා දුෂක ද්‍රව්‍ය දැමීම, අවසාධිතය සහ පෝෂක ද්‍රව්‍ය එක් රස්වීම සම්බන්ධයෙන් ජලාශ්වල පවත්නා තත්ත්වය ඇගයීම තුළින් ජලජ පරිසරයේ යහපැවැත්ම හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණයි. කෙසේවැවද, කළමනාකරණය විසින් මෙම ක්‍රියාකරකම් නවතා දමන ලෙස උපදෙස් දුන් තිසා මෙම ව්‍යාපෘතිය දැනට නවතා දමා තිබේ. පෙබරවාරි සිට මැයි දක්වා කාලයේදී ක්‍රේෂ්ණ වාරිකා, සාම්පල ගැනීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම සිදුකරගෙන යන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 2011 මැයි සිට නාරා ආයතනය කළමනාකරණය විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය නවතා දමනු ලැබ තිබේ.

අධ්‍යයනය සිදු කළ කාල සීමාව තුළදී, විවිධ වූ ජල ගුණනතා පරාමිති සම්බන්ධයෙන් ජල ගුණනතා පරීක්ෂණ කටයුතු සිදුකරගෙන යන ලද අතර එමගින්, පිරිසිදු ජලය පැවතීමට බොහෝ ඉඩකඩක් තිබෙනව හෙළි විය. පවතින දේශගුණික තත්ත්ව සහ පුදුසු ආකාරයට ඉඩම් හාවතා කිරීමේ ක්‍රම මගින් විසිනුරු මතස්‍ය කරමාන්තය දියුණු කිරීම සඳහා යහපත් පරිසරයක් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි.

ରେପ୍ସି : କଲ ଗରେ ଫେର୍ମକ ପ୍ରଦେଁଶିତାଳ ପରିସର ପଦ୍ଧତିତାଳ ନନ୍ଦିତାଳ

ප්‍රගතිය (%): මුල්‍ය: 63% හොතික: 80%

ව්‍යාපෘතිය 3 : කලපුද ඇතුළත වෙරළබඩා ජලාක්වල දුෂණ තත්ත්ව ඇගයීම- ලුනාව කලපුව

කර්මාන්ත බොහෝමයක අමුදුවා සහ නිවෙස්වල අපරාධය කිසිදු පවතු කිරීමකින් තොරව ලුණාව කළපුවට වතා පවතින ජලමාරගවලට සහ ඇල මාරගවලට මුදාහරිනු ලැබේ. ඇල ඉටුර දිගේ වෙසෙන පැල්පත්වායින්ට මනා සතිපාරක්ෂක පහසුකම් තොමැති අතර වැයිකිලි අපද්‍රවා පවතු කිරීමේ කිසිදු ක්‍රමයක් අනුගමනය තොකරමින් සාපුරුවම ඇලමාරග වලට මුදා හරියි.

ලුනාව කලපු පද්ධතියේ තත්ත්වය

ප්‍රගතිය (%) : මූල්‍ය: 34%

හොතික: 60%

කලපුව තුළ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය නිශ්චිත කිරීම සහ ජලයේ දුෂ්ක ප්‍රහැවයන් හැඳුනා ගැනීම මෙම ව්‍යාපාතියේ අරමුණු වේ. මෙහි ප්‍රතිඵල, පෙෂව විවිධත්ව සාරක්ෂණය කිරීමට කලපු සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීමෙහි ලා හා විනා කළ තැකිය. කෙසේවෙතත්, 2011 මැයි මස සිට මෙම ව්‍යාපාතිය නවතා දැමීමට කළමනාකරණය උපදෙස් දී ඇති බැවින් මෙය නවතා දමා තිබේ. එමෙසම, පෙබරවාරි සිට මැයි දක්වා ක්ෂේත්‍ර වාරිකා, සාම්පල ගැනීම හා විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුකරගෙන යන ලදී.

ව්‍යාපාතිය 4 : මසුන් මරණයට පත්වීම, තෙල් ඉහිරීම, හානිදායක ඇල්හි වර්ධනයන්, දුෂ්ණය වීම වැනි හානිදායක තත්ත්ව හේතුවෙන් සිදුවන පරිසර හානිය ඇගයීම සහ කර්මාන්ත අංශය හා සම්බන්ධ දුෂ්ණ පිළිබඳ කෙටි කාලීන අධ්‍යයනය

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වනුයේ, ජල දුෂ්ණය, තෙල් ඉහිරීයාම්, මසුන් මරණයට පත් වීම සහ ඇල්හි වර්ධනයන් ආදිය සම්බන්ධයෙන් ඇතිවන හඳුසි තත්ත්ව සඳහා හේතු ඇගයීම සහ ඒ පිළිබඳව පරීක්ෂණ කටයුතු සිදුකර අවසානයේදී, එම තත්ත්ව මරණය කිරීම සඳහා නිරද්‍ය ලබාදීමය. බෙන්තොට තලාන් කලපුව, සියඹලාගමුව ජලාශය, දුෂ්කම් ඕය, දියවත්තා ඔය සහ බේරේ වැව යන ජලාශවල මසුන් මරණයට පත් වීමේ සිදුවීම් හතක් පිළිබඳව මෙම අංශය විසින් මිරිදය ජලජ සම්පත් හා ජල්ලී වා අංශය සමග එක්ව පරීක්ෂණ කටයුතු සිදුකරන ලදී. මෙම මසුන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් මරණයට පත් වී ඇත්තේ අයහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්ව හේතුවෙන් බව එමගින් තීරණය කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර වාරිකා, සාම්පල ලබා ගැනීම සහ සාම්පල විශ්ලේෂණය සිදුකරගෙන ඕය අතර එමගින් ලද සුදුසු නිරද්‍ය සහිත අභ්‍යන්තර වාර්තා අදාළ බලධාරීන් වෙත යෝමු කරන ලදී.

රුපය : මසුන් මරණයට පත්වීමේ සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද පරීක්ෂණයක අධ්‍යයන

ප්‍රගතිය (%) :

මූල්‍ය: 100%

හොඳුව: 100%

ඡලායය	ජේතු	ප්‍රතිකර්ම
තලාන් කළපුව	<p>අයනීකරණය නොවූ ඇමෝතියා වැඩ්වීම, ජලයේ දියවී ඇති ඔක්සිජන් හා තයිටුයිට ප්‍රමාණය අඩුවේමෙන් ඇතිවන දූෂණ මට්ටම් නිසා කරමල් පටකවල පරපෝෂිත බලපැම් ඇතිවි තිබේ. “එමිසුරික් අල්සරේට්වි සින්බුෂ්ම” (EUS) තත්ත්වය භූතා ගන්නා ලදී.</p>	<p>දුමිකොල වත්ත-ඇල හරහා ඇති සෞරෝච්ච විවෘත කළ අතර ජලය හොඳින් සංසරණය වීම සඳහා දුමිකොල වත්ත-ඇලේ කට පාදා විවෘත කරන ලදී.</p> <p>පෝෂක ප්‍රදේශය තුළ ඉඩම් හාවතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් හොඳම ක්‍රමය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කරන ලදී.</p>
සියලුළාගමුව ඡලායය	<p>විමර්ශනය කළ කාලය තුළදී ඇමෝතිකාත තයිටුජන්, pH, පෙළව රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්පුම, ජලයේ දියවී ඇති මුළු සන උව්‍ය ප්‍රමාණය, බොරතා සීමා යන පරාමිතින් මතස්‍යයින්ගේ සහ ජලජ පිවිතින්ගේ පැවැත්ම සඳහා තියුම් සම්මත සීමාවල නොපැවතිනි.</p> <p>රෝගී තත්ත්වය “එමිසුරික් අල්සරේට්වි සින්බුෂ්ම” (EUS) යැයි සැක කෙරේ.</p>	<p>එම ප්‍රදේශයේ වෙසෙන මිනිසුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අවසාධිතයන් සහ පෝෂක උව්‍ය ජලායට දැමීම මැඩ පැවැත්වීම සඳහා පවත්නා පාරිසරික රෙගුලාසි පිළිපදින ලෙස බලකරන ලදී.</p>
දුමිගන් ඔය	<p>ඉහළ ඇමෝතිකාත තයිටුජන් මට්ටම මතස්‍යයින්ගේ සහ ජලජ පිවිතින්ගේ පැවැත්ම සඳහා තිබිය යුතු යැයි පිළිගත් සීමාවලට වඩා අඩු, ඔක්සිජන් මට්ටම</p>	<p>එහි පවතින ජලජ ගාක සනත්වය ඉවත් කිරීම මගින්, ඇලේ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සිදු කිරීම.</p>

<p>දියවන්නා ඔය</p> <p>මතස්‍යයින්ගේ සහ ජලජ පිවින්ගේ පැවැත්ම සඳහා තිබිය යුතු යැයි පිළිගත් සීමාවලට වඩා අඩු, ඔක්සිජන් මට්ටම්</p>	<p>හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීමේ වැඩිසටහන් තුළින් සාපුරුවම හෝ වක්‍රාකාරයෙන් හෝ මිරිදිය ජලාශවලට දූෂක ද්‍රව්‍ය එක් කරන ජල දූෂක ප්‍රහව හඳුනා ගත යුතු අතර, ජලාශවලට තවදුරටත් ඒවා එක් කිරීම වැළැක්වීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.</p>
<p>බෙරේ වැට</p> <p>සමහර ස්ථානවල පවතින ඇමෙන්තිකත නයිටුරන්, ජේව රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම හා ගොස්පේට් මට්ටම් මතස්‍යයින්ගේ හා ජලජ පිවින්ගේ පැවැත්ම සඳහා සම්මත සීමාවලට අනුකූල නොවුව පරීක්ෂණ කටයුතුවලදී හෙළි විය. කිසියම් රෝගී තත්ත්වයක් නිසා මරණයට පත්වා යැයි අනුමාන කිරීමට හේතුවන බාහිර තුවාල මතස්‍යයින්ට නොතිබුණි.</p> <p>සූපෝෂණ තත්ත්ව මෙම තත්ත්වයට හේතු වේ.</p>	<p>හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීමේ වැඩිසටහන් තුළින් සාපුරුවම හෝ වක්‍රාකාරයෙන් හෝ වැට්ට දූෂක ද්‍රව්‍ය එක් කරන ජල දූෂක ප්‍රහව හඳුනා ගත යුතු අතර, ජලාශවලට තවදුරටත් ඒවා එක් කිරීම වැළැක්වීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.</p>

ව්‍යාපාති අංක 5 : ගක්‍රනා සහ මානව සම්පත් සංවර්ධනය

මෙම ව්‍යාපාතියේ අරමුණ වනුයේ ගක්‍රනා සහ මානව සම්පත් සංවර්ධනය පියවරෙන් පියවර වැඩියුණු කළ වැඩිසටහන් රාජියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් රසායනාගාර පහසුකම් වැඩියුණු කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ දැනට පවතින රසායනාගාරය පිළිගත් ආකාරවලින් ජලයේ ගණන්මකහාවය මැන බැලීම සඳහා සහ පාරිසරික ඇගයීම් කටයුතු සඳහා සරිලන ආකාරයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම දැයුණු ජල රසායනාගාරයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමයි. මෙහි මූලික පියවරක් ලෙස, ISO 17025 ලබා ගැනීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවීම තුළින් උපදේශකවරයෙක් තොරා ගන්නා ලදී. ආරම්භක පියවරක් ලෙස, මෙම උපදේශකවරයා විසින් අභ්‍යන්තර රස්වීම කිහිපයක් පවත්වන ලදී. මිට අමතරව, මෙම කාලසීමාවේදී පරීක්ෂණ සේවා 11 ක් ලබා දෙන ලදී.

මූලිකවම 2009-2010 වසර වලදී මිල ගණන් කැඳවීම කුළුන් රසායනාගාර කබඩි ඇතෙවුම් කරන ලදී. කෙසේවතත්, ඇතෙවුම් කළ හාණ්ඩ ලබා ගන්නා අවස්ථාවේදී අප විශේෂයෙන් ඉල්පුම් කර තිබූ ආකාරයට සකසා නොතිබූ නිසා එවා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. යලින් මිල ගණන් කැඳවා ඇති අතර මිල ඉදිරිපත් කිරීම 3 ක් සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු වෙමින් පවතින අතර රසායනාගාර නිශ්චයාදන මිලදී ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තක්සේරු කටයුතු සිදු කරන ලදී. දැරීමට සිදුවන වියදම (රු. මිලියන 8) ඉහළ අගයක් ගන්නා බැවින් එම මිලදී ගැනීමද සිදුකළ නොහැකි විය.

තවද, රසායනාගාර පහසුකම වැඩිදියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් ISO උපදේශකවරු සමග නිරන්තරයෙන් සාකච්ඡා පවත්වම්න් සිටිය. ISO 17025 ට අනුව සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතාවයක් ලෙස ඩිජිටල් උෂ්ණත්වමානයක් සහ ආර්යතාමානයක් මිලදී ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මෙම දිනවල සිදු කරමින් සිටිනු ලැබේ. මිට අමතරව, සම්මත පරිමාණයන් අනුව රසායනාගාර උපකරණවල මිමි සැකසීමේ (calibrate) කටයුතු සඳහා මිල ගණන් කැඳවීම්න් සිටින අතර තොරාගත් පරාමිතීන් 10 ක් විශ්ලේෂණය කිරීම ද අන්තර් රසායනාගාර මට්ටමේ සන්සන්දනය කිරීම ද මෙම දිනවල කෙරෙමින් පවතින කාර්යයකි.

ප්‍රගතිය (%) : මූල්‍ය: 46% හොතික: 60%

මෙම කාල සීමාව කුළුදී පර්යේෂණ නිලධාරීනු, ඉහත පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිවලට අමතරව පුත්තලම් කළපුවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය, මන්නාරමේ යෝද වැවේ ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්ව, අකුරල ජලාවල ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්ව, පම්බල-හළාවත කළපුවේ ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු වෙරළෙන් මිශ්චෙහි මූහුදු කැකිරී සම්පත් සම්ක්ෂණයේ ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්ව පිළිබඳ ශේෂ ඇගයීම් සම්ක්ෂණ 6 කට සහභාගි වූහ.

ව්‍යාපෘති අංක 6 : පුත්තලම් කළපුවේ වර්තමාන ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්ව (2011 අප්‍රේල්)

නාරා ආයතනයේ සභාපති ආචාර්ය හිරාන් බඩි. ජයවර්ධන මහතාගේ ඉල්ලීමකට අනුව, පුත්තලම් කළපුවේ පිහිටා ඇති දුපත් සංවේදී වාසස්ථාන ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමට ඇති හැකියාව සොයාබැඳීම සඳහා මෙම කෙටි අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. එහෙයින් ජලයේ ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් කළපු පුදේශයේ පරිසරය පිළිබඳව පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා මෙම ශේෂ ඇගයීම් අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.

කරුණු මෙසේ හෙයින් මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ පුත්තලම් කළපුවේ පිහිටා ඇති දුපත්වල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් වර්තමාන තත්ත්වය සොයා බැලීමයි.

ඡායාරූපය: ප්‍රත්තලම කලපුවේ පරිසර පද්ධතිය

pH අගය, දාවිත මක්සිජන් ප්‍රමාණය, ක්ලෝරොගිල්-ඒ හා පොෂක ද්‍රව්‍ය යන ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ මතින ලද පරාමිති, මත්ස්‍යයින් සහ ජලජ පිළින් සඳහා යෝග්‍ය පරාසවල පවතින බව මෙම අධ්‍යානය මගින් හෙළිවී තිබේ. කෙසේවෙතත්, සම්පූර්ණ අවලමිනිත සන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය, ආවිලකාවය සහ සම්පූර්ණ දාවිත සන ද්‍රව්‍ය සාන්දුන සැලකිය යුතු අන්දමේ ඉහළ අයක් පෙන්වන ලදී. එමතිසා, කලපුවේ සිටින ජලජ ජ්‍යෙන් කෙරෙහි මෙමගින් අයහැන් බලපැමක් එල්ලවනු ඇත. තවද, සමහර ස්ථානවල ජලයේ දාවිත පොෂක ප්‍රමාණයේ මධ්‍යස්ථා අයක් පිළිසිඩු කරමින්, ක්ලෝරොගිල්-ඒ අය සහ දාවිත ගොස්පේට් සාන්දුණය ඉහළ අයක් පෙන්වුම් කරයි.

කලපුවට එකතු වන දුෂක ද්‍රව්‍යවල සහ ගොඩිමෙන් ගසා ගෙන එන ද්‍රව්‍යවල සිදුවන වෙනස්කම් මගින් කලපුවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි අහිතකර බලපැමි එල්ල විය හැකිය. ජලපිටි වශාවන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබෙන අපද්‍රව්‍ය මගින් ද හානිදායක බලපැමි ඇති විය හැකිය.

ව්‍යාපෘති අංක 7 : මීගමුව කලපුවේ සිට කුලී ජල ගෙන යානු මෙහෙයුම් සිදු කිරීම පිළිබඳ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණය- 2011 ජුනි

මෙම වාර්තාව පිළියෙළ කරන ලද්දේ, සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකන් එයාර්ලයින් සමාගම කළ ඉල්ලීමකට අනුව ජාතික ජලජ සම්පත් පරියේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගිතායනය විසිනි. අප වෙත ලබා දුන් තොරතුරුවලට අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය විසින් මිට පෙර ලබා දෙන ලද නිෂ්කාශනය, මීගමුව කලපුව අවට වෙසෙන මෙය හාවිතා කරන සමහර පුද්ගලයින්ට සහ මීගමුව කලපුව අවට වෙසෙන ප්‍රජාවලට පිළිගත නොහැකිවන බව පෙනීයන නිසා මෙය සිදුකිරීම අත්‍යවශ්‍ය වී තිබේ.

මීගමුව කලපුවේ කුලී ජල ගෙන යානු මෙහෙයුම් කටයුතුවලට කොළඹ-කටුනායක-ප්‍රත්තලම මාර්ගයට යාබද කලපුවේ ස්ථානයකින් පිටත්වීම සහ ඒ වෙත ගොඩ බැම ඇතුළත් වන අතර, මෙම කටයුතු බණ්ඩාරණායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළලට ඉතා සම්පූර්ණ සිදු කෙරේ.

ප්‍රාදේශීය වගයෙන් පදිංචිව සිටින ප්‍රජාවන්, දේවරයින් හා තම ජීවනෝපායන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා මිගමුව කලපුව මත යැපෙන වෙනත් ප්‍රජාවන් සිටින කලපු ප්‍රදේශයේ පවතින පරිසරය පිළිබඳව මෙම වාර්තාවේ දී සැලකිල්ලට ගෙන තිබේ. මෙම අධ්‍යායනයේ දී සලකාබලන ලද සාධක අතර, දැනට පවත්නා දේවර කටයුතු හේතුවෙන් කලපුවට එක් කරන ද්‍රව්‍ය, සාමාජිය ආර්ථික තත්ත්ව, මූහුදු පැලැටි, ජ්‍යෙෂ්ඨ සහ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය විය .

තවද, මෙහෙයුම් කටයුතු, ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ගැටුර ලබා ගැනීම සඳහා මධ්‍ය හාරා ගොඩ දැමීම පිළිබඳව සලකා බලා තිබේ.

ප්‍රජාව සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ඉදිරියේ දී ඇතිවීමට ඉඩකඩ ඇති බලපැමි පිළිබඳව කළ විශ්ලේෂණයක් මත පදනම්ව, ස්වාධාවික පරිසරය මෙන්ම ප්‍රජාව කෙරෙහි මෙහෙයුම් කටයුතුවල බලපැමි පිළිබඳව සලකා බලා තිබේ.

බලපැමි අඩුකිරීම සඳහා පහත සඳහන් පියවර යෝජනා කර තිබේ.

- (අ) මිගමුව කලපුව ඇතුළත මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ, දේවර සහයෝගිතා සංගම් සහ ප්‍රජා මූලික සංවිධාන ඇතුළුව ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් සමග සවිස්තරාත්මක සාකච්ඡා පැවැත්වීමෙන් පසුවය.
- (ආ) ප්‍රධාන අනවබෝධනාවයන් සහ සැකයට බඳුන් වී ඇති කරුණු විවෘතව හා විනිවිදහාවකින් යුතුව අදහස් ඩුවමාරු කර ගැනීම කුළුන් විසඳා ගත යුතුය.
- (ඇ) ජාතික වගයෙන් ප්‍රථම්ව පවතින අවශ්‍යතාව සලකා බලා ප්‍රජාව මේ පිළිබඳව තාප්තිමත් වන්නේ නම්, මෙම ස්ථානය ගුවන් තොටුපළට සම්පූර්ණ පිහිටීම නිසා ඉපිලුම් ගෙන යාත්‍රාවල මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා ක්‍රියාත්මක ස්ථානයකි.
- (ඇ) අනෙක්නා අවශ්‍යතා සහ ගැටුවලට විසුදුම් ලබාදෙන ශ්‍රී ලංකන් එයාරුලයින්ස් සහ ඉහත (ඇ) හි නියෝජිත සංවිධානයක් අතර ලිඛිත ගිවිසුමක් නිරද්ධ කෙරේ. ඇති විය හැකි තත්ත්ව වන ජීවනවාත්තින් අනිම් වීම, ආදයම හානිවීම සහ වෙනත් ගැටුව සම්බන්ධයෙන් මෙමගින් විසුදුම් ලබා දිය හැකි අතර පිළිගතහැකි වනදී මුදල් පැකෙරුණු සැකසිය යුතුය.
- (ඉ) මෙම ගිවිසුමට පහසුකම් සැලසීමට දේවර අමාත්‍යාංශයෙන්/ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකිය.
- (ඊ) ගිවිසුමට එළඟිනහොත් පහත සඳහන් පියවර නිරද්ධ කෙරේ.

- (ල) ජල ගගන යාත්‍රා විසින් කිසිදු සහ හෝ දුව අපද්‍රව්‍යක් කිසිදු අවස්ථාවක කළපුවට තිකත් නොකළ යුතුය.
- (උ) ඉපිළුම් ගගන යාත්‍රා ගොඩ්බාන අවස්ථාවේදී සහ පිටත්වන අවස්ථාවේදී එහි පියාපත් දෙක අතර දුර මෙන් දස ගුණයක ප්‍රදේශයකට සිමා කළ යුතුය.
- (ඌ) ගොඩ්බාන අවස්ථාවේදී, මගින් නංවා ගන්නා අවස්ථාවේදී සහ ජලය දිගේ යන අවස්ථාවේදී රැකවල් බෝට්ටුවක් භාවිතා කිරීම.
- (ඍ) යාත්‍රා පිටත්ව යන ස්ථානයට ආසන්නයෙන් කළපුවේ කුඩා තිරික්ෂුම් කුණනක් පිහිටුවීම හා තබන්තු කිරීම. එය ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා මෙන්ම ධ්‍රීලංකාව සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකිය.
- (ඎ) කළපුව තුළදී ඉන්ධන නැවත සැපයන්නේ නම්, එය අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම අනුගමනය කළ යුතු වන මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුව සිදුකළ යුතු අතර, ආරක්ෂිත කට්ටල සහ තෙල් ඉහිරියාම ඉවත් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන කට්ටල ඉන්ධන පුරවන ස්ථානයේ ඇති ඉපිල්ලම ඇති කරන කොටස මත තැබිය යුතුය. මෙමගින්, ඉන්ධන නැවත පිරිවීමේ කටයුතුවලින් ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි අවම බලපෑමක් සිදුවන බව සනාථ කරනු ඇත. ජල ගගන යානාවල තබන්තු කටයුතු කළපු ප්‍රදේශයේ සිදු කිරීමට අවසර නොදිය යුතුය.

මෙම ඇගයීම, නාරා ආයතනයේ වෙනත් අංශවල සම්බන්ධිකරණයෙන් යුතුව සිදුකරන ලදී.

ව්‍යාපෘති අංක 8 : මන්නාරම යෝධ වැවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය-2011 ජ්‍රන්ථී

ඡායාරූපය: යෝධ වැවේ පරිසර පද්ධතිය සහ ධ්‍රීලංකාකාරකම්

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ, ජලයේ ගුණාත්මකභාවය හා සම්බන්ධයෙන්, යෝධ වැව තුළ හා ඒ අවට පරිසර පද්ධතියේ තිරසාරභාවය තක්සේරු කිරීමයි. ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය මහින පාරාමිති, පෝෂක ප්‍රදේශය තුළ පවතින වර්තමාන තත්ත්ව හෙළිකරන වැදගත් තිරික්ෂණයක් වන

අතර එම තත්ත්වවල වෙනසක් සිදුවුවහොත් එමගින් මෙම පරීසර පද්ධතියට සිදු විය හැකි බලපෑම අවබෝධ කරගැනීමෙහි ලා මෙම නිරීක්ෂණ උපයෝගී වනු ඇත. එහෙයින්, මෙම අධ්‍යයනය, යෝධ වැව අසල ප්‍රදේශයේ පාරිසරක සංචාරක ව්‍යාපාරය හෝ ජලපිළි වගාව වැනි කාර්මික සංවර්ධන ක්‍රියාවලි ආරම්භ කරන්නේ තම, මෙම පද්ධතිය තුළ ජලයේ තත්ත්වයේ වෙනසක් විය හැකිකේ කෙසේද යන්න අවබෝධ කරගැනීමෙහි ලා යොදන ප්‍රයත්තයකි. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පරාමිති බොහෝමයක්, ශ්‍රී ලංකාවේ මිටිය ජලාශවල ජලප්‍රාග්‍රහණ ජලප්‍රාග්‍රහණ ජලයේ ගුණාත්මකභාවයේ තිබිය යුතු ප්‍රමිතින් ලෙස මධ්‍යම පරීසර අධිකාරිය මගින් යෝජිත සුදුසු පරාසයන්වලට හෝ උපරිම මට්ටම්වලට මදක් ඉහළ අගයක් හෝ රට අනුපාත අගයක් ගනියි. එහෙයින්, මෙම යෝධ වැව සුවිශේෂී පරීසර පද්ධතිය ආස්‍රිතව සිදුකරන අමතර සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් එයට හානී පැමිණිය හැකි නිසා, යෝධ වැව පදනම් කර ගනිමින් ආරම්භ කිරීමට යෝජිත පාරිසරක සංචාරක කටයුතු හෝ අධ්‍යාපනික මධ්‍යස්ථානය හෝ පිළිබඳව තැවත සලකා බැලිය යුතු වෙයි. වාරෝරුග දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත් තොරතුරු මගින්ද මෙම පරීසර පද්ධතිය ස්වයං පෝජිත තත්ත්වය අතින් ඉහළම මට්ටමේ පවතින බවත් එමනිසා රට එල්ලවන බාධකවලට සංවේදීවිය හැකි බවත් හෙළි වී තිබේ.

කෙසේ වෙතත්, ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ මෙම ප්‍රතිඵල ජ්‍රති මාසය තුළ සිදු කරන ලද එක් මූලික අධ්‍යයනයක් පමණක් පදනම් කර ගනිමින් ලබා ගන්නා ලද එවා වන නිසා, කාලගුණයේ බලපෑම නිසා සිදුවන පාරිසරික විපර්යාසවලට හා වෙනත් බොහෝ පාරිසරික විපර්යාසවලට හානිය විමට ඉඩකඩි ඇති මෙම පද්ධතිය පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් මෙමගින් ලබා තොරැයි. එහෙයින්, ඉහත ප්‍රතිඵල තවදුරටත් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පරීසරක අධ්‍යයනයක් අවශ්‍ය වේ. මෙම ඇගයීම නාරා ආයතනයේ වෙනත් අංශ සමග එක්ව සිදුකරන ලදී.

ව්‍යාපාති අංක 9: අකුරල ජලාශවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය -2011 අගෝස්තු

අකුරල, ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ වෙරළබඩ ගම්මානයක් වන අතර එහි සිදු කරගෙන යන පුණුගල් කරමාන්තය නිසා කළක් ජනප්‍රිය වී තිබුණි. පරමිපරා ගණනාවක් තිස්සේ මෙහි ජනතාව පුණුගල් ලබා ගැනීම සඳහා මූහුදු පත්ලන් ගොඩිලත් භැඳීමෙහි තියුක්තව සිටියි. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ, ජලයේ ගුණාත්මකභාවය හා සම්බන්ධයෙන්, අකුරල වෙරළබඩ කළපුව තුළ හා අවට පරීසර පද්ධතියේ වර්තමාන තිරසාරහාවය තක්සේරු කිරීමයි. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පරාමිතින්, පෝජික ප්‍රදේශය තුළ පවතින වර්තමාන තත්ත්ව හෙළිකරන වැදගත් නිරීක්ෂණයක් වන අතර, මෙම තත්ත්වවල වෙනසක් සිදුවුවහොත් එමගින් මෙම පද්ධතියට සිදුවිය හැකි බලපෑම අවබෝධකර ගැනීමෙහි ලා මෙම නිරීක්ෂණ උපයෝගී වනු ඇත. එහෙයින්, මෙම අධ්‍යයනය, වාණිජමය කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රදේශය යථා තත්ත්වයට පත් වූවහොත්, මෙම පද්ධතියේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය වෙනස් විය හැකිකේ කෙසේද යන්න අවබෝධ කරගනු වස් යොදන ප්‍රයත්තයකි.

අකුරල තියැදි මගින් ලබා ගත් ජලයේ උවිත ඔක්සිජන් ප්‍රමාණ අගයන්, මධ්‍යම පරීසර අධිකාරිය විසින් බොහෝ ප්‍රදේශවල ජලප්‍රාග්‍රහණ ජලයේ සඳහා තිබිය යුතු යැයි යෝජනා කර ඇති අවම උවිත ඔක්සිජන් සාන්දුණයට වඩා අඩු අගයක් ගන්නා ලදී. මෙම තියැදි ලක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය කළ pH අගයන් සඳහා,

එහි ජනතාව විසින් පරම්පරා ගණනාවක් පුරා සිදුකරගෙන යන පුණුගල් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය හේතු විය හැකි බව පෙන්වා දෙයි. නියැදි ලබා ගන්නා විට දේවර ප්‍රජා පිළිබඳව නිරීක්ෂණය කිරීම විරල විය. අමතරව සිදු කරන සංවර්ධන කටයුතු මහින් මෙම පරිසර පද්ධතියට හානි සිදුවිය හැකි නිසා, ජලය ආශ්‍රිත තෙමා උද්‍යාත වැනි අකුරල පුදේශය පදනම්කර ගනිමින් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම හා ප්‍රයෝගනයට ගැනීම් ආරම්භ කිරීමට ඇති යෝගනාව පිළිබඳ නැවත සලකා බැලිය යුතු වෙයි.

පහත සඳහන් ප්‍රතිඵල, අගෝස්තු මාසය තුළදී සිදු කරන ලද එක් මූලික අධ්‍යයනයක් පමණක් පදනම් කරගෙන ලබා ගත් ප්‍රතිඵල නිසා, කාලගුණයේ සිදුවන වෙනස්කම් හේතු කොටගෙන සිදුවන විපර්යාසවලට හා වෙනත් බොහෝ පාරිසරික විපර්යාසවලට හාන්‍ය විය හැකි මෙම පද්ධතිය පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් මෙමගින් ලබා නොදෙයි. එහෙයින් ඉහත ප්‍රතිඵල තව දුරටත් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පරිපූර්ණ අධ්‍යයනයක් අවශ්‍ය වේ.

මෙම ඇගයීම, නාරා ආයතනයේ වෙනත් අංශ සමග සම්බන්ධිකරණයෙන් යුතුව සිදුකරන ලදී.

ඡායාරූපය : අකුරල ජලාශය

ව්‍යාපෘති අංක 10 : පම්බල-හලාවත කළපුවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය-2011 සැප්තැම්බර

මෙම වාර්තාව, 2011 අගෝස්තු 19 දිනැති ලක්ෂීම ප්‍රවාන්ති පත්‍රයේ පම්බල කළපුවේ තත්ත්වය පිළිබඳ පළවු ලිපියකට අනුව ගරු අමාත්‍ය දොස්තර රාජිත සේනාරත්න මහතාගේ උපදෙස්වලට අනුව සකසා තිබේ. වසර තුනක සිට දිනකට අල්ලන මසුන් ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 25 සිට කි.ග්‍රෑ. 2 දක්වා පහත වැට් ඇති බව දේවර ප්‍රජාව පවසයි. (ලක්ෂීම 2011) මේ අනුව, නාරා ආයතනයේ පර්යේෂණ කණ්ඩායමක් 2011 සැප්තැම්බර 9 වැනි දින එම ස්ථානයට ගියේය. මෙම කළපුව අවට ජනතාව සමග සාකච්ඡා පවත්වන ලද අතර, සමහර හොඳික නිරීක්ෂණ ලබා ගැනීම සහ එම ස්ථානයේදීම ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ මිණුම් ලබා ගැනීම සිදුකරන ලදී. වැඩිදුර පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා ජල නියැදි කිහිපයක් ද ලබා ගන්නා ලදී.

එම ස්ථානයේදී ලබාගත් නිරීක්ෂණ හා එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදු කරන ලද ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල මගින්, පම්බල - හලාවත කලපුවේ පවත්නා තත්ත්වවලට හේතුව සූපෝෂණය විය හැකි බව හෙළිදරව් කෙරේ. අගෝස්තු සිට ඔක්තෝබර් දක්වා පවතින වියලි කාලයේදී, කලපුවේ ජල මට්ටම පහත බසිය. මේ හේතුවෙන් පද්ධතිය තුළ පෝෂක ද්‍රව්‍ය සාන්දු වීමක් සිදුවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජලයේ ගුණාත්මක හාවය හිත්වී යා හැකිය.

පත්ලේ එකතු වී ඇති පෝෂක ද්‍රව්‍යවලින් පොනොසත් අවසාදිත ඉවත් කිරීම සඳහා එය ගොඩ දැමීම රට ප්‍රතිකර්මයක් ලෙස සිදුකළ හැකි අතර එමගින් ජල ස්ථානයේ ගැහුර වැඩි විමෙන් තාප ස්ථානවනයට ඉඩ සැලැසේ. මෙමගින්, ගැහුර ජලයේ සිට මත්පිට දක්වා පෝෂක ද්‍රව්‍ය ගමන් කිරීම සීමා කරනු ලබයි. ජලජ පැලැට් පවතින ප්‍රදේශවල අවසාධිත ගොඩදැමීම මගින් ජලජ පැලැට් සැපුවම ඉවත්වන තිසා ජලජ පැලැට්වල වර්ධනය පාලනය කළ හැකිවන අතර, ජලාශයේ නව පත්ල සුර්යාලෝකය ලගා විය නොහැකි තරම් ගැහුරුනම් පසුකාලයේදී එවා තැවත වර්ධනය වීම ද සීමා කළ හැකිය. තව ද ඉස්සන් වගාව සහ කාමිකර්මය වැනි කර්මාන්තවලින් ඉවත්කරන අපද්‍රව්‍ය පාලනය කිරීමට දැනට පවතිනවාට වඩා එලදායී කළමනාකරණයක් සහ නෙතික කුමෝපායන ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. කඩාලාන පරිසරය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා සහ කලපුවට ගළාඹන ජලප්‍රමාණය ඇතුළු කිරීම සඳහා මිනිසුන් ඒ අවට ඉඩම් හාවතයේදී සිදු කරන වෙනස්කම් වැළැක්විය යුතුය.

ඡායාරූපය : පම්බල කලපුවේ කාබනික ද්‍රව්‍ය විමෝෂණය සහ කලපැහැතිමඟ තැන්පතුව

මෙම ඇගයීම සිදුකරන ලද්දේ නාරා ආයතනයේ වෙනත් අංශ සම්ග සම්බන්ධීකරණයෙනි.

ව්‍යාපෘති අංක 11 : ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු වෙරෙළන් ඔබබෙහි මුහුදු කැකිරී සම්පත් පිළිබඳ ඇගයීම සඳහා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය - 2011 ඔක්තෝබර්

මුහුදු කැකිරීන් සඳහා පිවි වැළි, ජලයේ ඉතා ඉහළ ගුණාත්මකභාවයක් සහ කලපකාරී නොවන මිතුදිලී, කසල වලින් පොෂණය නොවන, මුහුදු කැකිරීන් ආහාරයට ගැනීමට උත්සහා නොකරන මත්ස්‍යයන් වෙශේන ප්‍රජාවක් අවශ්‍ය වේ. (නිකොල් පැපගිමරිගියේ, 2011) එහෙයින්, මුහුදු කැකිරී විශේෂවල පැවත්ම සඳහා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය හා පාරිසරික නිරීක්ෂණ ඉතා වැදගත් වේ.

මෙම අධ්‍යායනයේ අරමුණ වූයේ, ශ්‍රී ලංකාවහි උතුරු වෙරළෙන් ඔබබෙහි ප්‍රධාන මූහුදු කැකිරී විශේෂවල බහුලතාව සහ ව්‍යාප්තිය ඇගයීමයි. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පරාමිතින් සහ පත්‍රලේ පරිසරය මේ සඳහා වැදගත් නිරීක්ෂණවන අතර එමගින් මූහුදු කැකිරීන්ගේ ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් අපුත්ම තත්ත්වය හෙළි වේ. එහෙයින්, මෙම පර්යේෂණය, මූහුදු කැකිරී විශේෂවල බහුලතාව හා ව්‍යාප්තියේ වෙනස්වීම කෙරෙහි මෙම වෙරළෙහි ජලයේ ගුණාත්මකභාවය සහ පත්‍රලේ පරිසරය බලපානුයේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට දරන උත්සාහයකි.

ඡායාරූප : මෙම සම්ක්ෂණයේ දී නිරීක්ෂණය කළ හැකි වූ සමහර මූහුදු කැකිරී විශේෂ

pH අගය, ලවණ්‍යතාවය, උෂ්ණත්වය සහ ඇමෝෂිකල්-නයිට්‍රිජන් වැනි ජල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පරාමිතින් වලින් බොහෝමයක්, නිරදේශීත අගයන්ගේ යෝගා පරාසයට හෝ උපරිම මට්ටමට හෝ ඉතා සූළු ප්‍රමාණයකින් වැඩි වී හෝ එම පරාසය තුළ හෝ තිබුණි. එහෙයින්, මූහුදු කැකිරී වගාව ආරම්භ කිරීමට කළ යෝජනාව ශ්‍රී ලංකාවහි උතුරු වෙරළෙන් ඔබබෙහි ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

පහත දැක්වෙන ප්‍රතිඵ්‍යුතු සඳහා අගෝස්තු මාසයේ දින දෙකක් තුළ සිදු කරන ලද මූලික අධ්‍යායනයක් පමණක් පදනම් කරගෙන තිබේ. දීවරයන්ගේ අත්දැකීම්වලට අනුව, මෙම කාල සීමාව ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු වෙරළෙන් ඔබබෙහි මූහුදු කැකිරී විශේෂ බහුල කාලයක් නොවන අතර, එහෙයින් කාලගුණ විපර්යාස හා වෙනත් බොහෝ පාරිසරික විපර්යාසවලට හානිය විය හැකි මූහුදු කැකිරී පිළිබඳව මෙම පරීක්ෂණය මගින් පරිපූරණ අදහසක් ලබා නොදෙනු ඇති. එහෙයින් ඉහත ප්‍රතිඵ්‍යුතු සනාථ කර ගැනීම සඳහා මූහුදු කැකිරී බහුල කාලයේදී පරිපූරණ අධ්‍යායනයක් සිදුකිරීම අවශ්‍ය වේ.

මෙම කාලය තුළදී, ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය හා සංරක්ෂණය පිළිබඳ උපදෙස් ලබා දීමේ අරමුණෙන්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීය සහ වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පාරිසරික බලපැමි ඇගයීමේ හා IEE ව්‍යාපාති සම්බන්ධයෙන් සඳහා පවත්වන ලද විෂයපථ රස්වීම කිහිපයකට පර්යේෂණ නිලධාරීනු සහභාගි වූහ.

නාරා ආයතනයේ වෙනත් අංශ සමග සම්බන්ධිකරනයෙන් මෙම ඇගයීම සිදුකරන ලදී.

ව්‍යාපෘති අංක 12 : මන්නාරම බොක්සේ SL-2007-01-001 කොටසේ කැනීම සිදුකළ ස්ථාන අවට පාරිසරික නිරික්ෂණය

SL-2007-01-001 කොටසේ වෙරළට ඔබෙන් සිදුකිරීමට යෝජිත කැනීම සිදුකරන කාලය තුළදී පාරිසරික බලපෑම නිරික්ෂණය කිරීම සඳහා පිළිගත් ආයතනය ලෙස සමූහීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය(MEPA) විසින්, ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය (NARA) පත්කර තිබේ. නාරා ආයතනය වෙත මේ සම්බන්ධයෙන් පවරා ඇති ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් වනුයේ කැනීම කටයුතුවලට පෙර සහ පසු කරදිය පරිසරයේ යම් විපර්යාසයක් සිදුවන්නේද එය නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර වත්මන් තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදුකිරීමයි. පාරිසරික අධ්‍යයන අංශයේ අංශ ප්‍රධානී මෙම ව්‍යාපෘතියේ සම්බන්ධිකරණ තිලධාරියා වූ අතර ජපානයේ DV-Chikyu කැනීම යාත්‍රාව මගින් බනිජ තෙල් ලං තුනක් හැරීමේ කටයුතු සිදුකරන අතරවාරයේ අවස්ථා කිහිපයකිදීම මොහු මන්නාරම බොක්සේ කැනීම යාත්‍රාවේ සිටියේය. නාරා ආයතනය විසින් යාත්‍රාවේ අක්වෙරලේ හා වෙරලේ පාරිසරික නිරික්ෂණ සිදුකරන ලදී.

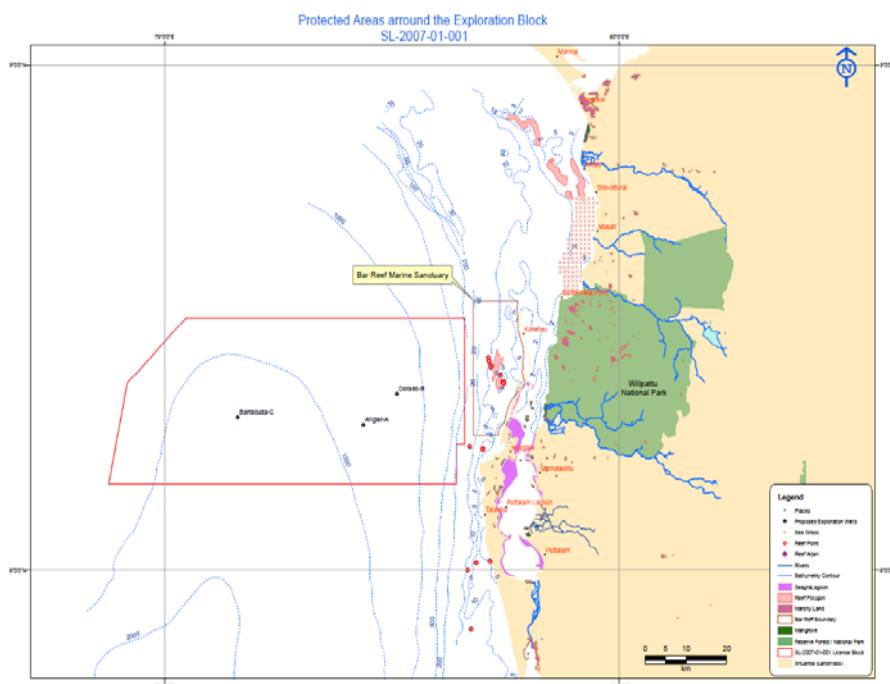
ඉල්ලා ඇති පරිදි, මෙම අධ්‍යයනයේ දී සලකා බැඳු පාරිසරික සාධක වූයේ, මුහුදු ජලයේ ගුණාත්මකභාවය, මතස්‍ය පටකවල තත්ත්වය, කොරල් හා කබොලාන ව්‍යාපෘතිය හා සත්ව ඒලාවාංග ව්‍යාපෘතියයි. නාරා ආයතනයේ වෙනත් අංශ සමග සම්බන්ධිකරනයෙන් මෙම ඇගයීම සිදුකරන ලදී. පාරිසරික අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රධාන කාර්ය වූයේ, පලමු බනිජතෙල් ලිද හැරීමට ප්‍රථමයෙන් මන්නාරම බොක්ක පුදේශයේ මට්ටම තුනකුදී එනම් මිටර් 1ක් ගැහුරින් (මතුපිට), මිටර් 20 ක් ගැහුරින් (මධ්‍යම) සහ මිටර් 50 ක් ගැහුරින් (පත්ල) ලබාගත් නියැවුවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය ඇගයීමයි. “බොරාබෝ” (අතුරු අක්ෂාංශ 08°20'53.633", නැගෙනහිර දේශාංශ 79° 3041.845") පුදේශයෙන් ලබාගත් නියැදි මෙම ප්‍රතිඵල මගින් පිළිබඳ වේ. ගවේෂණාත්මක කැනීම පළමු වැඩ බිම වනුයේ මෙයයි.

ජලයේ ගුණාත්මකභාවය මතින බොහෝ පරාමිතින් හා පෝෂක මට්ටම, (BOBLME 2011, Sondervan 2001) යන ලේඛනවල නිශ්චය කර ඇති පරිදි, පිළිගතහැකි මට්ටමවලට පහළ හෝ එම මට්ටම පරාසයේ හෝ පවතියි. කෙසේවෙතත් නිදහස් ඇමෙන්තියා සහ රසායනික මක්සිජන් ඉල්පුම මට්ටම, සම්මත මට්ටම මෙක් ඉක්මවා ගොස් ඇති අතර, සාම්පල ලබාගන්නා අවස්ථාවේදී පැවති දේශගුණික තත්ත්ව යටතේ සිදුවූ දැඩි කැළඳීම තිසා පැවති ඉහළ කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය තිසා මෙම ප්‍රතිඵල ඇතිවා යැයි විය හැකිය. පිළිගත හැකි උපරිම මට්ටමින් පැවති තඩ හැර සොයා ගැනීමට අජේක්ෂාකළ වෙනත් මූලුව්‍ය සොයා ගැනීමට නොහැකි විය.

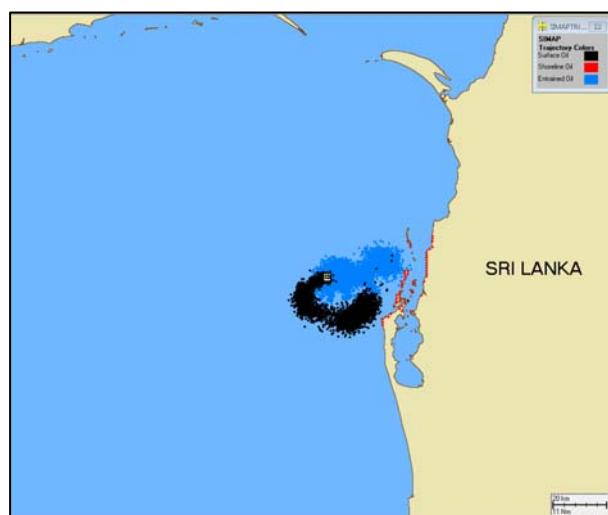
ඡලජ සහ මත්ස්‍ය පටක නියැදි විශ්ලේෂණයට අමතර වශයෙන්, SGS ලංකා පුද්ගලික සමාගම විසින් ස්වාධීනව සිදුකරමින් තිබෙන නියැදි විශ්ලේෂණය අධික්ෂණය කිරීමේ හා සහතික කිරීමේ කාර්යයද නාරා ආයතනය වෙත පවරන ලදී. කණ්ඩායම් තායකයා ඇතුළත්ව නාරා ආයතනයේ නිලධාරීන්

කණ්ඩායමක් SGS ලංකා පුද්ගලික සමාගම වෙත ගොස් මෙම විශ්වේෂණය සඳහා යොදා ගනු ලබමින් සිටින පහසුකම් හා ක්‍රියාමාර්ග පරීක්ෂා කරන ලදී. තවද, මන්නාරම් බොක්කේ ඉහත කි ස්ථානවල බනිජ තෙල් ලබා ගැනීම සඳහා දැන් කැනීම් කටයුතු සිදුකරන DV-Chikyu කැනීම යාත්‍රාවේ සිටි නාරා ආයතනයේ නිලධාරීන් විසින්, එම නියැදි කොළඹ පිහිටි SGS ලංකා පුද්ගලික සමාගමේ රසායනාගාර වෙත ප්‍රවාහනය කිරීමට පෙර, නැවතන් ලබා ගන්නා නැව් පත්ලේ එකතුවන ජලය සහ අපද්‍රව්‍ය නියැදි ලබා ගන්නා ආකාරය, එවා මුදා කිරීම සහ ගබඩා කිරීම සහ ප්‍රවාහනය අධික්ෂණය කරන ලදී. එහිදී නියැදිලබා ගන්නා හා විශ්වේෂණය කිරීම සඳහා වන සම්මත ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කරන බව සනාථ විය.

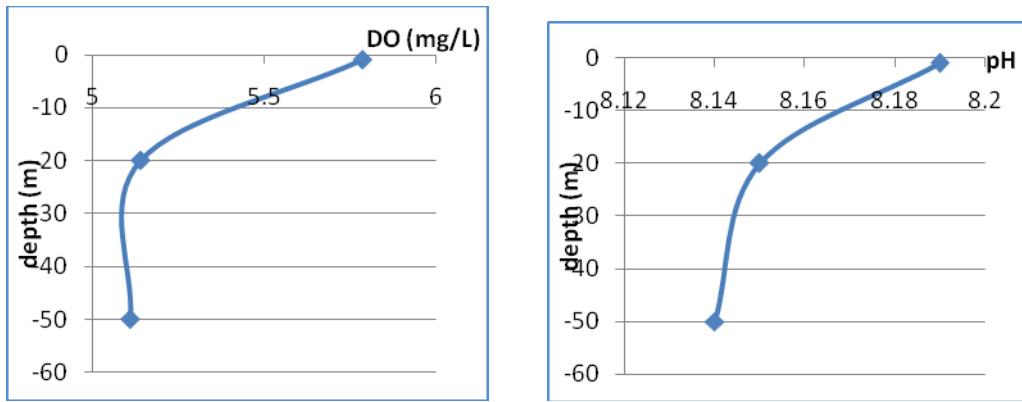
තෙල් ගවේෂණ බිම් හා යාබද වෙරළාසන්න පුද්ගලික දැක්වෙන සිතියම

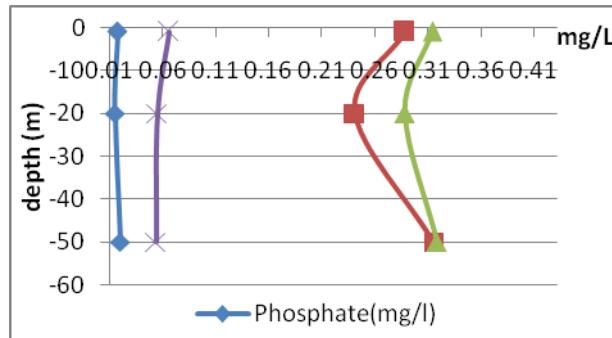
අනතුරකුදී
සිතිය හැකි

තෙල් ගලා ගෙන යනු ඇතැයි
මාර්ගය පෙන්වන සිතියම

ගැහුර අනුව ජලයේ දාවිත ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ වෙනස්වීම් හා ගැහුර අනුව pH අගයේ වෙනස්වීම් පෙන්නුම් කරන රුපය

ගැහුර අනුව ගොස්පේට්, නයිටෝට්, සිලිකේට් හා නිදහස් ඇමෝනියා සාන්දුන්වල වෙනස්වීම් පෙන්නුම් කරන රුපය

මෙම කාලය තුළ සහභාගී වූ රස්වීම්

1. මහනුවර බෝගම්බර වැවේ මත්ස්‍ය සනත්වය වැඩිවීම පිළිබඳ රස්වීම්
2. කොස්ගොඩ මහපළානේ ඉදිකිරීමට යෝජිත හෝටල් ව්‍යුහාති සඳහා විෂයපාල කමිටු රස්වීම්.
3. පාරිසරික පදනම විසින් මහමයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද MFF අරමුදල් සැපයු ව්‍යාපෘතියේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවසාන සංස්දය.
4. කළුතර වස්කබුවේ, කුඩාවස්කබුවේ ඉදිකිරීමට යෝජිත කාමර 151 කින් යුත් හෝටල් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ රස්වීම්.

5. කෙරවලපිටිය මුහුදු වැඩි සැකසීම සඳහා යෝජිත ව්‍යවස්ථා පිළිබඳ රස්වීම.
6. ක්‍රමෝපායික කළමනාකරණ පද්ධතිය ත්‍රියාත්මක කිරීම.
7. ශ්‍රී ලංකාවේ සූනාම් ව්‍යසනයෙන් පසුව නැගෙනහිර පළාතේ වෙරළබඩ කළාපය ප්‍රකාශ කන්ත්වයට පත්කිරීම සහ තිරසාර කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටුව
8. පාරිසරික බලපෑම් අධික්ෂණය කිරීම සහ විද්‍යාගාර නිරීක්ෂණය කිරීම පිළිබඳ රස්වීම. - මන්නාරම බොක්කේ SL-2007-01-01-001 කොටසේ ගවේෂණාත්මකව මුහුද හැරීමේ ව්‍යාපෘතිය.
9. කොග්ගල මල්කබානේ, ඉදිකිරීමට නියමිත කොග්ගල තරුපහේ පාරිසරක සංචාරක නිවාසය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව.
10. වැළිගම පළාතේ ඉදිකිරීමට යෝජිත කාමර 92ක් යුත් තරු හතරේ හෝටල් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මුලික පාරිසරික පරීක්ෂාව සඳහා තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටු රස්වීම.
11. හමුබන්තොට, විත්‍යාගල ඉදිකිරීමට යෝජිත සංචාරක නිවාස 50 සහ කාමර 410 කින් යුත් තරු පහේ සුපිරි හෝටලය පිළිබඳ රස්වීම.
12. කොළඹ 01 ගෝල්ගේ ශ්‍රීන් ඉදිරිපිට ඉදිකිරීමට යෝජිත තව්ව 35 කින්, කාමර 650 කින් හා වෙන්ව නිවාස 300 කින් යුත් සුබෝපහෝගී හෝටලය සහ මිගු සංචාරක ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ රස්වීම.
13. තංගල්ලේ කහන්දමෝදර ඉදිකිරීමට නියමිත කාමර 98 කින් යුතු තරු පහේ අභයනුම් නිවාඩු නිකෙකනය සහ ඔසුහාල පිළිබඳ මුලික පාරිසරික පරීක්ෂාවක් සඳහා විෂයපත කමිටු රස්වීම.
14. හෝටල් ව්‍යාපෘති සඳහා යෝජිත සංචාරක බිම පරීක්ෂා කිරීම.
15. මුක්කතොවාව, සනාතොවාවේ ඉදිකිරීමට යෝජිත කාමර 190 කින් යුත් හෝටල් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයිමක් සඳහා විෂයපත කමිටු රස්වීම.
16. කොළඹ 03, කොළඹපිටියේ ඉදිකිරීමට යෝජිත කාමර 350 කින් යුත් තරු තුනේ නගර හෝටල් ව්‍යාපෘතිය සහ දමිරෝ පුදර්ගනාගාරය පිළිබඳ මුලික පාරිසරික පරීක්ෂණයක් සඳහා රස්වීම.
17. හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රධාන පරිසර පද්ධති සඳහා සතුන් සහ ගාක ඉන්වෙන්ටර් සැකසීම පිළිබඳ උපදේශාත්මක වැඩුමුළව.
18. ඇල්ගී පාලනය සඳහා මත්ස්‍ය පොකුණු පරීක්ෂාකිරීමට රත්මලානේ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය.

19. මධ්‍යකලපුවේ පුන්තියකුඩාහි ඉදිකිරීමට යෝජිත කාමර 50 කින් යුත් හෝටල් ව්‍යාපෘතිය සහ සූබෝගපහෝගි සංචාරක නිවාස 20 ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂාවක් සඳහා විෂයපථ කමිටු රස්වීම.
20. මුහුද්ව අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේදී අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ප්‍රමිතින් පිළිබඳ වැඩමුළුව.
21. ව්‍යවසනවලදී අවද්‍නම අවුකිරීම සහ දේශගුණික විපර්යාසවලට අනුවර්තනය වීම පිළිබඳ තෙවැනි ජාතික සීම්පෙසියම පිළිබඳ වැඩමුළුව.
22. එක්සත් ජාතින්ගේ ආයදා කළමනාකරණ සහ සම්බන්ධිකරණ ආයතනයේ (UNDAC) විපත්වලට මුහුණ දීම සඳහා පෙර සූදානම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ වැඩමුළුව.
23. මන්නාරම් යුත් පිහිටි වෙරළබඩ තීරය දිගේ බනිජ වැළි හැරීමේ යෝජිත ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික රස්වීම.
24. සූනාලියෙන් පසු වෙරළබඩ ප්‍රදේශය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ සහ සම්පත් කළමනාකරණ වැඩසටහන පිළිබඳ මෙහෙයුම් කමිටුව.
25. හම්බන්තොට නව නගර ප්‍රදේශ සඳහා අපර්ලය එකතුවේම් පවතු කිරීමේදී සහ බැහැර කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු යෝජිත ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳ විෂයපථ කමිටු රස්වීම.
26. කාමිකාර්මික තොරතුරු ජාලයේ හාවිතය පිළිබඳ කාමිකාර්මික විද්‍යාඥයින්/විද්‍යාත්‍යන් සඳහා සමුළුව.
27. කොළඹ-කටුනායක අධිවේශී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව.

ප්‍රකාශන

මහජනතාව දැනුවත් කිරීම - පෝස්ටර්

1. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය කිරීමේ වැදගත්කම
2. පාරිසරික අධ්‍යයන අංශය - නාරා ආයතනය

ව්‍යාපෘති නිමකිරීමේ වාර්තා

1. උතුරු මැද පළතේ තොරාගත් මිරිදිය ජලාශවල මූලික පාරිසරික තත්ත්ව පිළිබඳ අධ්‍යයනය හා සම්බන්ධ ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීමේ වාර්තාව - 2011
- එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ, සි. විනුමරත්න, කේ. එ. බඩු. එස්. විරසේකර, එස්. එ. එම්. අස්මී, එ. එ. ඩී. ඩී. ඩමරතුංග

මසුන් මියයාම පිළිබඳ විමර්ශන වාර්තා

1. තලාන් කලපුවේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව එස්. එම්. අස්මී, සි. විකුමරත්න, ඩී. ආර්. සි. මෙන්ඩිස් (2011 අප්‍රේල්)
2. දැනුන්ගන් ඔයේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව. ඩී. ආර්. සි. මෙන්ඩිස් (2011 මැයි)
3. දියවත්නාවේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව එන්. සී. හෙට්ටිගේ, ඩී. ආර්. සි. මෙන්ඩිස් (2011 ජූනි)
4. සියලුගමුව ජලාශයේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව කේ. එ. ඩිඩ්. එස්. විරසේකර, පී. පී. එම් හිනටිගල (2011 ජූනි)
5. තලාන් කලපුවේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව බඩු. රාජපත්ෂ, කේ. එ. ඩිඩ්. එස්. විරසේකර (2011 ජූනි)
6. බෙරේ වැවේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව කේ. එ. ඩිඩ්. එස්. විරසේකර, එන්. සී. හෙට්ටිගේ, පී. පී. එම් හිනටිගල (2011 ඔක්තෝබර්)
7. බෙරේ වැවේ මසුන් මියයාමේ සිද්ධිය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර වාර්තාව එන්. සී. හෙට්ටිගේ, එස් ඇපාසිංහ (2011 දෙසැම්බර්)

සිඟු ඇගයීම් සම්ක්ෂණ වාර්තා

1. පුත්තලම් කලපුවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය - 2011 අප්‍රේල් කේ. එ. ඩිඩ්. එස්. විරසේකර, එස්. එ. ඩිම්. අස්මී, එ. එම්. සී. අමරතුංග
2. මන්නාරමේ යෝධ වැවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය - 2011 ජූනි සි. විකුමරත්න, එන්. සී. හෙට්ටිගේ
3. අකුරල ජලාශවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය - 2011 අගෝස්තු එන්. සී. හෙට්ටිගේ, සි. විකුමරත්න
4. පමිබල - හලාවත කලපුවේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය - 2011 සැප්තැම්බර් සි. විකුමරත්න

5. ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු වෙරළට ඔබබෙන් පිහිටි මූහුදේ මූහුද කැකිරි සම්පත් පිළිබඳව ඇගයීමක් සඳහා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය - 2011 ඔක්තෝබර්
 එස්. එ. එම්. අස්මි, කේ. එ. ඩ්බ්ලු. එස්. විරසේකර, එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ

බාහිර වාර්තා

1. මිගුව කළපුවෙන් සිට කුලී ජල ගගන යාත්‍රා මෙහෙයුම් සිදු කිරීම පිළිබඳ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණය - 2011 ජුනි
 එස්. එ. එම්. අස්මි, එ. එ. ඩ්බ්ලු. අමරතුංග, කේ. එ. ඩ්බ්ලු. එස්. විරසේකර, ඩ්බ්ලු. එ. එන්. විකුමාරච්චි (දායකත්වය සැපයු අයෙකු ලෙස)
2. මන්නාරම් බොක්කේ SL-2007-01-001 කොටස් තෙල් කැණීමේ ස්ථාන අවට පරිසරය පිරික්සීම. 2011 ඔක්තෝබර්
 එස්. එ. එම්. අස්මි, එ. එ. ඩ්බ්ලු. අමරතුංග, කේ. එ. ඩ්බ්ලු. එස්. විරසේකර, සී. විකුමරත්න, එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ (දායකත්වය සැපයු අයෙකු ලෙස)
3. විද්‍යාව එලදායී ලෙස සන්නිවේදනය කිරීම පිළිබඳ වූ පුහුණුව, විද්‍යාත්මක ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව 2011 ඔක්තෝබර් 11-15, මාලිනියෙහින් මාලේ නගරයේදී පැවතිවුහුණුව සම්බන්ධයෙන් විද්‍යා වාරිකා වාර්තාව - කේ. එ. ඩ්බ්ලු. එස්. විරසේකර

සමෝධනික සමුද්‍රික කටයුතු කළමනාකරණය පිළිබඳ IOMAC-ONs පායමාලාවේ කොටසක් ලෙස ඉදිරිපත් කළ වාර්තා (2011 අගෝස්තු)

1. ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍රික දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා වන පියවර සමාලෝචනය - කේ. එ. ඩ්බ්ලු. එස්. විරසේකර විසිනි.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ තල්මස් මතස්‍යයින්ට හා පරිසරයට වන හානිය අවම කරමින් තල්මස් මතස්‍යයින් නැරඹීම වැඩි දියුණු කිරීම. - සී. විකුමරත්න විසිනි.
3. ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂිත සමුද්‍රික ප්‍රමේණ කළමනාකරණය - එන්. ඩී. හෙට්ටිගේ විසිනි.

ලබාගත් පුහුණු

දේශීය

1. ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව ජලයට උඩින් පියාසර කරන අතරවාරයේ ජලයට වැටුනහොත් ඉත් බේරීමට ලබා දෙන පුහුණුව (HUET) - 2011 ජුලි- එස්. එ. එම්. අස්මි.

2. සමෝධානික සමුද්‍රික කටයුතු කළමනාකරණය පිළිබඳ IOMAC-ONs සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව - 2011 අගෝස්තු ජී. එ. ඩී. එමරතුංග, කේ. එ. ඩී. ඩිඩ්. විරසේකර, සී. විකුමරත්න, එන්. ඩී. හෙව්ටිගේ.

විදේශීය

2011 ඔක්තෝබර් 11-15, මාලදිවයිනේ මාලේ නගරයේදී විද්‍යාව එලදායී ලෙස සන්නිවේදනය කිරීම පිළිබඳ පූජුණුව - කේ. එ. ඩී. ඩිඩ්. විරසේකර

5.2 දේවර තාක්ෂණික අංශය

අංශ ප්‍රධානී : එන්. ඩී. ප්‍රසාදදේව

ව්‍යාපාති අංක 1 : ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාග්‍රිත මුහුදේ මතසා නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට කුඩා පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයින්ගේ හාවිතය සඳහා මසුන් ආකර්ෂණය කර ගන්නා උපාංග සහ මතසා අස්වැන්න වැඩි කරන උපාංග හාවිතයේ යෙද්වීම, නිරික්ෂණය සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ශ්‍රීයාකාරකම්

දේවරයන්ගෙන් කරුණු විමසා, මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග යෙද්වීම සඳහා සූදුසු ප්‍රදේශ හඳුනා ගන්නා ලදී. මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග සැලසුම් කිරීම අවසන් කරන ලදී. මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග හතරක් යොදවන ලදී. පලමු උපාංග දෙක අපේෂ්ල් මාසයේන් අනෙක් උපාංග දෙක මැයි මාසයේන් යොදවන ලදී. මැයි මැද හාගයේ සිට සැළ්තුම්බර දක්වා මෝසම් කාල සීමාව වන නිසා ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සිදුකරන ලදී.

කාර්යසාධනය

ව්‍යාපාති කටයුතු එනම්, මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග උණ ලී හාවිතයෙන් සඳීම මාර්තු මාසයේ දී නිම කරන ලදී. මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග දෙකක් අපේෂ්ල් මාසයේදී යොදවන ලද අතර මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග ආග්‍රිත පරීක්ෂණාත්මක දේවර කටයුතු 2011 මැයි මැද හාගයේදී ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපාතිය යටතේ පරීක්ෂණාත්මක දේවර කටයුතු සිදුකරන මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග සැලසුම්කර අවසන් කරන ලදී. දේවරයන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව මෙම ආම්පන්න යෙද්වීමට සූදුසු දේවර ප්‍රදේශ හඳුනා ගන්නා ලදී. මෝසම් කාල සීමාව නිසා නියමිතව තිබු ක්ෂේත්‍ර වාරිකා කිහිපයක් සිදු තොකරන ලදී. මෝසම් කාලපරිවිශේදයේදී, එම ප්‍රදේශයේ පැවති සැඩ දියවැළ් නිසා මසුන් ආරක්ෂණය කර ගන්නා උපාංග දෙකකට හානි සිදුවී තිබේ. මෙම මසුන් ආකර්ෂණය කරගන්නා ආම්පන්න යොදා ගෙන මසුන් ඇල්ලීමෙහි නිරත දේවරයන්ගෙන් මතසා අස්වැන්න පිළිබඳ දත්ත ලබාගන්න ලදී.

ප්‍රගතිය (%) :- මූල්‍ය 95% සෞනික 90%

ප්‍රකාශන

4.1 පරේයේෂණ වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාපුම් මූහුදේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට කුඩා පරීමාණයේ ව්‍යවසායකයින්ගේ හා විතය සඳහා මසුන් ආකර්ෂණය කර ගන්නා උපාංග සහ මත්ස්‍ය අස්වැන්න වැඩි කරන උපාංග (FAD) හා විතයේ යෙද්වීම, නිරීක්ෂණය සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

පවත්වන ලද පුහුණු/දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

ධිවර කටයුතු සිදුකරන ප්‍රමේණයේ දිවර පරීක්ෂකවරුන් හා දිවරයන් සමග රස්වීම් පවත්වන ලදී.

බාධක

වාහන හිගකම නිසා බොහෝ ක්ෂේත්‍ර සංචාර අවලංගු කරන ලද අතර මොසම් කාලය නිසා පරීක්ෂණය්මක දිවර අත්හදා බැලීම් සිදු නොකරන ලදී.

5.3 ජාතික ජලගාස්ත්‍රීය අංශය

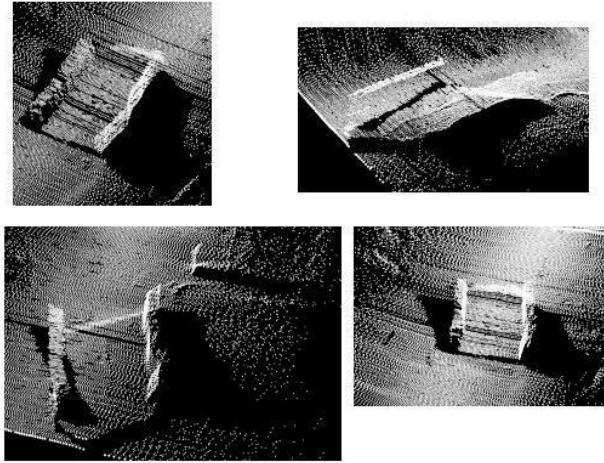
අංශ ප්‍රධානී : එම්.ඒ. ආරියවෙංග

වර්ෂය පිළිබඳ සමස්ථාවලෝකනය

ජාතික ජල ගාස්ත්‍රීය කාර්යාලයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ, ආරක්ෂිත සහ කාර්යක්ෂම නැව් ගමනාගමනයට අවශ්‍ය සේවාවන් සැපයීමයි. වෙරළ කළාප කළමනාකරණය සඳහා යාචන්කාලීන කරනලද හා නිවැරදි නාලික හා වෙනත් දත්ත සම්පාදනය, පාරිසරික ආරක්ෂණය සහ සමුද්‍රය සීමා වෙන් කිරීම එම කාර්යාලයේ ප්‍රමුඛ සේවාවන්ය. නිවැරදි හා යාචන්කාලීන කරනලද සිතියම් සැපයීම මගින්, සමුද්‍රය වෙළදාම සහ වෙනත් සමුද්‍රය කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීම තුළින් සුවිශේෂ ආර්ථික හා වාණිජමය ප්‍රතිලාභ අත්වයි.

2011 වර්ෂය සඳහා පහත දැක්වෙන සම්ක්ෂණ සහ ශ්‍රී යාකාරකම් සිදුකරන ලදී.

1. හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර වරායට පිවිසීමට නාවික සිතියම සැකසීම.
2. ශ්‍රී ක්‍රිස්ත්‍රියානි වරායේ අගාධම්තික සම්ක්ෂණ පැවැත්වීම.
3. සමුද්‍රය අවකාශය දත්ත වුවුහයක් ස්ථාපනය කිරීම.
4. විශේෂීත ඉල්ලීම මත සිදුකළ සම්ක්ෂණ
 - 4.1 නාවික සිතියම- ලංකා නැව් සංස්ථාව සඳහා තොරොවිවෝලෙහි අගුරු බලාගාරයට ප්‍රවේශවීම් පිළිබඳ නාවික සිතියම
 - 4.2 සි-නොර් පදනම සඳහා දික්මිවිට වරායේ ආගාධම්තික සම්ක්ෂණය
 - 4.3 බෙඩින් ඉන්වරනැශනල් සඳහා තෙරවලපිටියේ ගිලුම් බරු රහැන් හරහා සිදු කරන ලද ආගාධම්තික සම්ක්ෂණය
 - 4.4 බෙඩින් ඉන්වරනැශනල් වෙළ්ගොර් සඳහා දික්මිවිට ගිලුම් බරු රහැන් ආධාරයෙන් සිදු කරන ලද ආගාධම්තික සම්ක්ෂණය
 - 4.5 සීමාසහිත පාරිසරික පදනම සඳහා මා මය පත්ල මට්ටමේ සිදුකරන ලද සම්ක්ෂණය
 - 4.6 මාලදිවයිනේ දේවර නිලධාරීන් සඳහා ජල ගාස්ත්‍රීය පුහුණු වැඩසටහන
5. නාරා ආයතනයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සිදුකළ විශේෂ සම්ක්ෂණ
- 5.1 ශ්‍රී ක්‍රිස්ත්‍රියානි සහ මධ්‍යකළපුවේ සුන්ඩුන් වූ නැව් පිළිබඳ සම්ක්ෂණය
- 5.2 කප්පරනොට පර්යේෂණ පුදේශීය මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන සම්ක්ෂණය
- 5.3 කල්පිටිය පර්යේෂණ පුදේශීය මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන සම්ක්ෂණය
- 5.4 යාපනයේ නාරා පර්යේෂණ පුදේශීය මධ්‍යස්ථානය සඳහා ඉඩම
- 5.5 ශ්‍රී ක්‍රිස්ත්‍රියානි සහ පර්යේෂණ පුදේශීය මධ්‍යස්ථානය සඳහා ඉඩම
- 5.6 කිරීන්ලදේ මාගම හු ලක්ෂණ සම්ක්ෂණය
- 5.7 අකුරල සීමා වෙන් කිරීමේ සම්ක්ෂණය
- 5.8 සුදුවැල්ලේ සිට පටලංගල දක්වා වෙරළ තීරයේ වෙනස්කම් නිරික්ෂණය කිරීම.

ත්‍රිකුණාමලයේ සුන්ඩුන් වූ නැවේ ඉපිල්පුම් තටුව (බහු කදම් සම්ක්ෂණය 2011)

සිදුකරනු ලැබූ ක්‍රියාකාරකම්

වැඩසටහන	අංකය	ව්‍යාපෘතිය	වගකීම දරන නිලධාරියා	කාල සීමාව
1. ජාතික නාවික සිතියම	1.1 1.2 1.3	හමුබන්තොට දත්ත ලබා ගැනීම (2010 ඉතිරි වී තිබූ වැඩ තොටස) ත්‍රිකුණාමලය වරායේ දත්ත ලබා ගැනීම. දත්ත සැකසීම සහ සිතියම් ඇදීම.	ඒ. එන්. ඩී. පෙරේරා ආර්.එච්.පී.වැලිගොඩපිටිය සි.කේ. අමරසිංහ එස්.ච්‍රිස්.විරසිංහ	ජන-පෙබ
2. සාමුද්‍රික අවකාශය දත්ත ව්‍යුහය (MSDI) ස්ථාපනය කිරීම.	2.1	ලැබූ ඇති දත්ත හුදුනා ගැනීම, දත්ත ප්‍රමිතිකරණය කිරීම, දත්ත ආකෘතිය අර්ථ දැක්වීම, අනි දත්ත ආකෘතිය අර්ථ දැක්වීම, දත්ත රස්කිරීමේ ක්‍රම අර්ථ දැක්වීම.	ආර්.කේ. ආරියරත්න චඩ.එෂ්.ඩී. විජේස්න්දර	ජන-දෙසැ
3.විශේෂ ඉල්ලීම පිට පවත්වන ලද සම්ක්ෂණ	3.1 3.2 3.3	නාවික සටහන- නොරෝව්වෙල ගල් අගුරු බලාගාරය වෙත ප්‍රවේශ වීම. දික්මිවිට වරායේ ආගාධමිතික සම්ක්ෂණය කෙරවලපිටියේ බරු හරහා සිදු කරන ලද ආගාධමිතික සම්ක්ෂණය	ඒ. එන්. ඩී. පෙරේරා ආර්.එච්.පී.වැලිගොඩපිටිය සි.කේ. අමරසිංහ එස්.ච්‍රිස්.විරසිංහ	ජන-දෙසැ

	3.4	විරාතිව් (යාපනය) හි ආගාධමිතික සමික්ෂණය		
	3.5	මා ඔයේ පත්ලේ මට්ටම් සමික්ෂණය		
4. නාරා අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා සිදුකළ විශේෂ පරීක්ෂණ	4.1	ත්‍රිකුණාමලයේ සහ මධ්‍යමපුවේ බුන් නැව් පිළුබඳ සමික්ෂණය	ඒ. එන්. ඩී. පෙරේරා ආර්.එච්.ඩී.වැලිගොඩපිටිය	ඡන-දෙසැ
	4.2	ක්‍රිස්ථරතොට පර්යේෂණ ප්‍රදේශීය මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන සමික්ෂණය	සි.කේ. අමරසිංහ	
	4.3	කළේපිටිය පර්යේෂණ ප්‍රදේශීය මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන සමික්ෂණය	එස්.චිං.එස්. විරසිංහ	
	4.4	යාපනයේ පර්යේෂණ ප්‍රදේශීය මධ්‍යස්ථානය සඳහා ඉඩම		
	4.5	ත්‍රිකුණාමලයේ නාරා පර්යේෂණ ප්‍රදේශීය මධ්‍යස්ථානය සඳහා ඉඩම		
	4.6	කිරීන්ද, මාගම හු ලක්ෂණ සමික්ෂණය		
	4.7	අකරණ සීමා මායිම් වෙන් කිරීමේ සමික්ෂණය		
	4.8	සුදුවැල්ලේ සිට පටලංගල දක්වා වෙරළ තීරයේ සිදුව ඇති වෙනස්කම් තිරීක්ෂණය කිරීම.		
5. පූහුණු වැඩසටහන	5.1	මාලදිවයින් ජාතිකයින් සඳහා ජල ගාස්ත්‍රීය පූහුණුව	ඒ. එන්. ඩී. පෙරේරා ආර්.එච්.ඩී.වැලිගොඩපිටිය සි.කේ. අමරසිංහ එස්.චිං.එස්. විරසිංහ	ඡන-දෙසැ

නාවික සිතියම - හම්බන්තොට වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි අංකාර

කාර්ය සාධනය

ව්‍යාපෘති අංක 1 : හමුබන්තොට පිළිබඳ දත්ත ලබා ගැනීම

(2010 වසරේ ඉතිරි කටයුතු) දැනට ඉතිරිව තිබෙන සම්ක්ෂණ කටයුතුවලින් 15% ක් සම්පූර්ණ කර ඇති අතර, හමුබන්තොට වරාය වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි ආකාර පිළිබඳ නාවික සිතියම හාවිතයට පමුණුවා ඇත. මෙය, නැව්‍යන්ගේ ආරක්ෂාව සමුබන්ධයෙන් තොරතුරු ලබා දීම සඳහා වන මුහුදේදී පිටිත ආරක්ෂාව පිළිබඳ සම්මුතිය (SOLAS) මගින් පනවා ඇති වෙරළාග්‍රිත රාජ්‍යයන් සතු වගකීම ඉට කිරීම සඳහා අත්‍යාවතා අවශ්‍යතාවයක් වෙයි.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 100% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 1.2 : ත්‍රිකුණාමලය වරාය පිළිබඳ දත්ත ලබා ගැනීම

ජාත්‍යන්තර මුහුදු මාර්ගය ඔස්සේ ත්‍රිකුණාමලය වරාය වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා නාවික සිතියම නිර්මාණය කර ඇත. සියලු අගාධමිතික දත්ත ජාතික ජල කාස්ත්‍රිය කාර්යාලයේ අගාධමිතික දත්ත සම්ඳායට අන්තර්ගත කර ඇත. මුහුදු සටහනක් ඉදිරිපත් කිරීම, ජාත්‍යන්තර සාමූහික සංවිධානයේ මුහුදේදී පිටිත ආරක්ෂාව පිළිබඳ සම්මුතියේ අවශ්‍යතාවයක් ඉට කිරීමක් වෙයි. (මුහුදේ පැවති අයහපන් තත්ත්වය හේතුවෙන් ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවලට බාධා එල්ල වී ඇති අතර, අදාළ කාල සීමාවලදී වෙන් කරන ලද අරමුදල් තොමැතිවීම හේතුවෙන් ප්‍රමාද වී ඇත.)

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 70% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 1.3 : දත්ත සැකසීම සහ සිතියම ඇදිම

හමුබන්තොට වරාය වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි මාර්ග පිළිබඳ නාවික සිතියම නිර්මාණය කිරීම හා සමුබන්ධ සිතියම ඇදිමේ කටයුතු සම්පූර්ණ කර ඇත.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 100% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 2.1 : සාමූහික අවකාශීය දත්ත ව්‍යුහය (MSDI)

ලබා ගත හැකි දත්ත හඳුනා ගැනීම, දත්ත ප්‍රමිතිකරණය, අනි දත්ත ආකෘතිය නිශ්ච්‍ය කිරීම, දත්ත එක්සේ කිරීම නිශ්ච්‍ය කිරීම

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 80% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 3.0 : රජයෙන් හෝ වෙනත් ආයතනවලින් කරන විශේෂ ඉල්ලීම සඳහා සිදු කරන සම්ක්ෂණ

- 3.1 තොරව්වෙශ්‍ය ගල් අගුරු බලාගාරය වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි මාර්ග පිළිබඳ නාවික සිතියම - තොරව්වෙශ්‍ය නැංගරම්පළ වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා සහ ගල් අගුරු

බලාගාරය වෙත ගල් අගුරු ප්‍රවාහනය කිරීමට බත්තල භැසිරුවීම සඳහා නාවික සිතියමක් නිරමාණය කිරීමෙහිලා අගාධම්තික දත්ත සහ සැකසු දත්ත ලබා ගැනීම

- 3.2 ප්‍රාදේශීය දේවර ජනතාවගේ නාවිතය වෙනුවෙන් දික්චිවිට ගොඩ බැසීමේ ස්ථානයක් ඉදි කිරීම සඳහා රඳිදිය නිරමාණය කිරීමට සංඛාත්මක ආකෘතියක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අගාධම්තික දත්ත ලබා ගැනීමට දික්චිවිට වරාය ආශ්‍රිත අගාධම්තික සම්ක්ෂණයක් සිදු කෙරීණ.
- 3.3 දික්චිවිට බරු ආධාරයෙන් සිදු කරන අගාධම්තික සම්ක්ෂණය - මඩ අදින යන්තුය විසින් නාවිතා කළ යුතුව ඇති, පොලව යට වැළලී ඇති නලය සොයා ගැනීම සඳහා ද්විත්ව සංඛ්‍යාත ප්‍රතිධිවනිමානය යොදා ගෙන අගාධම්තික සම්ක්ෂණ සිදු කරන ලදී.
- 3.4 විරතිව නි සිදු කරන ලද අගාධම්තික සම්ක්ෂණය, දිවයින සංවාරක ගමනාන්තයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණෙන් සමාජ සේවා සහ සමාජ සූභසාධන අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් ඉහළ ජල සීමාවක් සහ සමෝෂ්වීව රේඛා සිතියමක් නිර්ණය කිරීම සඳහා දිවයින පුරු සම්ක්ෂණ සිදු කෙරීණ.
- 3.5 වැළි ගොඩැලීම් නා සම්බන්ධ කරගැනු පිළිබඳ සමවෛද්‍යත අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම සඳහා සීමාසහිත පාරිසරික පදනමක් වෙනුවෙන් මහ මය පතුල් මට්ටම සම්ක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති අංක 4.1 - 4.8: ජාතික ජලපිටි සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය (නාරා ආයතනය) වෙනුවෙන් භාර ගන්නා ලද විශේෂ සම්ක්ෂණ

නාරා ආයතනයේ යාපනයේ ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන සැලැස්ම සහ ඉඩම සූදානම කිරීම උදෙසා කජ්පරතොට සහ කළේපිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සිදු කරන ලද සාමූහික අවකාශය දත්ත පද්ධතිය පිළිබඳ සම්ක්ෂණවලට දත්ත එක් කිරීමට ත්‍රිකුණාමලයේ සහ මෙකලපුවේ සිදු කරන ලද සුන්ඩුන් වූ නැවු බඩු පිළිබඳ සම්ක්ෂණය

ප්‍රගතිය (%) භෞතික - 100% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 5.1 : ජල මානන විද්‍යා පුහුණුව

ජාතික ජල ගාස්ත්‍රීය අංශයේ/ නාරා ආයතනයේ මූලික න්‍යායික කරුණු ආවරණය කිරීම සඳහා, ජල ගාස්ත්‍රීය අංශය විසින් මාලදීවයින් දේවර නිලධාරීන් සඳහා “තරංග” යාත්‍රාවේ ජල ගාස්ත්‍රීය පුහුණුවක් පවත්වන ලදී. ඩු ලක්ෂණ, ඒක තරංග, බහු තරංග, දත්ත ලබා ගැනීම සහ ඉන් අනතුරුව සිතියම් සකස් කිරීම සඳහා දත්ත සැකසීම රට ඇතුළත් විය.

ප්‍රගතිය (%)

හොඟක - 100

මූල්‍ය - 100

ප්‍රකාශන / සිතියම

අ) හමුබන්තොට වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි ආකාර පිළිබඳ නාවික සිතියම

ආ) නොරෝවීවෝලෝයි ගල් අගුරු බලාගාරය වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි ආකාර පිළිබඳ නාවික සිතියම

ඇ) දිවර සිතියම - දිවර ප්‍රජාව සඳහා වැඩි දියුණු කළ බෙන්ගාල බොක්ක (උතුරු කොටස)

ඇ) කප්පරතොට සහ කළුපිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා සංවර්ධන යෝජන සිතියම

ඉ) නාරා ආයතනයේ යෝජිත යාපනය සහ ත්‍රිකණාමලය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානවල සිතියම්

ඊ) අකුරල යෝජිත දිවර කොටු ගොවිපළ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සු ලක්ෂණ සහ අගාධමිතික සිතියම්

පවත්වන ලද පුහුණු/දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

විදේශ පුහුණුව

1. උතුරු ඉන්දීය සාමුද්‍රික ජල ගාස්ත්‍රීය කොමිෂන් සඳහාවේ රස්වීම - නිලධාරීන් 01
2. ජල ගාස්ත්‍රීය සමික්ෂණය (මිනින්දෝරුවන්ගේ ජාත්‍යන්තර සම්මෙළනයේ/ ජාත්‍යන්තර ජල ගාස්ත්‍රීය සංවිධානයේ පැණ්වාත් උපාධිය - ඒ කාණ්ඩය) - නිලධාරීන් 01
3. ජාත්‍යන්තර ජල ගාස්ත්‍රීය සංවිධානයේ පුහුණුව - ජල ගාස්ත්‍රීය සමික්ෂණය - නිලධාරීන් 01

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

නාවික හමුදා නිලධාරීන්ට සහ නාවිකයන් සඳහා ජල ගාස්ත්‍රීය අංශයේ සමික්ෂණ සහ සිතියම් සැකසීම පිළිබඳ නිරන්තර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

ලේඛනයට ඇතුළත් කොට නොමැති ක්‍රියාකාරකම්/උපදේශන

ව්‍යාපෘතිය	කොන්ත්‍රාත් මුදල
නාවික සිතියම - නොරෝව්වෙලයි ගල් අගුරු බලාගාරය වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි ආකාර	1,600,000.00
දික්මිවිට වරාය පිළිබඳ අගාධමිතික සමීක්ෂණය	500,000.00
දික්මිවිට බරු ආධාරයෙන් සිදු කරන අගාධමිතික සමීක්ෂණය	478,400.00
අමාත්‍යවරයා වෙනුවෙන් විරතිව හි සිදු කරන ලද අගාධමිතික සමීක්ෂණය	684,420.00
මාලිවයින් දේවර බලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලද ජල ගාස්ත්‍රීය ප්‍රජාත්‍යා වැඩසටහන	847,350.00
සීමාසහිත පාරිසරික පදනම වෙනුවෙන් මා ඔය පතුල් මට්ටමේ සමීක්ෂණය	296,400.00
	4,406,570.00

5.4 අනුත්තර ජලජ සම්පත් සහ ජල්පිවී වගා අංශය

අංශ ප්‍රධානී : ආචාර්ය වී. පහළවත්තආරච්චි

වර්ෂයේ සමස්කාවලෝකනය

මිරදිය ජලජ සම්පත් සහ ජලජ්වී වගා අංශය, ස්වාධාවික සම්පත් තිරසාර ලෙස හාවතා කිරීම තුළින් මිරදිය සහ කිවුල් දිය ජල්පිවී වගාව හා සම්බන්ධ පර්යේෂණ පිළිබඳව මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කරමින්, දේවර අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා දායකත්වය ලබා දෙයි.

2011 වර්ෂය ඇතුළත මෙම අංශය, අවධානය යොමු කළ වන යුතු පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 12 ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබේ.

ව්‍යාපෘති අංශය	ව්‍යාපෘතියේ නම	මුදල් කිරීම (රු. මිලියන)	වග කිව නිලධාරියා
2.6	සංවේද වාසස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීම (කොරල් පර, කරදිය වගුරු, කෙබාලාන, මුහුදු පැලැටි ආදිය)	0.1	ඒ. රාජස්සිරිය වී. පහළවත්තආරච්චි
4.1	ප්‍රජා සහභාගිත්ව ප්‍රවේශයක් සහිතව, ශ්‍රී ලංකාවේ අර්ථීක වශයෙන් වැදගත් වන මුහුදු පැලැටි සම්පත සිතියමිකරණය, රෝපණය සහ ඒ ආශ්‍රිත අස්වැන්න සංවර්ධනය	0.45	වී. පහළවත්තආරච්චි
4.2	මුහුදු පැලැටි පිළිබඳ වර්ගිකරණ සම්ක්ෂණය	0.1	ශ්‍රී. මල්ලිකාරච්චි
4.3	ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන කෙබාල්ලක් සහිත මත්ස්‍යයන් (කකුල්වන්) සහ මුහුදු කැකිර විශේෂ සඳහා තාක්ෂණික සංවර්ධනය	1.4	ඩේ. මල්ලවආරච්චි
4.4	ආගන්තුක සහ ඒකදේශීය/ආවේණික මත්ස්‍යයන් අනිර්තනනය හා වගාව සහ ජලජ පැලැටි ව්‍යාපෘත කිරීම වැඩි දැයුණු කිරීම	0.50	එස්. ඇපාසිංහ

4.5	සින්නපාදුකී බරාමුනි පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, තෝරා ගත් සාමූහික වරල් සහිත මත්ස්‍යයන් සඳහා අභිජනන ස්ථාන සහ මත්ස්‍ය වගාව වැඩි දියුණු කිරීම	0.52	පී. ඒ. ඩී. ඒ. කුමාර
4.6	කප්පරතොට මත්ස්‍ය අස්වැන්න වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා, සාමූහික විසිනුරු මත්ස්‍ය පුදරුගනාගාරයක් ඉදිකිරීම සහ කටු පොකිරීස්සා (<i>P. homarus</i>) අභිජනන මධ්‍යස්ථානවලදී අභිජනනය කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයන වැඩි දියුණු කිරීම	0.3	ඡ්‍ය. ලියනගේ
4.7	ඡලජ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය	0.03	එස්. කොරයා පී. හිනටිගල
4.8	විසිනුරු සහ ආහාරයට ගන්නා මත්ස්‍ය විශේෂ සඳහා වියදම අවම කර ගනිමින් හාවිතයට ගත හැකි මත්ස්‍ය ආහාර වැඩි දියුණු කිරීම	0.75	එස්. ආර්යරත්න අසී. පරානුම
4.9	මිගමුව කළපුවේ පාරිසරික අධික්ෂණය	0.35	එම්. ගම්මන්පිල
4.10	ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහිතව දෙනු ලැබාතේ මත්ස්‍ය අභිජනනය කිරීම, මත්ස්‍ය වගාව සංවර්ධනය කිරීම සහ විසිනුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේ ඇතිවන ලෙඛිරෝග පැතිරීම කළමනාකරණය	0.25	චිං. රාජපක්ෂ
4.11	නිසි කළමනාකරණය තුළින් ජලාශවල මෙතෙක් හාවිතා නොකළ මත්ස්‍ය සම්පත් උපයෝගනය කිරීම	0.40	චි. ඒ. අතුකොරල
	සමක්ත මුදල වෙන් කිරීම	5.15	

සාරාංශ කොට දැක්වුවහොත්, ක්‍රියාත්මක කරන ලද මූහුදු ජල්ලේ වගා ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රධාන ප්‍රතිඵ්‍යුතු වූයේ, *Holothuria scabra* අල්ලාගෙන අහිජනනය කිරීමේ අත්හදාබැඳීම් සහ අහිජනනය කිරීම සඳහා සහ කිට බෝ කිරීමේ කුමවේදය සංවර්ධනය කිරීමයි. *Scylla serrata* නම් මඩ කකුල් විශේෂයක් අහිජනනය කිරීම පිළිබඳව ලද සාර්ථකත්වය මගින්, මෙම ක්‍රියාවලියේ වැදගත්ම කොටස වන කිට බෝ කිරීමේ තාක්ෂණික කුම ස්ථාපනය කිරීම සඳහා නව මාර්ගයක් උදා කර දෙන ලදී. *K. alverezii* මූහුදු පැලැටිවල වගා කිරීමේ තාක්ෂණික කුම සහ තවාන් පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රජාව වෙත මුදාහැර ඇත. වඳ වී යාමේ තර්ජනයට මූහුණ පා සිටින ආවේණික මත්ස්‍ය විශේෂයක් වන *P. asoka* ගේ ව්‍යාජ්‍යිත පරාජය පිළිබඳ අධ්‍යනයක් සිදු කෙරිණ. *Cryptocoryne* විශේෂවල ආවේණික ජලජ පැලැටි එක්රුස් කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම සිදු කෙරෙමින් පැවතිණ. මොද මත්ස්‍ය විශේෂ මව ගහණ තිහක් කුඩාවල ඇති කරන ලද අතර, අහිජනනය මධ්‍යස්ථානවල මොද පැටව් බිභ කිරීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කළ වහාම ඒ සඳහා භාවිතා කිරීමට සූදානම් කරන ලදී.

ලබා දෙන ආහාරවලට ලිපිඩ ඇතුළත් කර වර්ධනයේදී, විවිධ වර්ණ වැඩි දියුණු කිරීම සහ විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂවල වර්ණ වර්ධනය කිරීම පිළිබඳව උසස් ප්‍රතිඵ්‍යුතු පෙන්වා ඇත.

පවතින තොග පිළිබඳ තක්සේරු කිරීම සහ මූහුදු පැලැටි පවතින ප්‍රදේශයේ ප්‍රතිගතය තිශ්චය කිරීම වයඹ දිග සහ උතුරු මූහුදේ ස්ථානවල සිදු කර ඇත. මිරිදිය ජලාශවල තත්ත්වය හා සම්බන්ධ සම්ක්ෂණ, අධ්‍යයනයට ලක් කළ ජලාශවල, දැනට සිදු කෙරෙමින් පවතින සික්ලිඩාවන් සම්බන්ධ දේවර කටයුතුවලට අමතරව දේවරයින්ට අමතර ආදායමක් උපයා ගැනීම සඳහා, කුඩා සිඛිතිඩාවන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සිටින බව පෙනී යයි. *Vibrio* ප්‍රජාවේ ඉස්සන්ගේ පොකුණු වගා පද්ධති සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද ප්‍රමාණාන්මක සහ ගුණාන්මක සම්ක්ෂණ මගින් හදුනාගෙන ඇති ප්‍රධාන බැක්ටීරියා ආග්‍රිත රෝග තත්ත්ව විඩියෝසිස් වන බව අනාවරණය වී ඇත. ඉස්සන් වගාව සඳහා ජල සම්පත් රටාවල බලපැම පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් මගින් ජල්ලේවින්ට තර්ජනයක් පවතින බව අනාවරණය වී ඇත. කාබනික දුෂණය මිශ්‍රුව කළපුවේ ස්ථාන කිහිපයක පවතියි.

කාර්යසාධනය

ව්‍යාපෘති අංක 1 : සංවේදී වාසස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීම (කොරල් පර, කරදිය වගුරු, කඩ්බාලාන, මූහුදු පැලැටි අදිය)

කොරල් පර සහ මූහුදු පැලැටි ඉහළ ජ්‍යෙ විවිධත්වයකින් අනුත් වන අතර බොහෝ අවස්ථාවලදී ඒවා සාමූඩික පරිසරවල නිවර්තන වැසි වනාන්තර ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. මෙම ප්‍රජාවන්, සාමූඩික ජ්‍යෙන්ට සැපැපහසුව සලසා දෙන අතර, අනෙකුත් ජ්‍යෙන්ට මූහුදු තණ වැවීම් අතර ආහාර ගැනීමට සහ ජ්‍යෙන් වීමට හැකියාව ලැබෙන සේ අනෙකුත් ජ්‍යෙන් සමග එලදායී සබඳතා පවත්වයි. මිනිසා විසින් සිදු කරන ලබන සහ ස්වභාවික විවිධ හේතු නිසා මූහුදු තණ වැවීම් වඳ වී යාමේ තර්ජනයක් පවතින බවට සාක්ෂි පවතින හෙයින්, මෙම වාසන්ත් නිසි පරිදි කළමනාකරණය කිරීම සඳහා මෙන්ම මෙම වාසන්ත් ආග්‍රිතව සිටින මත්ස්‍යයන් සහ සාමූඩික මැම්මිලියාවන් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා මෙම වාසන්ත් අධික්ෂණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර යටතේ එක්රුස් කළ දත්ත, ප්‍රත්තලම සිට මන්නාරම දක්වා ඉහළ කොටසේ මූහුදු පැලැටි කළමනාකරණයේදී සහ සංරක්ෂණයේදී භාවිතා කෙරෙනු ඇත. ප්‍රත්තලම

කලපුවේ දුපත් වටා මූහුදු තන වැවීම් හඳුනාගන්නා ලදී. මූහුදු පත්ල දුපත්වල බැඳිය වෙත නිරාවරණය වන මායිමෙහි *Halophila ovalis* සහ *halodule* විශේෂ මූහුදු *Halophila* විශේෂ වාසය කරන අතර, මී 1.5 ක් දක්වා උසකින් යුත් ගැහුරු පුදේශවල *Enhaulus acroides*, *Cymodacea rotundata* සහ *Cymodacea serrulata* වාසය කරති. *Enhaulus acroides* හි ප්‍රමුඛව පවත්නා විශේෂයක් දක්නට ලැබෙන පුත්තලම සිට මන්නාරම දක්වා මූහුදු තීරයෙන් කිලෝමීටර් දෙකක පළාලක් සහිත මූහුදු පැලැටි තීරයක් සෞයා ගැනීණ. පුත්තලම කලපුවේ, කලා ඔය මෝයේ සහ මන්නාරම අව්වාන්කුලම හි කඩාලාන පැලැටිම පිළිබඳ අධ්‍යනයක් සිදු කෙරේ. මෙම දුපත් වල දක්නට ලැබූණු ප්‍රධාන විශේෂය වූයේ විශාල පාදස්ථ කොටසක් සහිත කෙළින් උසට පිහිටා තිබෙන *Avicennia marina* ගාබ වේ. ඉතා උස *Rhizophora* ගාබ පෙරියආරච්චි සහ සින්නආරච්චි වැනි දුපත්වල පිහිටා තිබේ. විශාල පාදස්ථ කොටසක් සහිත විශාල *Rhizophora* ගාබ කලා ඔය මෝයේ පිහිටා තිබේ. මෙම දුපත්වල පර්යන්තයේ *Pempis acidula* පිහිටා තිබේ. මෙම දුපත්වල මධ්‍ය පුදේශයේ කරදිය වගුරු සහ ඒ ආශ්‍රිත කඩාලාන විශේෂ පිහිටා තිබේ. *Sonneratia alba* අව්වාන්කුලම කඩාලාන පුදේශයේ වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබෙන විශේෂයකි. පුත්තලම සහ මන්නාරම කඩාලාන පරිසරවල සාමාන්‍යයෙන් *Salicornia* spp, *Sueda* and *Athronicum* වැනි කරදිය වගුරු විශේෂ පිළිබඳව ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි.

ප්‍රගතිය (%) හොතික - 80% මූල්‍ය - 92%

ව්‍යාපෘති අංක 1 : ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන මූහුදු පැලැටි සම්පත සිතියමිකරණය, රෝපණය සහ ඒ ආශ්‍රිත අස්වැන්න සංවර්ධනය

අංක 1 සංරච්ඡය : ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරලේ ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන මූහුදු පැලැටි පවතින ආකාරය පිළිබඳ තක්සේරු කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ දිග වෙරල දිගේ පවත්නා ප්‍රධාන මූහුදු පැලැටි වැවී ඇති පුදේශ පිළිබඳ තොරතුරු එක්සේ කර ගන්නා ලදී. පාදරේභා සිතියම් පිළියෙළ කරන ලදී. මන්නාරම වෙරලේ හඳුනා ගැනීමට ලැබෙන ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථික වැදගත්කමක් ඇති මූහුදු පැලැටි විශේෂ වන්නේ *Gracilaria edulis*, *Sargassum*, *Turbinaria* විශේෂ සහ *gracillaria salicornia* වේ. මිට අමතරව, මූහුදු පැලැටි විශේෂ ගණනාවක් කාලගුණික වෙනස්වීම් අනුව දක්නට ලැබේ. *Ulva intestinali*, මන්නාරමෙහි ඉරුකාකාලාමිපිඩිඩි සිට පල්ලිමුනෙයි දක්වා ඉතා සුලහව දක්නට ලැබෙන විශේෂයකි. ගිණිකොණදිග මෝසම් කාල සීමාව තුළ, තෙවන්පිඩිඩි සිට අන්පුපුරම දක්වා බහුලවම දක්නට ලැබෙන විශේෂය *Codium geppi* වේ. දුමුරු ඇල්ලී (රිමිනයිටා) මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයේ වෙරලබඩ පුදේශවල බහුලවම දක්නට ලැබෙන විශේෂ වේ. ගිණිකොණදිග මෝසම් කාල සීමාව තුළ වෙරලට ගසා ගෙන එන *Gracilaria edulis*, රතු ඇල්ලී (රෝබොනයිටා) අතුරින් ආර්ථික වශයෙන් වඩාත්ම වැදගත් වන විශේෂය වේ. *Gracilaria* විශාල ප්‍රමාණයක් මන්නාරම, පුනරින් සහ කල්මුණේ වෙරල දිගේ එකතු වී තිබුණි. ගිණිකොණදිග මෝසම් කාල සීමාව තුළ, දක්නට ලැබෙන සුලහතම විශේෂ *Jania* සහ *Acanthophora* විය. කිහිනොවීම් වෙරල කලාපයේ බහුලවම දක්නට ලැබෙන හරිත ඇල්ලී විශේෂය *Codium geppi*

වේ. රතු ඇල්ලීම් අතරින් වැඩි වශයෙන්ම දක්නට ලැබෙන විශේෂ *G. edulis*, *G. salicornia*, *G. corticat* සහ *Acnthophora spp.* වේ. යාපනයේ බහුලවම දක්නට ලැබෙන දුම්බරු ඇල්ලීම් විශේෂය *Sargassum* වන අතර, බහුලවම දක්නට ලැබෙන රතු ඇල්ලීම් විශේෂය *Gracilaria salicornia* වේ.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 80 මූල්‍ය - 92

ව්‍යාපෘති අංක 2 : මුහුදු පැලුවේ පිළිබඳ වර්ශීකරණ සම්ක්ෂණය

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 70% මූල්‍ය - 90%

ව්‍යාපෘති අංක 3 : ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන කඩාල්ලක් සහිත මත්ස්‍යයන් (කකුල්වන්) සහ මුහුදු කැකිරී විශේෂ සඳහා තාක්ෂණීක සංවර්ධනය

මුහුදු කැකිරී අභිජනනය කිරීම සඳහා කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ බෝ කිරීමේ පහසුකම් සංවර්ධනය කරන ලදී. අභිජනන තොග රස් කිරීම, පරීණත කිරීම, යෝග්‍යතාවයට පත් කිරීම කරන ලදී. සංඛ්‍යා ආහාර විශාල වශයෙන් ඇති කිරීම ද සිදු කෙරිණ. විවිධ මුහුදු කැකිරී කිටයන් අභිජනනය කිරීමේ අත්හැඳුවැලීම් කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දී සිදු කෙරිණ. මුහුදු කැකිරී කිට ගෙහස්ථ තත්ත්වයක් යටතේ ඇති කරන ලදී. යොවනයන් එම්මහන් තත්ත්වයක් යටතේ ඇති කරන ලදී. මුහුදු කැකිරී කොටු සාදා, එම කොටුවලට යොවනයන් එක් කරන ලදී. අල්ලාගැනීමෙන් පසු *Holothuria scabra* අභිජනනය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් ඇති කරන ලදී.

Holothuria scabra කිටයන් ගෙහස්ථ අභිජනන මධ්‍යස්ථානවලදී ද, යොවනයන් එම්මහන් තත්ත්වයක් යටතේ සහ කුඩාවලදී ද, ඇති කිරීම සඳහා ක්‍රම වේදයක් සකසන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 100% මූල්‍ය - 60%

ව්‍යාපෘති අංක 4 : තෝරා ගන්නා ලද ආවේණික/ආගන්තුක මත්ස්‍යයන් සඳහා අභිජනන තාක්ෂණීක ක්‍රම හා ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන ජලජ පැලුවේ ව්‍යාප්ත කිරීමේ තාක්ෂණීක ක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීම

Garra ceylonensis, *Schistura notostigma*, *Puntius asoka* වැනි තෝරාගත් ආවේණික මත්ස්‍යයන් සඳහා සහ *Botia macracantha* සහ *Labeo bicolour* වැනි ආගන්තුක මත්ස්‍යයන් සඳහා අභිජනන හා රෝපණ තාක්ෂණීක ක්‍රම ඇති කිරීම, බහු අවයව වෙනස් ක්‍රියාවලිය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ *Labeo* විශේෂ හඳුනා ගැනීම, ආගන්තුක විසිනුරු මතස්‍යන්ගේ නව මාදිලි ඇති කිරීම හා පටක රෝපණ විද්‍යාගාරයක් ස්ථාපනය කිරීම, *Cryptocoryne* මව ගාබ එක්රස් කිරීම හා ඒවා නඩත්තු කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථ වේ.

Punitus bandula, *P. srilankensis*, *P. reval*, *P. martenstyni*, *P. nigrofasciatus* and *Belontia signata* යන වැදගත් ආවේණික මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් අල්ලාගෙන සිදු කරන අභිජනන අත්හදාබැලීම්, පාරිසරික හැඩා ගස්වා ගැනීමේ ක්‍රම මගින් අඛණ්ඩව සිදු කර ගෙන යන ලද අතර, එම පාරිසරික හැඩා ගස්වා ගැනීමේ ක්‍රම සඳහා අල්ලාගෙන සිදු කරන අභිජනනය සඳහා වන තාක්ෂණික ක්‍රම මේ වන විට ද, එනම් පසුගිය වසර කිහිපය තුළ වැඩි දියුණු කොට තිබේ. වද වී යාමේ තරජනයට මූහුණ පා සිටින ආවේණික මත්ස්‍ය විශේෂයක් වන *P. asoka* හි ව්‍යාප්ති පරාස පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. ස්වභාවික පාරිසරයෙන් එකතු කර ගන්නා ලද මත්ස්‍යයන් කිහිප දෙනෙකු, නාරා ආයතනයේ සිමෙන්ති ටැකිවලට හැඩා ගස්වන ලදී. එම මත්ස්‍යයන් සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ අල්ලාගෙන සිදු කරන අභිජනන අත්හදාබැලීම් යම් හඳුනා නොගත් හේතුවක් තිසා අසාර්ථක විය. තවද, එම කාල සීමාව ඇතුළතදීම, වෙනත් පාරිසර තත්ත්ව ලබා දෙමින්, තවත් වැදගත් ආවේණික විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ දෙකක් වන *Schistura notostigma* සහ *Garra ceylonensis* සම්බන්ධයෙන් අල්ලාගෙන සිදු කරන අභිජනන තාක්ෂණික ක්‍රම සැකසීම සඳහා අමතර උත්සාහ දරන ලදී. පාරිසරක හැඩා ගස්වා ගැනීමේ ක්‍රියා පිළිවෙත් අනුගමනය කළද, සියලුම ප්‍රයත්න අසාර්ථක විය. *P. asoka* සහ *G. ceylonensis* පිළිබඳ අල්ලාගෙන සිදු කරන අභිජනනය තරමක් අසිරි බව පෙනී ගිය හෙයින්, ස්වභාවික නොවන පාරිසරික තත්ත්වයකදී මුවන්ගේ අවශ්‍යතා ඒ ලෙසම සපුරා ලිම සඳහා මුවන්ගේ පාරිසර විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳව තවදුරටත් සොයා බැලීම අවශ්‍ය වේ. එසේ වුවද, මුවන්ගේ පාරිසර විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳව එක්සේ කළ තොරතුරු සහ අසාර්ථක ප්‍රයත්න, තුළුරු අනාගතයේදී අල්ලාගෙන සිදු කරන අභිජනන සඳහා සාර්ථක තාක්ෂණික ක්‍රම සකස් කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැක. ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් ආවේණික විශේෂයක් වන *Malpulutta krethsiri* සහ ද්වීවර්ණ දෙකකින් යුත් *Rasboroides vaterifloris* සඳහා පැවුන් ලබා ගැනීමට සුදුසු තත්ත්වයෙන් පසුවන මත්ස්‍යයන් ස්වභාවික පාරිසරයෙන් එකතු කර ගන්නා ලද අතර අනාගත පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා දැනට නාරා ආයතනයේ ඇති කෙරේ.

බාර්බ විශේෂ, සික්ලිඩ් විශේෂ, ජ්‍යෙල්ටි, ග්‍යෙල්, ජ්‍යෙල්ජ්ල්, ජ්‍යෙල්ව්ල්, ඩිස්කස් සහ ගෝල්ඩ් ගිඡ් යන ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක නව ප්‍රහේද මිලදී ගන්නා ලද අතර අනාගතයේදී සිදු කරනු ලබන අභිජනන අත්හදා බැලීම් සඳහා මෙනම නව ප්‍රහේද ඇති කිරීම සඳහා එම මත්ස්‍ය විශේෂ ඇති කරනු ලබමින් සිටියි. අනාගත පර්යේෂණ සහ වැඩි දියුණු කිරීමේ කටයුතු සඳහා මත්ස්‍ය ප්‍රදරුණාගාරයක තිබිය යුතු සියලුම පහසුකම් සහිතව නව අභිජනන මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා කාලය/ ප්‍රාග්ධනය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වැය කෙරිණ. තවද, මූලික වශයෙන්ම තුළුරු අනාගතයේදී ආරම්භ කරනු ලබන උත්ප්‍රේරණ අභිජනන පර්යේෂණ සඳහා අවශ්‍ය රසායන ද්‍රව්‍ය, භොමෝන සහ වෙනත් අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන ලේඛන ගත කර ඇත. දැනට තිබෙන පැරණි ගෘහස්ථා මත්ස්‍ය ප්‍රදරුණාගාරයේ අලුත්වැඩියා කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතී.

යෝග්‍ය විද්‍යාගාරයක් ස්ථාපනය කරන තුරු ප්‍රාදේශීය ඇල්ලී රෝපණ කාර්යාලයේ නව පටක රෝපණ විද්‍යාගාරයක් තාවකාලිකව ස්ථාපනය කරන ලදී. පටක රෝපණ කටයුතු සඳහා, පැවුන් ලබා ගැනීමට

සුදුසු තත්ත්වයෙන් පසුවන *Cryptocorynes* මත්ස්‍යයන් එක්රස් කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම සිදු කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) භොතික - 80 % මූල්‍ය - 80%

ව්‍යාපෘති අංක 5 : සින්නපාදුහි බරාමුන්ඩ් පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, තෝරා ගත් කරදිය වරල් සහිත මත්ස්‍යයන් සඳහා අහිජනන ස්ථාන සහ මත්ස්‍ය වගා කාක්ෂණික තුම් වැඩි දියුණු කිරීම

සින්නපාදුහි අහිජනන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවේ ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රයත්න දරන ලද අතර, එම ප්‍රයත්න අසාර්ථක විය. එනමුත්, පැටවුන් ලබා ගැනීමට සුදුසු තත්ත්වයෙන් පසුවන බරාමුන්ඩ් මත්ස්‍යයන් මිගමුව කළපුව තුළ ඇති කරන ලදී.

2010 දෙසැම්බර් මස වැඩි කාල සීමාව තුළ ජලයේ ලවණ්‍යවය දාහකට කොටස් 0 දක්වා පහත බසින අතර, ජලජ ජීවීන්ගේ පරිවාත්තිය වේගයෙහි වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, ස්වශනය සඳහා ජලයේ උච්චත මක්සිජන් වැඩි වශයෙන් භාවිතා කරයි. එබැවින්, දැනට සිදු කෙරෙන ස්ථානයේ පැටවුන් ලබා ගැනීමට සුදුසු තත්ත්වයෙන් පසුවන මත්ස්‍යයන් කළමනාකරණය සඳහා ජලයේ පවතින අඩු ලවණ්‍යවය අයහපත් ලෙස බලපායි. කෙසේ වුවද, 2011 දී ලවණ්‍යවයේ ඇතිවුණු වෙනස්කම් මත්ස්‍යයන්ගේ වර්ධනයට බලපැමක් ඇති තොකරන ලදී. කෙසේ වුවද, සම්මත මට්ටමට වඩා වැඩි වූ ජලයේ පොස්පේට් මට්ටම හැර, වෙනත් හොතික රසායනික ලක්ෂණ, වෙරළබඩ් ජලජීවී වගාව සහ මොදු මත්ස්‍යයන්ගේ කොටුව සඳහා ඉතා සුදුසු වේ. කොටුවේ අපද්‍රව්‍ය පත්ලේ තැන්පත් වුවහොත්, එය ජල තරංග හේතුවෙන් පහළ අවසාධිතයේ මට්ටම වැඩි වීම සඳහා බල තොපානු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) භොතික - 20 % මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 6 :කජපරකොට සාමුද්‍රික විසිනුරු මත්ස්‍ය පුද්ගනාගාරයක් ඉදි කිරීම සහ කුව පොකිරීස්සාගේ (*P. homarus*) තොග වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අල්ලා ගෙන අහිජනනය කිරීම පිළිබඳ පරයේෂණාත්මක අධ්‍යයන වැඩි දියුණු කිරීම

අහිජනන මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ගොඩනැගිලි කිහිපයක් අවශ්‍ය වන බැවින්, අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි දේවරයින්ගේ වෙනත් අරමුණක් සඳහා ඉදි කරන ලද වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියෙන් ලබා ගන්නා ලදී. එම රැඳවීමේ වැංකිය (කොන්ක්වී මත්ස්‍ය පුද්ගනාගාර), නාරා ආයතන පරිග්‍රයේ වෙරළට ආසන්නව ඉදි කරන ලදී. ගබඩා කර තැබීම සඳහා සහ කිටයන් ඇති කිරීම සඳහා ගයිබර්ග්ලාස් බෝ කිරීමේ බරණී රැකව ප්‍රාදේශීය පරයේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ තොගවලින් වෙන් කර ගැනීන. ජල පොම්ප, වාරීමාර්ග හා කාණු පයිප්ප, විදුලි උපකරණ මිලදී ගන්නා ලදී. පොම්පාගාරයේ ඉදි කිරීම කටයුතු අර්ථ වශයෙන් සම්පූර්ණ කොට තිබේ. මෙහිදී අහිජනනය කරන පොකිරීස්සන් වැළිගම බොක්කට මුදා හැරීමට ඉලක්ක කර තිබේ.

කුඩා පැටවුන් එකතු කිරීම සහ ඇති කිරීමේ කටයුතු, ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහිතව ආරම්භ කරන ලදී. කුඩා මත්ස්‍යයන් එකතු කිරීම සඳහා වියවිතාමයේ භාවිතා කරන ලද පහුරු වර්ග දෙකක් අත්හදා බැලීම් සඳහා

යොදා ගන්නා ලදී. තමුත් එම පහුරු වර්ග හාවිතය සාර්ථක නොවූ අතර, මුහුදේ රං ස්වභාවය හේතුවෙන් ඉතා කෙටි කාල සීමාවක් ඇතුළත ඒවා හානියට පත් විය. එම පහුරු වර්ග හාවිතය අත්හර දමන ලද අතර, වෙනස් කම් සහිතව අප්‍රත්වැඩියා කරන ලද පහුරු හාවිතා කළ ද සාර්ථක නොවිය. ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයේ පොකිරීස්සන් ඇති කිරීම සඳහා, න්‍යාකරණය කරන ලද කුඩා මත්ස්‍යයන් එකතු කිරීමේ උගුල් ලෙස ලිටර 250 ජ්ලාස්ටික් බැරල් හාවිතා කරන ලදී. කුඩා ප්‍රමාණයේ පොකිරීස්සන් සමඟ මෙම මත්ස්‍ය කොටු යොදා ගැනීමෙන් මාස දෙක - තුනකින් අනතුරුව, කුඩා ප්‍රමාණයේ පොකිරීස්සන් (සේ.මි. 2-3) මෙම කොටුවලට පුරු පුරුදු වී ඒ තුළ වාසය කරයි.

ප්‍රගතිය (%)

හෝංතික -

මුලු - 92

ව්‍යාපාති අංක 7 : ජලජ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය

අංක 1 සංරච්චය : වර්තමාන ජලය හාවිතා කිරීම හා සම්බන්ධයෙන් මුන්ඩ්ල් - ලන්දේසි ඇලේ ජලජ්වී වගා කළමනාකරණය සහ ජල සංසරණය

මෙම ව්‍යාපාතිය 2011 සිට 2012 දක්වා වන වසර දෙකක අඛණ්ඩ ව්‍යාපාතියකි.

තොරාගත් ගොවිපළවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අධික්ෂණය කිරීම, ජලය පුවමාරු කිරීම හා ජලය පවිතුකිරීම හා ඕනෑම රෝග ලක්ෂණයක් පිළිබඳ තිරික්ෂණ සහිතව එම.ඩී.වී. පොසිට්වී සහ නෙගෙට්වී කිට ගෙබා කර තබා ගැනීම, එම.ඩී.වී. පැවතීම ඉස්සන්ගේ වර්ධනයට බලපාන ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම, කළමනාකරණ විධිතුම පිළිබඳව තොරතුරු සහිතව ඉස්සන් අස්වනු නෙලීමේදී ජලයේ ගුණාත්මක හාවය සහ වර්ධනය පිළිබඳ අධික්ෂණය කිරීම, මුන්ඩ්ල් - ලන්දේසි ඇලේ ඉස්සන් සහ වෙනත් කර්මාන්ත පිහිටා තිබෙන තොරා ගත් ඉඩිම්වල ජලයේ ගුණාත්මක හාවය අධික්ෂණය කිරීම සහ එක් එක් කර්මාන්තය මගින් මාසිකව හාවිතයට ගන්නා ජලය පිළිබඳ දත්ත එකතු කිරීම මෙම ව්‍යාපාතියේ අරමුණු වෙයි.

ශ්‍රේෂ්ඨ ලේවාය පිහිටා තිබෙන ප්‍රදේශවල, කරදියෙහි ලුණු මැදි ගිය පසු ඉතිරි වන කොටස මුදා හැරී අවස්ථාවල ජලයේ ලවණ්‍යවයේ වෙනස්වීමක් දක්නට ලැබේණි. තනුකරණය, පවතින ජල බාරිතාව සහ කළපුවේ මිගු විමේ හැකියාව මත රඳා පවතී. කරදියෙහි ලුණු මැදි ගිය පසු ඉතිරි වන කොටස, සෝඩ්‍යම් ක්ලෝරයිඩ්වලට අමතරව වෙනත් ලුණු විශේෂවලින් සමන්විත වන අතර මෙම සමහර ලුණු විශේෂ අධිසාන්දාවලදී ජලජ ජීවීන්ට විෂ සහිත විය හැකිය. කරදියෙහි ලුණු මැදි ගිය පසු ඉතිරි වන කොටසහි වාර්තා වී ඇති ලවණ්‍යවය දාහට කොටස් 260 ට < වූ අතර, මුදා හරින ස්ථානයට ආසන්නව කළපුවේ ලවණ්‍යවය දාහට කොටස් 180- 250 අතර විවෘතය විය. මෙම කාල සීමාව ඇතුළත මසුන් විශාල වශයෙන් මිය යාමේ සිද්ධි ද නිරික්ෂණය කෙරේනු. ලුණු ලේවායන් වසරකට 1-3 වරක් ජලයෙන් යට්ටෙයි. කාලගුණීක තත්ත්වයන්ට යටත්ව වසරකට 1-3 වරක් ලුණු ලේවායේ අස්වැන්න ලබා ගනු ලබයි.

ලබා ගන්නා ලද ජලයෙහි සල්ංඩිඩ්, ඇමොෂ්නියා, තයිට්‍රේට් සහ අවලම්බිත අණු විශාල ප්‍රමාණයක් තිබෙන බව සොයා ගන්නා ලදී. ඇමොෂ්නියා ලිටරයට මිලි ගැම් 0.542-.92, සල්ංඩිඩ් ලිටරයට මිලි ගැම්

0.62-.96, නයිලේට් ලිටරයට මිලි ගුණීම් 2.84-0.38 සහ අවලම්බිත ගණ ද්‍රව්‍ය 444000-620 සහ නයිලේට් ලිටරයට මිලි ගුණීම් 0.43-.76 අනාවරණය කර ගන්නා ලද ප්‍රධාන පරාමිතින් වේ.

අංක 2 සංරච්චය : ශ්‍රී ලංකාවේ කරඳු ඉස්සන්ගේ පොකුණු වගා පද්ධතියේ දක්නට ලැබෙන *Vibrio* ප්‍රජාවන් පිළිබඳ ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක අධ්‍යාපනය

ඉස්සන්ගේ පොකුණු වගා පද්ධතිවල දක්නට ලැබෙන *Vibrio* (විවිධත්වය සහ සාමාජිකයන්) සහ පෝෂණය සහ ජලයේ ගුණාත්මකහාවය හා පොකුණුවල වගා කරන ලද ඉස්සන්ගේ පැවතීම සහ සෞඛ්‍ය අතර සබඳතාවය හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යාපනයේ අරමුණ වේ. රේට අමතරව, විශේෂවල භුගෝලීය ව්‍යාප්තිය සහ එම ව්‍යාධිනක බැක්ටීරියා විනාශ කර දැමීමට වඩාත්ම සාර්ථක කළමනාකරණ ක්‍රමවිධි සහ රසායනික වික්තසක කාරක පිළිබඳව සොයා බැඳීම ද එහි අරමුණක් විය.

මෙම අධ්‍යාපන කාල සීමාව තුළදී, වයඹ පළාතේ ගොවිපළවල් විස්සක් අධික්ෂණයට ලක් කෙරීණ. රෝග නිවාරක ප්‍රතිකාර ලෙස මෙන්ම රසායනික වික්තසක කාරක හේතුවෙන් ඇති වන ලෙඩරෝග සඳහා ප්‍රතිකාර ලෙස, ඔක්සිටෙට්‍රැසයික්ලින් (Oxytetracycline) සහ එරිත්රෝමයිසින් (Erythromycine) වැනි ප්‍රතිෂ්වක මොළය ගොවියන් විසින් නිතර හාවිතයට ගනු ලැබේ. ර්.ඩී.ටී.ස් සහ භුණුගල් හාවිත කරන ලද වෙනත් රසායන ද්‍රව්‍ය වේ. හඳුනා ගන්නා ලද ප්‍රධාන බැක්ටීරියා රෝග තත්ත්වයන් වූයේ විශ්‍රීතයේ වන අතර ගොවිපළවලින් එක් රස් කර ගත් ජල සාම්පූලවල සමස්ත බැක්ටීරියා අයය, $1:10^3$ සිට $3:10^5$ cfu /ml දක්වා අතර පරාසයක ද සමස්ත *Vibrio* අගය 0 සිට $3:10^3$ cfu /ml දක්වා අතර පරාසයක ද පැවතිණ. අධ්‍යාපනය අතරතුර, *V.alginolyticus*, *V.parahaemolyticus*, *V. damsela* සහ *V. anguillarum* යන විශේෂ හතර වෙනත් කර හඳුනා ගන්නා ලදී. එරික්ෂාවට ලක්කළ සාම්පූලවල හඳුනාගත් බැක්ටීරියාවල, කාලගුණය අනුව වෙනස්කම් හෝ විශේෂිත භුගෝලීය ව්‍යාප්තියක් නිරික්ෂණය නොවින. මෙම ව්‍යාප්තිය ලබන වසරේදී ක්‍රියාත්මක වනු ඇති අතර, අවශ්‍ය රසායන ද්‍රව්‍ය ලැබුණු විට හඳුනාගත් බැක්ටීරියා විශේෂ පිළිබඳ තහවුරු කිරීම ඇන්ටීමයිකානියල් පරික්ෂා කිරීම් 2012 වසර ඇතුළත දී සිදු කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%)	හොඟික - 75%	මුල්‍ය - 92%
--------------	-------------	--------------

ව්‍යාපෘති අංක 3 : විසිනුරු සහ ආහාරයට ගන්නා මත්ස්‍ය විශේෂ සඳහා වියදම අවම කර ගනීමින් හාවිතයට ගත හැකි මත්ස්‍ය ආහාර සැකසීම හා වැඩි දියුණු කිරීමයි. 35 % සහ 25% දක්වා දළ ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණ මට්ටම් ඇති මත්ස්‍ය ආහාර වර්ග දෙකක් සකසාලන ලද අතර අංක 1 යටතේ සකසන ලද මත්ස්‍ය ආහාර ඒ සහ බී යන වෙනස් ලිපිඩ සම්පත්වලින් පෝෂණය කෙරීණ. මත්ස්‍ය ආහාර ඒ සහ බී යොදාගෙන ගැහස්ත වැඩිවල වර්ධන අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී. තවද, විසිනුරු මත්ස්‍ය විශේෂයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විවිධ වර්ණ වැඩි දියුණු කිරීමේ අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගනීමින්, ආහාරවල තත්ත්වය උසස් කරන ලදී. වසිගර බාර්බ සහ ග්‍රෑස් යන විසිනුරු

මෙම ව්‍යාප්තියේ ප්‍රධාන ජලෝස් විසිනුරු සහ ආහාරයට ගන්නා මත්ස්‍ය විශේෂ සඳහා වියදම අවම කර ගනීමින් හාවිතයට ගත හැකි මත්ස්‍ය ආහාර සැකසීම හා වැඩි දියුණු කිරීමයි. 35 % සහ 25% දක්වා දළ ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණ මට්ටම් ඇති මත්ස්‍ය ආහාර වර්ග දෙකක් සකසාලන ලද අතර අංක 1 යටතේ සකසන ලද මත්ස්‍ය ආහාර ඒ සහ බී යන වෙනස් ලිපිඩ සම්පත්වලින් පෝෂණය කෙරීණ. මත්ස්‍ය ආහාර ඒ සහ බී යොදාගෙන ගැහස්ත වැඩිවල වර්ධන අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී. තවද, විසිනුරු මත්ස්‍ය විශේෂයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විවිධ වර්ණ වැඩි දියුණු කිරීමේ අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගනීමින්, ආහාරවල තත්ත්වය උසස් කරන ලදී. වසිගර බාර්බ සහ ග්‍රෑස් යන විසිනුරු

මත්ස්‍යයන් සඳහා සහ තිලාපියා යන ආහාරයට ගන්නා මත්ස්‍ය විශේෂ සඳහා වියදුම අවම කර ගතිමින් හාවිතයට ගත හැකි මත්ස්‍ය ආහාර සකසන ලද අතර ඒ පිළිබඳ දැනුම ව්‍යාප්ත කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 70% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 9 : මිගමුව කළපුවේ පාරිසරික අධික්ෂණය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වූයේ, 2011 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා මිගමුව කළපුවේ හොඨික-රසායනික පරාමිතින්ට අනුව, කළපුවේ ඒලවාංගවල කාලයෙන් කාලයට පවත්නා සුලඟතාවය ඒවායේ ව්‍යාප්තිය අධික්ෂණය කිරීමයි. අපද්‍රව්‍ය කළපුව වෙත මුදාහරින ස්ථාන හයකින් සත්ත්ව ඒලවාංගවල සහ මතුපිට ජලයේ සාම්පූල එක්රස් කර ගන්නා ලද අතර, සම්මත ක්‍රමවේද හාවිතයෙන් අධ්‍යයනයට ඒවා ලක් කරන ලදී.

මතුපිට ජලයේ ලවණ්‍යතාවයේ මධ්‍යයනය පිළිවෙළින් දැඩුගම් ඔයේ දාහට කොටස් 3.45 ± 3.91 සිට පිටිපන 19.55 ± 7.47 දක්වා බලවත් ලෙස සහ අවකාශීය වශයෙන් වෙනස් විය. ජලයේ දිය වුණු මක්සිජන්වල මධ්‍යයනය මුන්නක්කරයේ ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 2.45 ± 0.75 සිට දුන්ගල්පිටියේ ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 5.07 ± 1.45 දක්වා අතර පරාසයක පැවතිණ. ජ්ව මක්සිජන් ඉල්ලුම මුන්නක්කරයේ ලිටරයට මිලිග්‍රැම් අතර 1.74 ± 0.61 පරාසයක ද සහ පිටිපන ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 2.65 ± 1.20 අතර පරාසයක ද පැවතිණ. ජලයේ ගැඹුරේ මධ්‍යයනය මාඩ්බොක්ක සෞ.මී. 54.45 ± 12.09 සිට 220.27 ± 29.25 දැඩුගම් ඔයේ සෞ.මී. දක්වා වෙනස් වූ අතර, ජලයේ බොරතාවයේ මධ්‍යයනය පිටිපන අවිලතාමිතික බොරතා ඒකක 9.47 ± 3.06 සිට කළපුවට මිරිදිය ඇතුළු වන දැනුග්‍රැම් ඔයේ අවිලතාමිතික බොරතා ඒකක 14.47 ± 8.44 දක්වා වෙනස් විය. සාම්පූල් ලබා ගන්නා ලද ස්ථානවල ක්ලෝරෝෆිල් හේ හේ මධ්‍යයනය මාඩ්බොක්ක සහ පිටිපන විදියේ පිළිවෙළින් සණ මිටරයට මිලි ග්‍රැම් 1.77 ± 1.52 සිට 6.27 ± 6.26 දක්වා පරාසයක පැවතිණ. නයිලෝටි එන් හේ මධ්‍යයනය මුන්නක්කරයේ ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 0.0097 ± 0.0097 සිට මාඩ්බොක්ක ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 0.0172 ± 0.0367 දක්වා අතර පරාසයක පැවතුණ අතර නයිලෝටි එන් හේ මධ්‍යයනය ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 0.02 ± 0.03 සිට 0.20 ± 0.34 දක්වා අතර පරාසයක පැවතිණ. අධ්‍යයන කාල සීමාව අතර, පොස්පේට් හේ මධ්‍යයනය මුන්නක්කරයේ ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 0.75 ± 0.54 සිට පිටිපන විදියේ ලිටරයට මිලිග්‍රැම් 1.85 ± 3.15 දක්වා අතර පරාසයක පැවතිණ.

ගාබ ඒලවාංග අතරින් කුස්ටේෂියාවන් පුදාන සංරචකයක් වූ අතර, අධ්‍යයන කාල සීමාව අතර කුස්ටේෂියාවන් ගාබ ඒලවාංග අතරින් 33.34% සිට 92.66% ක් අතර පුමාණයක් නියෝජනය කළේය. වැඩිම රෝටිලර් ප්‍රතිශතය (11.86 ± 24.71) සහ සණත්වය (ලිටරයට ඒකක 1219) මුන්නක්කාරයෙන් වාර්තා වන ලද අතර රිට අනතුරුව දුන්ගල්පිටියේ $12.14 \pm 18.25\%$, හැමිල්ටන් ඇමේ $10.53 \pm 13.96\%$, සහ පිටිපන විදියේ $10.08 \pm 8.36\%$ වශයෙන් පිළිවෙළින් වැඩිම ප්‍රතිශත වාර්තා කරන ලදී. රෝටිලර් සණත්වය ($P < 0.05$) සහ මුන්නක්කරයේ පොස්පේට් පුමාණය ($r^2 = 0.569$) අතර වැදගත්

සහ සාධනීය සහසම්බන්ධකතාවයක් කිරීක්ෂණය කරන ලදී. මොලුස්කාවන් සහ ඇනැල්ඩාවන්ගේ ඉහළම සණත්වය පිළිවෙළින් මුන්නක්කරයෙන් (16.49%) සහ මාඩබොක්කෙන් (5.84%) වාර්තා විය. කුස්ටේෂියාවන්ගේ සණත්වයෙන් 42.34% (මුන්නක්කරය) සිට 63.70% (හැමිල්ටන් ඇල) දක්වා නොපිළස් කිට විසින් නියෝජනය කරන ලද අතර ඉන් අනතුරුව කුස්ටේෂියාවන්ගේ සණත්වයෙන් වැඩිම ප්‍රතිගතයක් මුන්නක්කරයේ සහ හැමිල්ටන් අමළ 35.25% සිට 57.16% දක්වා කොපිපොඩ්ඩාවන් විසින් වාර්තා කරන ලදී. කොපිපොඩ්ඩාවන් අතරින් බහුතරය පිළිවෙළින් සිට දක්වා සහ සිට දක්වා අතර පරාසයක් ගන්නා ලද සයික්ලෝයිඩ් සහ කැලනොයිඩ් විය. ජලයේ බොරතාව සහ නොපිළස් සණත්වය ($r^2 = 0.569$) අතර වැදගත් සහ සාධනීය සහසම්බන්ධකතාවයක් ($P < 0.05$) දුන්ගල්පිටියේදී නිරීක්ෂණය කිරීමට හැකි වූ අතර, පිටිපන දී නොපිළස් සණත්වය නයිට්‍රේට් එන් ($r^2 = 0.423$) සමග සාධනීය ලෙස එනමුත් වැදගත් නොවන ලෙස සහසම්බන්ධ වන බව ද, එම පුද්ගලයේදී ම නොපිළස් සණත්වය ජ්‍වල ඔක්සිජන් ($r^2 = 0.227$) සමග සාධනීය නොවන ලෙස එනමුත් වැදගත් නොවන ලෙස සහසම්බන්ධ වන බව ද දක්නට ලැබුණි. තවද, දැඩිගම ඔයේ සහ දුන්ගල්පිටියේ කොපිපොඩ්ඩාවන්ගේ සණත්වය, පිටිපන දී ලවණතාවය ($r^2 = 0.354$ සහ $r^2 = 0.380$) සහ පොස්පේට් ප්‍රමාණය ($r^2 = 0.3495$) සමග සාධනීය ලෙස එනමුත් වැදගත් නොවන ලෙස සහසම්බන්ධ වන බව පෙනී යන ලදී.

පෝෂකවල, විශේෂයෙන්ම පොස්පේට් සාන්දුන්යෙහි සාපේක්ෂ වගයෙන් වැඩි අයය සහ රෝගිර වැනි පරිසර දූෂණය දරුණු යෙන්තුවෙන්, කළපුවේ ස්ථාන කිහිපයික කාබනික දූෂණය ඇති බව පෙනී යයි. ගාබ ජ්ලවා යාගවල ව්‍යාප්ත වීමේ රටා පාරිසරික සාදක මත පදනම් වන බව මෙමගින් තවදුරටත් පෙනී යන අතර, ඒවායේ ව්‍යාප්ත වීම් සමහර කාලවලදී සහ ස්ථානවලදී මෝයේ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් සහ ජලගතික ක්‍රියාවලින් මගින් නිසැකවම බලපැමුව ලක් වේ.

ප්‍රගතිය (%) භෞතික - 100% මූල්‍ය - 99

ව්‍යාපෘති අංක 10 : ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහිතව දකුණු පළාතේ විසිනුරු මසුන් අභිජනනය කිරීම, මත්ස්‍ය වගාව සංවර්ධනය කිරීම සහ විසිනුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේ ඇතිවන ලෙඛිරෝග පැතිරීම කළමනාකරණය

1. දීවරයින් 50 කට අධික පිරිසක් එම පුද්ගලයේ විසිනුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේ නියැලී සිටියි.
2. මවුන් අතරින් බොහෝ දෙනා මත්ස්‍යයන් බාහිර වගාකරුවන්ගේන් එකතු කර ගනියි.
3. දීවරයින් 50 කට අඩු පිරිසක් අභිජනන සහ වර්ධනය වීමේ ක්‍රමවේද භාවිතා කරයි.
4. මවුන්ගේ මත්ස්‍යයින්ට කර්මාන්තය තුළ හොඳ ඉල්ලුමක් තිබේ.
5. මත්ස්‍යයින්ට වැළදෙන ලෙඛිරෝග ඔවුන්ගේ අනාගතයට එල්ල වෙන ප්‍රධාන ගැටලුවකි.
6. මෙම ලෙඛිරෝග බාහිර වගාකරුවන්ගේන් මිලදී ගන්නා මත්ස්‍යයින් තිසා ඇති වේ.

7. *Dactylogyrus*, *Gyrodactilus* සහ *Trichodina* බහුලව දක්නට ලැබෙන පරපෝෂකයන් ටේ.

8. ජීත්සල් මත්සයයින්ගේ උදරරෝග තත්ත්වයක් බහුලව දක්නට ලැබේ.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 50% මූල්‍ය - 100%

ව්‍යාපෘති අංක 11 : තිසි කළමනාකරණය කුළුන් ජලාශවල මෙතෙක් හාටිඛා නොකළ මත්ස්‍ය සම්පත් උපයෝගනය කිරීම

දැනට දිවර කරමාන්තය හා සම්බන්ධයෙන් පවතින රෙගුලාසි සහ කුඩා ප්‍රමාණයේ මත්ස්‍යයන්ට ඇති අඩු ඉල්ලුම හේතුවෙන් දිවරයින් කුඩා සිපුතිඩාවන් ඇල්ලීමෙහි නොයෙදෙයි. *Hyporhamphus limbatus*, *Amblypharyngodon meletti*, *Rasbora daniconius* ඇල්ලා ගැනීම සඳහා කරමල් ඇල්ලවල ඇල්ලා ඇසේ සුදුසු ප්‍රමාණය, අදුරු දැලක මි.මි. 12 සිට 15 දක්වා විය යුතු බව සොයා ගැනිණ. *Hyporhamphus limbatus*, *Amblypharyngodon meletti*, *Rasbora daniconius* විශේෂ ඇල්ලා ගැනීම සඳහා සුදුසු කාල සීමාව සහ ගැමුර පිළිවෙළින් ප.ව. 4.00 සිට 7.00 සහ මි. 1 සිට මි. 3 දක්වා වූ බව සොයා ගැනිණ. *Oreochromis* විශේෂවල පැටවුන් කිසිවක් මෙම ගැමුරේදී සහ කාලයේදී මෙම ඇල්ලවලට අසු නොවූ බව ද සොයා ගැනිණ.

අධ්‍යයනයේදී එක්ස්ස්කර ගන්නා ලද දත්ත අනුව, අධ්‍යයනයට ලක් කළ ජලාශ බොහෝමයක ලාබ ලැබෙන පරිදි දිවර කරමාන්තය අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා කුඩා සිපුතිඩාව විශේෂවල මත්ස්‍ය ගහණයක් සිරින බව පෙනී යන ලදී. ශ්‍රී ලංකික ජලාශවල කුඩා සිපුතිඩා ඇල්ලීම හඳුන්වා දීම, මිරිදිය මත්ස්‍ය තිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමටද, දැනට සිදු කෙරෙමින් පවතින සික්ලිඩාවන් ඇල්ලීම මගින් උපයන ආදායමට අමතරව දිවරයින්ට අමතර ආදායමක් උපයා ගැනීමටද උපකාරී වනු ඇති.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 92% මූල්‍ය - 69%

ව්‍යාපෘති අංක 12 : කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ විසිනුරු මත්ස්‍ය ගොවිපළක් ස්ථාපනය කිරීම

විසිනුරු මත්ස්‍ය වගාව සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු සහ දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන් සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලදී පවත්වන ලදී. මිලදී ගැනීම සඳහා ඉඩමක් තෝරා ගන්නා ලද අතර, අලෙවිය වැඩි කිරීම සඳහා අලෙවි මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපනය කිරීමට ද සැලසුම් සකස් කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික - 62% මූල්‍ය - 27%

ව්‍යාපෘති කටයුතු:

1. මත්ස්‍ය රෝපණයෙහි යෙදෙන්නවුන් සහ ඉස්සන් වගාකරුවන් විසින් ගෙන ආ නියැදිවල පවත්නා රෝග අනාවරණය සහ ඒ සඳහා යෝගා ප්‍රතිකාර කුම යෝජනා කිරීම.

2. ඉල්ලීම්වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් *Macrobarchium rosenbergii* වගාව පිළිබඳ දැනුම ප්‍රචාරණය.
3. “හරිත ලංකා වැඩසටහනන්” ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේති කාරක සහා සාමාජිකයෙකු වීම.
4. උග්‍ර වෙළුලස්ස විශ්ව විද්‍යාලය සහ රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ NIFINI සඳහා සම්පත් දායකයන් වීම.
5. ජාතික ජලජරෝපණ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ ජලජ රෝපණ තාක්ෂණීක කම්ටුවේ සේවය.
6. ජාතික ජලජරෝපණ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ ඉස්සන් රෝපණ තාක්ෂණීක කම්ටුවේ සාමාජික
7. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාතිවර්ධන සංගමයේ සාමාන්‍ය පර්යේෂණ කම්ටුව.
8. දේවර හා ජලජ සම්පත් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා සංගමයේ විධායක කම්ටු සාමාජික
9. යෝග්‍ය විද්‍යාත්මක පසුබිමක් සහිතව වෙරළ සහ කළපු පරිසරය කළමනාකරණය සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට දත්ත හාවිතා කර ඇත.
10. “දැයට කිරුල” සඳහා මූහුදු තණ පරිසර පද්ධතිය පිළිබඳ පුදරුණන හාණ්ඩ සකස් කරන ලදී.
11. කාමිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහා කාර්යාලයේ (CARP) පැහැදිලි සම්පත්, දේවර සහ ජල ජීවී වගා පිළිබඳ ජාතික කම්ටුවේ සාමාජික.
12. කාමිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහා කාර්යාලයේ (CARP) පර්යේෂණ වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති පිළිබඳ කම්ටුවේ සාමාජික.
13. අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ මින්මැදුරු මත්ස්‍ය උපදේශක කම්ටුවේ සාමාජික.
14. NACA ජලජ සත්ව සොබෘ කාර්යසාධක බලකායේ කම්ටු සාමාජික.
15. අලංකරණ මත්ස්‍යයන් සඳහා රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර පිළිබඳ දැනුම ඒ සඳහා සහාය සහ තොරතුරු අවශ්‍ය තැනැත්තන් වෙත ප්‍රචාරණය.
16. දේවර හා ජලජ සම්පත් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා සංගමයේ විධායක කම්ටු සාමාජික
17. වයඹ පළාතේ දේවර කටයුතු අධිකාරීයේ ඉස්සන් වගාකිරීම සංවර්ධන කම්ටුව.

වෙනත් කටයුතු:

1. පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිවල නියුත උපාධි අපේක්ෂක ගිහු ගිහුවන්ගේ පර්යේෂණ කටයුතු අධික්ෂණය, අභ්‍යන්තරගත පුහුණුව සහ කාර්මික පුහුණුව ලබයිම.
2. තාක්ෂණීක කම්ටුවල සහ වෙන්චිර කම්ටුවල සාමාජිකයන් වන බැවින් හාණ්ඩ ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහායවීම, බඩු තොග ගැනීමට සහායවීම.
3. අකුරල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සහ ජෙවවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් පිළිබඳ ස්ථික්ෂණ පැවැත්වීම.
4. මූහුදු උග්‍රන්ගේ ආහාර පුරුදු අධ්‍යයනය කිරීම.
5. කිරීම තළුමහ එකරස් කිරීම සහ විවිධ්‍යනය කිරීමට දායකවීම.
6. තල් මසුන්ගේ නියැදි එකරස් කිරීම සඳහා දායකවීම.

7. උතුරු පලාත සඳහා ප්‍රජා පාදක ජලජරෝපණ පරිවයන් සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද යෝතනා.
8. “දැව් නැගුම” වැඩසටහන යටතේ දේවර ජනතාව සඳහා විකල්ප ජ්වනෝපාය ක්‍රමයක් ලෙස සංවර්ධනය කරන ලද මුහුදු පැලැටී වග කිරීමේ වැඩසටහනට එක් නිලධාරීයක් ක්‍රියාකාරීව සහභාගි විය.
9. ලංකා වතු තේ පෙළද්ගලික සමාගම සඳහා මුහුදු පැලැටී හඳුනාගැනීමට වාර්තා කිරීම.
10. කාමිකරුමය සංවර්ධනය සඳහා වතා අන්තර්ජාතික අරමුදල (IFAD) ව්‍යාපෘතියේ මුහුදු පැලැටී සම්පත් සමික්ෂණ වැඩසටහනට සහභාගි විය.
11. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළවල තිබෙන්නා වූ මුහුදු පැලැටී, මුහුදු කැකිරී සහ පොකිරීසන් සම්පත පිළිබඳව කඩිනම් සමික්ෂණ පැවැත්වීම.
12. මුහුදු පැලැටී සහ මුහුදු කැකිරී සම්බන්ධව ද්‍රව්‍යීන පුරා කඩිනම් සමික්ෂණ පැවැත්වීම.
13. විශාල තට්ටුක පද්ධතිවල තිබෙන්නා වූ පරිසර විද්‍යාව සහ දේවර කටයුතු පිළිබඳව සමික්ෂණ පැවැත්වීම.
14. මත්ස්‍ය මරණ ගැන වාර්තා සැපයීම.
15. සුනාම් අනතුරු ඇගවීමේ මධ්‍යස්ථානයට සේවාවන් ලබාදීම.
16. පුදර්ශනය සඳහා යොදා ගනු ලබන මත්ස්‍යය ක්‍රියාකාරකම්වලට දායකවීම.
17. ශ්‍රී ලංකා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ කම්ටුවට තාක්ෂණික සහාය ලබා දෙන ලදී.
18. මධ්‍යම පාරිසරික අධිකාරීයේ වර්තමාන රෙගුලාසිවලට අනුකූලව පාරිසරික බලපැමි තක්සේරු වාර්තා හෝ පාරිසරික බලපැමි ඇගයීම් වාර්තා අවශ්‍ය තොවන ජලජරෝපණ ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික තක්සේරු සඳහා මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමට සහභාගිවීම.

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්:

1. අලංකරණ මත්ස්‍ය වග පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා “බැක්ටීරියා රෝග” පිළිබඳ දේශන පැවැත්වීම.
2. අලංකරණ මත්ස්‍ය වග පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා මත්ස්‍ය රෝග පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පන්ති පැවැත්වීම.
3. ශ්‍රී ලංකා විවෘත විද්‍යාලයේ කාමි කර්මය සහ වැවිලි කර්මාන්ත ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ගිජ්‍ය ගිජ්‍යාවන් 35 දෙනෙකු සඳහා අලංකරණ මත්ස්‍ය රෝපණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පන්ති පැවැත්වීම.
4. කළුතර සහ මතුගම පුදේශවල පැවැත් වූ විසිතුරු මසුන් අභිජනනය සහ රෝපණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා “විසිතුරු මසුන්ගේ බැක්ටීරියා, දිලිර සහ වෙවරස් රෝග” සහ “විසිතුරු මසුන්ගේ රෝග” පිළිබඳව ප්‍රායෝගික පන්ති පැවැත්වීම.
5. ශ්‍රී ලංකා විවෘත විද්‍යාලයේ කාමි කර්මය සහ වැවිලි කර්මාන්ත ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ගිජ්‍ය ගිජ්‍යාවන් 35 දෙනෙකු සඳහා අලංකරණ මත්ස්‍ය රෝපණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පන්ති පැවැත්වීම.

6. උපාධි අපේක්ෂකයන් අධික්ෂණය කිරීම - උග්‍ර වෙළ්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලයේ සහ කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ දිජ්‍යු දිජ්‍යාවන් 10 දෙනෙකුගේ පර්යේෂණ කටයුතු අධික්ෂණය කිරීම සහ අභ්‍යන්තරගත පූහුණුව.
7. අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනනය, රෝපණය සහ රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳව තෙදින පූහුණු වැඩසටහනක් 2011 මර්තු මස 10 වැනි දින නොරණ කාර්යාලයේ දී පවත්වන ලදී.
8. වාණිජ මණ්ඩලය සංවිධානය කරන ලද අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනනය, රෝපණය සහ රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳ පූහුණු වැඩසටහන 2011 මක්තොබර මස 25 දින මොණරාගල දී පවත්වන ලදී.
9. MPPA 2011 නොවැම්බර මස 23 වැනි දින රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා සංවිධානය කරන ලද රෝස්ට්‍රුමක දී “කඩ්බාලාන සඳහා තරජන” මැයෙන් දේශනයක් පැවැත්වීම.
10. තංගල්ල අධ්‍යාපන කළාපයේ පාසල් තුරුවරුන් සඳහා කඩ්බාලාන පරිසර පද්ධතිය පිළිබඳ දේශනයක් 2011 නොවැම්බර මස 27 වැනි දින පැවැත්වීම.
11. අගුණකොළපැලැස්ස නාගසේන විද්‍යාලයේ 8 ග්‍රෑනීයේ දිජ්‍යාවන් සඳහා 2011 නොවැම්බර මස 30 වැනි දින කඩ්බාලාන පරිසර පද්ධතිය පිළිබඳ දේශනයක් පැවැත්වීම සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවක් පැවැත්වීම.
12. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායනනය කළින් කළ නැරඹීමට පැමිණන තාවුක නිලධාරීන් සහ පාසල් දිජ්‍යාවන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ජලජ ජෞව්‍යිවිධත්වය පිළිබඳ දේශනයක් පැවැත්වීම.
13. කඩ්බාල්කැලේ කළාපය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පිහිටි කඩ්බාලාන උද්‍යානයේ දී පාසල් දිජ්‍යා කණ්ඩායම්, විශ්ව විද්‍යාල සිපුත්, වෙනත් ආයතන සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ උනත්දුවක් දක්වන වෙනත් පාර්ශ්වයන් සඳහා කඩ්බාලාන පරිසර පද්ධති පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
14. ත්‍රික්කාමලය තාවුක හමුදා කඩ්වුරේ තාවුක හමුදා නිලධාරීන් සඳහා “ධිවර සහ ජලජරෝපණය” පිළිබඳ දේශනයක් පැවැත්වීම.
15. දිවි නැගුම වැඩසටහන සඳහා මුහුදු පැලැටි රෝපණය පිළිබඳ පූහුණුව ලබා දීම.
16. ජාතික හරිත ලංකා වැඩසටහනේ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කමිටු සාමාජිකයෙක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
17. උග්‍ර වෙළ්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලය, රැහුණු විශ්ව විද්‍යාලය සහ වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ NIFINI සඳහා සම්පත්දායකයන් වීම.

ප්‍රකාශන:

(සාරාංශ)

1. ජ්‍යෙ පෙර්ශක සූපෙර්ශණය මගින් astaxanthin සහ එහි විවිධ සංයෝග සැපයීම *Macrobrachium rosenbergii* කිටයන්ගේ වැඩිම, පැවැත්ම සහ මෙද අම්ල පැතිකඩ කෙරෙහි බලපාන ආකාරය, (පරානුම, එම්. ජී. අධි. එස්., රාවත්, කේ. ඩී., වෙන්කතේෂ්වරපු, ජී. රෙඩිඩ්, ජී.

කේ., මැබේත්නා, වී. සහ ග්‍රින්දර්, කේ.). ආසියා ගාන්තිකර ජලජ රෝපණ සමුළුව සහ 2011 ජනවාරි 17 සිට 20 දක්වා, ඉන්දියාවේ, කොළඹ හි පැවති 2011 සහ පොකිරිස්සා 2011 සමුළුව, කොළඹ ඉන්දියාව. 2011, ජනවාරි 17 සිට 20. සාරාංශය අංක.139.

2. කොඩිලිවර් ඔයිල්වලින් සුපෝෂණය ලද සූතකෙත පෝෂක ආහාර වගයෙන් ලබා දීම *Macrobrachium rosenbergii* පැටුවන්ගේ වැඩිම, පැවත්ම හා මේද අම්ල කෙරහි බලපාන ආකාරය, (පරානුම, එම්. ජී. අයි. එස්., රාවත්, කේ. ඩී., වෙන්කතේෂවරපු, ජී. රේඛිඩි, ජී. කේ. මැබේත්නා, වී. සහ ග්‍රින්දර්, කේ.). ආසියා ගාන්තිකර ජලජ රෝපණ සමුළුව සහ 2011 ජනවාරි 17 සිට 20 දක්වා, ඉන්දියාවේ, කොළඹ හි පැවති 2011 සහ පොකිරිස්සා 2011 සමුළුව, කොළඹ ඉන්දියාව. 2011, ජනවාරි 17 සිට 20. සාරාංශය අංක.138.
3. ජ්‍යේ පෝෂක සුපෝෂණය මගින් astaxanthin සහ එහි විවිධ සංයෝග සැපයීම *macrobrachium rosenbergii* බාලයන්ගේ වැඩිම කෙරහි බලපාන ආකාරය, (පරානුම, එම්. ජී. අයි. එස්., රාවත්, කේ. ඩී., වෙන්කතේෂවරපු, ජී. සේවියර, ඩී. රමේෂ්, ආර්. සහ දාස්. එස්. කේ.) 2011 ලෝක ජලජ රෝපණය පිළිබඳ සමුළුවේ කාර්යවාර්තාව, (*Macrobrachium* සැසිවාරය), නේතල්, බ්‍රසිලය, 2011 ජුනි 6 සිට 10. සාරාංශය අංක 1233.
4. *Puntius reval* මත්ස්‍ය පැටවි astaxanthin සුපෝෂණය කළ ආහාර මගින් පෝෂණය කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා එලදායී වන්නේද”, පරානුම, එම්. ජී. අයි. එස්., එච්. එම්. එච්. පී. කිත්සිරි සහ ජී. ආර්. එච්. එච්. රුපිකා (2011) දේවර හා ජලජ සම්පත් පිළිබඳ ත්‍රි ලංකා සංගමයේ හත්වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ කාර්යවාර්තාව, 2011 මැයි 19 සිට 20. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායනනයේ ගුවණාගාරය. සාරාංශය පිටුව 5.
5. ඩිනරිගල, පී. පී. එම්. (2011). ශ්‍රී ලංකාවේ මිරිදිය රෝපණය කළ අලංකරණ මත්ස්‍යන්ගේ බැක්වීරියා විසංගමනය සහ ප්‍රතිරෝධක සංවර්ධනය. ආසියා ගාන්තිකර ජලජ රෝපණ අන්තර්ජාතික වැඩුමුළුවේ කාර්යවාර්තාව, 2011, කොළඹ, ඉන්දියාව, පිටුව 109.
6. ජී. එච්. ඩී. වී. සේවිවන්දී, බ්‍රබිල්බු. රාජපක්ෂ සහ එන්. වයි. හිරිමුතුගොඩ (2011) ගේපී මත්ස්‍යයන් (*Poecilia reticulate*) වර්ග තුනකගේ අනිජනන කාර්යසාධනය තිරණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා දේවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ හත්වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ කාර්ය සාධන වාර්තාවේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සාරාංශය, 2011 මැයි මස 19 සිට 20. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායනනයේ ගුවණාගාරය.
7. ද සිල්වා එස්. එච්. එච්. ආර්. එස්. පහලවත්තාරවිචි, වී සහ අරුණකුමාර, කේ. කේ. අයි. යු. 2011, ඒගාර උපයෝගී කර ගැනීම- රතු මුහුදු පැලැටිවලින් ලබා ගත් ඒගාර පටක රෝපණයේ ජේලි

කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කිරීම, 2011 නොවැම්බර මස 9වැනි දින, රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පියයේ පැවති ISEA සමූහවේ දී ඉදිරිපත් කරන ලදී.

8. ඒ. එස්. එල්. රු. කොරෝ සහ පී. පී. එම්. ඩිනටිල (2011) ඉස්සන් මවිගහන එක්රස් කරන්නන් විසින් නඩත්තු කරන ඉස්සන් මවිගහන තබා ගැනීමේ පහසුකම්වල තත්ත්වය. - ශ්‍රී ලංකා දේවර හා ජල්‍ය සම්පත් පිළිබඳ සංගමයේ 17වැනි වාර්ෂික සැසිවාරයේ දී ඉදිරිපත් කරන ලදී.
9. ඒ. එස්. එල්. රු. කොරෝ සහ සී. ඩී. ඒ. එම්. පී. එම්. ඩිසානායක (2011) ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාතේ ඉස්සන් ජල්‍යරෝපණය සඳහා කාන්තාවන්ගේ සහභාගිත්වය- 10වැනි ආසියානු දේවර සංසදය- ජැන්හයි- විනය- (ඉදිරිපත් නොකරන ලදී. - සාරාංශය පළ කරන ලදී.)
10. එස්. ආරියරත්න, 2011, මත්ස්‍ය උපල පාදක ජල්‍ය ආහාර යොදා ගනීමින් පවත්වා ගෙන යන පසුගෙවතු තවාන්වල මිරිදය ඉස්සන් පෝෂණය (*M. rosenbergii*). ආසියානු සමූහව- 2011 ජනවාර මස 17 -20- කොට්ඨාස් ඉන්දියාව.
11. එස්. ආරියරත්න, 2011, ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව *Tilapia (Oreochromis niloticus)* gift මධ්‍යිලියේ කුඩා මසුන් කොටුවල ඇති කිරීමේ ගක්ෂතාවය. ශ්‍රී ලංකාවේ අමුක අධ්‍යයනය. 10වැනි ආසියානු දේවර සහ ජල්‍යරෝපණ සමූහව, 2011 අප්‍රේල් 21-25, ජැන්හයි, විනය.
12. ශ්‍රී ලංකාවේ *Tilapia (Oreochromis niloticus)* gift මධ්‍යිලියේ මත්ස්‍ය රෝපණයේ ආහාරවල ආජ්‍යාකාන්තික ගක්ෂතාවය. තිලාලියා ජල්‍යරෝපණ පිළිබඳ 9වැනි අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ සමූහව, ජැන්හයි, විනය.

සම්පූර්ණ ලිපි/ වාර්තා

1. ඒ. ඩී. බිඛලිවි. ආර්. රාජපක්ෂ, කේ. පානි ප්‍රසාද්, එස්. සී. මුබරුත්, සහ කේ. කුමාර (2011). *Koi carp (Cyprinus carpio L.)* බැක්ටීරියා ව්‍යාධිජනකයන් තුනකගේ ප්‍රතිඵ්‍යුතුක 30ක නාල්ස් ප්‍රසාද් සංවේදීතියාවය (සම්පූර්ණ ලිපිය කෘෂිකර්ම විද්‍යාව සහ තාක්ෂණය පිළිබඳ ඇමෙරිකානු වාර සගරාව මගින් පිළිගන්නා ලදී).
2. මත්නාරම සිට යාපනය දක්වා වූ මුහුදු පැලැටි, මුහුදු කැකිරි සහ පොකිරිස්සන් පිළිබඳ කරන ලද රාමු සම්ක්ෂණයේ වාර්තාව.
3. කොළඹ සිට හම්බන්තොට දක්වා වූ මුහුදු පැලැටි, මුහුදු කැකිරි සහ පොකිරිස්සන් පිළිබඳ කරන ලද රාමු සම්ක්ෂණයේ වාර්තාව.
4. පැලියගොඩ සිට සිලුවතුර දක්වා වූ මුහුදු පැලැටි, මුහුදු කැකිරි සහ පොකිරිස්සන් පිළිබඳ කරන ලද රාමු සම්ක්ෂණයේ වාර්තාව.
5. කළුවිටිය දුපත්වල පාරිසරික තක්සේරුව පිළිබඳ වාර්තාව.

6. මන්නාරම බොත්කේ ඉන්දිය තෙල් ගවේපණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු වාර්තාව ලෙස එහි කබොලාන, මූහුදු තණ පිළිබඳ පාරිසරික තක්සේරුව පිළිබඳ වාර්තාව.
7. රකව කාර්යාලය සඳහා සංචරිත සැලසුම පිළිබඳ වාර්තාව.
8. පූතරින් සහ කල්මුනේ මූහුදු රෝපණ කාර්යාල සංචරිතය සඳහා යෝජනාව.
9. අකුරල පාරිසරික තක්සේරුව පිළිබඳ වාර්තාව.
10. මූහුදු පැලැටී රෝපණය පිළිබඳ ගත්තා වාර්තාව.
11. මන්නාරමේ මූදු උෂරන්ගේ මළකුණු ආහාරයට ගැනීමේ පුරුද්ද පිළිබඳ වාර්තාව.
12. මන්නාරම ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ඉල්ලා සිටි පරිදි මන්නාරම කළපුවේ කුඩා පරීමාණ දිවර කටයුතුවල පරිභිලක ගැටුම්.
13. බෙන්තොට තළාන් කළපුවේ මත්ස්‍ය මරණ.
14. OIE සඳහා කාර්කුමය රෝග වාර්තාව.
15. ඇතැම් ආයතන විසින් කළින කළට කරන ලද ඉල්ලීම් මත ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති ගාක හා සතුන්ගේ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තා ලබා දෙන ලදී.

පොත්

- 1) "ඡීවී ආහාර" පිළිබඳ ගුන්ථය, ප්‍රකාශන කටයුතු දැන් සිදු වේ.
- 2) කාමි කර්ම විද්‍යාවේදී උපාධිය සඳහා අර්ථ අවශ්‍යතාවක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කිරීමට "ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් මූහුදු පැලැටී පිළිබඳ ජෛව-ස්කන්ධය ඇස්තමේන්තුව" යන හිසින් යුත් උපාධි නිබන්ධනය සම්පාදනය අධික්ෂණය කිරීම.
- 3) කාමිකර්ම විද්‍යාවේදී උපාධිය සඳහා අර්ථ අවශ්‍යතාවක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කිරීමට "ඒගාර උපයෝගී කර ගැනීම - රතු මූහුදු පැලැටීවලින් ලබා ගත් ඒගාර පටක රෝපණයේ ජේලි කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කිරීම" යන හිසින් යුත් උපාධි නිබන්ධනය සම්පාදනය අධික්ෂණය කිරීම.

පත්‍රිකා (2011)

1. මසුන් වගාවට මැද පොකුණ හදා ගන්නේ මෙහෙමයි.
2. වැඩි ආදායමකට කොයි කාජ් මත්ස්‍ය වගාව.
3. මිරිදිය ඉස්සන් රෝපණය
4. පොකුණු හැඩිට අතට මිටට කොයි කාජ් මසුන් වවමු.
5. ඩිස්කස් මත්ස්‍ය වගාව
6. මූහුදු පැලැටී සකස් කිරීම.
7. *Eucheuma* රෝපණය

පෝස්ටර

1. මත්ස්‍ය පෝෂිත සුබෝෂණය
2. යෝද මිරිය ඉසින වවමුද?
3. නිවාස වතුවල සිටින බහු රෝපණ පරිවය
4. ඔබේ ගෙවන්නේ මිරිය මසුන් බහුරෝපන වගාව කරන්නේ කෙසේද?
5. අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනනය සහ රෝපණය
6. ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින *Cryptocorynes*
7. මුහුදු අශ්වයන්
8. ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින මට්ටයන්
9. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික මසුන්
10. අලංකරණ මත්ස්‍යයන්ගේ සිටින ඉතා වැදගත් ක්රැස්ටාසේයාචා පරපෝෂිතයන්

වැඩමුළු/සමුළු/ රස්වීම්

1. කාමිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහා කාර්යාලයේ දී පැහැ සම්පත්, දේවර සහ ජලජ රෝපණ ජාතික කම්ටුවේ රස්වීමට සහභාගිවීම.
2. දේවර හා ජලජ සම්පත් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා සංගමයේ වාර්ෂික සමුළුව, ජ්‍යනි 20, නාරා ආයතනයේ ගුවනාගාරය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.
3. ආභාර ආරක්ෂාව සහ ජලජරෝපණය පිළිබඳ අන්තර්-අමාත්‍ය සමුළුව.
4. අලංකරණ මත්ස්‍යයන් අපනයනය සහ ආනයනයේ නිරෝධායන කටයුතු ගක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව, ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනයේ (NAQDA) ගුවනාගාරය, 2011 නොවැම්බර් 18.
5. 2011- සොඛනම සංරක්ෂණ අන්තර්ජාතික සංගමයේ රතු ලැයිස්තුව පිළිබඳ විශේෂයෙන් සමාලෝචනය- නැවුම් ජල මත්ස්‍යයන්- පාරිසරික සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ ගුවනාගාරය, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව.
6. පාර්ලිමේන්තු සංකීරණයේ, ආර්ථික අමාත්‍යාංශයේ, සහ දේවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ පවත්වන ලද 'දිවි නැගුම' රස්වීම්වලට සහභාගිවීම.
7. වනජ්‍යේ දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා කළපු සහ තෙත් බිම් සඳහා නිර්ණායක ගොඩනැගිමේ වැඩමුළුවට සහභාගිවීම.
8. ඉස්සන් වගා කිරීමේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනයේ (NAQDA) සහ ඉන්දිය කණ්ඩායම සමග වැඩමුළුවලට සහභාගිවීම.

විදේශගත පුහුණුව

2010 මැයි මස තායිලන්තයේ දී පවත්වන ලද “ඡල්ප පැලැට් පටක රෝපණය” පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

අන්තර්ජාතික සමූහ

1. ආසියානු ගාන්තිකර ඡල්පරෝපණ සමූලව, 2011 සහ පොකිරීස්සන් 2011 සමූලව, කොට්ඨාසික ඉන්දියාව.
2. තායිලන්තයේ ඇති දිවර කටයුතු සංවර්ධනය සහ ඒ සම්බන්ධ පොකුණු පිළිබඳ අධ්‍යයන වාරිකාව.
3. 10වැනි ආසියානු දිවර කටයුතු පිළිබඳ සම්මෙළනය-ඡැන්හයි-වීනය.

5.5 සමුද්‍රය ජීව විද්‍යා සම්පත් අංශය

අංශ ප්‍රධානී: ආචාර්ය රේඛා මල්දෙණිය

වර්ෂය පිළිබඳ සමස්කාවලෝකනය

සමුද්‍රය ජීව සම්පත් කළමනාකරණය, සංවර්ධනය සහ සංරක්ෂණය උදෙසා පර්යේෂණ පැවැත්වීම පිළිබඳ වගකීම සමුද්‍රය ජීව විද්‍යා සම්පත් අංශය සතුය. 2011 වසර තුළ දී සමුද්‍රය ජීව විද්‍යා සම්පත් අංශය විසින් භාණ්ඩාගාර අරමුදල් යටතේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති තුනක් පවත්වන ලදී. එයට පහත දැක්වෙන දැනුලත් වේ.

- විශාල සාමුද්‍රය (මුනා, මෝරා, තුවු මුසුන්, තොරු මාලු ආදී) සහ කුඩා සාමුද්‍රය (සාඩින්, ඩුරුල්ලා, භාල්මේස්සා, සැකැබිස් ආදී) මුසුන් ඇතුළු වරල් මත්ස්‍යයන් සහ වෙරළබු සහ අක් වෙරළ ජලාගුවල ඉස්සන් සහ මුහුදු කැකිරි වැනි වරල් නොමැති මත්ස්‍යයන් අධික්ෂණය සහ තක්සේරු කිරීම.
- ඉන්දිය සාගර සමුද්‍රය ක්ෂීරපායින් පිළිබඳ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය (IOMAC-CRIOMM) සමග තොරුගත් සමුද්‍රය මත්ස්‍යයන්, අතරම් වූ සමුද්‍රය ක්ෂීරපායින් සහ ශ්‍රී ලංකා ජලාගුවල සිටින ජේල් මත්ස්‍ය වැනි සාම්ප්‍රදායක නොවන සම්පත් පිළිබඳව අණුක අධ්‍යයනයන්.
- ශ්‍රී ලංකා ජලයේ තොරු ගත් සමුද්‍රය මත්ස්‍යයන්, අතරම් වූ සමුද්‍රය ක්ෂීරපායින් සහ ජේල් මත්ස්‍යයන් වැනි සාම්ප්‍රදායක සම්පත්වල අණුක අධ්‍යයනයන්.

පියාමැස්සන්ගේ හැසිරීම රටාව වෙනමම ව්‍යාපෘතියක් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමට කළින් යෝජනා කරනු ලැබූව ද සැලකිය යුතු තරම් ඉලක්කගත මත්ස්‍ය ඩීම් නොනිවුනු බැවින් කුඩා සාමුද්‍රය අධ්‍යයන වැඩසටහන යටතේ එම අධ්‍යයනය කරන ලදී.

භාණ්ඩාගාරයෙන් අරමුදල් සපයන ලද ව්‍යාපෘතිවලට අමතරව කාමිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වන අන්තර්පාතික අරමුදලේ මූල්‍යාධාර හරහා බාහිරව අරමුදල් සපයන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති දෙකක් සමුද්‍රය ජීව විද්‍යා සම්පත් අංශය විසින් පවත්වන ලදී. රැකව සිට මුල්‍යවූ දක්වා ගිණිකොණදීග, නැගෙනහිර සහ රීසානදීග වෙරළබු ජලාගුවල සිටින ගැහුරු මුහුදේ උපතිලත වරල් මත්ස්‍යය තොග සමික්ෂණය ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතිය විය. තවද, සම්පත් බෙදියාම සහ ඒවා ප්‍රයෝගනයට ගන්නා මට්ටම් අනුරුපණය කිරීම සඳහා මුහුදු කැකිරි, පොකිරිස්සන් සහ මුහුදු පැලැටී පිළිබඳව කඩිනම් තක්සේරු සමික්ෂණයක් දිවයින පුරා පවත්වන ලදී.

අංශයේ එක් තේශ්‍යේ නිලධාරීයක් බෙංගාල බොක්කේ විශාල සාමුද්‍රය පරිසර පද්ධතිය කළමනාකරණ වැඩසටහන් (BOBLME) වැඩසටහන් සම්බන්ධිකාරක ලෙස වගකීම දරන්නේය.

එයට අමතරව සමුද්‍රය ජීව විද්‍යා සම්පත් අංශය උපදේශකාන්ත්මක සහ උපදේශක මට්ටමේ කටයුතු රාඛියකම නියැලෙන ලදී. දිවර කටයුතු සම්බන්ධ ගැටළ අවම කිරීම සඳහා සහ ඒවා විසඳුම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරමින් දිවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරන ලද ඉල්ලීම්

රාජියක් සම්බන්ධව කටයුතු කිරීම වඩාත් වැදගත් වේ. සමූහීය ජේව් විද්‍යා සම්පත් අංශය මේ අවස්ථාව වන විට, දේවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සමග එක්ව මූහුදු කැකිරී, පොකිරීස්සන් සහ හක් බෙල්ලන් වැනි අපනයනය ඉලක්ක කර ගත් ප්‍රධාන සත්ත්ව විශේෂයන් ඇතුළු දේවර කටයුතු කළමනාකරණය කිරීමේ පොදු යාන්ත්‍රණයක් සම්පාදනය කිරීමේ නිරතව සිටී. මෙයට අමතරව, ඉහත සඳහන් සම්පත්වල විශේෂ සංයුතිය, අවකාශමය සහ සාක්ෂිමය ව්‍යාප්තිය, බහුලතාවය සහ දේවර කාර්යසාධනය ඇතුළත් වූ ශ්‍රී ලංකා දේවර සිතියම් පොත - 01 වන වෙළුම, සකස් කිරීම අවසන් කොට ප්‍රකාශනය සඳහා සූදානම් කර ඇත.

තවද, මසුන් මිය යාම සිදු වී ඇත්තේ පුහුරුණ උවත යොදා ගැනීම හේතුවෙන් දැයි පොයා බැලීම සඳහා අධිකරණ නියෝග මත මත්ස්‍ය නියැදි කිහිපයක් විශේෂණය කරන ලද අතර එම අධ්‍යයන සම්බන්ධව අධිකරණයට විශේෂයෙන් සාක්ෂි ලබා දීම සඳහා නිලධාරීන් නඩු කටයුතුවලට සහභාගී වන ලදී. එමෙන්ම මෙම අංශයේ නිලධාරීන් දේවර ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව සාකච්ඡා පවත්වන ලද අතර පොදුගලික අංශය මගින් කරන ලද ඉල්ලීම්වලට අනුව කටයුතු කරමින් එම අංශයට සහයෝගය ලබා දෙන ලදී. විශේෂ විද්‍යාල ගිණුයන්ට කාර්මික පුහුණුව ලබා ගැනීමටත් පාසල් ගිණු ගිණුවන්ට සිය ව්‍යාපෘති කරගෙන යාමටත් අංශය මගින් පහසුකම් සැපයීම සහ මාර්ගෝපදේශය සපයන ලදී.

මෙම අංශයේ පර්යේෂණ කාර්යමන්වලය විශාල මූහුදු මත්ස්‍යයන් සහ කුඩා මූහුදු මත්ස්‍යයන් පිළිබඳ දත්ත පදනම් යාවත්කාලීන කිරීමේ ද සංඛ්‍යා විශේෂණය කිරීමේ ද පර්යේෂණ ලිපි දෙකක් සම්පාදනය කිරීමේ ද නියැලුති. එම පර්යේෂණ ලිපි මෙසේය.

1. අනාගත සංවර්ධන මූලපිළිම ගැන විශේෂ අවධානයෙන් යුත්ත්ව ශ්‍රී ලංකාවේ වුනා දේවර කරමාන්තය පිළිබඳ නැඹුරුතා සහ අනාගත අමේක්ෂා

2. ඉන්දියානු සාගරයේ වුනා දේවර කරමාන්තය පිළිබඳ සමාලෝචනයක්: ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයෙන් යුත්ත්ව වෙරළ දේවර කරමාන්තය කෙරෙහි විශාල පරිමාණයේ මසුන් නෙලා ගැනීම්වල බලපෑම්.

මෙයට අමතරව 2011 විශාල පරිමාණයේ මූහුදු දේවර කරමාන්තය ගැන තොරතුරු දේවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට සහ IOTC වෙත දේශීය සහ කළාපීය කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා සපයන ඇත.

2011 වසරේ දී ආචාර්ය සි. දිසානායක සිය ආචාර්ය උපාධිය සම්පූර්ණ කර නැවත සේවයට වාර්තා කළ අතර නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් ද බඳවා ගන්නා ලදින් පර්යේෂණ අංශයේ ගක්තිය තවදුරටත් වැඩි වර්ධනය විය. කප්පරතොට කළාපීය මධ්‍යස්ථානයේ පොකිරීස්සන් දේවර කටයුතු සහ පොකිරීස්සන් ස්පූලකිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කළ දේශීය ජලජ සම්පත් අංශයට සම්බන්ධව කළින් සේවය කළ උපූල් ලියනගේ මහතා 2011 තොවැම්බර මාසයේ දී සමූහීය ජේව් විද්‍යා සම්පත් අංශය වෙත සේවා මාරු කරන ලදී.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්

ව්‍යාපෘතිය	වෙන් කිරීම (රු. ම.)	වගකිව යුතු නිලධාරීන්	කාල පරාසය	සිට	දක්වා
1.1. වෙරළබඩ සහ අක්වෙරල ජලයේ ජ්වත්වන (කුඩා මූහුදු මත්ස්‍යයන්, විශාල මූහුදු මත්ස්‍යයන් සහ උපතිකල (වරල් මත්ස්‍යයන් සහ (කවච මැස්සා, මොලුස්කාවන් සහ මූහුදු කැකිරී) වරල් නොමැති මත්ස්‍යයන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සහ තක්සේරු කිරීම.	1.45	ආචාර්. ආර්. මල්දෙණිය ආචාර්. එස්. එස්. කේ. හපුතන්ත්‍රි ආචාර්. ඩී. සි. වි. වි. දිසානායක ආර්. පී. පී. කේ. ජයසිංහ	දිගටම කරගෙන යනු ලැබේ.		
1.4. IOMAC-CRIOMM (ඉනැසිය මූහුදේ සාගර ක්මීරපායීන් පිළිබඳ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය) සමාග ඒකාබද්ධව සාගර ක්මීරපායීන් පිළිබඳ සම්ක්ෂණ	4.2	ආර්. නානායක්කාර	2010		
1.6. තේරාගත් සමුද්‍ර මත්ස්‍යයන්, අතරම් වූ සමුද්‍ර මසුන් සහ ජේලි මත්ස්‍යයන් පිළිබඳ අනුක පර්යේෂණ	4.5	ඩී. එන්. එ. රන්මුඩුගල්ල ඩී. ආර්. හේරත්	2010	2012	
1.9. පියාමැස්සන්ගේ නැසිරීම රටාව අධ්‍යයනය	2.0	කේ. එව්. කේ. බණ්ඩාරනායක ඩී. එන්. හසරන්ගේ	2011		

කාර්ය සාධනය

ව්‍යාපෘතිය 1: වෙරළබඩ සහ අක්වෙරල ජලයේ ජ්වත්වන (කුඩා මූහුදු මත්ස්‍යයන්, විශාල මූහුදු මත්ස්‍යයන් සහ උපතිකල) වරල් මත්ස්‍යයන් සහ (කවච මැස්සා, මොලුස්කාවන් සහ මූහුදු කැකිරී) වරල් නොමැති මත්ස්‍යයන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සහ තක්සේරු කිරීම.

මෙරට බටහිර, දකුණු සහ නැගෙනහිර වෙරළවල දිවර වරායවල සහ ප්‍රධාන වශයෙන් මසුන් ගොඩැටි ගෙන එන ස්ථානවල සමුද්‍රීය වරල් මසුන් සහ වරල් නොමැති මසුන් ගොඩබැංකී අධික්ෂණය කරන ලදී. මසුන් මරණ මෙහෙයුම් පිළිබඳ තොරතුරු, මත්ස්‍ය විශේෂ සහ මසුන් මරණ විවිධ යානු ආම්පන්න අනුව ගෙනා මත්ස්‍ය ප්‍රමාණය වාර්තා කිරීම, ප්‍රධාන විශේෂවල කාල පරාසය නිර්ණය කිරීම සහ සත්‍ය

වශයෙන්ම ක්‍රියාත්මක වූ දේවර බොට්ටු පිළිබඳව වාර්තා කිරීම යනාදිය මෙයට ඇතුළත් විය. සමුළුය මසුන්ගේ ප්‍රාග්ධන ජේව විද්‍යාත්මක කරුණු අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මසුන් ගොඩිට ගෙන එන ස්ථානවලින් ජේව විද්‍යාත්මක මත්ස්‍ය තියැදි ලබා ගන්නා ලදී.

වෙරළබ්‍රූජ්‍යෝන් විශේෂයෙන් නෙතා ගත් වාණිජ මත්ස්‍ය අස්වැන්නේ විශේෂ රාඛියක් ඇතුළත් වේ. මුහුදු නිෂ්පාදනයට කැපීපෙනෙන ලෙස දායක වී ඇත්තේ විශේෂ කිහිපයක් පමණි. වෙරළාඹිත මුහුදෙන් අල්ල ගන්නා භුරුල්ලන් (*Amblygaster sirm*) මුහුදු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට කැපීපෙනෙන ලෙස දායක වන්නා වූ (7.5%) තුන්වන විශාලතම වාණිජ මත්ස්‍යය විශේෂය වේ. භුරුල්ලන් සහ සාඩින් මත්ස්‍ය තොගවලට වැඩිපුර හානියක් සිදු වන්නේ අගල් 1 ට වඩා අඩු කුඩා ඇස් සහිත කරමල් දැල් යොදා උදය කාලයේ කළ මසුන් ඇල්ලීමෙන් බව ද, එම දැල් යොදා බිජු දමන කාලයේ දී රාත්‍රී කාලය තුළ සිදු කරන මසුන් ඇල්ලීමෙන් නොවන බව ද අධ්‍යයනයෙන් හෙළි විය.

වර්තමානයේ පවතින කුඩා මුහුදු මත්ස්‍යයන් ඇල්ලීමේ දේවර පරිවයන් පිළිගැනීමට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි නොමැත. දේවර කර්මාන්තය නොවන වෙනත් සාධක (වෙනත් හේතු නිසා මත්ස්‍ය තොග අඩුවීම) හේතුවෙන් මත්ස්‍ය සම්පත ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාවේ වෙනස්කම් සිදුවිය හැකි අතර ඒ අනුව බැලු බැල්මට විශාල මත්ස්‍ය අස්වැන්නක් පෙනී ගිය ද එය සීමා සහිත කාලයකට පමණක් වේ.

කුඩා ඇස් සහිත කරමල් දැල් යොදා කරන දේවර කටයුතු

මා දැල් යොදා කරන දේවර කටයුතු

කුඩා මුහුදු මත්ස්‍ය අස්වැන්න

විශාල මුහුදු මත්ස්‍ය දේවර කටයුතු රටේ සමස්ත මුහුදු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් 45%කට වඩා දායක වී ඇති අතර වෙරළබ්‍රූජ්‍යෝන්, අක්වෙරල සහ අන්තර්ජාතික මුහුදේ මෙම දේවර කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. නිෂ්පාදනයෙන් 95%කට වඩා සිදු වන්නේ බහුදින දේවර යාත්‍රා මගින් අක්වෙරල සහ අන්තර්ජාතික මුහුදේ සිදු කරන දේවර කටයුතු මගිනි.

බලයා, තොරා, කුඩා මසුන්, මෝරා මත්ස්‍ය අස්වැන්නට සංයුත්ත විය. විශාල මුහුදු මත්ස්‍ය අස්වැන්නෙන් 62%ක් බලයා විය. බල මත්ස්‍ය අස්වැන්නෙන් වැඩි තොගය බලයා අතර දෙවැනියට වැඩිම දායකත්වය විය.

අක්වෙරල බභුදින දේවර යාත්‍රා

විගාල මත්ස්‍ය අස්වැන්න සඳහා

වෙරළබඩ දේවර කරමාන්තය

බල මාඟ අස්වැන්න

ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු මූහුදේ මූහුද කැකිර දේවර කරමාන්තයේ අස්වැන්න සහ පරිග්‍රම අධික්ෂණය 2011 වසරේ අගෝස්තු මස සිට ආරම්භ කරන ලදී. මූහුද කැකිර විශේෂ හතරක් (*H. scabra*, *H. spinifera*, *S. naso*, and *B. marmorata*) පුදාන වශයෙන් මෙම පුදේශය සඳහා ඉලක්ක කර ඇති අතර මූහුද කැකිර තෙල වඩන පරිවයන් ද ඇතැම් පුදේශවල ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. දේවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීම මත මූහුද කැකිරන් තර කිරීමේ වැඩසටහන් අධික්ෂණය කිරීම වසර 2011 නොවැමිලර මස ආරම්භ කරන ලද අතර එය 2012 වසරේ ද ද ක්‍රියාත්මක වේ. කළුපිටිය කළාපිය පරායේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ද පවත්වන ලද *Holothuria scabra* කානීම අනිජනන වැඩසටහන සඳහා ක්‍රියාදීලී සහභාගිත්වයක් දක්නට ලැබුණු අතර මෙම විශේෂ මූහුද පවතින්, එම්බුඩ් ග්ලැස් වැංකි සහ මධ්‍ය පොකුණු වැනි විවිධ වර්ධක පද්ධතිවල වර්ධනය කිරීමේ සහ නොනැසී පවත්වා ගැනීම අධික්ෂණය කිරීම ආරම්භ කර ඇත.

මූහුද කැකිර දේවර යාත්‍රා සහ මූහුද කැකිර

ප්‍රගතිය (%): නොතික: 100% මූල්‍ය: 100%

ව්‍යාපෘතිය 2: IOMAC-CRIOMM (ඉන්දිය මූහුදේ සාගර ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය)
සමග එකාබද්ධව සාගර ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ සම්ක්ෂණ

අතරම් වූ මුහුදු ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳව 2011 වසරේ දී දිවයින පුරාම වාර්තා විය. 2011 වසරේ දී මුළුන් අතරම් වූ අවස්ථා දහ තුනක් වාර්තා වූ අතර එවා අතුරින් අතරම් වූ ක්ෂීරපායීන් පහක් දත් තල්මහ වූ අතර ඉතිරිය බැලීන් තල්මහ විය. ඇතැම් මත්ස්‍ය තියදී නාරා ආයතනය වෙත ගෙන ආ අතර පුදරුණනය කිරීම සඳහා එම සතුන්ගේ අස්ථි ව්‍යුහය ආරක්ෂා කර සකස් කිරීම සඳහා එම භූමියේම වළලන ලදී. කළින් වළලන ලද මූදු උගෝක්ගේ අස්ථි නැවත ගොඩ ගන්නා ලද අතර පුදරුණනය සඳහා සකස් කරමින් පවතී. රුපාකාර ලක්ෂණ මෙන්ම ස්ථාන ද අලුතින් සකස් කරන ලද දත්ත සමුදායකට ඇතුළත් කරන ලදී. ඉන්දිය සාගර සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය (CRIOM සහ IOMAC) සාමූහිකව සංවිධානය කරන ලද කොළඹ දී දෙසම්බර් මස පැවැත් වූ අන්තර්ජාතික සමුද්‍රය ක්ෂීරපායි සමුළුවට නාරා ආයතනය ක්‍රියාකාශීලිව සහභාගිවිය. සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ නැව් මත දායා සම්ක්ෂණ ත්‍රිකුණාමලයේ දී පවත්වන ලදී. විදේශ පර්යේෂණ විද්‍යාඥයන් සමග එක්ව සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් සඳහා නිෂ්ප්‍රිය දිවනික සම්ක්ෂණ ආරම්භ කරන ලදී.

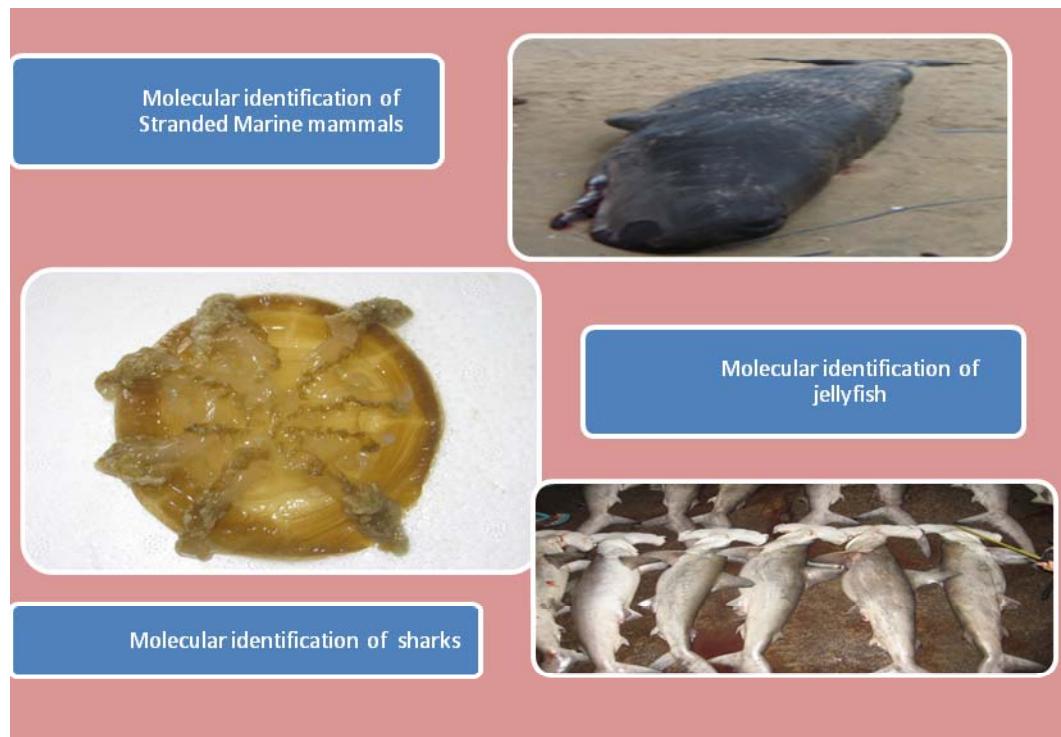
ප්‍රගතිය (%): හොංතික: 95% මූල්‍ය: 52%

ව්‍යාපෘතිය 3: තේරුගත් සමුද්‍රය මත්ස්‍යයන්, අතරම් වූ සමුද්‍රය මත්ස්‍යයන් සහ ජේල් මත්ස්‍යයන් පිළිබඳ අණුක පර්යේෂණ

ශ්‍රී ලංකාවේ මෝරුන්, අතරම් වූ සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් සහ ජේල් මත්ස්‍ය විශේෂ වැනි තේරු ගත් සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන්ගේ ජේල් දායක්තිය ඉන්වැන්ටරියක් වර්ධනය කර නව විශේෂ සොයා ගැනීමට සහ නිල පිළිගැනීමට දායකවීම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන ඉලක්කය විය. ජීනොමයක ප්‍රමිත කොටස්වලින් ලබා

ගත් කෙටි DNA අනුකූලීකයක් DNA තීරු සංකේත ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. අනුපම හඳුන්වනයක් වන එය, ව්‍යාකුලන්වය අඩු කොට, සමාන පෙනුමක් ඇති sp හඳුනා ගැනීම පහසුකරමින් බණ්ඩයන් සහ ජීවයේ සියලු අවස්ථා සමග තොදින් ක්‍රියාත්මක වෙයි. පදනම් කර ගත් විශේෂ හඳුනා ගැනීම දැනටමත් පවත්නා වර්ගීකරණ පදනම මත ගොඩනැගිය හැකි හිඩිස් වසා දමන විනවා වශයෙන් බලගතු වන ප්‍රධානයකි.

මිගමුව, හලාවත සහ බෙරුවල පුදේශවලින් මෝර මසුන්ගේ නියැදි එකතු කරන ලදී. ජේල් මත්ස්‍ය නියැදි මිගමුව, හලාවත, කල්පිටය, ත්‍රිකුණාමලය සහ බෙරුවල පුදේශවලින් එක්රස් කරන ලදී. වසර පුරා ශ්‍රී ලංකාවේ අතරම් වූ ක්ෂීරපායීන්ගෙන් ලබා ගන්නා ලද ජේල් පටක සාම්පල එතනොල් සාන්දුණයේ සංරක්ෂණය කරන ලද අතර එවා පසු කාලීන විශ්ලේෂණවල දී යොදා ගන්නා ලදී. සැම නියැදියකම රුපීමාන ලක්ෂණ වාර්තා කොට හැකි සැම අවස්ථාවක දී ම ගෝමලින්වල ව්‍යුවර ආදර්ශයන් සකස් කරන ලදී. මයිටොකොන්ස්ට්‍රියා DNAවලින් ලබා ගත් COI පාන පදනම් කර ගෙන මෝරුන් සහ ජේල් මත්ස්‍යයන් හඳුනාගැනීම සිදු විය. අතරම් වූ සමුද්‍රීය ක්ෂීරපායීන්ගේ අණුක හඳුනාගැනීම මයිටොකොන්ස්ට්‍රියා DNA පාලන කළාපය පාදක කර ගෙන සිදු විය. නිෂ්පාදන අනුකූලනය සඳහා ලබා දෙන ලදී. බරාමුන්ඩ්, ජේල් මත්ස්‍යයන් සහ අතරම් වූ නිල් තල්මසුන් පිළිබඳ සාරාංශ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%): හොතික: 95% මූල්‍ය: 100%

අතරම් වූ සමුද්‍රීය ක්ෂීරපායීන්ගේ අණුක හඳුනාගැනීම
ජේල් මත්ස්‍යයන්ගේ අණුක හඳුනාගැනීම
මොරුන්ගේ අණුක හඳුනාගැනීම

ව්‍යාපෘතිය 4: පියාමැස්සන්ගේ හැසීරීම් රටාව අධ්‍යයනය

කාන්දකුලියේ පියාමැස්සන් දේවර කරමාන්තය ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹිදිග වෙරළබඩ මූහුදේ සිදු කරන වැදගත් සාතුමය දේවර කරමාන්තයක් වේ. කාන්දකුලිය මූහුදුබඩ පුදේශයේ සිදු කරනු ලබන පියාමැස්සන් දේවර කරමාන්තය පිළිබඳ මූලික විශ්ලේෂණය නාරා ආයතනය විසින් 1991 සිට 1993 දක්වා සිදු කරන ලද අතර නෙලා ගත් අස්වැන්නේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන මත්ස්‍ය විශ්ලේෂය *Hirudichthys oxycephalus* ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත. කෙසේවුව ද, කලාපය තුළ *Hirudichthys oxycephalus* ජ්ව විද්‍යාව සහ හැසීරීම පිළිබඳව ලබා ගත හැකි තොරතුරු ඇත්තේ ස්වල්පයකි. *Hirudichthys oxycephalus* සහ අනෙකුත් පියාමැස්සන් විශ්ලේෂවල ආහාර ගැනීමේ හැසීරීම් සහ බිත්තර දැමීමේ රටාවන් අධ්‍යයනය කිරීම, *Hirudichthys oxycephalus* සහ අනෙකුත් පියාමැස්සන් විශ්ලේෂවල සාතුමය සංකුම්කීක රටාවන් තීරණය කිරීම, උෂ්ණත්වය, ආවිලතාවය, වර්ෂාපතනය, ලවණතාවය සහ ප්ලවාග තීව්ම යනාදිය සමඟ *Hirudichthys oxycephalus* ඇති සහසම්බන්ධතාවය තීරණය කිරීම අරමුණු විය.

ප්‍රගතිය (%): හොතික: % මුළු: 1%

බාහිර වශයෙන් අරමුදල් සපයන ලද ව්‍යාපෘති

ශ්‍රී ලංකාවේ කිරීත්ද සිට තීක්ෂණමලය දක්වා වන වෙරළ ජලයේ ජ්වත්වන උපතිලක වරල් මත්ස්‍යයන් පිළිබඳ සම්පූර්ණ සම්පත් සම්ක්ෂණ සහ තොග ඇස්තමෙන්තුව කාමිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වන අන්තර්ජාතික අරමුදල මින් මුළුයාධාර සපයන්නා වූ ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදු කරන ලදී. වර්තමානය වන විට උපතිලක මත්ස්‍යයන් ජ්වත්වන පුදේශවල අධ්‍යයනය පවත්වන ලදී. මෙම පුදේශවල පවත්වන ලද සම්ක්ෂණ පාදක කර ගෙන දේවර කටයුතු කළ හැකි කලාප සහ විශ්ලේෂයන් හඳුනා ගන්නා ලද අතර කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

මුහුදු කැකිරී, පොකිරීස්සන් සහ මුහුදු පැලැටී සම්පත් අනුරුපණය කිරීම සඳහා සහ වර්තමාන අස්වැන්ත නෙලා ගැනීමේ මට්ටම ඇස්තමෙන්තු කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ කඩිනම් සම්ක්ෂණයක් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ ජලයේ ජ්වත්වන මුහුදු කැකිරී, හක්බෙල්ලන්, පොකිරීස්සන්, ඉස්සන් සහ වෙරළ ජලයෙහි වෙසෙන සම්පූර්ණ ජලය මත්ස්‍යයන් වැනි තොරා ගත් දේවර සම්පත් පිළිබඳව 2009 සිය 2010 දක්වා කරන ලද සම්පූර්ණ සම්පත් සම්ක්ෂණ සහ තොග ඇස්තමෙන්තුව පදනම්ව දේවර දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ එක්ව මෙම දේවර සම්පත් සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. තවද, ආහාර සහ කාමිකර්ම සංවර්ධනයේ සහ කාමිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වන අන්තර්ජාතික අරමුදලේ සහයෝගය ඇතිව “ශ්‍රී ලංකා දේවර සිතියම් පොත” සංග්‍රහගත කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.

ඉටු කරන ලද වෙනත් කාර්යයන්

- 2011 පෙබරවාරි මස 1වැනි දින සහ 2011 මාර්තු මස 1වැනි දින වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පවත්වන ලද “BOBLME රටවල ධීවර කටයුතු, වෙරළ සහ සමුද්‍රය පරිසරය සහ එකාබද්ධ වෙරළ කළමනාකරණය (ICM) පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති තියම” පිළිබඳ බොංගාල බොක්කේ විශාල සමුද්‍රය පරිසර පද්ධතිය BOBLME ව්‍යාපෘතියේ ජාතික උපදේශක රස්වීම් දෙකක් සංවිධානය කරන ලදී.
- 2011 මැයි 21වැනි දින කොළඹ දී පවත්වන ලද ශ්‍රී ලංකා බොංගාල බොක්කේ විශාල සමුද්‍රය පරිසර පද්ධති ව්‍යාපෘතියේ (BOBLME) අන්තර් දේශයීමා විකිත්සක විශ්ලේෂණය (TDA) පිළිබඳ උපදේශන වැඩමුළුව සංවිධානය කිරීම.
- ජාතික අන්තර් දේශයීමා විත්සක විශ්ලේෂණය (TDA) පිළිබඳ උපදේශන වැඩමුළු හතක් පළාත් මට්ටමින් සංවිධානය කිරීම. මෙම වැඩමුළු 2011 මැයි 31, 2011 ජූනි 04, 2011 ජූනි 25 සහ 2011 ජූනි 27 දිනවල පිළිවෙළින් හළාවත, කොළඹ, මාතර, මධ්‍යමාදු නිශ්චලාමලය, මන්නාරම සහ යාපනය යන ප්‍රදේශවල දී පවත්වන ලදී.
- අන්තර් දේශයීමා විකිත්සක විශ්ලේෂණය (TDA) වලංගු කිරීම, සහතික කිරීම සහ සම්මත කිරීම සඳහා වූ ජාතික අන්තර් දේශයීමා විකිත්සක විශ්ලේෂණය (TDA) පිළිබඳ උපදේශන වැඩමුළුව සංවිධානය කිරීම. මෙම වැඩමුළුව 2011 අගෝස්තු මස 19වැනි දින කොළඹ ගාලු මුවදාර හෝටලයේ දී පවත්වන ලදී.
- ප්‍රකාශනය සඳහා එක්සත් රාජධානීයේ සමුද්‍රය ජෙවු විද්‍යාත්මක සංගමය වෙත භාරදෙන ලද “ප්‍රශ්නාත්-වාණීජ තල්මස් මැරිමේ කාවකාලික තහනම් කාල පරිවිෂේෂය අතරතුර තිරිතදිග මුහුදේ පාරිසරික පද්ධතියේ සිටින මූස්ටලා තල්මසුන්ගේ පාරිසරික භූමිකාව” යන හිසින් යුත් පරියේෂණ ලිපිය විශ්ලේෂණය කිරීම.
- ප්‍රකාශනය සඳහා (අන්තර්ජාතික වාර සගරාවක් වන) ව්‍යවහාරික සංඛ්‍යා වාර සගරාව සඳහා ලබා යුත් “බුරාවලිගත අස්වැන්න අනුව සත්ව බහුලත්වය ඇස්තමේන්තු කිරීම” යන හිසින් යුත් විද්‍යාත්මක ලිපිය සමාලේෂනය කරන ලදී.
- කැළණීය විශ්ව විද්‍යාලයේ උද්ධිද විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ දෙවැනි වසරේ එක් උපාධි අපේක්ෂක ශිෂ්‍යයෙක් හට ජෙවතාක්ෂණය පිළිබඳ සති හයක පුහුණුවක් (කාර්මික පුහුණුවක්) ලබා දෙන ලදී.
- කැළණීය විශ්ව විද්‍යාලයේ සත්ව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ දෙවැනි වසරේ එක් උපාධි අපේක්ෂක ශිෂ්‍යයන් පස්දෙනෙක් හට නාරා ආයතනයේ ඔවුන්ගේ කාර්මික පුහුණුවේ කොටසක් ලෙස මූලික ජෙවතාක්ෂණීක උපකරණ පිළිබඳ එක් සතියක පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී.
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ උද්ධිද විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ අවසන් වසරේ එක් උපාධි අපේක්ෂක ශිෂ්‍යයෙක් හට ජෙවතාක්ෂණය පිළිබඳ සති හයක පුහුණුවක් (කාර්මික පුහුණුවක්) ලබා දෙන ලදී.

- පූපුරණ ද්‍රව්‍ය යොදා ගෙන කරන ලද දිවර කටයුතු සම්බන්ධව විවිධ මහාදිකරණ මගින් එවන ලද මත්ස්‍ය නියැදී පරීක්ෂා කිරීම සහ වාර්තා කිරීම.
- දිවර කටයුතු සඳහා පංගු වෙන් කිරීමට මියගිය සිජ්පි තැන්පතු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා තඟලගෙමුව බොක්කේ (කාක්මුනේ සහ නබේතිවූ) සම්ක්ෂණයක් කරන ලදී.
- මත්තාරම දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් අනුව දැල්ලන් ඇල්ලීමේ දිවරයන් සහ කරමල් දැල් එලන්නන් අතර පැවති ආරවුල විසඳීම සඳහා අධ්‍යායනයක් පවත්වන ලදී.
- නාරා ආයතනය, පශ්චාත් අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය (IPHT), සමග එකාබද්ධව සමුද්‍රය මුහුදු හතුවල අණුක විද්‍යාත්මක හඳුනාගැනීමක් සිදු කරන ලදී.
- වෙළුම් අංක 39 සහ 40 දරණ නාරා ආයතනයේ වාර සගරාව සංස්කරණය කරන ලදී.
- අතරම් වූ සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ වාර්තා සකස් කරන ලදී- පයාගල, 2011 ජනවාරි 12, පල්ලියවත්ත, 2011 අප්‍රේල් 6, කකුරුගෙමුව, 2011 අගෝස්තු 3, පානදුර, එගොඩුලයන 2011 අගෝස්තු 6.

ප්‍රකාශන

පර්යේෂණ ලිපි / සාරාංශ

චි. සී. වී. දිසානායක සහ ජී. ස්වේනසන් (2011) ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරල ජලයේ ජ්වත්වන *Holothuria atra* සහ *Holothuria edulis* යන මුහුදු කැකිරිවල වාසස්ථාන වරණය. එක්සන් රාජධානීයේ සමුද්‍රය ජේව විද්‍යාත්මක සංගමයේ වාර සගරාව (මුද්‍රණයේ ඇත.) (ISSN 0025-3154)

චි. සී. වී. දිසානායක සහ ජී. ස්වේනසන් (2011) ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරලබඩ ජලාශ්වල වාණිජ මුහුදු කැකිරි දිවර කරමාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය. එක්සන් රාජධානීයේ සමුද්‍රය ජේව විද්‍යාත්මක සංගමයේ වාර සගරාව (මුද්‍රණයේ ඇත.) (ISSN 0025-3154)

චි. සී. වී. දිසානායක, සුජ්ව අතුකොරුල (2011), ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹිඟ මුහුදු වෙරලේ *Holothuria edulis* සුහනකාව, ව්‍යාප්තිය සහ ජේව විද්‍යාත්මක පැතිකඩ සම්පරක්, SPC Beche de mer Information Bulletin, 31: 39 – 44

හපුතන්ත්‍රී, එස්. එස්. කේ. සහ ආර්. මල්දෙණිය, 2011. ශ්‍රී ලංකාවේ තුඩු මත්ස්‍ය දිවර සම්පත පිළිබඳ සමාලෝචනයක්, IOTC-2011-WPB09-28.

ඡයසිංහ, ආර්. පී. පී. කේ., සමරවිර, රී. කේ. වී. සහ පෙරේරා, එච්. ජී. සී. (2011). බිජ් දැමීමේ භුමි සඳහා විශේෂ ප්‍රමුඛතාවක් ඇතිව ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරලබඩ සම්පත් සහ සමුද්‍රය ආරක්ෂා ප්‍රදේශ (MPA). බිජ් දැමීමේ භුමි සඳහා විශේෂ ප්‍රමුඛතාවක් ඇතිව අන්තර් දේශසීමා වෙරලබඩ සහ සමුද්‍රය ආරක්ෂා ප්‍රදේශ. පිටු 3-13. සත්ත්ව විද්‍යා සම්ක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, පකිස්තානය.

රන්මුඩුගල යි. එන්. ඒ., අමරකෝන්, ජී. යු. සහ ද සිල්වා, කේ. එන්. එස්. (2011). mitochondrial DNA පාදකව වග කළ සහ කැලු බරාමුන්චි (*Lates calcarifer*) විශේෂවල ජානමය විශ්ලේෂණය. දේවර හා ජලජ සම්පත් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාකික සංගමයේ 17වැනි සැසි වාරය, 2011.

හේරත්, ඩී. ආර්., රන්මුඩුගල යි. එන්. ඒ., අමරකෝන්, ජී. යු., ද සිල්වා, කේ. එන්. එස්. සහ ජයතිලක, ආර්. ඒ. එම්. ශ්‍රී ලංකාවේ ජ්වත්වන ජේල් මත්ස්‍යයන් අණුක විද්‍යාත්මක කුම මගින් හඳුනා ගැනීම. 2011.

වාර්තා

මල්දෙණිය, ආර්., බණ්ඩාරනායක, කේ. එච්. කේ. සහ හසරංගි, ඩී. ජී. එන්. අනාගත සංවර්ධන මුලුපිටිම ගැන විශේෂ අවධානයෙන් යුක්තව ශ්‍රී ලංකාවේ මුනා දේවර කර්මාන්තය පිළිබඳ තැකැබූ සහ එහි අනාගතය. IOTC උපදේශන රස්වීමේ දී ඉදිරිපත් කරන ලදී. 2011 පෙබරවාරි 7-11.

මල්දෙණිය, ආර්., බණ්ඩාරනායක, කේ. එච්. කේ. සහ හසරංගි, ඩී. ජී. එන්. ඉන්දියානු සාගරයේ වුනා දේවර කර්මාන්තය පිළිබඳ සමාලෝචනයක් ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ විශේෂ අවධානයෙන් යුක්තව වෙරළ දේවර ප්‍රදේශවල විශාල පරිමාණයෙන් මුළුන් නෙළා ගැනීමේ බලපෑම. IOTC උපදේශන රස්වීමේ දී ඉදිරිපත් කරන ලදී. 2011 පෙබරවාරි 7-11.

වෙනත් ප්‍රකාශන

ඉදිරිපත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මැතක දී වාර්තා වූ අතරම් වූ සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන්. 2011 දෙසැම්බර් මස 17 සිට 18 දක්වා කොළඹ, ගල්කිස්ස හෝටලයේ පැවති අන්තර්ජාතික සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ සම්මේලනය.

රන්මුඩුගල්ල යි. එන්. ඒ. සහ හේරත් ඩී. ආර්. ශ්‍රී ලංකාවේ නිල් තල්මසුන් හඳුනා ගැනීම සඳහා ජානමය සලකුණක් ලෙස Mitochondrial DNA. 2011 දෙසැම්බර් මස 17 සිට 18 දක්වා කොළඹ, ගල්කිස්ස හෝටලයේ පැවති අන්තර්ජාතික සමුද්‍රය ක්ෂීරපායීන් පිළිබඳ සම්මේලනය.

සහභාගී වූ පුහුණු වැඩසටහන්/ වැඩමුළු

ඉන්දිය සාගරයේ සමුද්‍රය කටයුතු සහයෝගීතාව (IOMAC) විසින් කැඳවන ලද ඉන්දිය සාගරයේ දේවර කටයුතු පිළිබඳ කළාපීය උපදේශන සමුළුව, 2011 පෙබරවාරි 7 - 12, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.

ඉන්දිය සාගරයේ වුනා අනුකූලතා කමිටුවේ 8වැනි සැසිවාරය (2011 මාර්තු 14-16) සහ කමිටුවේ 15වැනි සැසිවාරය (2011 මාර්තු 18-23) කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.

2011 ජූලි 4- 8 දක්වා සී මෙල්ස්, වික්ටෝරියා හි පැවත් වූ තුබූ මසුන් පිළිබඳ IOTC කාර්ය කණ්ඩායම,

2011 අගෝස්තු 19වැනි දින ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ, ගාලු මුවදොර හෝටලයේ දී පැවති BOBLME ජාතික අන්තර් දේශීමා විකින්සක විශ්ලේෂණය (TDA) ජාතික උපදේශන වැඩමුළුව.

2011 ඔක්තෝබර් 12 සිට 23 දක්වා ජපානයේ දී පවත්වන ලද ජපාන අන්තර්ජාතික සහයෝගීතා නියෝජිතායනය (JAICA) විසින් සංවිධානය කරන ලද මුහුදේ මත්ස්‍යය තොග කළමනාකරණය සහ වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගීවීම.

2011 අප්‍රේල් 25 සිට මැයි 7 දක්වා ඉන්දියාවේ CMFRI පැවති දිවර කටයුතු පිළිබඳ දත්ත එක්ස්ස් කිරීම සහ තොග තක්සේරු කිරීම ගක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ කළාපීය පුහුණු පායමාලාවට සහභාගීවීම.

2011 පෙබරවාරි මස යටතේ පවත්වන ලද ශ්‍රී ලංකා බොංගාල බොක්කේ විශාල සමුද්‍රය පරිසර පද්ධති ව්‍යාපාතියේ (BOBLME) කළාපීය වැඩ සැලසුම් සංවර්ධන වැඩමුළුවට සහභාගීවීම.

5.6 ජාතික සාගර විද්‍යා සහ සමූහීය විද්‍යා ආයතනය

අංශ ප්‍රධානී: ආචාර්ය වි. කේ. ඩී. තෙන්නකේන් (ජනවාරි - අගෝස්තු)

ආචාර්ය කේ. අරුලෙන්තන් (සැර්තුම්බර් - දෙසැම්බර්)

ව්‍යාපෘති ඇංකය	නම	වගකියන නිලධාරීයා	ප්‍රගතිය (%)
1.8	වන්දිකා පදනම් කර ගත් දේවර පුරෝෂකරුන පද්ධතියක් වර්ධනය කිරීම.	ඩේ. කේ. රාජපක්ෂ ඩේ. කේ. රාජපක්ෂ	මුළු - 101% හොතික - 100%
2.3	ශ්‍රී ලංකාමලය බොක්ස් සහ ඒ ආම්‍රිත පරිපාලනයේ පෙද සඳීම අධ්‍යයනය කිරීම ඇතුළ එකාබද්ධ අධ්‍යයනය	චිලිව්. එන්. සී. ප්‍රියදරුනී	මුළු - 123% හොතික - 95%
5.1	සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සාගර පාදක ආපදා පූරුව අනතුරු ඇගෙවීමේ ශ්‍රී යාවලිය සඳහා සාගර විද්‍යා තත්ත්ව නිරික්ෂණය	ආචාර්ය ඇරුලනාදන්	මුළු - 83% හොතික - 100%
5.2	ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළ නරභා අභ්‍යන්තර තරංග ප්‍රවාරණය වීම විමර්ශනය කිරීම.	එස්. යු. පී. ජ්‍යෙෂ්ඨාස	මුළු - 86% හොතික - 50%
5.3	වෙරළ ආම්‍රිත ප්‍රජේදවල බණ්ඩ නිධිවල හා විද්‍යාත්මක හා භු-හොතික තත්ත්වය ගැවීම් නිරීම. (පුල්මුඩ් සිට සහ්ගමන්දන් දක්වා)	එස්. යු. පී. ජ්‍යෙෂ්ඨාස	මුළු - 93% හොතික - 60%
5.4	වෙරළ රේඛා වෙනස්වීම හේතුවෙන් දෙවුන්දර- හම්බන්තොට-කිරීන්ද දක්වා වෙරළබඩ සීමාවේ ඉඩම් අහිමිවීම ප්‍රමාණනය කිරීම.	ආචාර්ය වි. කේ. ඩී. තෙන්නකේන්	මුළු - 94% හොතික - 30%
5.7	මහාද්වීපික තටකයේ ඇති නැව් බැඳීම ගැවීම් නිරීම.	එස්. යු. පී. ජ්‍යෙෂ්ඨාස	මුළු - 73% හොතික - 75%

ව්‍යාපෘති 1: වන්දිකා පදනම් කර ගත් දේවර පුරෝෂකරුන පද්ධතියක් වර්ධනය කිරීම.

ඡපානය සහ යුරෝපා සංගමයට ප්‍රධාන වගයෙන් අපනයනය කරන්නා වූ මත්ස්‍ය විශේෂය වන්නේ කෙළවල්ලා වන බැවින් එම මත්ස්‍ය විශේෂය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයේ වඩාත්ම වැදගත් දේවර කරමාන්තය වේ. දේවර අමාත්‍යාංශය විසින් වසර 2014 දී මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය දෙගුණ කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අතර එබැවින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැව්ම් මෙන්ම වෙරළබඩ සම්පත් කෙරෙහි ඇති එල්ල වී

අැති පිඩිනය අඩු කිරීම සඳහා අක්වෙරල දේවර කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම කාලෝචිතව අවශ්‍ය වේ. අක්වෙරල දේවර කර්මාන්තය සඳහා ඉහළ ආයෝජනයක් සහ මෙහෙයුම් පිරිවැයක් අවශ්‍ය වේ. නමුත් මත්ස්‍ය අස්වැන්නේ අවිනිශ්චිතභාවය හේතුවෙන් මෙම අංශයේ ප්‍රවර්ධනය අඩාල වේ ඇත. ඒ හේතුවෙන් මසුන් අල්ලන ගමන් දීර්ස වීම නිසා ගොඩව ගෙන එන මසුන්ගේ ගුණාත්මක තත්ත්වය බාල වේ. තත්ත්වයෙන් බාල මසුන් ගොඩව ගෙන එම දේවරයන්ගේ මත්ස්‍ය අපනයනය සහ ආදායම අඩු කිරීමට හේතු වේ ඇති. මෙම ගැටුව ඇමතිම සඳහා 2008 වසරේ දී වන්දිකා පදනම් කර ගත් දේවර පුරෝකළින පද්ධතිය ආරම්භ කළ අතර එය දියුණු කිරීම සඳහා පර්යේෂණ කටයුතු සිදු වේ. අක් වෙරල දේවර යාත්‍රාවල මසුන් සොයා යන කාලය අඩු කිරීම සහ මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩු කිරීමන් යොදුවන ප්‍රයන්නයෙහි එකකයට නෙලා ගන්නා මසුන් ප්‍රමාණය (CPUE) වැඩි කිරීමන් ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වේ.

කාර්යසාධනය

- මුහුදු මතුපිට උෂ්ණත්වය, ක්ලෝරෝගිල් සහ මුහුදු මතුපිට උස සඳහා වන්දිකා දත්ත පිරික්සන ලදී. සති පතා මත්ස්‍ය පුරෝකළින නිකුත් කිරීමට, මත්ස්‍ය එකතුවට හිකකර පරාමිති නිර්ණය කිරීමට දත්ත භාවිතා කරන ලදී. ලියාපදිංචි දේවරයන්ට විද්‍යුත් තැපෑල මාර්ගයෙන් ද ප්‍රධාන දේවර වරායවලට ගැක්ස් පැණිවුම් මාර්ගයෙන් මෙන්ම රේඛියෝග සහ දුරකථන විමසීම මාර්ගයෙන් ද දැනගත් තොරතුරු අක්වෙරල මසුන් මරණ යාත්‍රාවලට ප්‍රවාරණය කිරීම සිදු කරනු ලැබේය.
- වුනා දිග යොත්/කරමල් දැල් යාත්‍රාවලට දේවර ලොග් පොත් (දේවර දිනපොත්) ලබා දී ස්ථානගත දේවර තොරතුරු එකතුව තවදුරටත් සිදු විය. දේවර දත්ත නිවේදනය සහ දේවර දත්ත මෙහි “වුනා පදනමට” ඇතුළත් කිරීම සිදු විය.
- කාෂී ද්‍රව්‍ය පාලීමේ දත්තවලින් සිරස් උෂ්ණත්වය පැනිකඩ් පිරිසැකසුම් කොට දත්ත පදනමේ (MySQL database) (අග්‍රා බෙස්) ඇතුළත් කරන ලදී. ආසන්න වගයෙන් තාප අනුපිළිවෙළෙහි ගැඹුර ගණනය කිරීම සඳහා සහ සති පතා පුරෝකළින සිනියම්වලට එකතු කිරීම සඳහා මෙම දත්ත සම්දාය සඳහා R-පිටපත වර්ධනය කරන ලදී. වුනා දිග යොත් මෙහෙයුම්වල දී බැඳී කොකු යෙදිය යුතු ගැඹුරු තිරණය කිරීමට දේවරයන් සඳහා මෙම තොරතුරු ප්‍රයෝගනවත් වේ.
- දේවර දත්ත සම්මත ආකෘතියක වාර්තා කිරීම සඳහා දේවර සටහන් පොත් (800) මුදුණය කර බහුදින දේවර යාත්‍රාවලට බෙදා දෙන ලදී. පුරෝකළින වලංගු කිරීමට සහ දේවර පුරෝතකථන පද්ධති තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීමට දත්ත සහ තොරතුරු එකතු කිරීම ප්‍රයෝගනවත් වේ.
- ප්‍රධාන වරායවල සංඛ්‍යාක පුදර්ගන (සංඛ්‍යාක සංඡා) හරහා දේවර තොරතුරු සේවාව සැපයීමට යොගනා කරන ලදී. පරීක්ෂණයක් සඳහා බෙරුවල දේවර වරායේ එක් පුදර්ගනයක් සවි කරන ලදී. අධික්ෂණ කාර්යාලයක් ලෙස තවත් පුදර්ගනයක් සාගර විද්‍යා අංශයේ දී සවි කරන ලදී. 2011 වසරේ

අයවැය සීමාවන් ඇතුළත කාර්යාල 10ක් සඳහා අවශ්‍ය මෘදුකාංග සහ බාවන දාඩාංග මිල දී ගන්නා ලදී. 2012 අයවැයෙන් පුද්ගලික තිර මිල දී ගැනීම අවශ්‍ය විය.

6. පුද්ගලික ද්‍රව්‍ය සකස් කිරීමට සහ සංස්කරණය කිරීම සඳහා වන සංඛ්‍යාංක සංයුෂා පද්ධතිය (Adobe Photoshop and adobe flash) සඳහා ආධාරක මෘදුකාංග මිල දී ගන්නා ලදී.

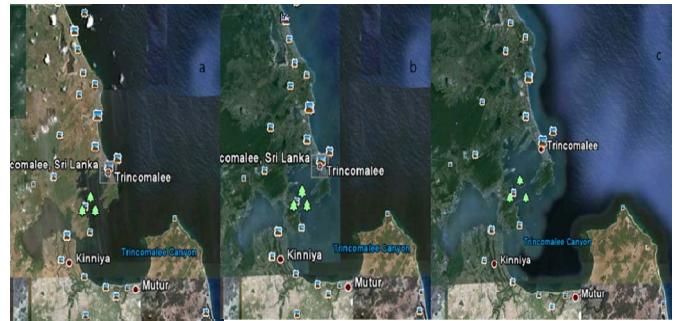
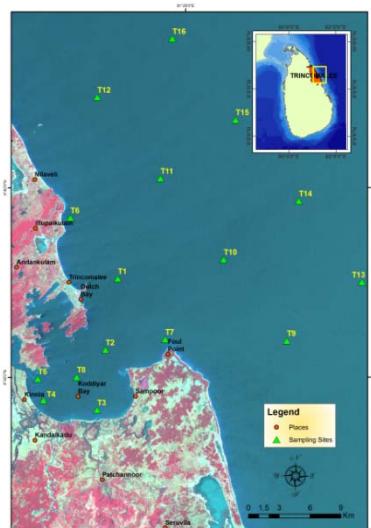
ව්‍යාපෘතිය 2: ත්‍රිකූණාමලය බොක්කේ සහ ඒ ආස්‍රිත පරිසරයේ පෙද සඳීම අධ්‍යයනය කිරීම ඇතුළු ඒකාබද්ධ අධ්‍යයනය

ගැංගා වලින් නැවුම් ජලය සාගරයට නිදහස් කිරීම වෙරළ ආස්‍රිත ප්‍රදේශවල විවිධත්වය ඇති කිරීමට දායක වේ ඇත. ගැංගා ජලයේ ඇතුළත් වන chlorophylla ,රෝන් මඩ, පෝෂණ පදාර්ථ සහ දුෂ්‍රණ ද්‍රව්‍ය ආදිය වෙරළ ජලය දුෂ්‍රණය වීමේ ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත. ගැංගා පද්ධති ආස්‍රිත වෙරළබි කළාපය වෙළදාම, කාෂිකරුමය, දේවර කරමාන්තය සහ සංඛ්‍යාරක කරමාන්තය සඳහා ඉතා වැදගත් වේ. නැගෙනහිර වෙරලේ ත්‍රිකූණාමලය බොක්ක සහ යාබද මුහුද ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතාමත්ම වැදගත් වෙරළ ජලස්කන්ධයකි. එය මෙරට ආර්ථිකය, පාරිසරික අයය සහ නාවුක කටයුතු කෙරෙහි විශාල බලපැශීමක් ඇති කරයි. මෙම බොක්කේ යාත්‍මකය ජල ලක්ෂණ, මහවැලි ගැහැ අතු ගැංගාවලින් නිදහස් කරන නැවුම් ජලය මත රඳා පවතී. තඩලගමුව බොක්ක ද ආස්‍රිත ජලස්කන්ධයකි. මෙම ජලස්කන්ධවලට කාෂිකාර්මික ද්‍රව්‍ය සහ අවසාදිත ඒවාට නිදහස් කරන ජලයෙන් ලැබේ. බොක්කෙහි පරිසර පද්ධතියේ ජලගුණාත්මක වෙනස්වීම, ජලජ ගාක සහ සත්ව ගණයා කෙරෙහි බලපැශීම නිසා යාබද මුහුදට පෙද පැනිරි යයි. ඒ අතරතුර ඒවා සමුද්‍රය ක්ෂීරපාදින්ගේ (බොල්ගින් සහ තල්මසුන්) සංතුමණ රටාවන් සමග පැවතේ. එබැවින් නැගෙනහිර වෙරලේ සමුද්‍රය සම්පත් ඇස්තමේන්තුවට සහ තොග කළමනාකරණ පරිවයන් සඳහා අවශ්‍ය වන සාගර පාරිසරික අනුකූලණය සහ කැඩී පෙනෙන ක්ෂුද ඒවා සමවාසය විමර්ශනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, ත්‍රිකූණාමලය බොක්කේ සහ ඒ ආස්‍රිත පරිසරයේ ඒකාබද්ධ අධ්‍යයනය පවත්වන ලදී.

ත්‍රිකූණාමලය බොක්කේ සහ වෙරළ අසල ජලයෙහි ස්ථාන 10ක් පෙද ගැන මාසිකව නියැදි ගැනීමට තොරා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනය හොතික, (උෂ්ණත්වය-T, ලවණ්‍යාචර-S) පෙශව විද්‍යාත්මක (ක්ලෝරෝගිල්, ගාක ප්ලැන්ක්ටන් සහ සත්ව ප්ලැන්ක්ටන්) සහ රසායනික (උවිත ඔක්සිජ්න- DO, සමස්ත අවලම්බිත සන ද්‍රව්‍ය (TSS) සහ පෝෂක) පරාමිතින් යන සාධක ආවරණය කරමින් 2011 දෙසැම්බර සිට ජනවාරි දක්වා පවත්වන ලදී. ක්ෂීරපාදික සිදු වූ බෙල්ලන් වගාව විනාශවීම සහ මල් හටගැනීම අවබෝධ කර ගැනීමට වැදගත් වන ත්‍රිකූණාමලය බොක්කේ සහ ප්‍රුණු කිලය කෙරෙහි නැවුම් ජලයේ බලපැශීම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා තම්බලගම බොක්කේ ස්ථාන 9ක අවකාශයික ලවණ්‍යාචර, උෂ්ණත්වය වෙනස්වීම ද මතින ලදී. ඒ අතර, වෙරළ පාරිසරික පද්ධතියේ වෙනස්කම තීරණය කිරීමට පෝෂක සහ ප්ලැන්ක්ටන් සඳහා අපධාවය ජලයේ නියැදි එක්ස්ප්‍රෝස් කරන ලදී. ස්ථානීය පෙද තත්ත්වය සහ ගුවන්මය බෙදියාම පිළිබඳව සාපේක්ෂ අදහසක් ලබා ගැනීම සඳහා වන්දිකා ජායාරුප ද යොදා ගන්නා ලදී. කෙසේවුව ද, ක්ෂීරපාදි දත්ත සම්බන්ධ අඛණ්ඩ ජායාරුප සැස්කීම සඳහා ලබා ගත තොගැකිය.

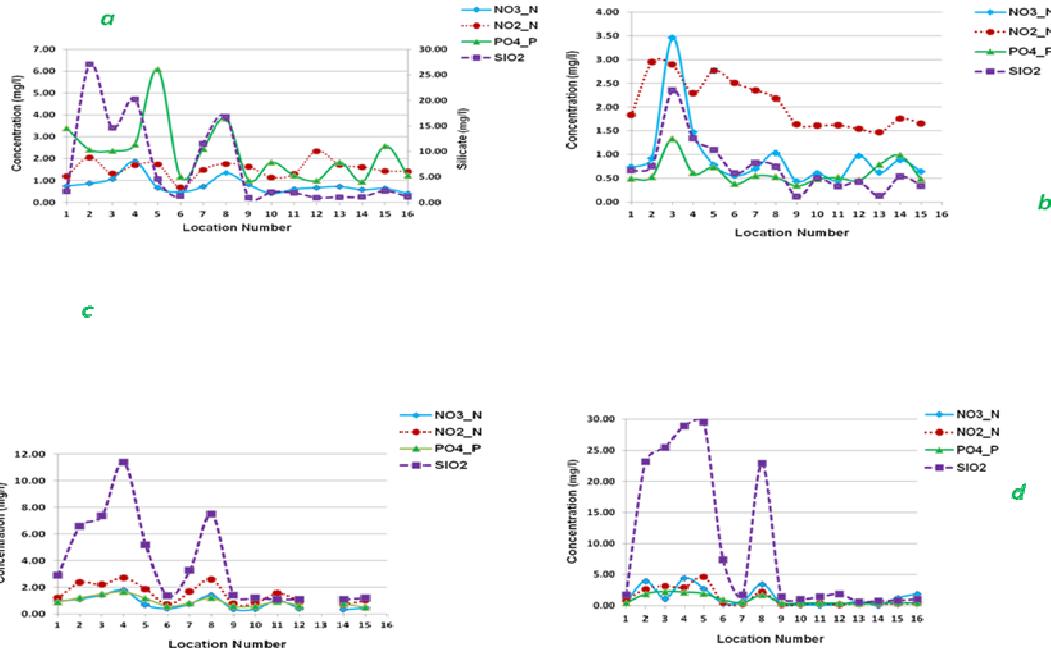
සාතුමය පොළක වෙනස්වීම්වලට අනුව උපරිම සිලිකේට් ප්‍රමාණය ($\approx 30\text{mg/l}$) ර්සානදිග මෝසමේ දී කොඩියාර බොක්කේ මැද ප්‍රදේශයෙන් වාර්තා වූ අතර එම ප්‍රදේශය මහවැලි ගග සහ තඹලගමුව බොක්කෙන් සියලුම නැවුම් ජලය ලැබෙන කේන්ද්‍රීය ස්ථානය වේ. ඒ අතර, ර්සානදිග මෝසමේ දී මහවැලි ගගේ එක් අතුගාවකින් සහ තඹලගමුව බොක්කේ ජල කඩිතොල්ලකින් ජලය ලැබෙන්නා වූ අංක 4 සහ 5 දරණ ස්ථානවල පිළිබඳව උපරිම නයිටෝට් (ම්/ගුණීම් 4.5) සහ නයිට්‍රෝට් (ම්/ගුණීම් 4.6) මට්ටම වාර්තා විය. කෙසේවාදී, පළමු අන්තර මෝසම් කාලයේ දී සහ ර්සානදිග මෝසම අවසන් වූ වහාම, උපරිම පොස්පේට් සාන්දුණය වන මිලි/ගුණීම් 6ක් පමණ වන ප්‍රමාණය අංක පහ දරණ ස්ථානයේ (තඹලගමුව බොක්කේ ආදානවල) හමු විය. ඉහළ මහවැලි ජලපොළක ප්‍රදේශවල කාළී ර්සායනික අපධාවය සහ පාංශු බාධනය හේතුවෙන් මෙම මිනුම් ඇති විය තැකිය.

ජල පාරාමිතින් දත්ත විස්තිරණ ලෙස විශ්ලේෂණය කිරීම මගින් පැහැදිලි වූයේ බොක්කේ මුවදාර සිට වෙරළ ජලයේ උතුරු දිගාව දක්වා කි.ම්. 5-7ක් පමණ දුරට ගංගා පෙද විහිදෙන බවත් බොක්කේ පරිසරයේ විශාල සාතුමය වෙනස්කම් දක්නට ලැබුනු බවත්ය.

රුප සටහන 02: ගංගා පෙද සැදීම පෙන්වන වන්දිකා ජායාරුප ඇ). 2010, දෙසැම්බර, අං. 2011, මාරුතු, ඇ). 2011 ඔක්තෝබර්

රුප සටහන 01: නියැදි ස්ථානවල සිතියම

රුප සටහන 04: විවිධ සැත්වල වාර්ෂික පෝෂක උච්චාවනය, අ. පළමු අන්තර මෙසම, ආ. නිරිතදිග මෙසම, ඇ. දෙවැනි අන්තර මෙසම, ඇ. රේසානදිග මෙසම

ව්‍යාපෘතිය 3: සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සාගර පාදක ආපදා පූර්ව අනතුරු ඇගැවීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා සාගර විද්‍යා තත්ත්ව නිරික්ෂණය

2007 වසරේ සිට විශ්වාස කටයුතු මාරුගයෙන් ශ්‍රී ලංකාව වටා ජලස්කන්ධ ගැන තත්ත්ව කාල සහ ආසන්න තත්ත්ව කාල හොඳික පාරිසරික දත්ත පසුවිපරම කොට එකතු කිරීම සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ඉටු විය. දත්ත විශ්ලේෂණය කොට සංස්ලේෂණය කිරීමෙන් නව තොරතුරු ජනනය කොට, විද්‍යා ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට නව තොරතුරු නිමැතුම් සැලසුම් කරනු ලැබේ. අනාවරණය, ආදර්ශනය සහ අවසාන වගයෙන් ශ්‍රී ලංකාව වටා සාගර ජලයෙහි තත්ත්වයෙහි වෙනස්වීම් පූර්ක්‍රමනයට හැකියාවක් ඇති “අගට අග” පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රධාන අරමුණයි. සාගර විද්‍යා සහ වෙනත් අන්තර ගික්ෂණ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සඳහා ප්‍රයෝගනවත් වන දත්ත සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දත්ත පදනමෙහි ඇත.

සාගර පදනම් වූ ආපදා සම්බන්ධයෙන් මෙම මධ්‍යස්ථානය, දේවර කටයුතු සහ ජලරු සම්පත් අමාත්‍යාංශය, ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සහ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සමග ඒකාබද්ධ වී, ස්වාභාවික සාගර ආපදා පිළිබඳව කල් අතිව දැනුම් දීමට සහ ඒවායේ බලපෑම් අඩු කිරීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණ තොරතුරු සහ මගපෙන්වීම ලබා දෙයි. තවද, අනාගත අවශ්‍යතා සඳහා හොඳික සාගර පාරිසරික දත්ත පදනමක් මධ්‍යස්ථානය විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.

ගෝලීය දේශගුණික වෙනස්වීම ලෝක ව්‍යාප්ත ගැටළුවක්ව පවතී. එබැවින් දේපල සහ මිනිස් ජීවිත ආරක්ෂා කිරීමට අසාමාන්‍ය දේශගුණික හා කාගුණික වෙනස්කම් පූර්ක්‍රමනය කිරීමට සාගර නිරික්ෂණ

සහ පර්යේෂණවල වැදගත්කම දීනෙන් දින වැඩිවෙමින් පවතී. එබැවින් සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානය කාක්ෂණික හැකියාවන් සහ මානව සම්පත් අතින් තවදුරටත් ගත්කිමත් කළ යුතුව ඇත. ඒ අනුව සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානය පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කරන ලදී.

- සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාකාරකම් දිනපතා වැඩි දියුණු කිරීමට සහ විදහා දැක්වීමට වර්ධනය කරන ලද බා ගැනීමේ ප්‍රවරුව තබන්ත කරන ලදී.
- තත්‍ය කාල සහ ආසන්න තත්‍ය කාල සාගර විද්‍යාත්මක සහ සාගර දේශගුණය ප්‍රවාරණයට නිර්මාණය කළ වෙබ් අඩවියෙන් දත්ත ලබා ගැනීම.
- ධ්‍යවර කටයුතු සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය අදාළ අධිකාරීන්ට සතිපතා උදීම වගු ඉදිරිපත් කිරීම. (සැලසුම් සහ අධික්ෂණ අංශය)
- වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ විශ්ව විද්‍යාල ගිණු ගිණුවන්ට උදීම වගු සහ අනාවැකි සම්පාදනය කිරීම.
- පාසල් සිපුන් සහ ශ්‍රී ලංකා නාවුක හමුදාවට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.

ප්‍රධාන භූමිකම්පා, සුලිකුණාවු සහ පුනාදී අනතුරු ඇගැවීමේ තොරතුරු ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය (DMC) වෙත ලබා දෙන ලදී.

2008-2010 වසරවල මුහුදු මට්ටම දත්ත වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ලබා දෙන ලදී. දෙනික සාගර විද්‍යා දත්ත බා ගන්නා ලද අතර ඒවා සාගර නිරික්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සේවාදායකයේ ගබඩා කරන ලදී. සතිපතා උදීම වගු පුරුවේක්ෂණ වාර්තා අමාත්‍යාංශයට යවන ලදී. විශේෂයෙන්ම මුහුදු මට්ටම ඉහළයාම පුරුවේක්ෂණය ඇතුළු කාලගුණ වෙනසකම් අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා 2008- 2011 දක්වා මුහුදු මට්ටම දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදී. කොළඹ වරායේ උදීම ආමානය ලබා ගන්නා ලද අතර අප්‍රතින් මිල දී ගන්නා ලද වෙරස ආරක්ෂණය මගින් ආරක්ෂිත පරිගණකවල UPS යන්තු අවත්වැඩියා කරන ලදී. පාසල් සිපුන් සහ ශ්‍රී ලංකා නාවුක හමුදාවේ නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හයක් පවත්වන ලදී. යාපනය අර්ධදේපයේ නව උදීම මාපන යන්ත්‍රයක් ඉදි කිරීමේ මුළුක කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 4: ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළ හරහා අභ්‍යන්තර තරංග ප්‍රවාරණයට විමර්ශනය කිරීම.

මුහුදේ තිබෙන දැඩි සණන්වයකින් යුත් අනුකුමණයන් සමඟ ජල කුළුණුවල අභ්‍යන්තර ස්තරීභවනය හේතුවෙන් අභ්‍යන්තර තරංග (IW) ඇති වේ. අභ්‍යන්තර තරංග ප්‍රවතින කාල සීමාව (ඉපිලිමේ සංඛ්‍යාතයට අනුරූපීයව) විනාඩි කිහිපයක සිට පැය ගණනාවක් තෙක් (ආසන්න අවස්ථීති කාලපරිච්ඡේදය) වෙනස් විය හැකිය. අභ්‍යන්තර තරංගවල විශාලත්වය මිටර් ගණනාවක් ඉක්මවය හැකිය (Susanto et al, 2005). අභ්‍යන්තර තරංගවල ප්‍රවාරණ වෙශය, මතුපිට ගුරුත්වාකර්ෂණ තරංගවලට සාමේක්ෂව අඩු වේ. අභ්‍යන්තර තරංග, අභ්‍යන්තර සාගර මිගුවීමට ප්‍රධාන හේතු සාධකයක් වන අතර රසායනික සහ ජීවී විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලින්ට ද බලපෑමක් ඇති කරයි. එබැවින්, අභ්‍යන්තර තරංගවල

ත්‍රියාකාරීන්වය මගින් විහව මුළුන් මැරිමේ ස්ථාන ඇති වීමට සහ ජ්ලැන්ක්ටන් සහ අවසාදිත ප්‍රවාහනයට බලපැමක් සිදු වේ.

SAR වනැඩිකා ජායාරූප ගොඳා ගෙන අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. කෙසේවුවද, දුරස්ථ සංවේදක මානයන් තහවුරු කිරීමට එතැන් මානයන් අවශ්‍ය වේ. එතැන් මානනවල අනාගත කටයුතු සඳහා නොමේන්ඩාම් විශ්ව විද්‍යාලය සමග සහයෝගීතා වැඩසහතනක් ඇති කර ගන්නා ලදී.

කාර්යසාධනය

- (1) අභ්‍යන්තර තරංග නිකොබාර් දුපත්වල සිට බෙංගාල බොක්ක හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ තැගෙනහිර වෙරළ දක්වා ව්‍යාප්ත වී ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් හෙළදරව් කර ඇත.
- (2) අප්‍රේල් සිට නොවැම්බර් දක්වා බෙංගාල බොක්කේ අභ්‍යන්තර තරංග වඩාත් ප්‍රමුඛ වේ.
- (3) එතැන් මානන සඳහා නොමේ බාම් විශ්ව විද්‍යාලය සමග සහයෝගීත්ව වැඩසහතනක් ඇති කර ගැනීම සහ අවබෝධන්මක ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී.
- (4) උපකාරක යෝජනා USAID වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 5: තැගෙනහිර වෙරලේ අක්වෙරල පත්ලෙහි බණිජ තැන්පතු ගවේෂණය කිරීම.

තැගෙනහිර වෙරල ර්සානැඩිග මෝසම් සුළුගින් දැඩි ලෙස බලපැමක ලක් වන අතර තැන්පතු සකස්වීම සඳහා වඩාත් සුදුසු තත්ත්වයන් තිරමාණය වේ. ර්සානැඩිග ප්‍රබල මෝසම් මුහුදු උදම් දීර්ඝ වෙරල තරංග හරහා ගිනිකොණදිග වෙරළවල සිට ර්සානැඩිග වෙරල දක්වා අවසාදිත රැගෙන යයි. එබැවින් ආර්ථික වශයෙන් වටිනාකමක් ඇති පත්ලෙහි බණිජ සාන්දුණය වීම සඳහා තැගෙනහිර වෙරල ඉතා සුදුසු ස්ථානයක් වේ.

කාර්යසාධනය

කල්මුනේ සිට සංගමන්කන්ද දක්වා කි.මි. 1ක පරතරය සහිතව තැගෙනහිර වෙරලේ ජල පත්ලෙහි බණිජ සම්ක්ෂණය කුමානුකූලව පවත්වන ලදී. ගවේෂණවල අරමුණ වූයේ විස්තරාත්මක ගවේෂණ සිදු කිරීම සඳහා ජල පත්ලේ බණිජ තිබිය හැකි භූම් හාග තිරණය කිරීමට ප්‍රදේශයේ අවසාදිත සහ දිය පත්ලේ බණිජ ව්‍යාප්තිය අධ්‍යයනය කිරීම යි.

පත්ලේ ඇති අවසාදිතවල මධ්‍යම කණිකා ප්‍රමාණය 0.23 සහ 2.2 ක් ද මධ්‍යම කණිකා වැළි ප්‍රමාණය සාමාන්‍ය 2.001 ක් ද වන අතර එය සම්ක්ෂණය කරන ලද ප්‍රදේශයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම් මුළු නියැදිව්‍යලින් සියයට 52ක් නියෝජනය කරයි. එමෙන්ම කණිකාමය අවසාදිත සියයට 41ක් සහ රජු කැටී සියයට 7ක් ද වේ.

වෙන් කිරීම සඳහා Folk's (1954) නාමාවලිය භාවිතා කිරීමේ දී 43%ක් මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් වෙන් වී ඇති බවත් 19%ක් අඩු බවත් 18%ක් මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් බවත් 17%ක් හොඳින් වෙන් වී ඇති බවත් 3%ක් ඉතා හොඳින් වෙන් වී ඇති බවත් පෙනී ගියේය. අවසාදිත වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම් 74%ක් සාණාත්මක

ලෙස ඇද වී ඇති අතර ඉහළ ගක්ති තරංගවල ක්‍රියාකාරීත්වය හේතුවෙන් සියුම් කැටිත් ඉවත් වී ඇති බව එමගින් පෙනී යයි. නියැදි වැඩි ප්‍රමාණයක පිවාවර්තක කාබනේට් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක්, 27% ක සාමාන්‍ය අයයකින් ඇතුළත් වේ.

බැර බණිජ ද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලද අතර දිය පත්ලේ බණිජ සාන්දුණයන් සියලු 1 සිට 2 දක්වා බව බොහෝ ස්ථානවලින් පෙනී ගියේය. දිය පත්ලේ බණිජ ප්‍රතිගතය 10 ආසන්න හෝ ඊට වැඩි වන ස්ථාන ස්වල්පයක් විස්තරාත්මක ලෙස බණිජ කැණීම සඳහා විනව්‍ය තුම් භාග ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 6: වෙරළ රේඛා වෙනස්වීම හේතුවෙන් දෙවුන්දර-හම්බන්තොට- කිරින්ද දක්වා වෙරළබඩ සීමාවේ ඉඩම් අහිමිවීම ප්‍රමාණාත්මක කිරීම.

දුපත් රාජ්‍යයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ රේඛා වෙනස්වීම බරපතල ගැටළුවක් වේ. එමගින් ඉඩම් අහිමිවීම, තුළ ජලයට ලබන ජලය එක්වීම, දේර කරමාන්තය සහ ඒ ආශ්‍රිත කරමාන්ත, සංචාරක කරමාන්තය සහ ඒ ආශ්‍රිත කරමාන්ත වැනි වෙරළාශ්‍රිත පරිසරයට සහ ජනතාවට ගැටළු රාජියක් ඇති කරයි. ප්‍රධාන වගයෙන් මානව විද්‍යාත්මක සහ පරිසරයේ වන වෙනස්කම වැනි හේතු රාජියක් මගින් බාධානය සිදු වේ. එම හියල්ලන්ම වෙරළ රේඛා වෙනස්වීම ඉතාමත් සංවේදී ගැටළුවක් බවත් එය සම්පූර්ණ අධික්ෂණය කළ යුතු බවත් පෙන්වා දෙයි. වෙරළ රේඛා වෙනස්වීම අධික්ෂණය කිරීම වසර කිහිපයක් පුරා ජාතික මට්ටම්න් සිදු කළ යුතු අඛණ්ඩ වැඩසටහනක් විය යුතුය.

අංශය විසින් දකුණු වෙරළ තීරයේ වෙරළ රේඛා වෙනස්කම අධික්ෂණයට සහ ඉඩම් අහිමිවීම ප්‍රමාණයනය කිරීමට ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලද අතර ප්‍රමාණන කටයුතු 2011 වසරේ දී හම්බන්තොට සිට කිරින්ද දක්වා කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී.

කාර්යසාධනය

එක්රේස් කරන ලද දත්ත සංග්‍රහ කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලද අතර ඉඩම් සම්ක්ෂණය පිළිබඳ කාර්ය බහුල කාලසටහන හේතුවෙන් ක්ෂේත්‍ර වැඩකටයුතු නොකරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 7: මහාද්වීපික තටකයේ ඇති නැව්‍ය බිඳීම ගවේෂණය කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළේ (ත්‍රිකුණාමලය, වාලවිවෙන සහ කල්මුනේ) දියබත් වූ නැව්‍යගෙවේෂණය සඳහා අනුකලන දිසා පරිලෝකන සෞනාරය (දෙශීකාර පිරික්සුම් උපක රණය), බහු කිරණ ප්‍රතිධිවනය සහ දිය යට ජායාරූප සම්ක්ෂණ පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළේ කරන ලද සම්ක්ෂණයෙන් මූල්‍ය දියබත් වූ නැව්‍ය හතක් සොයා ගන්නා ලදී.

ප්‍රගති සාරාංශය

සේවානය	නැව් බිඳීම් සංඛ්‍යාව	අදහස්
නිකුණාමලය	01	පාවතන නැව් තටාකය, අනුල් නිකුණාමල වරායේ දී සොයා ගැනීමේ, දිග සහ පළල පිළිවෙළින්, ~මේ 65 සහ ~මේ 18.
වාලව්වෙන	03	(1) මේ. 9ක් ගැඹුරු ජලයේ කල්කඩා හි දී වාර්තා විය. දිග සහ පළල පිළිවෙළින් ~මේ.55 සහ ~මේ.16. (2) කායාන්කේනී හි දී වාර්තා විය. දිග සහ පළල පිළිවෙළින් ~මේ.108 සහ ~මේ.22. මේ. 24ක් ගැඹුරු ජලයේ සොයා ගන්නා ලදී. (3) වාලව්වෙන් දී වාර්තා විය. පිළිවෙළින් දිග සහ පළල ~මේ.40 සහ ~මේ.5. මේ. 12ක් ගැඹුරු ජලයේ සොයා ගන්නා ලදී.
කල්මුනේ	03	(1) කල්මුනේ දී වාර්තා විය. දිග සහ පළල පිළිවෙළින් ~මේ.21 සහ ~මේ.4.5. මේ. 12ක් ගැඹුරු ජලයේ සොයා ගන්නා ලදී. (2) කල්මුනේ දී වාර්තා විය. දිග සහ පළල පිළිවෙළින් ~මේ.103 සහ ~මේ.13. මේ. 42ක් ගැඹුරු ජලයේ සොයා ගන්නා ලදී. (3) කල්මුනේ දී මේ. 52ක් ගැඹුරු ජලයේ සොයා ගන්නා ලදී. වාර්තා විය.

5.6 පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය

අංග ප්‍රධානී: ආචාර්ය සුජ්‍ය ආරියවංශ

සමස්ථාවලෝකනය

පැවරි ඇති කාර්යභාරයේ අවශ්‍යතා (පසු අස්වනු භානිය අඩු කිරීම සහ වට්නාකම් එකතු කිරීම) ඉට කිරීම සඳහා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති හයක් පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය විසින් 2011 වසර තුළ ත්‍යාත්මක කර ඇත. මත්ස්‍ය පරිභරණය සහ සකස් කිරීම ගැන දැනුම ප්‍රවාරණය සඳහා, පර්යේෂණ වැඩසටහන්වලට අමතර වශයෙන් දේවර ජනතාව සඳහා පූහුණු වැඩසටහන් කිහිපයක් අංශය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

2011 වසරේ දී කරවල, උම්බලකඩ්, ජාබි සහ දුම්ගසන ලද කරවල යනාදී මුළුන් පාදක නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීමට දිවි නැගුම වැඩසටහන යටතේ දේවර ජනතාව පූහුණු කරන ලදී. මත්ස්‍ය පාදක නිෂ්පාදන පිළිබඳ පත්‍රිකා කිහිපයක් සකස් කිරීම සහ යාවත්කාල කිරීම සිදු කරන ලදී. උපාධි අපේක්ෂක දිඵුන් කීපදෙනෙකු අභ්‍යන්තරගත පූහුණුවක් ලබන අතරම පර්යේෂණ වැඩසටහන්වල කටයුතු මෙම අංශයේ පර්යේෂණ කාර්යමණ්ඩලයේ අධික්ෂණය යටතේ ඉටු කළහ.

අංශයේ තත්ත්ව පාලන රසායනාගාරය කරමාන්තය සඳහා පර්යේෂණ සේවා ඉටු කළේය. ISO/IEC 17025 තත්ත්ව සහතිකකරණයට අවශ්‍ය පරිදි ක්ෂේත්‍රීය හරියා විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය, තම සේවය පූඩ්ල් කිරීමෙහි නිරත වූහ. අපනයන දේවර කරමාන්තරුවන්ගේන් ලද නියැදි 1365ක් විශ්ලේෂණය කර වාර්තා 397ක් නිකුත් කරනු ලැබේය. පර්යේෂණ සේවාව මගින් උපයා ගත් මුළු මුදල රු. 4,020,125.00 කි.

ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති	වෙනත්කිරීම (රු.ම්.)	වගකීම නිලධාරී/නිලධාරීන්	වකවානුව සිට-දක්වා
3.1 ශ්‍රී ලංකික මුහුදු හතු, මාදු කොරල්පර සහ වෙනත් සමුද්‍රය ජීවී සම්පත්වල Chemotaxonomy සහ ජෛව ත්‍යාකාරීත්වය	3.30	ආචාර්ය ආචාර්ය එදිරිසිංහ	දැමීමට පවතී.
3.2 අක්වෙරල දේවර කරමාන්තයේ සහ වෙරල දේවර කරමාන්තයේ පසු අස්වනු ගුණාත්මකතා භානිය අවම කිරීම.	2.05	ආචාර්ය ආරියවංශ	1365
3.2 මත්ස්‍ය සැපයුම් දාමයේ ආභාරවලින් උපන් ව්‍යාධිතකයන් බහු අවයවීකරණ දාම ප්‍රතිත්‍යාව මගින් විමර්ශණය කිරීම, ක්ෂේත්‍ර ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාත්මක විසංගමනය සහ මූලාශ්‍ර හඳුනාගැනීම.	1.50	මි. ගිනිගද්දරගේ	2011

3.4 වටිනාකම් එකතු කළ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සංවර්ධනය	1.00	ඒස්. ආරියරත්න	දිගමට පවතී.
3.5 මපුන් සහ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ආග්‍රිත ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ගැටළු තක්සේරු කිරීම සහ ක්ෂේර ජීවීන් නිසා විනාශයට පත් වන බෙහු අවයවක ගොඩ නැගීම.	3.50	කේ. ජ්‍යෙෂ්ඨ	2011
3.6 වාණිජ වශයෙන් වැදගත් මූහුදු පැලැටි විශේෂයන්ගෙන් වටිනාකම එකතු කරන ලද විකිණිය හැකි නිෂ්පාදන ගොඩනැගීම.	4.20	පි. ජයසිංහ	2010-2013

ව්‍යාපෘතිය 1: ශ්‍රී ලංකික මූහුදු හතු, මැදු කොරල්පර සහ වෙනත් සමුද්‍රීය ජීවී සම්පත්වල රසායනික වර්ගීකරණය සහ ජේව ව්‍යාකාරීත්වය

අරමුණු

- රසායනික සංයුතියේ සහ රුප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණවල සංයෝගනයක් යොදා ගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඳ ජලයේ ඇති වන මූහුදු හතු, වලිතතන්, මැදු කොරල් සහ සමුද්‍රීය ඇල්ලී විශේෂ හඳුනා ගැනීම.
- රසායනික වර්ගීකරණයපදනම් කර ගත් දත්ත සම්දාය ගොඩ නැගීම, බෙදා හැරීම සහ අතිරික්තය
- සමුද්‍රීය සම්පත්වල ජේව ව්‍යාකාරීත්වය තීරණය කිරීම.
- මෙම විශේෂයන්ගේ වාණිජ වටිනාකම හඳුනාගැනීම.
- සම්පත් සංරක්ෂණය සහ බුද්ධිමත් ලෙස භාවිතා කිරීම සඳහා කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් ගොඩනැගීම.

්‍යාකාරකම්

නියදී එකතු කිරීම

දෙහිවල (ගල්කිස්සේ දෙගල්මැද සහ පලාගල ගල්පර) අවට මූහුදෙන් මූහුදු හතු නියදී ද, කල්මිනේ, මධ්‍යකලපුව මූහුදෙන් මූහුදු හතු නියදී විසිදෙකක් ද මණ්ඩිත්වූ, යාපනය මූහුදේ විවිධ ගැහුරු මට්ටම්වල ස්කිව්ලා කිමියුම් මගින් තවත් නියදී 22ක් ද එක්රස් කරන ලදී.

අධ්‍යයනය කරන ලද විවිධ ස්පොන්සර පෙන්නුම් කරන පුවරු

මුහුදු හතු හඳුනාගැනීම

රැපකාර ලක්ෂණ සහ DNA අනුකූලණය යොදා ගෙන සියලු නියැදී හඳුනාගැනීම කරනු ලැබේය. පොලීමරෝස් ආම ප්‍රතික්‍රියා නිස්සාරණය නාරා ආයතනයේ දී සිදු කරන ලද අතර කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ දී අනුකූලණය සිදු කිරීමට කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

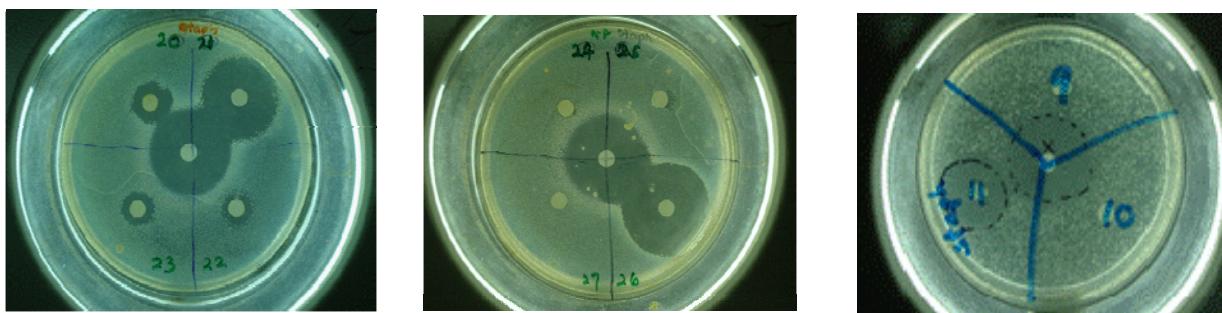
පේර් විද්‍යාත්මක ක්‍රියාකාරීත්වය ඇගයීම

ප්‍රතිඵික්සිකරණ කටයුතු සඳහා මුහුදු හතු විශ්ලේෂණය.

DPPH මූල විපර්යාස කසල බැහැරුම් පරීක්ෂාව යොදා ගෙන බොර මුහුදු හතු නිස්සාරණ 50ක ප්‍රතිඵික්සිකරණ කටයුතු මතින ලද අතර එහි ප්‍රතිඵිලි සම්මුද්දේශ, ඇස්කොබික් අම්ලය සහ BHT සමග සයලන ලදී. දෙහිවල ප්‍රදේශයෙන් එකතු කරන ලද මුහුදු හතු නියැදී 5ක, කළුමුනේ ප්‍රදේශයෙන් එකතු කරන ලද නියැදී 2ක සහ මණ්ඩිවු ප්‍රදේශයෙන් එකතු කරන ලද නියැදියක 80%කට වඩා වැඩි ප්‍රති මක්සිකාරක මට්ටම් පෙන්වුම් කළේය. අංක 11 දරන නියැදිය සම්මත ඇස්කොබික් අම්ලය සහ BHT සමග සැසැදීමේ දී එය 97.78% ඉහළ ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළ අතර ඒවා පිළිවෙළින් 98.88% සහ 92.19%ක ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළේය.

ප්‍රතිඛැක්වීරිය ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා මුහුදු හතු විශ්ලේෂණය

සියලුම නියැදී 50 *Escherichia coli*, *Salmonella* සහ *Staphylococcus aureus*වල සම්මුද්දේශ රෝපණවලට එරෙහිව තැබූ විසරණ කුමය මගින් සම්මුද්දේශ ප්‍රතිඛැකයක් ලෙස chloramphenical ප්‍රතිඛැක්වීරිය ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පරීක්ෂණයට හාජනය කළ නියැදී අතර අංක 11, 12 සහ 26 දරන නියැදී සැලකිය යුතු මට්ටමේ ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළ අතර අංක 5, 6, 8, 20 සහ 23 දරන නියැදී *Staphylococcus aureus*වලට එරෙහිව සුළු ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළේය.

ප්‍රතිඛැක්වීරිය ක්‍රියාකාරීත්වය පෙන්වන තැබූ

ප්‍රතිදිලිරක ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා මුහුදු හතු විශ්ලේෂණය කිරීම.

තැබී විසරණ ක්‍රමය භාවිතා කරමින් සියලුම මූහුදු හතු නියඳී 50, දිලිරවලට එරෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. සමූද්‍රදේශ දිලිර රෝපණ ලෙස ද දිලිරවලට එරෙහි ක්‍රියාකාරී සම්මතයක් ලෙස ද Itraconazole ද යොදා ගන්නා ලදී. නියඳී අංක 8 සහ 5 යහපත් ක්‍රියාකාරීත්වක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර නියඳී අංක 11 *Penicillium sp.* වලට එරෙහිව යහපත් ක්‍රියාකාරීත්වක් පෙන්නුම් කළේය. කෙසේවා ද අනෙකුත් දිලිරවලට එරෙහිව කිසිදු සැලකිය යුතු මට්ටමේ ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් නොකළේය.

නිගමනය

දෙහිවල පුද්ගලයෙන් එකතු කළ මූහුදු හතු නියඳී 5ක, කල්මුනේ පුද්ගලයෙන් එකතු කරන ලද නියඳී 2ක සහ මුණ්ඩතිවු පුද්ගලයේ එකතු කරන ලද එක් නියඳියක 80%කට වඩා වැඩි ප්‍රතිඵිත්සිකරණ ඉහළ ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කළ බව වර්තමාන ප්‍රතිඵිත මගින් නිගමනය කළ හැකිය. දෙහිවල පුද්ගලයෙන් එකතු කරන ලද නියඳී 4ක සහ කල්මුනේ පුද්ගලයෙන් එකතු කරන ලද නියඳී 4ක *Staphylococcus aureus* එරෙහි සැලකිය යුතු මට්ටමේ ප්‍රතිඵිත්සිකරණක් පෙන්නුම් කරන ලදී. දෙහිවලින් එකතු කරන ලද මූහුදු හතු නියඳී 3ක *Penicillium sp.* විරැද්ධිව ප්‍රතිඵිලිරක ක්‍රියාකාරීත්වයක් නිරික්ෂණය කරන ලදී. දැනට ක්‍රියාත්මක ජෙවාරසණ නියෝමු විභාගනය සහ සක්‍රීය සංයෝගවල වුයුත් පැහැදිලි කිරීම සිදු කරමින් පවතී.

ප්‍රගතිය: හොංතික 100%

මුල්‍ය 100%

ව්‍යාපාතිය 2: අක්වෙරල දේවර කරමාන්තයේ සහ වෙරල දේවර කරමාන්තයේ පසු අස්වනු ගණාත්ම හානිය අවම කිරීම.

අරමුණ: ආහාර සුරක්ෂිතතාව වැඩියුණු කිරීම, පසු අස්වනු ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම ආරක්ෂා කිරීම සහ තිරසර ජීවනේපායක් තහවුරු කිරීම සඳහා පසු මත්ස්‍ය අස්වනු හානිය අවම කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්:

පෘථිවාත් මත්ස්‍ය අස්වනු හානිය විශාල ගැටළුවක් වන අතර ඉ ලංකාව පුරාම මත්ස්‍ය කටයුතු පරිහරණය කිරීමේ සහ බෙදා හැරීම දාමයේ බොහෝටිට ඇති වන තත්ත්වයක් වේ. මෙම හානි මගින් දේවරයන්ගේ, සකස් කරන්නන්ගේ සහ වෙළෙන්දන්ගේ අලාභ සිදු වනවා පමණක් නොව මත්ස්‍ය ආහාර වර්ග අනිමිවීම සහ පාරිභෝගිකයාට මිල දී ගත හැකි මත්ස්‍යයන් අඩුවීම අවු වශයෙන් මත්ස්‍ය ආහාර අනාරක්ෂිතහාවයට ද ඒවා දායක වේ. යහපත් පරිහරණ පරිවයන් සහ මත්ස්‍ය පරිහරණයේදී අනුගමනය කළ යුතු සනීපාරක්ෂක අවශ්‍යතාවන් පිළිබඳව දේවර ජනතාවගේ දැනුම වැඩියුණු කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. යාපනය, මත්නාරම, මධ්‍යමානුෂීය සඳහා වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

ප්‍රතිඵල: පසු මත්ස්‍ය අස්වනු හානිය පරිහරණ පරිවයන් පිළිබඳ ඉහළ දැනුම.

නිගමනය: විවිධ මත්ස්‍ය විශේෂවල පසු අස්වනු හානිය තක්සේරු කිරීම සඳහා විස්තිරණ අධ්‍යයනයක් පැවැත්වීම අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රගතිය: හෙතික 100% මූල්‍ය 6%

3.2 ව්‍යාපෘතිය සඳහා ජනවාරි සහ ඔක්තෝබර් දක්වා අයවැය වෙන්කිරීම රු. මිලයන 2.05ක් විය. 2011 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී කළමනාකරණය විසින් දීවර ජනකාට්‍යාසයට මත්ස්‍ය පෙවිටි බෙදා හැරීමේ අරමුණ ඇතිව අයවැය නැවත සකස් කර ඇත. පසුව එම කටයුත්ත අත්හැරිය බැවින් 6% මූල්‍ය ප්‍රගතිය සඳහා හේතු වී ඇත්තේ එයයි.

ව්‍යාපෘතිය 3: මත්ස්‍ය සැපයුම් දාමයේ ආහාරවලින් උපන් ව්‍යාධිජනකයන් PCR මගින් විමර්ශනය කිරීම, ක්ෂේර ජීව විද්‍යාත්මක විසංගමනය සහ මූලාශ්‍ර හඳුනාගැනීම.

අරමුණු: මත්ස්‍ය සැපයුම් ජාලයේ සිටින *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes* සහ *E.coli* පැවැත්ම සහ මූලාශ්‍ර සොයා ගැනීම සහ බහු අවයවිකරණ දාම ප්‍රතිතියාව පාදක කඩිනම් විමර්ශන ක්‍රමවේදයක් විමර්ශනය කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්: නියැදි එකතු කිරීම සඳහා බෙරුවල දීවර වරාය තෝරා ගන්නා ලදී. *Salmonella* spp. , *Listeria monocytogenes* සහ *E.coli*. සිටිම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා වරායවල තිබෙන මත්ස්‍යයන් සහ අධිස් ප්‍රවාහනය කරන බහුදින දීවර යානු සහ ව්‍යුත් රථවල මත්ස්‍ය තව්ව, මත්ස්‍යයන්ගේ (මුනා) නියැදි ලබා ගන්නා ලදී. සඳහන් කරන ලද ව්‍යාධිජනකයන් අනාවරණය කිරීමට පොලිමරෝස් දාම ප්‍රතිතියා විශ්ලේෂණය පවත්වන ලදී.

ප්‍රතිඵල:

නියදී ලබ ගත් සේරාන	අනුමාන කළ මළ කොලිගෝම් බැක්ටේරියා ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍ය වටිනාකම	කොලිගෝම් බැක්ටේරියා ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍ය වටිනාකම	<i>E coli</i> ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍ය වටිනාකම	<i>E coli</i> සඳහා PCR ප්‍රතිඵල	<i>Salmonella</i> සඳහා ප්‍රතිඵල <i>monocytoge nes</i> සඳහා ප්‍රතිඵල	<i>Listeria</i> නිෂ්පාදනයේ මිලි ලිටරයක් අනුව ක්‍රුෂ්‍ර බේන්ද්‍රිකවල සාමාන්‍යය	cfu/g
මත්ස්‍ය බලකොටුව	1020 2 MPN/cm	395 2 MPN/cm	74.5 2 MPN/cm	අත්.	නැත්.	නැත්.	4.38×10^5
තටුව	1058.33 2 MPN/cm	712.5 2 MPN/cm	80 2 MPN/cm	අත්.	නැත්.	නැත්.	1.76×10^4
මුක් රෑය	1387.5 2 MPN/cm	1030 2 MPN/cm	23.5 2 MPN/cm	අත්.	නැත්.	නැත්.	2.77×10^4
තිබූ අයිස් මත්ස්‍ය බලකොටුව	866.67 MPN/100 ml	226.25 MPN/100m 	122 MPN/100m 	අත්.	නැත්.	නැත්.	1.07×10^4
මසුන්	20.17 MPN/g	7.4 MPN/g	0.3 MPN/g	අත්.	නැත්.	නැත්.	1.77×10^5

නිගමන:

බලා ගත් ප්‍රතිඵල අනුව විශ්ලේෂණය කළ නියදීවල *Salmonella* සහ *Listeria monocytogenes* තොත්තුති. නමුත් සියලුම නියදී සේරානවල *E coli* සහ මත්ස්‍ය බලකොටුව මළ කොලිගෝම් තිබූ අතර මත්ස්‍ය සැපයුම් දාමය තුළ මළ දූෂණයක් තිබිය හැකි බවට එමගින් පෙනී ගියේය.

ප්‍රගතිය

හොතික 100%

මුළු 100%

ව්‍යාපෘතිය 4: වටිනාකම් එකතු කළ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සංවර්ධනය

සංස්ටිකය 1-

හුරුලේල් (Amblygaster sirm) යොදා ගෙන පැසුණු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සකස් කිරීම.

අරමුණු:

පිළිගත හැකි සංවේදක ගුණාග සමග අවසන් නිෂ්පාදනය සඳහා මත්ස්‍ය අනුපාතයට ප්‍රශස්ත ලුණු සංයෝගනය සෞයා ගැනීම.

පැහිම අතරතුර සිදු වන ක්ෂේර ජ්වල විද්‍යාත්මක, රසායනික සහ සංවේදක වෙනස්කම් තීරණය කිරීම.

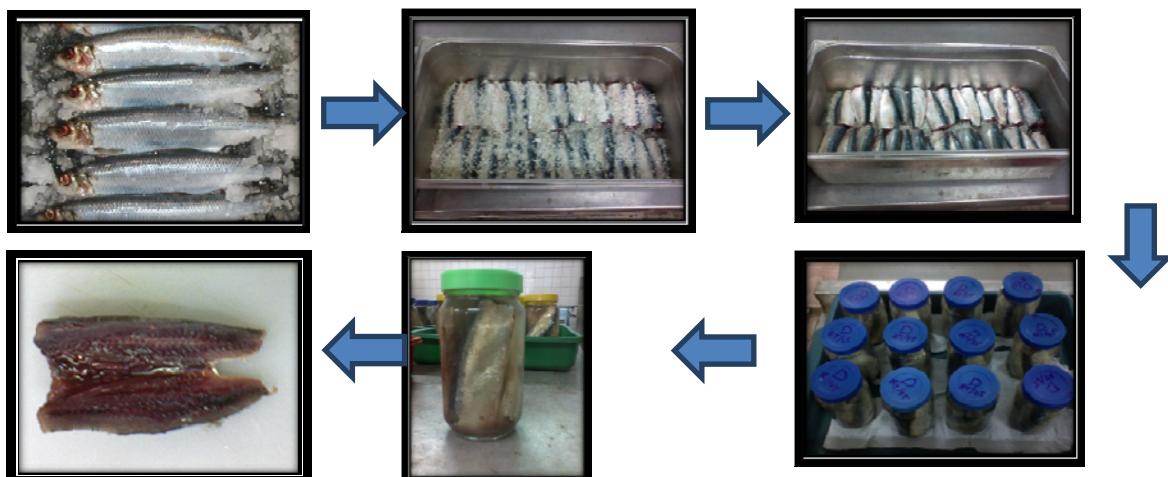
පැසුණු ඩුරුල්ලන් පවතින කාලය තීරණය කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්:

විවිධ උෂ්ණත්වයන් යටතේ ලුණු අනුපාතය සඳහා විවිධ මත්ස්‍යයන් යොදා ගැනීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී.

ලුණු දමන ලද මසුන් කරදිය ආවණය සහිත විදුරු බෝතල්වල ගබඩා කරන ලදී. (සන්තාප්ත සහ 75%)

ක්ෂේර ජ්වලී, රසායනික සහ එන්ඩ්‍යුය ලක්ෂණ නියැදි විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල: ලුණුවලට මසුන් අනුපාතයේ ප්‍රශස්ත සංයෝගනය 1:4 විය. පැසුණු නිෂ්පාදනවල එන්ඩ්‍යුය ලක්ෂණ මාස 3ක කාල පරිච්ඡේදක් යන තෙක් පිළිගත හැකි මට්ටමක තිබුනි.

නිගමන: මත්ස්‍යයන් වෙනුවට ලුණු දැමීමේ 4:1 අනුපාතිකය යොදා ගනිමින් සන්තාප්ත ලුණු ආවණයේ පැය 48ක් නිලදා ඩුරුල්ලන් ලුණු දැමීම කාමර උෂ්ණත්වයේ දී මාස 3ක් තෙක් අභේක්ෂීත සංවේදක ගුණාත්මකභාවයන් ප්‍රදාර්ගනය කරන ලදී.

සංස්කරණ 2- ඩුරුල්ලන් යොදා ගෙන දුම් ගැසු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සැකැස්ම. (*Amblygastersirm*).

අරමුණු:

දුම් ගැසු පුරුල්ලන් සඳහා වඩාත් සුදුසු ඇසුරුම් ක්‍රමය සහ ගබඩා කිරීමේ තත්ත්වයන් හඳුනා ගැනීම.

ඇසුරුම් ක්‍රමය සහ ගබඩා කිරීමේ තත්ත්වයන් මත පාදකව දුම් ගැසු පුරුල්ලන්ගේ පවත්නා කාලය තිරණය කිරීම.

දුම්ගැසු පුරුල්ලන්ගේ පවත්නා කාලය සඳහා ආහාර කළේතබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍යවල බලපෑම තිරණය කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්:

සෙල්පියස් අංශක 70 සිට 80 දක්වා උෂ්ණත්වයක් යටතේ පැය 3 1/2ක කාලයක් පුරුල්ලන් දුම් ගසන ලදී. පදම් කිරීමේ අදියරේ දී කළේතබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍ය එකතු කරන ලදී.

දුම් ගසන ලද මසුන් විවිධ උෂ්ණත්වයන් යටතේ (කාමර උෂ්ණත්වය, දිනකරණය සහ අධිගිනකරණය) විවිධ ඇසුරුම් ක්‍රම (ඇසුරුම් නොකර, පොලිතින් ඇසුරුම සහ රික්ත ඇසුරුම්) භාවිතා කරමින් ගබඩා කර තබන ලදී.

ප්‍රතිඵල:

රික්ත ඇසුරුම සහ දිනකරණයේ තැබීම දුම් ගසන ලද පුරුල්ලන්ගේ පැවතුම් කාලය ඉහළ දැමීමට උපකාරී විය. කළේතබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍ය නොයෙදා දුම්ගැසු මත්ස්‍යයන් සකස් කිරීමට සාපේක්ෂව කළේතබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍ය යොදා දුම්ගැසු මත්ස්‍යයන්ගේ පැවතුම් කාලය දීර්ස ගබඩා කාලයක් වාර්තා කළේය.

නිගමන:

ගබඩා කිරීමේ උෂ්ණත්වය සහ ඇසුරුම් ක්‍රමය පාදක කර ගෙන දුම් ගැසු නිෂ්පාදන සඳහා හොඳම ගබඩා කිරීමේ උෂ්ණත්වය සෙල්පියස් අංශක 4 ක් වන අතර රික්ත ඇසුරුම දීර්ස පැවතුම් කාලයක් සඳහා හොඳම ඇසුරුම් ක්‍රමය වේ.

ප්‍රගතිය

හෝතික 100%

මූල්‍ය 77%

ව්‍යාපෘතිය 5: ශ්‍රී ලංකාවේ තොරා ගත් දීවර වරායවල අංගුමානු ලෝහ අධ්‍යයනය කිරීම.

අරමුණු:

- දීවර වරාය දුෂ්කීකා ජලයේ ඇතැම් අංගුමානු ලෝහ විමර්ශනය කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්:

උපකරණ, විදුරු හාන්චි සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීම.

තොරා ගත් වැවවලින් ගත් ජල නියැදි එකතු කිරීම සහ ඒවා විශ්ලේෂණය කිරීම.

ඉලික සොයා ගැනීම් පිළිබඳව දත්ත සමුදායක් සකස් කිරීම සහ අදාළ බලධාරීන්ට නිරද්‍යු ඉදිරිපත් කිරීම.

දත්ත විශ්ලේෂණය සහ වාර්තා සකස් කිරීම.

ප්‍රතිඵල:

වායුගොලීය අවසාදනය, බාධනය හෝ කාර්මික අපවාහන හේතුවෙන් ඇති වන මානව ක්‍රියාකාරකම්, ගෘහස්ථ සහ වරායවල උත්පාදන මළඟපදුෂ සහ තෙල් කාන්දුවීම් හරහා අංගුමානු ලෝහ සාමාන්‍යයෙන් වරාය පරිසරයට ඇතුළු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු සහ බටහිර වෙරළවලින් තොරා ගත් දීවර වරාය හයක වරාය දුෂ්කීකා ජලයේ Hg, Pb, Cd, Cr, Zn, Cu සහ Ni යන අංගුමානු ලෝහ මට්ටම තක්සේරු කිරීම සඳහා වර්තමාන අධ්‍යයනය පවත් වන ලදී. වරාය ජැටිය, වරාය මූවදාර සහ ඉත්තෙන සැපයුම් ස්ථානය ආසන්න ප්‍රදේශය ආවරණය කරමින් සමස්තයක් ලෙස නියැදි 54ක් එකතු කරන ලදී. සමස්ත Hg මට්ටම cold vapor පරිමාවාකුක අවශ්‍යෙෂණ වර්ණාවලිමිතිය යොදා විශ්ලේෂණය (Varian VGA-77) කරන ලද අතර අනෙකුත් ලෝහ මිනිරන් උෂ්ම්මක පරිමාවාකුක අවශ්‍යෙෂණ වර්ණාවලිමිතිය (Varian GTA-120) යොදා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. දීවර වරාය harbor basin ජලයේ ඇති මුළු අංගුමානු ලෝහ මට්ටම ඉතා ප්‍රාථමික පරාසයක් පෙන්විය. \pm SD (සම්මත අපගමනය) සාන්දුණය, රසදිය ලෝහයේ ($\mu\text{g/L}$), පරීක්ෂණ මට්ටමට වඩා අඩු විය. රෝම, 0.40 ± 0.61 , කැඩ්මියම් 0.06 ± 0.17 , තොර්මියම් 0.49 ± 0.80 , සිනක් 13.60 ± 19.10 , තඩ, 4.68 ± 8.99 , නිකල්, 5.80 ± 7.98 විය. සියලුම අගයන් යුරෝපා සංගමයේ/ ආහාර සහ කැපිකරුම සංවිධානයේ වරාය දුෂ්කීකා ජලය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශවල සම්මත සීමාවන්ට වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. අදාළ AAS ඕල්ප ක්‍රමවල නිවැරදිකාවය ප්‍රතිසාධන අධ්‍යයනය මගින් පරීක්ෂා කරන ලද අතර යහපත් ප්‍රතිසාධනයන් සාක්ෂාත් කරන ලදී.

නිගමන:

සියලුම ලෝහවල සාන්දුණ විනාකම් යුරෝපා සංගමයේ ප්‍රතිලමෝෂ්‍ය සහ වරාය දුෂ්කීකා ජලයේ සම්මතවලට පහළ අගයක් ගත්තේය. දීවර වරායන් සහ විවෘත සාගර ජලයේ ඇති අංගුමානු ලෝහ අඛණ්ඩව අධ්‍යෙෂණය කිරීම වැදගත් වේ.

දිවර වරායන් සහ විවෘත සාගර ජලය සඳහා ජාතික ගුණාත්මක ප්‍රමිතින් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම කළ යුතුය.

මළාපවහන පිරියම බාරිතාව සහ දිවර වරායට අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ක්‍රමය සම්පව අධික්ෂණය කිරීම වැඩි දියුණු කළ යුතුය.

ප්‍රගතිය

ජ්‍යාතික 100%

මූල්‍ය 100%

ව්‍යාපෘතිය 6: වාණිජ වශයෙන් වැදගත් මුහුදු පැලැටි විශේෂයන්ගෙන් වට්නාම එකතු කරන ලද ව්‍යාපෘතිය හැකි නිෂ්පාදන ගොඩනැගීම.

සංස්ථාවකය 1

අරමුණු:

ම්‍රි ලංකාවේ නිරතදිග වෙරලේ මුහුදු පැලැටි පහක මූල්‍ය ග්ලෝබල් පිනෝල සහ ප්‍රතිඵලක්සිකරණ ක්‍රියාකාරීත්වය සහ ප්‍රතික්ෂුදුතේවී ක්‍රියාකාරකම් සෞයා බැලීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්:

ම්‍රි ලංකාවේ මාතර, ත්‍රිකුණාමලය, කිලිනොව්ලය දිස්ත්‍රික්කවලින් ආහාරයට ගත හැකි මුහුදු පැලැටි පහක් සහ ඒවායේ නිස්සාරන එකතු කරන ලදී. Prieto et. al. (1999) අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලක්සිකාරක බාරිතාව තිරණය කරන ලද අතර Folin-Ciocalteu ක්‍රමය අනුව ග්ලෝබල් පිනෝල අන්තර්ගතය තිරණය කරන ලදී. තැරි විසරණ ක්‍රමය අනුව Bansemir et.al. 2006: kuda et.al. 2007: Shanmughapriya et.al., 2008 මගින් ප්‍රතික්ෂුදුත්වී ක්‍රියාවලිය සිදු කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල:

මෙනෝනාලික් නිස්සාරකවල සමස්ත පිනෝල අන්තර්ගතය GAE මී.ගැ. 1.23 සහ GAE මී.ගැ. 0.61ක් විය. සමස්ත පිනෝල අන්තර්ගතය සහ ප්‍රතිඵලක්සිකාරක ක්‍රියාකාරීත්වය *S. Wigiti*වල මී.ගැ. 1.54ක් තරම් ඉහළ මට්ටමක විය. *S. wigiti* සහ *U. lactuca*වලින් උකනා ගත හැකි ග්ලෝබල් ප්‍රතිඵලක්සිකාරක අණුවල වැදගත් මූලාශ්‍රයක් විය හැකිය. ඒවායේ ග්ලෝබල් ප්‍රතිඵලක්සිකාරක ලෙස කටයුතු කිරීමේ හැකියාව, ඒවායේ අණුක ව්‍යුහය නත රඳී පවතී. රසායනික ව්‍යුහ ග්ලෝබල් පිනෝල තිබෙන හයිඩ්‍රොක්සිල් කණ්ඩායම් සහ අනෙකුත් ලක්ෂණවල තත්ත්වය ඒවායේ ප්‍රතිඵලක්සිකාරක සඳහා සහ ස්වාධීන මූල විපර්යාස කසල බැහැරුම් ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා වැදගත් වේ.

මුහුදු පැලැටි නිවරක දහය අතුරින් *S. wigiti*, *E. coli* වලට එරෙහිව ප්‍රතික්ෂුදුකාරක ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළ අතර එය සම්මත ප්‍රතික්ෂුදුකාරක sodium benzoate (200mg/ml) කැඩී පෙනෙන ලෙස ඉහළ විය. *E. coli* වල නිශේෂීත වර්ධනය හේතුවෙන් එය වමනය, අනිසාරය, උණ, උදරයේ

මස්විචු පෙරලීම ආදිය ඇති විමට හේතුවන එමෙන්ම ජලය, අමු මස් සහ කිරී ආහාර නරක් කිරීම කරනු ලබන *E. coli*වලට එරෙහිව ප්‍රතික්ෂූජකාරකයක් ලෙස යොදා ගත හැකිය.

නිගමන:

මුහුදු පැලැටි පහේ *S. wigiti* නිස්සාරකවල ඉහළ ප්‍රතිමික්සිකරණ ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇති බව මෙම අධ්‍යයනය මගින් යෝජනා කරයි.

සංසටක 2

දුමුරු මුහුදු පැලැටිවල ඇල්ගිනේට්ටි ඇගයීම සහ විස්තර කිරීම. (*S. wigiti* and *S. flendinalis*)

අරමුණු: බෙරුවල සිට මාතර දක්වා වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල සූලහව හමුවන දුමුරු මුහුදු පැලැටි විශේෂ දෙකක ඇල්ගිනේට්ටි එලදාව, ඇල්ගිනේට්ටි දුස්සුවිතාව, අඟ අන්තර්ගතය සහ අණුක බර සහ ඇල්ගිනේට්ටි ලක්ෂණ මත උෂ්ණත්වයේ බලපෑම තීරණය කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්

ලැණුසුම් ක්‍රමය සහ සිසිල් ක්‍රමය යොදා ගෙන ඇල්ගිනේට්ටි උකහා ගන්නා ලදී.

ප්‍රතිඵල:

S. wigiti සහ *S. flendinalis* සාමාන්‍ය අඟ අන්තර්ගතය පිළිවෙළින් 11.6%ක් සහ 14.3%ක් විය. සිසිල් ක්‍රමය සමඟ සැසැදීමේ දී උණුසුම් ක්‍රමය මගින් උකහා ගන්නා ලද දැවල ස්වල්ප වශයෙන් සෝඩියම් ඇල්ගේට්ටි ප්‍රමාණය ඉහළ විය. උණුසුම් ක්‍රමය මගින් *S. wigiti*වලින් උකහා ගන්නා ලද ඇල්ගිනේට්ටි ප්‍රමාණය 26.7%ක් වූ අතර සිසිල් ක්‍රමය මගින් 23.9%ක් ඇල්ගේට්ටි ප්‍රමාණය 23.9ක් විය. *S. wigiti*වල ඇල්ගිනේට්ටිවල නෙසරික දුස්සුවිතාව උණුසුම් ක්‍රමය හරහා උකහා ගන්නා විට සීගුයෙන් (83.3%) පහළ බැස්ස අතර *S. wigiti* සහ *S. flendinalis*වල ඇල්ගිනේට්ටිවල නෙසරික දුස්සුවිතාව උෂ්ණත්වයෙන් අඩුම බලපෑමට (13-14%) ලක් වූ ඒවා විය (16%). විශේෂ දෙක අතුරින් ඉහළම අණුක හාරයක් කිවුතේ *S. wigiti*වලින් උකහා ගන්නා ලද ඇල්ගිනේට්ටිවල විය. *S. flendinalis*වලින් උකහා ගන්නා ලද ඇල්ගිනේට්ටි විශාල ලෙස තාප සංවේදී විය. අනෙකුත් විශේෂ තුන සඳහා ඇල්ගිනේට්ටි අණුවල වි-බහුඡ්‍යවය්කරණයේ මට්ටම තීවුතාව අඩු විය. දුස්සුවිතාව මැනීම ඇල්ගිනේට්ටිවල අණුක හාරය තීරණය කිරීම සඳහා වැදගත් වේ. දුමුරු මුහුදු පැලැටි දෙකක අණුක හාරය එතරම් සැලකිය යුතු මට්ටමක නොවිය. විශේෂ දෙකක අණුක හාරය වෙනත් රටවලින් ලබා ගත් ඒවාට සමාන කළ හැකිය.

නිගමනය:

දුස්සුවිතාවට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ විශේෂ අදාළ කරමාන්තවලට යොදා ගැනීමේ හැකියාවක් ඇත.

පරීක්ෂණය 3

වෙනස් මූහුදු පැලැටි සහ ඒවායේ නිස්සාරකවල පෝෂණ ගුණ ඇගයීම.

අරමුණු:

මූහුදු පැලැටිවල රසායනික සංසටක අධ්‍යයනය කිරීම.

ඉටු කරන ලද කාර්යයන්:

2011 ජනවාරි සිට මාර්තු දක්වා නියැදි එක්රස් කරන ලදී. මෙම නියැදි ඉන්දිය සාගරයේ ඇති ප්‍රධාන වර්ග තුනක ඇල්ගීවලට අයත් සුලඟ මූහුදු පැලැටි විශේෂ සහ ඒවායේ නිස්සාරක හයක් නියෝජනය කරයි. සැම නියැදියක්ම *epiphytes* දාවණයේ දමා පිරිසිදු කරන ලද අතර ඇතැම් ඒවා ගෝමලින් හි (4%) සංරක්ෂණය කරන ලදී. තෙතමතය, අල, සල්ගේට්, ප්‍රෝටීන්, මේදය, කාබේහයිඩ්වීට් හා කෙදි සංයුතිය සහ බණිජ ද්‍රව්‍ය සංයුතිය යන පහත දැක්වෙන සංසටකවල රසායනක විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල:

මූහුදු පැලැටිවල සහ ඒවායේ නිස්සාරක නිෂ්පාදනවල ප්‍රෝටීන සංයුතිය 1.52% සිට 2.3% දක්වා පරාසයක පැවතුනි. *Euchema cottanum* සංයුතිය වල ඉහළම ප්‍රෝටීන් දක්නට ලැබුනු අතර ඉහළම කාබේහයිඩ්වීට් සංයුතිය වූ 78.68% ද *carrageenan*වල තිබේ. සියලුම විශේෂ ඉහළ කාබේහයිඩ්වීට් සංයුතියක් පෙන්වුම් කළේය. ඉන්දියානු සාගරයේ ඇල්ගී විශේෂවල මේද සංයුතිය සම්බන්ධව බලන කළ සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රෝටීන් අඩුය. සල්ගේට් අන්තර්ගතය 7.9% සිට 12.5% දක්වා පරාසයක විය. *rhodophyceae* විශේෂවල සල්ගේට් අන්තර්ගතය ඉහළම අගයක් ගන්නේය. ඩුණු බවට පත්වන සහ ඩුණු බවට පත් නොවන ඇගේලී අතර මූලික වර්ගීකරණය අල සංයුතිය මත පාදක වී ඇති අතර එහි ඩුණු බවට පත් නොවන ඇල්ගී 20%ක අල ඇතුළත් වූ අතර ඩුණු බවට පත් නොවන ඇල්ගී 80%ක අල සංයුතියක් තිබුනි.

ප්‍රගතිය

හොඹික 100%

මූල්‍ය 100%

පරීක්ෂණ යේවාවන්

මිනිස් පරිහෙළුජනය සඳහා අපනයනය කරනු ලබන මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනවල සහ විසිනුරු මත්ස්‍ය කරමාන්තයේ ගුණාන්තමකහාවය සහ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට වූ ක්ෂේද පෙළවිය සහ රසායනික විශ්ලේෂණය ක්ෂේදුවල සහනික කිරීමේ යේවාවන් සැපයීම සඳහා වැඩසටහන සකස් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවෙන් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීම සඳහා අවසර දීමේ බලයලත් ආයතනය දේවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වේ. (මසුන් සකස් කිරීමේ ආයතනවලින් අපනයනය කිරීමට නියමිත) මසුන්,

මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන, ජලය, අයිස් ආදියේ නියැදි පරීක්ෂා කිරීමට නාරා ආයතනයේ තත්ත්ව පාලන රසායනාගාරය සඳහා බලයලත් ආයතනයේ අවසරය ලබා ඇත.

අපනයනය කළ හැකි මසුන්, මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන, (නැවුම් ජලය, කරදිය, විසිනුරු මසුන් සඳහා භාවිතා කරන බලුන් කළ ජලය සහ ඇසුරුම් කළ ජලය) ආදි ජලය සහ කර්මාන්තයෙන් ගන්නා අයිස් නියැදි 1365ක් පමණ පරීක්ෂා කර තත්ත්ව සහතික නිකුත් කරන ලදී. තත්ත්ව පාලන රසායනාගාරය 2004 වසරේ දී ISO/IEC 17025 පිළිගැනීම ලබා ගෙන ඇති අතර ඉන්පසුව එම ආයතනයේ කටයුතු දියුණු වී ඇත. පිළිගැනීමේ විෂය ක්ෂේත්‍රය (නැවුම් ජලය, කරදිය, සිත කළ සහ මිදුණු මත්ස්‍ය නියැදි, බෙල්ලන්) පූජ්‍ය කර ඇත. පිළිගැනීමේ තත්ත්වයන් පවත්වා ගෙන යා ඇත.

- විශ්ලේෂණය කළ නියැදි සංඛ්‍යාව : 1365
- මුළු ඉපයෝගීම් : රු.4,020,125.00
- නිකුත් කරන ලද පරීක්ෂණ වාර්තා සංඛ්‍යාව : 397
- මුළු පරාමිතීන් සංඛ්‍යාව : 3228

මෙයට අමතරව, අවශ්‍ය රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ මාධ්‍ය මිල දී ගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිකරණ ආයතනය මගින් රසායනික උපකරණ අංක ගොඩනය කරන ලදී. අභ්‍යන්තර විගණන සහ කළමනාකරණ සමාලෝචන රස්වීම් පවත්වන ලදී. අනාගතයේ දී හිස්ටැමීන් සඳහා ද පිළිගැනීමක් ලබා ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත.

දිව් නැගුම වැඩසටහන- මත්ස්‍ය පැය අස්ථිව්‍ය තාක්ෂණය

ධීවර ජනතාවට ජ්‍වලන්පායක් ලෙස මත්ස්‍ය මූලික නිෂ්පාදන (කරවල, උම්බලකඩ, ජාවී සහ දුම්ගැසු මසුන්) සකස් කිරීම සඳහා පුහුණුව ලබා දීම.

දිව් නැගුම වැඩසටහනට සහභාගී වූ නිලධාරීන් පහත දැක්වෙන එක්රස්කිරීම වැඩසටහන්වලට ද සහභාගීවිය.

ස්ථානය	දිනය/දින
යාපනය	20/06/2011
මධ්‍යමසුව	02/03/2011 16/06/2011
කළුතර	04/03/2011 18/08/2011
මිගමුව	11/07/2011
බෙරුවල	01/03/2011 03/03/2011

තංගල්ල	24/06/2011
පුන්තලම	28/06/2011
මාතර	10/03/2011
හලාවත	09/06/2011
ත්‍රිකුණාමලය	01/03/2011
	14/06/2011

දිවි නැගුම වැඩසටහන යටතේ සහභාගීවන්ට පූහුණුව ලබා දීම පෙන්වන ප්‍රවරු

ඉහත දක්වන ලද පරිදි දින දෙකක තාක්ෂණ භුවමාරු වැඩසටහන්වල (කරවල, උම්බලකඩ්, ජායි සහ දුම්ගැස්සු මසුන් සකස් කිරීම පිළිබඳව) දේවර ජනතාවට පූහුණු කරන ලදී.

දිස්ත්‍රික්කය / ස්ථානය	දින	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සහභාගීවූ සංඛ්‍යාව	සැලැස් සංඛ්‍යාව	සැලැස් මුළු සංඛ්‍යාව
ගාල්ල	25/07-26/07	2	81		
	01/08-02/08	2	83		
	28/11-29/11	1	33		197
යාපනය	08/08-09/08	2	54		
	10/08-11/08	2	42		
	01/10-02/10	4	54, 64		
	04/12-05/12	1	30		244
මබකලපුව	23/08-24/08	2	80		
	25/08-26/08	2	80		
	11/09-12/09	2	75		
	13/09-14/09	2	46		281

කළතර	27/08-28/08	3	43,98	
	16/09-17/09	2	74	
	22/09-23/09	3	16,79	310
පුත්තලම	27/09-28/09	1	32	32
ගම්පහ	12/10-13/10	1	53	
	27/10-28/10	1	47	100
මන්නාරම	17/10-18/10	4	55,49	104
මහවැව	21/10-22/10	2	80	
	01/11-02/11	2	68	
	12/12-13/12	2	68	216
මාතර	06/11-07/11	4	79, 65	144
හමබන්තොට	11/11-12/11	4	70,70	140
කල්මුනේ	17/11-18/11	4	55, 85	140
කිලිනොව්චිය	02/12-03/12	4	50,110	160
එකතුව		59		2108

දිවි නැගුම වැඩසටහනේ ප්‍රතිලාභීත් සඳහා මසුන් වියලීම සඳහා යොදා ගත හැකි ඇහුරුම් පෙටවියක් සකස් කරන ලදී.

2011 වසර ක්‍රූල පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය ඉටු කරන ලද වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

- දැයට කිරුළ පුදර්ගනය සඳහා දුම්ගැසු මසුන් සකස් කිරීම. පුදර්ගනයේ දී සහනදායක මිලකට දුම් ගැසු මසුන් විකුණන ලදී. මත්ස්‍යය පාදක වෙනත් නිෂ්පාදන ද පුදර්ගනයේ දී පුදර්ගනය කරන ලදී.
- ආපනාගාලාව නවීකරණය කිරීම සඳහා සහාය ලබා දීම.
- දිවි නැගුම වැඩසටහන, අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ උපදේශක කම්ටුවේ රස්වීම, සහ කෝධික්ස් කම්ටුව පිළිබඳව රස්වීම කිහිපයක් පැවැත්වීම.
- පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතයේ රසායනාගාර සහ මසුන් සකස් කිරීමේ නියමු කරමාන්තගාලාව නවීකරණය කිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇත.
- ආවාර්ය ආර්. එදිරිසිංහ නාරා වාර සගරාවේ කාර්යභාර සංජ්‍යකාරකවරයා ලෙස කටයුතු කරයි.
- නාරා රසායනික ගබඩාවන් පිහිටුවීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළේ ඇති මූහුද කැකිර දිවර කරමාන්තය පිළිබඳ සම්ක්ෂණයට සහභාගිවීම.

- කල්පිතය මූහුදු කැකිරී සකස් කිරීමේ කාර්යයන්ට සහභාගිවීම.
- කාෂිකරුම පරියේශන ප්‍රතිපත්ති සහා කාර්යාලයේ පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රියාවලයේ රෙස්වීම්වලට සහභාගිවීම. (ආචාර්ය ආර්. එදිරිසිංහ)
- නාරා ආයතනයේ සහාපතිතමා වෙනුවෙන් 134 වැනි වෙරළ සංරක්ෂණ උපදේශක ක්‍රියාවලයේ රෙස්වීම්වලට සහභාගිවීම. (ආචාර්ය ආර්. එදිරිසිංහ)
- මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශක කාර්යාලය (CECB) මෙහේ රසායනාගාර සැලැසුම කිරීම සිදු කරන ලදී. එම ආයතනය නාරා වෙත ක්‍රමානුරූප සටහන් ඉදිරිපත් කර ඇත.

පරියේශන ප්‍රකාශන

- ඩේ. මේනක, පී. එච්. ගිනිගද්දරගේ, කේ. බඩුලිවු. එස්. ආරියවංශ සහ සී. එච්. එල්. ජයසිංහ, 2011. පොලිමරේස් දාම ප්‍රතික්‍රියාව යොදා ගනිමින් මුදුන්ගේ හිස්ටැමීන් සාදන බැක්වේරියාව ගෛවිජණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා දේවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ 7වැනි සැසිවාරයේ කාර්යසටහන්.
- එස්. ඩී. එන්. අහමඩ්, රී. එම්. ආර්. කේ. ඩී. එදිරිසිංහ සහ රී. දිලිජ් ද සිල්වා.
 - ඇතැම් දේශීය සමුද්‍රය මූහුදු හතු ප්‍රතිබැක්වේරිය, දිලිරනායක සහ ප්‍රතිගක්ෂිකාරක ක්‍රියාකාරීත්වය අධීක්ෂණය කිරීම.
 - (2012 අන්තර්ජාතික රසායනික විද්‍යා ආයතනයේ සමුළුවේ දී සැලකිල්ලට ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.)
- ඩී. කේ. කේ. ඒනදාස සහ රී. එම්. ආර්. කේ. ඩී. එදිරිසිංහ, ශ්‍රී ලංකාවේ තිලාපියා sp. මත්ස්‍යයන්ගේ පවත්නා බර ලෝහ (ආසනික්, කැඩිමියම්, තඹ සහ සමස්ත රසදිය) නිර්ණය කිරීම. (නාරා වාර සගරාවේ පළ කිරීම සඳහා සැලකිල්ලට ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.)
- ඩී. කේ. කේ. ඒනදාස, බඩුලිවු. විකුමසිංහ, රී. එම්. ආර්. කේ. ඩී. එදිරිසිංහ,
 - ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අපනයන මත්ස්‍ය විශේෂවල අංශුමානු ලෝහ මට්ටම නිර්ණය කිරීම.
 - (2012 අන්තර්ජාතික රසායනික විද්‍යා ආයතනයේ සමුළුවේ දී සැලකිල්ලට ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.)

සකස් කරන ලද පෝස්ටර/ පත්‍රිකා

- ශ්‍රී ලංකාවේ තොරා ගත් අපනයන මූලික සමුද්‍රය මත්ස්‍යය විශේෂවල රසදිය අන්තර්ගත අයය
- පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අත්හදා බැලීම් සේවා
 - ජලජ සම්පත්වල පෝෂණ සංස්කෘති

- දිවිනැගුම වැඩසටහන සඳහා කරවල (කුඩා), කරවල (විශාල), දුම්ගැසු මසුන් සහ උම්බලකඩ පිළිබඳව අත්පතිකා සකස් කිරීම.

කාරය මණ්ඩල පූහුණුව

- සුඩීමා ආරියතන්න- මසුන් පරිහරණය කිරීමේ සහ සකස් කිරීමේ ගුණාත්මකභාවය- අයිස්ලන්තය 2011 සැප්තැම්බර සිට 2012 මාර්තු දක්වා

පරදේශන සිසුන් අධික්ෂණය කිරීම

ඡිජ්‍යාගේ නම	සුඩීමා ආනාවිද
විශ්ව විද්‍යාලය	ආහාර විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, කාෂිකරුම
නිබන්ධනයේ මාතාකාව	දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය හුරුල්ලන් යොදා ගෙන උණුසුම් දුම්ගැසු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ගොඩ නැගීම. (<i>Amblygaster sirm</i>)
උපාධිය	විද්‍යාවේදී (ආහාර විද්‍යාව)
වසර	2011
ඡිජ්‍යාගේ නම	රෝකා කාරියවසම්
විශ්ව විද්‍යාලය	ආහාර විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, කාෂිකරුම
නිබන්ධනයේ මාතාකාව	දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය ලේන්දිය ගුණයන් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා පුණු දමා පැසවූ හුරුල්ලන් (<i>Amblygaster sirm</i>) දියුණු කිරීම සඳහා සකස් කිරීමේ තත්ත්වයන් වැඩි දියුණු කිරීම.
උපාධිය	විද්‍යාවේදී (ආහාර විද්‍යාව)
වසර	2011
ඡිජ්‍යාගේ නම	එච්. එස්. එ. ද සොයිසා
විශ්ව විද්‍යාලය	ආහාර විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
නිබන්ධනයේ මාතාකාව	බහුදින දිවර යාත්‍රා මගින් නෙළන ලද බලයන්ගේ අගුවී දූෂණයවිම පිළිබඳ මූලාශ්‍ර
උපාධිය	විද්‍යාවේදී (ආහාර විද්‍යාව)
වසර	2011

డిశ్యూగె నమ	రి. శయవర్ధన
విష్ణు విధ్యాలయ	ఆంహార విధ్యా దేశార్థకమిషన్స్‌ను, క్రి. శయవర్ధనప్పర విష్ణు విధ్యాలయ
నిబంధనయే లాభాకావ	పశ్చ అస్టోన్ క్రిస్టిన్ మెలనిన్ పాలనయ పిల్లల అధియాయ
ఉపాయి	కిరిమ. మోగాబిసిస్‌గౌర్వ
వసర	2011 విధ్యాపతి (ఆంహార విధ్యావ)

5.7 සමාජ-ආර්ථික සහ අලෙවි පරේයේෂණ අංශය

අංශ ප්‍රධානී - කේ. එච්. එම්. එල්. අමරලාං

දිවර කර්මාන්තයට අදාළ සමාජ, ආර්ථික සහ අලෙවි කටයුතු අධ්‍යයනය, දිවරයන්ගේ සහ මුළුන්ගෙන් යැපෙන්නන්ගේ ගුහසාධනය, මත්ස්‍ය අලෙවි පද්ධතිය සහ එම පද්ධතිය පරිශෝෂකයන් කෙරෙහි බලපාන අන්දම විශ්ලේෂණය කිරීම මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයන් වේ.

2011 වසරේද ක්‍රියාත්මක කරන ලද පරේයේණ ව්‍යාපෘති

1. දිවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අනාගත දැක්ම- 2010
2. ගැමුරු මූහුදේ බහුදින දිවර යාත්‍රාවලින් මසුන් ඇල්ලීමේ ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය.
3. තංබලගමුව බොක්කේ කොළ පැහැ මට්ටියා ව්‍යාපෘතිය

ක්‍රියාකාරකම්:

අංශයේ පරේයේණ කණ්ඩායම ඉහත ව්‍යාපෘති තුන යටතේ පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

දත්ත එක්රස් කිරීම
දත්ත විශ්ලේෂණය
ප්‍රජා සංවිධාන
ප්‍රජාව සඳහා වැඩමුළ
පුහුණු සැසිවාර
වාර්තා ලිවීම / වාර්ෂික ප්‍රකාශන

ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කිරීම (රු.)	වගකියන නිලධාරී	කාලපරාසය
1. දිවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අනාගත දැක්ම- 2010 (6.6 ව්‍යාපෘතිය)	500000.00	එම්. එම්. ඒ. එස්. මහිපාල	අවුරුදු එකඟී.
2. ගැමුරු මූහුදේ බහුදින දිවර යාත්‍රාවලින් මසුන් ඇල්ලීමේ ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය. (1.5 ව්‍යාපෘතිය)	500000.00	එච්. එම්. විමලසේන / කේ. එච්. එම්. එල්. අමරලාං / එම්. එම්. ඒ. එස්. මහිපාල	අවුරුදු එකඟී.

3. තඹබලගමුව බොක්සේ කොළ පැහැ මට්ටියා ව්‍යාපෘතිය (1.14 ව්‍යාපෘතිය)	එම්. එම්. එල්. අමරලාං	අවුරුදු එකයි.
--	-----------------------	------------------

කාර්යසාධනය

ව්‍යාපෘතිය 1: දිවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අනාගත දැක්ම- 2010

ශ්‍රී ලංකාවේ දිවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අනාගත දැක්ම - 2010 ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 2: ගැඹුරු මුහුදේ බහුදින දිවර යාත්‍රාවලින් මසුන් ඇල්ලීමේ ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ අධ්‍යායනය.

1980 දෙකායේ අග භාගයේ දී හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් මැරීමේ කර්මාන්තය වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ දිවර කර්මාන්තයේ ඉතා වැදගත් අනු-ආංශකයක් වේ. සමස්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා ගැඹුරු මුහුදේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ ආයකතවය 2009 සිට වසරින් වසර ක්‍රමිකව ඉහළ යෙන් පවතී. 2010 වසරේ දී ගැඹුරු මුහුදේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙරික් ටොන් 129, 840ක් වූ අතර පසුගිය වසර හා සැපයීමේ දී එය 15.1%ක ඉහළයැමකි. පානය තොකළ නව පිවිසීම්, මසුන් මැරීමට යන ගමනක් සඳහා ඉහළ පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම සහ මසුන් මැරීමේ දී භාවිතා කරන විවිධ ක්‍රමවේද, ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් මැරීමෙන් උපයා ගන්නා ලාභයට බලපෑවේය. යාත්‍රාවේ දිග සහ ප්‍රමාණය අනුව ගැඹුරු මුහුදේ දිවර කර්මාන්තයේ මෙහෙයුම් පිරිවැය ව්‍යුහය සහ ආදායම හඳුනාගැනීමට සහ ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් මැරීමේ ප්‍රබල පිරිවැය සාධකය හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙම අධ්‍යායනය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තෝරා ගත් දිවර වරාය පහක ප්‍රශ්නාවලියක් බෙදා දීම මගින් දත්ත එක්ස්ස් කරන ලදී.

තෝරා ගන්නා ලද නියැදියට අනුව බහුදින යාත්‍රා 23.08%ක් පමණ මසුන් මරණ දැල් යොදා ගන්නා අතර බහුදින යාත්‍රා 17.95%ක් දිග දැල් භාවිතා කරයි. එමෙන්ම බහුදින යාත්‍රා 58.97%ක් දිග දැල් සහ මසුන් මරණ දැල් යන දෙකම භාවිතා කරයි. දිවර ආම්පන්න (දැල් සහ කොකු) සඳහා වැය වූ සාමාන්‍ය පිරිවැය රු. 1,358,409.00ක් පමණ වේ. මහ මුහුදේ දිවර කටයුතු සඳහා දිවරයන් විසින් රු. 5,776,467.00ක් පමණ ආයෝජනය කර ඇත. නැව් කද, එන්ඩ්ම, රේඩියෝව, GPS උපකරණය, දිවර ආම්පන්ත සහ මාලිමාව යනාදිය සඳහා වූ පිරිවැය මෙම ආයෝජනවලට ඇතුළත් වේ. මත්ස්‍ය සෙවීමේ උපකරණය සහ තිරිංගල වැනි මසුන් මැරීමේ නවීන තාක්ෂණික උපකරණ ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් මරන්නන් විසින් යොදා ගනී. දැල් ඇද ගෙන යන දැල් බැරැයුම් සහ ලණු ඇද ගෙන යන ලණු බැරැයුම් ලෙස තිරිංගල ප්‍රධාන කාණ්ඩ දෙකක් ඇත. තිරිංගල භාවිතා කරන්නේ විශේෂයෙන්ම දිවරයන්ය. තිරිංගල සහ මසුන් සෞයන උපකරණය සඳහා වැය වන ඉහළ පිරිවැය හේතුවෙන් (රු. 350,000.00 පමණ) ඒවා බෝට්ටුවල සවිකර තිබෙන්නේ දිවරයන් කිහිප දෙනෙක් පමණි.

බහුදින දිවර යාත්‍රාවල මුළු පිරිවැයෙන් 65.84%ක් පමණ ඉන්ධන සඳහා වැය වන බැවින් එම පිරිවැය බහුදින දිවර කර්මාන්තය ක්‍රුළ ප්‍රධාන පිරිවැය කාණ්ඩයක් වේ. එයට අමතරව ආහාර සහ අධිස් සඳහා

වැය වන පිරිවැය ද ගැඹුරු මූහුදේ මසුන් මැරීමේ කරමාන්තයේ සැලකිය යුතු මට්ටමේ පිරිවැය කාණ්ඩයක් වේ. නියැදි දත්තවලට අනුව ආහාර සහ අයිස් මුළු පිරිවැයන් 19.15%ක් සහ 13.66%ක් විය. එක් බෝට්ටුවක් භාවිතා කරන මසුන් ඇල්ලීමේ දැල් සහ කොකු සාමාන්‍ය පිළිවෙළින් දැල් 41ක් සහ කොකු 400ක් වේ. කෙසේවුව ද, දැල්වෙළින් 100%ක්ම මසුන් මැරීම සඳහා යොදා ගන්නා අතර කොකු භාවිතා කිරීම මත්ස්‍ය ඇම ඇති ප්‍රමාණය මත තීරණය වේ.

බහුදින දිවර යාත්‍රා දිවර කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කළ යුතුය. මෙසේ ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා දිවරයන්ට දෙපාර්තමේන්තුව වෙත කිහිදු ගාස්තුවක් ගෙවීම අවශ්‍ය නොවේ. කෙසේවුව ද, දිවරයන්ට ස්නානය කිරීමේ ගාස්තු ලෙස මාසික ගාස්තුවක් CHFC වෙත ගෙවීමට සිදු වේ. එමෙන්ම, සියලු බහුදින දිවර යාත්‍රා මසුන් මැරීම සඳහා පිටත්වීමට පෙර රක්ෂණය කළ යුතුය. බෝට්ටුවේ දිග සහ එහි ඇති උපකරණ අනුව රක්ෂණ ගාස්තුව වෙනස් වේ.

දිවර යාත්‍රා එංජින්, කඳ සහ උපකරණ අංශත්වැඩියා කිරීමේ පිරිවැය ද ගැඹුරු මූහුදේ මසුන් මැරීම සඳහා වැදගත් වේ. එංජිම සහ කඳ අංශත්වැඩියා කිරීම යාත්‍රාව හිමිකරුගේ වගකීමක් වේ. කෙසේවුව ද, දිවර ආම්පන්ත් අංශත්වැඩියා කිරීමේ පිරිවැය එම දිවර කටයුතුවල ආදායමින් දැරිය යුතු ය. ඒ අනුව එය හිමිකරු සහ කාර්ය මණ්ඩලය යන දෙකොටසම විසින් දරනු ලැබේ. නියැදි තොරතුරුවලට අනුව එංජිම/කඳ සහ දිවර ආම්පන්ත් අංශත්වැඩියා කිරීමට ව්‍යුහිකව පිළිවෙළින් රු. 184000.00ක් සහ රු. 180,000.00ක් වැය වේ. විශේෂයෙන්ම අදාළ දිවර ආම්පන්ත්, බෝට්ටුව සහ එංජිම භාවිතා කරන කාලය අනුව මෙම අයයන් වෙනස් වේ.

සැම යාත්‍රාවක් සඳහාම භාරකරුවෙක් බඳවා ගන්නා අතර බෝට්ටුවට ආරක්ෂාව සැපයීම සඳහා මහු වගකිව යුතුය. එම භාරකරුවාගේ වැටුප් බෝට්ටුවෙන් බෝට්ටුවට වෙනස් වේ. දෙනිනික සහ මාසික ගාස්තු මෙන්ම මත්ස්‍යය අස්වැන්නේ ලාභයෙන් ප්‍රතිගතයක් ගෙවීම ආදි ක්‍රම භාරකරු වෙත ගෙවීම් කරනු ලබන ප්‍රධාන ආකාර වේ. ප්‍රතිගතයක් ලෙස ගෙවීම් ලබන (බොහෝවිට 5% සිට 6% දක්වා) භාරකරු අයිස් ගබඩා කිරීමට සහ මසුන් ගොඩ බැංකට වගකීම දරයි.

නියැදියට අනුව දිවරයන්ගෙන් 85%ක් අවසන් වරට කරන ලද මසුන් මැරීමෙන් ලාභයක් ලැබීමට හැකියාවක් ලැබේ ඇත. මසුන් මැරීමේ මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු රු.300,000.00 වැඩි මූදලක් උපයා ගෙන ඇත. ලාභාංශයෙන් 50%ක් යාත්‍රාහිමියාට ලැබෙන අතර ඉතිරිය දිවරයන් අතර බෙදා ගනී. ඇතැම් බෝට්ටු (යාත්‍රාහිමියාට) 55%ක් සහ (දිවරයන්ට) 45%ක් ක්‍රමය අනුගමනය කරයි. මෙම ලාභය බෙදා ගැනීමේ ක්‍රමය යටතේ බෝට්ටුව සහ දිවර ආම්පන්ත් අංශත්වැඩියා කිරීමේ වගකීම යාත්‍රාහිමියා සතු වේ. නියැදියට අනුව එක් මසුන් මැරීමේ ගමනක් සඳහා සාමාන්‍යයෙන් දින 2ක් ගත වේ. මෙම දින 27න් සත්‍යවගයෙන්ම දිවර කටයුතුවල නියැදිමට සිදු වන්නේ දින 18 පමණි.

දිවරයන්ට නැවුම් සහ ගුණාත්මක මසුන් පරිහෝජනය කිරීමේ හැකියාව ඇති අතර සාමාන්‍යයෙන් දිවරයන් විසින් දිනකට මත්ස්‍යයන් කි.ග්‍රෑ. 2-3 අතර ප්‍රමාණයක් පරිහෝජනය කරයි. නියැදියට අනුව, දිවරයන් එක් මසුන් මැරීමේ ගමනක දි කි. ග්‍රෑ. 50 වැඩි මසුන් ප්‍රමාණයක් පරිහෝජනය කරයි. එයට අමතරව, කි.ග්‍රෑ. 30 පමණ මසුන් ප්‍රමාණයක් සිය පවුල්වල පරිහෝජනය සඳහා තිබෙස් වෙත ගෙනෙයි. තවද, ඔවුන්ගේ මිතුරන්ට සහ අනෙක් තැනැත්තන්ට නොමිලයේ කි.ග්‍රෑ. 30ක පමණ මසුන් පත්‍රාග

කරයි. ඒ අනුව එක් ගමනක දී කි. ගුණ 100ක පමණ මසුන් ප්‍රමාණයක් ගණනය කිරීමෙහිලට ඇතුළත් කරනාගෙන මගහැරි යයි. මෙම අගය ජාතික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට ද ඇතුළත් නොවේ.

මත්ස්‍ය අපනයන සමාගමක් විසින් ලබා දුන් දේවර කරමාන්තය සම්බන්ධ පූහුණුව ලබා සිටියේ එක් දේවරයෙක් පමණි. කෙසේවුවද, දේවරයන් 30%ක් පමණ ගැහුරු මුහුදේ මසුන් මැරීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ විධිමත් පූහුණුවක් ලැබීමට කැමැත්තෙන් සිටි.

මිටර 40 සිට 45 දක්වා දිගින් යුත් බහුදින දේවර යාත්‍රා, මහ මුහුදේ මසුන් මැරීමේ දී වැඩි ආදායමක් ලබයි. විශේෂයෙන්ම මෙම බෝටුව මගින් මසුන් දැල් සහ බ්ලි කොකු යොදා ගනී. එබැවින් බ්ලිකොකු හෝ දැල් පමණක් යොදා ගන්නා බෝටුව, එම කුම දෙකම යොදා ගන්නා බෝටුවලට වඩා අඩු ලාභයක් ලබයි. තවද, කරවල නිෂ්පාදනය කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා මසුන් මරන දේවරයන් අනෙක් දේවරයන් හා සැසදීමේ දී වැඩි ලාභයක් ලබා ගෙන ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන්ම දකුණ වෙරළබඩ තීරයේ කරවල නිෂ්පාදනයේ නියැලී සිටින බහුදින දේවරයන් විශේෂයෙන්ම දැල් සහ බ්ලිකොකු යන දෙකම මසුන් මැරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇත.

ගැහුරු මුහුදේ මසුන් මැරීමේ කරමාන්තය සඳහා ඉන්ධන පිරිවැය ප්‍රධාන පිරිවැය සාධකයක් වන එබැවින් දේවරයන් ඉන්ධන සහනාධාරයක් සඳහා ඉල්ලීම කර ඇත. එබැවින් ගැහුරු මුහුදේ දේවර කරමාන්තය සඳහා බන්ධන සහනාධාර යෝජනාකුමයක් හඳුන්වා තීම ඉතා වැදගත් වේ. සහනාධාර කුමය හරහා ආණ්ඩුවට රටේ මත්ස්‍ය වෙළඳපොල සඳහා හොඳ මිලක් ලබා ගැනීම සඳහා එම මසුන් ආණ්ඩුවට (CFC) විකිණීමට දේවරයන් කැමැත්තෙන් සිටි. දේවර ජනතාවට අනුව අපනයන වෙළඳපොල සහ දේශීය වෙළඳපොල කුළ මසුන් සඳහා වන අඩු මිල ඔවුන්ගේ ආදායමක් ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත. එමෙන්ම අතරමදියන්ගේ මැදිහත්වීම ද වරායවල මසුන් සඳහා මිල පහළ බැසීමට හේතු සාධකයක් වී ඇත.

ව්‍යාපාතිය 3: තඹලගමුව බොක්කේ පිහිටි හරිත බෙල්ලන් ව්‍යාපාතිය

ලෝක දේවර කරමාන්තය තුළ ජලජරෝපණය සිගුයෙන් දියුණුවන අංශයකි. සරම කළාපිය දුපත් රාජ්‍යක් වූ ග්‍රී ලංකාවට බෙල්ලන් වගාව සඳහා යෝග්‍ය පාරිසරික තත්ත්වයන් උරුම වී ඇත. එබැවින් නාරා ආයතනය මගින් කින්නියා ප්‍රදේශයේ තඹලගමුව බොක්කේ බෙල්ලන් වග කිරීමේ (*Green Mussel - Perna viridis*) තීයම් ව්‍යාපාතියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. බෙල්ලන්, මුහුදු ආහාර, සුජ් වර්ග, රැස්ටු සහ බත් සමඟ ආහාරයට ගත හැකිය. එයට අමතරව බෙල්ලන් ප්‍රෝටීන්, විටමින් සහ බණිජ්‍යවලුන ලබා ගැනීම සඳහා ඉතා හොඳ මුලාගුයක් වන අතර ඒවායේ මේදය ද අඩුය.

සෙල්සියස් අංශක 26 සිට 32 දක්වා උප්පන්වයක් සහ 18 සිට 32 අගයක ලවණතාවක් තිබෙන කළපු පරිසරයේ බෙල්ලන් වග කළ හැකිය. උණ බම්බු, ඒලාස්ටික් බැරල් (පාවීම සඳහා), *Kura lone*, රහැන් ලෙසු සහ ඒලාස්ටික් වට්ටී ආදිය රු. 18,500 පමණ වටිනා අඩු 8 X 20 පහුරක් සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වේ. මෙම පහුරක් අවුරුම් 2ක පමණ කාලයක් පවතී. පහුර තුළ 25,000ක් පමණ ගබඩා කළ හැකි අතර මාස 8කට පසු අස්වැන්න නෙලා ගත හැකිය. පහුරක් හොඳින් නඩත්තු කිරීමෙන් දේවරන්ට රු.

250,000.00ක පමණ උපයා ගත හැකිය. එබැවින් මෙය සැබැවින්ම ලාභදායක ආයෝජනයක් වේ. කාක්ෂණීක දැනුම නාරා ආයතනයෙන් ලබා ගත හැකිය.

නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස පහුරු 50ක් තංලගමුව බොක්කේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කරන ලද අතර දේවර අමාත්‍යතුමා වන ගරු වෛද්‍ය රාජීත සේනාරත්න මහතා විසින් 2010 ඔක්තෝබර් මස 28වැනි දින මෙම පහුරු විවෘත කර දේවර ජනතාවට හාරදෙන ලදී. දේවරයෙන්ගේ සහ නාවුක හමුදාවේ සහභාගිත්වය සමග මෙම ව්‍යාපෘතිය ව්‍යාප්ත කිරීමට නාරා ආයතනය බලාපොරොත්තු වේ. දේවර අමාත්‍යාංශයේ සංවර්ධන අරමුණු ඉමු කර ගැනීම සඳහා ආධාරවීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මගපාදයි.

වාර්තා

උතුරු කොළඹ දේවර ජනතාවගේ සමාජ-ආර්ථික පැශීකඩ පිළිබඳ වාර්තාව ශ්‍රී ලංකාවේ පුදර්ගනය සඳහා යොදා ගනු ලබන මත්ස්‍ය තියාකාරකම දේවර කරමාන්තය විශ්ලේෂණය -2010

පුහුණු වැඩසටහන්:

අදාළ නොවේ.

වෙනත් සංවර්ධනයන්:

එක් පර්යේෂණ නිලධාරීයක් සහකාර පර්යේෂණ නිලධාරී- 1 ශේෂීයට උසස්කරන ලද අංශයට එක් පර්යේෂණ නිලධාරීයක් බලවා ගන්නා ලදී.

එක් පර්යේෂණ නිලධාරීයක් HM-1 ශේෂීයට උසස්කරන ලදී.

5.8 තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය

අංශ ප්‍රධානී: ඩී. ඩී. ඩී. කේ. ගුණරත්න

වර්ෂය පිළිබඳ සමස්තාවලෝකනය:

ඉහළම ගුණන්වයෙන් යුත් තාක්ෂණය-පාදක සේවාවන් සැපයීම, තාක්ෂණය පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම සඳහා අදාළ වන්නා වූ බැවින් ආයතනයේ ක්‍රමෝධානයේ අරමුණු සහ ඉලක්ක ඉටු කර ගැනීම සඳහා ආයතනය සහායවීම සහ ගුව්‍ය/දායා, බහු මාධ්‍ය, ක්‍රියා පරිගණක සහ අන්තර්ජාල පාදක හාවිතයන් සහ සේවාවන් සඳහා කාර්යක්ෂම තාක්ෂණික සහායන් ලබාදීම, තොරතුරු තාක්ෂණ අංශයේ මෙහෙවර වේ. ජලපෑ සම්පත් කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සඳහා සියලු පරදුතබන්නන් අතර තොරතුරු එකතුව, පිරිසැකසුම, බෙදා ගැනීම සහ ප්‍රවාරණය පිණිස තොරතුරු තාක්ෂණයේ සියලුම අංශ සතුවේ. කාර්යමෙන්ඩලය සඳහා දාචාර්ය සහ මෘදුකාංග සහාය මෙන්ම LAN (Local Area Network) සහ WAN (Wide Area Network) සම්බන්ධතාව ලබා දීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණික අංශ සිය විශේෂ දැනුම ලබා දෙන අතර පරිගණක ජාල සඳහා පරිපාලනමය සහයෝගය ද ලබා දෙනු ලබයි. එමෙන්ම තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය තොරතුරු තාක්ෂණය සම්බන්ධ ගිවිසුම්, මෘදුකාංග සඳහා බලපත්‍ර ආදිය පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර තොරතුරු තාක්ෂණය සම්බන්ධ දාචාර්ය සහ මෘදුකාංග මිල දී ගැනීම සම්බන්ධිකරණය කරයි.

තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය විසින් ජලපෑරෝපණය සංවර්ධනය සඳහා යෝග්‍ය පුද්ගල හඳුනාගැනීම සඳහා භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය (GIS) සහ දුරස්ථ සංවේදක (RS) යොදා ගෙන පර්යේෂණ පවත්වනු ලැබේ. භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධති තාක්ෂණය විවිධාකාර ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ වන අතර ලබා ගත හැකි ගොඳම තොරතුරු මත ගොඳම දත්ත තීරණ සඳහා ඉඩකිඩ ලබාදීමට, අන්තර්ජාල පර්යේෂණයන් සඳහා ඉහළ ගුණාත්මක අයකින් යුත් අවකාශ සහ ආරෝපණ ආදර්ශය දත්ත ලබා දීමට කැපවී සිටී.

ඉටු කළ ක්‍රියාකාරකම

වැඩසටහන්	ව්‍යාපෘතිය	වෙනකිරීම් (රු. මිල.)	වගකියන නිලධාරීන්	කාල	
				වකවානුව	සිට දක්වාව
තිරසර ජලපෑරෝපණය	උතුරු පළාතේ ජලපෑරෝපණය	8.00	ඩී. ඩී. ඩී. කේ. ගුණරත්න,	2011	
රෝපණය සහ මිරිදිය දීවර	සංවර්ධනය සඳහා කළාපීය සැලසුම් සකස් කිරීම.		දිල්හාරී වේරගොඩානුන්න		
කරමාත්තය					
නිෂ්පාදනය					
ප්‍රවර්ධනය					

දැනුම සඳහා විවෘත ප්‍රවේශය සහ තොරතුරු ප්‍රවාරය කිරීම.	අන්තර්ජාල සේවාවන් සහ අන්තර්ජාල තොරතුරු පද්ධතිය	3.0	ඒ. ඩී. ඒ. කේ. ගුණරත්න	2011
	නාරා ප්‍රකාශන නිපදවීම	1.8	ඒ. ඩී. ඒ. කේ. ගුණරත්න	2011
	ව්‍යාප්ති සේවා	2.8	ඒ. ඩී. ඒ. කේ. ගුණරත්න	2011

කාර්යසාධනය

විභාගයි 1: උතුරු පළාතේ ජලජරෝපණය සංවර්ධනය සඳහා කළාපිය සැලසුමක් සකස් කිරීම.

දේවර අංශයේ සංවර්ධනය වර්තමානයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික අංශය පූජ්‍ය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන විභාගයක් ඇති ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස සැලකිල්ලට ගෙන ඇතේ. උතුරු-නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල තිබූ සිවිල් කළබලකාරී තත්ත්වය හේතු කර ගෙන පසුගිය වසර කිහිපය පුරා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය පහළ බැස තිබුණි. මෙම ප්‍රදේශ දෙකට දිවයිනේ සමස්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් 54%ක් පමණ නිපදවීමේ හැකියාවක් තිබුන ද සන්නද්ධ අරගල සමයේ දී එය 21%ක් දක්වා පහළ බැස්සේය. එමෙන්ම සුනාම් විපත්තිය හේතුවෙන් වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල දේවර ආම්පන්න විනාශ වූ බැවින් එය ද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා බලපෑමේ.

විවිධ ආකාරයේ ජලජරෝපණ පරිවයන් ගොඩනැවීම මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමට එක් විසඳුමක් වන්නාක් මෙන්ම ජනතාවගේ පෝෂණ මට්ටම ඉහළ නැංවීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව නැංවීම ද ඒ සඳහා වැදගත් වේ. ඉස්සන් වගාව, මුහුදු පැලැටී වගාව, මුහුදු කැකිරී වගාව, මුහුදු වගාව, බෙල්ලන්, grouper (විශාල මුහුදු මත්ස්‍යයෙක්), milk fish (කිරි මාල), කකුලවන් ආදී ජලජරෝපණ කාක්ෂණ රාජියක් යාපනය ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනය සඳහා යෝගා වේ.

ජලජරෝපණ පරිවයන් සඳහා කළාපිය නිර්ණාක යොදා ගනිමින් යෝගා භුමි තෝරා ගැනීම මගින් දැනට ඇති පරිසරය සංරක්ෂණය, නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම, සමාජීය හා ආර්ථික සුහාසාධනය සඳහා දායකවීම යනාදී ප්‍රධාන කාර්යාලයන් සාක්ෂාත් කර ගරනු ලබන බැවින් එය ඉතා වැදගත් වේ. කළමනාකරණ දේශ හෝ පූර්වීක්ෂණය තොකළ පාරිසරික ගැටුව හෝ අන්තරායන් සඳහා ස්වාරක්ෂක සපයමින් සම්පත් කළමනාකරණයට සහායා මට සහ කළමනාකරණ අවිනිශ්චිතතාවන්ට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට, කළාපියකරණය හාවිතා කරනු ලැබේ. විශේෂ ප්‍රදේශවල නව සංවර්ධනයන් අනිව්‍යාදනයේම වැළැක්වීම පිණිස කළාපියකරණය ප්‍රධාන වශයෙන් යොදා ගනී. එබැවින් කළාපියකරණය, විශේෂ භූ ලක්ෂණ හෝ ගුණාග සහිතව භාගේලිය ප්‍රදේශ නිර්ණය කිරීමේ දී යොදා ගන්නා වැදගත් මෙවලමක් වේ.

පාරිසරික වශයෙන් යහපත්, සමාජීය වශයෙන් පිළිගත් සහ වෙළඳපොල ඉලක්ක කර ගත් කර්මාන්තයක් ලෙස විවිධ ජලජරෝපණ පරිවයන් සඳහා යෝගා ප්‍රදේශ හඳුන්වා දෙමින් වෙරළබඩ කළප සුදුසු පරිදි කළමනාකරණය කිරීම, සම්පත් හාවිතා කරන විවිධ කණ්ඩායම අතර ගැටුම අවම කිරීම, පාරිසරික සම්පත් තිරසර හාවිතය, සැලසුම් කළ ආකාරයට සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩ පැවත්මට ඉඩ දෙමින්

පාරිසරය ආරක්ෂා කිරීම, ජලජරෝපණය ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට පෙළද්ගැලික අංශය දිරිමත් කිරීම යනාදිය උතුරු පළාත සඳහා කළාපියකරණ සැලසුමක් සකස් කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණු වේ.

(ලවණ්‍යාව, ගැහුර, උෂ්ණත්වය, අගය, බොරහාවය, ආච්‍යත්වය හෝ මික්සිජන්, උදම් උච්චාවචනය සහ සාගර සාගර පතුල ආදි) පාරිසරික පරාමිතින් ඒ ඒ විශේෂ සඳහා වෙනස් වේ.

අවකාශ විශ්ලේෂණ මෙවලම් යොදා ගෙන විභව්‍යය ජලජරෝපණය පුදේශය සඳහා මෙන්ම පාරිසරිකව ආරක්ෂා පුදේශය සඳහා ස්වර්ක්ෂක කළාප තිරෙණය කරන ලදී. එමෙන්ම එය අගාධමිතිය, ඉඩම් හාවිතා කිරීමේ ආකාරය සහ පාංශු තොරතුරු යනාදිය ද සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී. ගංමෝය, තෙත්ත්ම සහ වෙනත් ගංවතුර ගැලීමේ හැකියාව ඇති පුදේශ පැහැදිලි කිරීමට අතවශය වන බැවින් සංඛ්‍යාංක ආරෝහණ ආදර්ශය සකස් කරන ලදී. පාරිසරික විපත් ඇතිවීමේ හැකියාව ඇති පුදේශ හඳුනාගැනීම සඳහා අවකාශ වේ. අගාධමිතිය, ඉඩම් සමෝච්ච, ඉඩම් පරිශීලන වර්ගය, පස, ගංමෝය, තෙත්ත්ම හෝ ආරක්ෂා පුදේශ විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසු ජලජරෝපණය සහ වෙනත් සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා විභව්‍යය පුදේශ රාජියක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

යාපනය, කිලිනොවිවිය, මන්නාරම යන පුදේශ සඳහා අවසන් සිතියම් සකස් කිරීම සම්පූර්ණ කර ඇත. එමෙන්ම ඉහත දිස්ත්‍රික්ක සඳහා වාර්තා කුටු සටහන් සම්පූර්ණ කර ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : හොඨික : 90 මූල්‍ය : 50

ව්‍යාපෘතිය 2: අන්තර්ජාල සේවාවන් සහ මාර්ගගත තොරතුරු පද්ධතිය

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ තොරතුරු බෙදා ගැනීම පහසු කිරීම සඳහා ලොව පුරා පැතුරුණු වෙබ් සේවය හරහා තොරතුරු ප්‍රවාරණය සහ විද්‍යා කාර්යමණ්ඩලයට සහ එම ආයතනය පිළිබඳ පරදුන්නන්ට වෙනත් අන්තර්ජාල සේවා සැපයීමයි.

වෙබ් අඩවි සහ තැපැල් සේවය තත්ත්වයෙන් උසස් කරනු ලැබේය. පෙළද්ගැලික පරිගණක එකලස් කිරීම, අඥත්වැඩියාව සහ තත්ත්වයෙන් උසස් කිරීම කාර්යමණ්ඩලය සතු සේවයක් විය. තවද, කාර්යමණ්ඩලය විසින් පරිගණක 26ක් එකලස් කිරීම, පරිගණක 34ක් අඥත්වැඩියා කිරීම සහ 10ක් තත්ත්වයෙන් උසස් කිරීම කරන ලදී. වෙබ් පිටු තත්ත්වයෙන් උසස් කිරීම ද, නව වෙබ් පිටු සකස් කිරීම ද සිදු විය. යාචක්කාලීන කළ වෙබ් පිටු සංඛ්‍යාව 69කි. අප්‍රතිත් එකතු කළ වෙබ් පිටු ගණන 65කි. කාමිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහාවේ ජාලයට අයත් පර්යේෂණ ආයතනවල පර්යේෂණ පිරිවැය ඇගයීම සඳහා සකස් කර ඇති දත්ත සමුදාය එම සහාවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේය.

අපේක්ෂා ඉලක්ක කාලවකවානුව තුළ සපුරා ගන්නා ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඨික : 100 මූල්‍ය: 100

ව්‍යාපෘතිය 3: නාරා ආයතනයේ ප්‍රකාශන තීපුවේම

වාර සගරාවේ 40 වෙන්ම මූල්‍යය සඳහා සූදානම් කර ඇත. වසර 2008 සිට 2010 දක්වා වාර්ෂික වාර්තා සඳහා අවශ්‍ය සියලු පරිවර්තන අවසන් කර ඇත.

ව්‍යාපෘතිය 4: ව්‍යාප්ති සේවා

අංශය විසින් මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, ගුවණාගාර පහසුකම් සැපයීම, වාර්ෂික වාර්තා සහ ආකෘති පත්‍ර මූල්‍යය කිරීමේ සේවාවන් ආදිය ඉවු කරන ලදී. විවිධ ආයතනවලින් සිය පුදරුණ සඳහා සහභාගිවීමට ඉල්ලීම් 13ක් ලැබේ ඇත. කෙසේවුව ද, මූල්‍යමය සීමාවන් හේතුවෙන් සහභාගිවීමට හැකි වූයේ පුදරුණ ග්‍රක්ෂණ පමණි. දිඡ්‍යාපනයේ නිශ්චාරුවන් 100ක් පමණ සහභාගි වූ අධ්‍යාපන වාරිකා 10ක් වසරේ ද සිදු විය.

අංකය	පාසල/ආයතනය	ලිපිනය	දිනය
1	දරුස්සලම් මහා විද්‍යාලය	281, ප්‍රමිමා මල්ත් පාර, මාලිගාවත්ත	08/03/2011
2	විහාරහේත් ප්‍රාථමික පාසල	දෙණියාය	24/03/2011
3	නාලන්දා විද්‍යාලය	කොළඹ 10	6/05/2011
4	නාවුක සහ සමුද්‍රය ඇකඩමිය	නාවුක කළුවර, ත්‍රිකුණාමලය	29/06/2011
5	මලියදේව විද්‍යාලය	කුරුණෑගල	15/07/2011
6	දැනුම්පිය විද්‍යාලය	මහ ඔය	04/08/2011
7	කඹගහනැන්න ප්‍රාථමික පාසල	දෙල්වීට	05/08/2011
8	පිපෙන කැකුල් ආයතනය	පාලම්පිටිය	16/08/2011
9	නාවුක සහ සමුද්‍රය ඇකඩමිය	නාවුක කළුවර, ත්‍රිකුණාමලය	05/10/2011
10	ගා. බෙනඩික් විද්‍යාලය	කොළඹ 13	04/08/2011

පුදරුණ

	පුදරුණය/ පාසල	ස්ථානය	කාල පරිචේදය
1	දැයට කිරුල	බුන්තල	2011, පෙබරවාරි 04 සිට 10.
2	ගා. මේරි විද්‍යාලය	මට්ටක්කුලිය	2011, අගෝස්තු 04 සිට 06.
3	ගා. මේරි විද්‍යාලය	මතුගම	2011, දෙසැම්බර් 19 සිට 25.

ප්‍රගතිය (%) : හොඨික : 100

මූල්‍ය: 100

ව්‍යාපෘති යෝජනා

ධීවර හා ජලජ සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හරහා ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය වෙත ව්‍යාපෘති යෝජනා දෙකක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

1. කළේපිටිය සංවාරක කර්මාන්තය සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාව
2. මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයේ සංවාරක කර්මාන්තය සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාව

5.9 පුස්තකාලය සහ තොරතුරු අංශය

අංශ ප්‍රධානී : ඩී. එස්. කාරියවසම්

1 වර්ෂය සඳහා සමස්තාවලෝකනය

ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ නව තොරතුරු එකතුව, කළමනාකරණය සහ බෙදාහැරීම මගින් ජලජ සම්පත් අධ්‍යායනය සහ පර්යේෂණවල යෙදෙන පාඨකයන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා සපුරාලීම පුස්තකාලය සහ තොරතුරු අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

විශේෂ පුස්තකාලයක් වශයෙන් එහි ප්‍රධාන අරමුණ වී ඇත්තේ විෂය පිළිබඳ විශේෂඥයන්ට නළව්ත්පාදක පර්යේෂණවල නිරතවීමට උත්ප්‍රේරණය ලබා දීම සඳහා විවිධ තොරතුරු ප්‍රහවයන්ගෙන් ප්‍රවාරණය වන විද්‍යා හා පර්යේෂණ දැනුම ලබා ගැනීමට සැලැස්වීම සි.

දැනට තොරතුරු අංශයේ වෙත්තිය පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් දෙදෙනෙක් පමණක් සිටින අතර, තවත් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් දෙදෙනෙකු සහ දත්ත නිවේෂකයෙකු (ඉංග්‍රීසි) පුරුෂ්පාඩුව ඇත. කාර්යමණ්ඩලය හිගේම පුස්තකාලයේ එදිනෙදා එලදායී සේවය සහ සංවර්ධන කටයුතු අඩාල වීමට බලපා ඇත.

2 ඉටු කළ සූයාකාරකම්

ව්‍යාපෘතිය	තූයාකාරකම්	වෙන් කිරීම	වගකියන නිලධාරී	කාල වකවානුව (සිට- දක්වා)
1. පුස්තකාල සම්පත් එකතු කිරීම.	1.1 පොත් සහ වාර සගරා මිල දී ගැනීම. 1.2 පර්යේෂණ වාර්තා සහ ලිපි එක්රේස් කිරීම. 1.3 පරිත්‍යාග ලබා ගැනීම.	3.00	ඩී. එස්. කාරියවසම් ආර. එස්. ලියනාරච්චි ඩී. එස්. කාරියවසම් ඩී. එස්. කාරියවසම්	ජනවාරි-දෙසැම්බර්
2. පුස්තකාල එකතුව කළමනාකරණය කිරීම.	2.1 පුස්තකාල සූචිය සංස්කරණය සහ යාවත්කාලීන කිරීම. 2.2 විෂය වර්ගීකරණය කිරීම සහ පුස්තකාල සම්පත් ගොනුගත කිරීම. 2.3 පුස්තකාල එකතුව සංරක්ෂණය සහ නැවත පිළියෙළ කිරීම.		ඩී. එස්. කාරියවසම්	ජනවාරි-දෙසැම්බර්

3. සමුද්ධිරණය	3.1	ප්‍රවේතන සම්පූර්ණන සේවාව (CAS)	චේ. එස්. කාරියවසම් ආර්. එස්. ලියනාරව්වී	මාසිකව
	3.2	විද්‍යාපන පරිවපන සේවාව (SDI)	චේ. එස්. කාරියවසම්	ජනවාරී-දෙසැම්බර්
	3.3	අනුකූලතිකාකරණය		
	3.4	තොරතුරු ප්‍රතිඵැසුරුම් කිරීමේ වැඩසටහන	චේ. එස්. කාරියවසම් ආර්. එස්. ලියනාරව්වී	
	3.5	අන්තර්ප්‍රස්තකාල හුවමාරු සේවාව	චේ. එස්. කාරියවසම් ආර්. එස්. ලියනාරව්වී	
	3.6	චිත්‍රලේ එකතුව සම්පාදනය කිරීම.	චේ. එස්. කාරියවසම්	
4. සගරාව පළ කිරීම සහ ප්‍රවාරක සේවා	4.1	නාර ප්‍රකාශන බෙදාහැරීම.	චේ. එස්. කාරියවසම් ආර්. එස්. ලියනාරව්වී	ජවාරී-දෙසැම්බර්
	4.2	නාරා වාර සගරාව ප්‍රකාශයට සහායවීම.	චේ. එස්. කාරියවසම්	

3 කාරියසාධනය

ව්‍යාපෘතිය 1: පුස්තකාල සම්පත් එක්ස්ස් කිරීම.

පොත් සහ වාර සගරා සඳහා දායක මුදල් ගෙවූ අතර පරිත්‍යාග ද ලබා ගන්නා ලදී.

ලබා ගත් පොත් සහ සගරා පිළිබඳ සංඛ්‍යා පහත දැක්වේ.

ලබා ගත් ක්‍රමය	පමාණය
ප්‍රකාශකයන්ගෙන් මිල දී ගැනීම.	වාර සගරා 08 (මුලින+මාර්ගගත)
ජාත්‍යන්තර පොත් පුද්ගලනය	පොත් 97
පරිත්‍යාග:	
NECCDEP	වාර්තා 17
ආචාර්. සිඹුර (එම්බිජාර්ඩ්)	වාර සගරා වෙළුම් 04

ලේව විවිධත්ව ආයතනය	පොත් 04
ලේක මතස්ස ප්‍රකාශන	වාර්තා 56
ආහාර සහ කාලීකර්ම සංවිධානය	වාර්තා 86
වෙනත්	පොත් 36
එකතුව	පොත්, වාර සගරා සහ වාර්තා 308

මිලට ගත් වාර සගරා, පොත් සහ දැන්ත පදනම් ලැයිස්තුව පහත දැක්වේ.

1. Aquaculture
2. Estuarine Coastal and Shelf Science
3. Fisheries Research
4. American Journal of Sociology
5. Journal of Aquatic Food Product Technology
6. Ecotoxicology
7. National Geographic
8. Asian Fisheries Science (Online)

පොත් – 97

දැන්ත පදනම් – 05

තොරතුරු ප්‍රතිඵැසුරුම් කිරීමේ වැඩසටහන්

seacucumber, Lobsters, Grouper, seaweeds, Shrimps

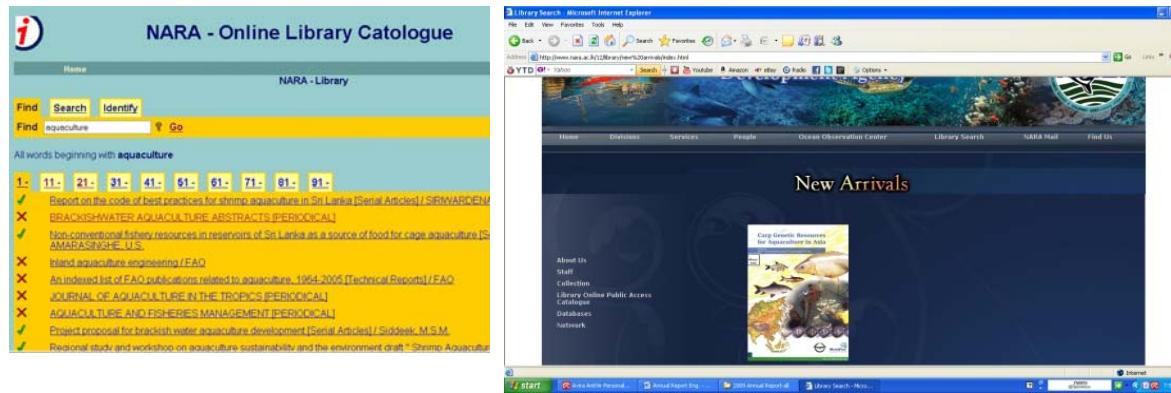

පරේෂණ වාර්තා සහ පෘථිවාත් උපාධි නිබන්ධන

ශ්‍රී ලංකා එකතුව, විසිනුරු මසුන් එකතුව, වීමර්ෂණ එකතුව සහ බැහැරේමේ එකතුව නැවත සකස් කරන ලදී. ආහාර සහ කාලීකර්ම සංවිධානයේ පරේෂණ වාර්තා 85 ක්, සංයුත්ත තැබී 27, පෘථිවාත් උපාධි නිබන්ධන 01ක් සහ වාරිකා වාර්තා 15ක් එක්සේ කරන ලදී.

විභාගයි 2: සම්පත් කළමනාකරණය

මාරුගගතසුවිය (OPAC) යාවත්කාලීනව ප්‍රවත්වාගෙන යන ලදී. වාර සගරා ලිපි අනුකූලතිකා දත්ත පදනම (JAI) යාවත්කාල කරන ලද අතර, නව ප්‍රතිග්‍රහන නාරා වෙබ් අඩවියට ඇතුළත් කරන ලදී.

විභාගයි 3: තොරතුරු සමුද්ධරණය

වාර සගරා ලිපි, පශ්චත් උපාධි නිබන්ධන, පර්යේෂණ වාරතා, පර්යේෂණ ලිපි සහ ප්‍රවත්පත් ලිපි ආදියෙන් තොරතුරු සමුද්ධරණය සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය යොදා ගන්නා ලදුව WINISIS මෘදුකාංග උපයෝගී කොට ගෙන දත්ත පදනම් 05ක් සකස් කරන ලදී. වර්ෂය සඳහා දත්ත පිවිසුම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

දත්ත පදනමේ නම	දත්ත සංඛ්‍යාව
වාර සගරා ලිපි අනුකූලතිකාව (JAI)	701
උපාධි නිබන්ධන දත්ත පදනම	001
පර්යේෂණ වාරතා අනුකූලතිකාව	-
පර්යේෂණ ලිපි අනුකූලතිකාව	020
ප්‍රවත්පත් ලිපි අනුකූලතිකාව	574

- 3.2 Greenstone Digital Library මෘදුකාංගය යොදා ගෙන විද්‍යුත් ලිපි දත්ත පදනම සම්පාදනය කරන ලද අතර, දත්ත සමුදාය සඳහා ලිපි 84ක් එකතු කරන ලදී.
- 3.3 විවිධ ආයතන සහ විශ්වවිද්‍යාලවලින් පැමිණෙන පශ්චත් උපාධි ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාධිකාරීන්, විද්‍යාලුයෙන් සහ පර්යේෂකයන් සඳහා ප්‍රස්ථකාල සේවා සපයා ඇත. මුළු පරිශීලකයන් සංඛ්‍යාව 141ක් විය.

- අනෙක් ආයතන පුස්තකාල සමග ප්‍රකාශන තුවමාරු කර ගැනීමේ වැඩසටහන ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- 3.4** නාරා පුස්තකාලය, බ්‍රිතාන්‍ය කුවුන්සිල පුස්තකාලය(British Council) සහ කාර්මික තාක්ෂණික ආයතන(ICI) පුස්තකාලය සමග සහයෝගීතා පාමාර්කත්ව සේවාවකට සම්බන්ධ විය.

ව්‍යාපෘති 4: පුස්තකාල කළමනාකරණය

- 4.1** පුස්තකාල එකතුව සංරක්ෂණ සහ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සාර්ථකව සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- 4.2** පුස්තකාලයෙන් බැහැර ගෙනගොස් නැවත ලබා තොදුන් පොත් සඳහා දඩ ලබා ගැනීමේ නව යෝජනාකුමයක් සම්පාදනය කිරීම.
- 4.3** බාහිර පර්යේෂකයන් සඳහා පුස්තකාල පාමාර්කත්ව ගාස්තුවක් හඳුන්වා දෙන ලදී.
- 4.4** විෂයන් යටතේ වෙන වෙනම පුවත්පත් ලිපි ගොණු එක්රස් කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.
- 4.5** 'විදුසර' පුවත් ලිපි එක්රස් කිරීම ද ආරම්භ කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති 5: ප්‍රකාශන සහ ප්‍රවාරක සේවා

- 5.1** නාරා ප්‍රකාශන විකිණීම් පුස්තකාලය මගින් ඉටු කරන ලද අතර, ප්‍රකාශන විකිණීමෙන් වසර තුළ ලද මුළු ආදායම රු. 95.025 කි.
- 5.2** නාරා ජර්නලය 39වැනි වෙළුම මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදී.
- 5.3** ආයතනයේ වෙබ් පිටුවට අවශ්‍ය නව තොරතුරු ඇතුළත් කොට යාවත්කාලීන කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති 6: සහභාගි වූ පුහුණු වැඩසටහන්, වැඩමුළු සහ කම්ටු රස්වීම්.

- දේශීය** - පුස්තකාලවල අන්තර්ජාල සම්පත් භාවිත කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව- ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලදී.
- පුස්තකාල සහ තොරතුරු විද්‍යාව පිළිබඳ ජාතික සම්මෙන්තුණය- ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලදී.
- පුස්තකාල සහායකයන් සඳහා උසස් පුහුණු පායමාලා- NILIS විසින් සංවිධානය කරන ලදී.
 - කාමිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති සහාවේ AGRINET රස්වීමට සහභාගිවීම්.
 - ජාතික විද්‍යා පදනමෙහි SLISTINET රස්වීමට සහභාගිවීම්.

වෙනත්

- 1982- 2009 දක්වා කාල පරිවිශේෂය සඳහා 'මහාවංශය' සම්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත එක්ස් කරන ලද අතර, ඒවා අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- 30වැනි සංවන්සරය වෙනුවෙන් පොස්ටර ක් සම්පාදනය කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) හොඨික (100%) මූල්‍ය (100%)

6. අනුයාත සේවා

6.1 සේවා සහ මෙහෙයුම්

අංශ ප්‍රධානී: එන්. ඩී. ප්‍රනාශදේව

2011 වර්ෂය පිළිබඳ සමස්කාචලෝකනය

සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය ආයතනයේ ආධාරක අංශය වේ. ආයතනයේ කාර්යය වැඩසටහන්වලට සමගාලීව සියලුම සේවාවන් සැපයීම සහ නඩත්තුවන් සහ යටිතලපහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමත් කරනු ලැබේ.

ක්‍රියාකාරකම්:

සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය විසින් ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් ඉටු කරනු ලබයි. ඒවා පහත දැක්වෙන පරිදි වර්ගීකරණය කර ඇත.

- ගොඩනැගිලි, මාර්ග සහ නව ගොඩනැගිලි ප්‍රතිච්ච්‍යාපනය (සිවිල් අධික්ෂණය යටතේ)
- වාහන අංශ වැඩියා කිරීම සහ නඩත්තුව
- වා සකසන සහ විද්‍යුත් උපකරණ නඩත්තුව
- ආයතනයේ විදුලි කමිටි රැහැන් නඩත්තු කිරීම.

ඉහත දක්වන ලද කාර්යයන් සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය විසින් ඉටු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන කාර්යයන් 2011 වසර සඳහා කරන ලද අතර ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම් තවදුරටත් ඉටු කරමින් සිටී.

ගොඩනැගිලි, මාර්ග සහ නව ගොඩනැගිලි ප්‍රතිච්ච්‍යාපනය කිරීම. (සිවිල් අධික්ෂණය යටතේ)

නාරා ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ ඇතැම් ප්‍රදේශ නවීකරණය කරන ලදී. ප්‍රස්තකාලය සහ නාරා ප්‍රධාන මූලස්ථාන ප්‍රදේශය නවීකරණය කරන ලදී. කොන්ත්‍රිට් බාල්ක සහ කුල්ඩු කිහිපයක් මුහුදු සුලං හේතුවෙන් විශාල ලෙස හානියට පත් වී තිබු අතර ඒ අනුව හැඳුනාගත් ප්‍රදේශ සහ ගබාල් බිත්ති ඉවත් කර නැවත ඉදි කරන ලදී. ප්‍රධාන ජල වල ද විශාල ලෙස හානි වී තිබු අතර පිටත ජලයේ සිට වල දක්වා කාන්දිවීම් තිබු බව සොයා ගන්නා ලදී. නාරා වෙත ප්‍රවේශ මාර්ගය ද පැවුදු වී තිබු අතර කොළඹ මහ නගර සභාව මගින් එය අංශ වැඩියා කරන ලදී. නාරා ආයතනයේ පැරණි ගරාජය ද නවීකරණය කරන ලද අතර නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කරන ලදී.

වාහන අංශ වැඩියා කිරීම (වාහන 9ක්)

නාරා ආයතනයේ වාහන බලකායේ වාහන 29ක් තිබෙන අතර ප්‍රාග්ධන අයවැයෙන් රු. මිලියන 4.4ක් යොදා ගෙන වාහන 9ක් පිළිසකර කරන ලදී. එසේ පිළිසකර කරන ලද වාහන නම්, 32-3417, 61-6251, 61-4803, 251-0577, 57-4052, 58-1378, 32-7028, 32-2951 and 50-4415 වේ.

ව්‍යාහන කුලියට ගැනීම

වසර ඇතුළත පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩකටපුතු සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසීමට මගින් හතරක් ගමන් කළ හැකි වැන් රථයක් රියදුරන් සහ ඉන්ධන නොමැතිව කුලියට ගන්නා ලදී. පර්යේෂණ සහ එහා සම්බන්ධ වැඩකටපුතු සඳහා ති. මි. 39,632ක් ගමන් කිරීමට උපයෝගී කර ගන්නා ලදී.

වා සකසන යන්තු සහ විද්‍යුත් උපකරණ නඩත්තුව

හඳුනාගත් වා සකසන යන්තු අභිත්වැඩියා කරන ලද අතර නව වා සකසන යන්තු සවි කරන ලදී. පර්යේෂණ අංශයට අයන් විදුලි උපකරණ කිහිපයක් ද අභිත්වැඩියා කරන ලදී.

ආයතනයේ විදුලි කමිෂ රහුන් නඩත්තු කිරීම.

හඳුනාගත් විදුලි කමිෂ රහුන් පද්ධති නඩත්තු කරන ලද අතර නව සවි කිරීම කිහිපයක් ද සිදු කරන ලදී. නාරා ආයතනයේ ජේනරේටරය ද අභිත්වැඩියා කරන ලද අතර නඩත්තු කිරීම කිහිපයක් ද සිදු කරන ලදී. කොටස් කිහිපයක් අදාළ අධිකාරීන්ගෙන් ඇනුවම් කර ඇත.

කාර්යසාධනය

වැඩසටහන	වැඩපාල ක්ෂේත්‍රය	වෙන්කිරීම්	කාල වකවානුව (සිට- දක්වා)	හොඟික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
ගොඩනැගිලි, මාරුග සහ නව ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම.	ප්‍රධාන ගොඩනැගිලි පුද්ගල සහ සහ ආයතන පරිග්‍රය	රු. මිලියන 6	2011 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර්	T-100% P- 90%	T- 100 % P- 95 %
	ප්‍රධාන කාර්යාලය	රු. මිලියන 4.4		T-100% P-95%	T-100% P-90 %
	ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ කළාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	රු. මිලියන 1		T-100% P-90%	T-100% P-90 %
	ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ කළාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	රු. මිලියන 1		T-100% P-90%	T-100% P-90 %

(සමස්ත) හෙළතික සාක්ෂාත් කර ගැනීම්: සමුච්චිත ඉලක්ක සමුච්චිත සාක්ෂාත් කර ගැනීම

* සමුච්චිත ඉලක්ක 100 %

* සාක්ෂාත් කර ගැනීම 90 %

(සමස්ත) මූල්‍ය සාක්ෂාත් කර ගැනීම:

* මූල්‍ය ඉලක්ක 100 %

* සාක්ෂාත් කර ගැනීම 90 %

ප්‍රකාශන

අදාළ තොවේ.

ප්‍රහැණුව

යෝං සහ මෙහෙයුම් අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ප්‍රහැණුවේම් කිහිපයක් ලබා දෙන ලදී.

සීමාවන්

අඩු මානව සම්පත් හේතුවෙන් සැලසුම් කරන ලද වැඩකටයුතු සම්පූර්ණ කළ තොගැකි විය.

6.2 මිලදීගැනීමේ සහ සැපයුම් අංශය

අංශ ප්‍රධානී: ඩී. ආර්. වණිගසේකර මිය

ජාතික ජලජ සම්බන්ධ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සහ කළාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානවල පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු ඉටු කළ හැකි වන පරිදීදෙන් ප්‍රතිසම්පාදන ගුරුපදේශ අනුව අවශ්‍ය සියලු සේවා සහ සැපයුම් විධිමත්ව ක්‍රමානුකූලව ලබා දීම මෙම ඒකකයේ ප්‍රධාන කර්තවය වන්නේය.

ඒකකය පිළිබඳ සමස්තාවලෝකනය

2007 මැයි මස 23වනී දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදී මිලට ගැනීම් සහ සැපයුම් ඒකකය ස්ථාපනය කරන ලදී. ඒකකයේ කාර්යභාරය සහ වගකීම් පහත සඳහන්ය.

- ❖ සියලු අංශවලට අවශ්‍ය භාණ්ඩ සහ සේවා සැපයීම.
- ❖ සියලු මිලගණන් කැඳවීම් ඉටු කිරීම.
- ❖ සියලු අංශවලට අවශ්‍ය සේවා ප්‍රතිසම්පාදනය කිරීම.
- ❖ භාණ්ඩ ගුවනින් යැවීම සහ ගුවනින් ගෙනා භාණ්ඩ තියෙනාගනය.
- ❖ සියලු රක්ෂණ කටයුතු.
- ❖ ප්‍රධාන ගබඩාව පරිපාලනය කිරීම.
- ❖ භාණ්ඩ බැහැර කිරීම අදාළ වෙන්දේසි කිරීම.
- ❖ අංශවල අවශ්‍යතා ගැන අංශ දැනුවත් කිරීම.

කාර්යසාධනය

අ. යෝග්‍ය මිලගණන් කැඳවීමේ පටිපාටි මගින් දැනාට ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති සඳහා උපකරණ සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම, වාහන සඳහා අමතර කොටස් ලබා ගැනීම සහ වාහන කුලියට ගැනීම ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.

සැපයුම්කරුවන් තෙව්රා ගැනීම සහ ලියාදීමිය පසුගිය වසරේ දී සිදු කරන ලද්දේ මුදල් සහ ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය විසිනි. නමුත් වර්ෂ 2011 සඳහා එම කාර්යය නාරා ආයතනය විසින් රේන්බෝ ජේජ්ස් යොදා ගෙන ඉටු කරන ලදී.

ඉදිරිපත් කර ඇති පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව, භාණ්ඩ, උපකරණ, රසායනික ද්‍රව්‍ය දේශීය සහ විදේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මිලට ගැනීමට පිළිගත් වෙන්වර පටිපාටිය අනුව වෙන්වර පත් / මිල ගණන් කැඳවීම.

සුළු මුදල් අග්‍රිමය හාවිතා කොට ඒදිනෙදා හාණ්ඩ මිල දී ගැනීම සහ ඒ පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීම.

වර්ෂ 2011 සඳහා මෙම අංශය වෙන්චිපලත් කැඳවීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය අනුව වෙනත්චිපලත් කැඳවීම් 175ක් සිදු කර ඇත.

ආ. ප්‍රධාන වශයෙන් ලැබුණ හාණ්ඩ නිෂ්කාගණය, විදේශීය ප්‍රහවයන්ගෙන් හාණ්ඩ මිලට ගැනීම සහ පිළිසකර කිරීම සඳහා හාණ්ඩ පිටරට යැවීම, විදේශීය ප්‍රහවයන්ගෙන් ලැබුණු හාණ්ඩ නිෂ්කාගණය කරන විට අයබදු සහන ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම, සාමාන්‍යයෙන් තැපැල් සහ ගුවන් ගාස්තු ගෙවා විදේශීය රටවලට පිළිසකර කිරීම සඳහා හාණ්ඩ යැවීම.

ඇ. යෝග්‍ය වෙන්චිපලත් පටිපාටිය අනුගමනය කොට, නාරා ආයතනයට අයිති සියලුම වාහන/යතුරු පැදි/ උපකරණ රක්ෂණය කිරීම, මුහුදේ සහ (මුදා නොගත් ප්‍රදේශවල) සේවය කරන සේවක පිරිස සඳහා රක්ෂණ ආවරණය ලබා ගැනීම.

ඇ. ඇණවුම් කොට ලැබුණු හාණ්ඩ ප්‍රධාන ගබඩාවේ ලෙපර යාවත්කාලීන කොට අදාළ අංශවලට බෙදා ගැනීම.

ඉ. අංශවල ඒදිනෙදා අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රධාන ගබඩාවේ පරිහෝජන හාණ්ඩවල ස්වාරක්ෂක තොග තබා ගැනීම, හාණ්ඩ ලැබීම දක්වා සටහන් නිකුත් කිරීම, ගෙවීම සඳහා කුවිතාන්සි නිකුත් කිරීම, අංශය මගින් ඇණවුම් කළ හාණ්ඩ අදාළ අංශවලට බෙදා හැරීම සඳහා ප්‍රධාන ගබඩාවේ ලෙපර යාවත්කාලීන කිරීමෙන් පසු අවශ්‍ය ලේඛන නිකුත් කිරීම, ඉල්ලා සිටින විට අංශවලට වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම.

ඊ. නාරා ආයතනයට මනා සේවක් ඉටු කිරීම සඳහා මෙම අංශයේ කාර්යමණ්ඩලය වැඩි කර ඇත.

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
කණකකායෝගාර් තහව්‍යම අතිශයි තිබෙකාම්
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මෙයේ අංකය
සැනු ඇල } එමර්/බේ/නාරා/එන්/11
My No }

මෙවෙ අංකය
ඉමතු ඇල } CHAIRMAN'S
Your No }

දිනය
යිනිති Date } 2012 ඔටුණුවේ 2° දින.

යාගාරකී,

රාජික රුලර සම්බන්ධ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝර්කායතනය. No 15. X
රාජික රුලර සම්බන්ධ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝර්කායතනය. No 15. X

යෙරේක්ක වාර්තාව මේ සමඟ එවා ඇත.

D/-
රුවී.රුවී. යමරිඹ
විගණකාධිපති

HT | 1A
Discuss
on gth at 2.30 P.M.
8/10/2012
S/

- පිටපත -
1. ලේකම් - රිවර හා රුලර සම්බන්ධ සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
 2. ලේකම් - මුදල හා කුම්සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

අංක 306/72 වොල්දව පාර,
බත්තරමුලුල, ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථන
මෙතාප්‍රාප්‍ය තොගලයිස් } 2887028 - 34

අංක 306/72, පොල්දුව ඩේ,
ප්‍රතිත්‍රුෂ්‍යාල තිබෙකා

අංකය
පක්ස් ඇල } 2887223
Fax No.

No.306/72, Polduwa Road,
Battaramulla , Sri Lanka

දැනගැනුම් තැපැල්
E-mail : oaggov@sltnet.lk

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
කණකාය්වාගම් තහවුරු අත්‍යුත් නිශ්චක්කාම
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

පියෙන අංකය ගණක තිශ්‍ය My No	පියෙන අංකය ඡායා තිශ්‍ය Your No	දිනය තිශ්‍යක්ති Date
---	---	---

සහාරාති,
 රාජික රූරු සම්බන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීතායනය.

රාජික රූරු සම්බන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීතායනය 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනත් අවබන් වර්ෂය යදා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දීන් මූදල රනයේ 14(2)(ආ) වගන්තිය ප්‍රකාශ විගණකාධිපති වාර්තාව

රාජික රූරු සම්බන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීතායනය 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙන ප්‍රාය සහ එදිනෙන් අවසන් විරෝධ යදා වූ ආදායම ප්‍රකාශනය, ඩිලිජේම වෙනසටමේ ප්‍රකාශනය සහ මූදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් මිලුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ නොරඹුරු විල සාරාංශයක් සමන්විත 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනත් අවසන් එවාය යදා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දීන් මූදල රනයේ 13(1) වගන්තිය සහ 1981 අංක 54 දීන් රාජික රූරු සම්බන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීතායනය රනයේ 32 (3) වගන්තිය සමඟ සංයෝගීතාව කිවරිය යුතු හි ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී රනය්‍රයේ ආන්ත්‍රික ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇදුලත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාලෙ විධානය යටෙන් විගණකය කරන ලදී. මූදල රනයේ 14(2)(ආ) වගන්තිය ප්‍රකාශ නියෝගීතායනය වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්වන යුතු යැයි මා අදහස් කාන මාලෙ අදහස් දැක්වීම් හා නිර්ක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වීමූද්‍ය පනයේ 13(7)(ආ) වගන්තිය ප්‍රකාර විශාර්ථාවක පාර්ත්‍යාවන නියෝගීතායනයේ සඟාපනී වෙන 2012 මැයි 17 දින නිශ්චත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණය විගසිම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන හි ලංකා ගිණුම්කාලා ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ මෙය ඉදිරිපත් කිරීම සහ ව්‍යවහාර හෝ වැරදි නෙතුවෙන් ඇතිවියැශුක් ප්‍රමාණාංශමතක සාවදාය ප්‍රකාශන්ගෙන් තොට්ටු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට ගැනීම් අවසාය යැයි කළමනාකරණය විධින් යිංතාය කරනු ලබන අභ්‍යන්තර පාලනය කළමනාකරණය විගසිම වේ.

අංක 306/72 පොලුව පාර, බට්තාමුලා, ශ්‍රී ලංකාව දෙපාර්තමේන්තුව Telephone	ඩී. 306/72, Polduwa Road, Battaramulla , Sri Lanka අංකය සකස් තිශ්‍ය Fax No.
--	--

අංක 306/72 පොලුව පාර, බට්තාමුලා, ශ්‍රී ලංකාව දෙපාර්තමේන්තුව Telephone	ඩී. 306/72, Polduwa Road, Battaramulla , Sri Lanka අංකය සකස් තිශ්‍ය Fax No.
--	--

No.306/72, Polduwa Road, Battaramulla , Sri Lanka ඉලුත්තුවාතින් තැබේ ස්. මූල්‍යවාචුකරු E-mail.	oaggov@sitnet.lk
---	-------------------------

1.3 ටිගණකයේ වගකීම

මාගේ ටිගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා රීසින් ශ්‍රී ලංකා ටිගණන ප්‍රමිතවලට අනුකූලව මාගේ ටිගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාච්‍යා ප්‍රකාශනයන්ගේ තොරවන්නේ යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස ටිගණනය සැලපුම්කර ස්ථියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම් වලට උපකාර වන ටිගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පර්පාරී ස්ථියාත්මක කිරීම ටිගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පර්පාරීන්, වෘතා ශේෂ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාච්‍යා ප්‍රකාශනයන්ගේ අවධානම් තත්ත්වයේ කිරීමද ඇතුළත් විගණකයේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවධානම් තත්ත්වයේ කිරීම් වලදී, අවසරාවේටත් උවිත විගණන පර්පාරී සැලපුම්කිරීම පිණිස නියෝජිතායනනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් නියෝජිතායනනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්බන්ධිතවය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය රීසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උවිතහාටය හා ගොදාගැනීනා ලද ගිණුම්කරණ ඇතැයුම්කරුවල සාධාරණත්වය ඇගයිම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්‍රේ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයිමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ රිශය පටිය සහ ප්‍රමාණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දීන මුදල් පනතේ 13 වගනියේ (3) සහ (4) උපටගනීම් වලින් විගණකාධිපති වෙත අක්‍රිමතානුසාර බලනු පැවත්තේ.

මාගේ තත්වාගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

1.4 තත්වාගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ජේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වාගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 රෝගී දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික ජලජ සම්පන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීකායනයන්දේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එහිනෙන් අවසන් වර්ශය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීන්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත්වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබඳ කරන බව මාදරන්නාඩු මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිච්ඡත්ව

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) විදේශීය වන්කම් ප්‍රදාන වලට අදාළ සමාලෝචන වර්ශයේ ආදායම විලමිනය කිරීමේදී රු.256,532 ක් වැඩියෙන් ආදායම ගිණුමට මාරුකර තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචන වර්ශයේ ආදායමට මාරුකළ යුතු රු.115,017 ක් වූ විලමින ආදායමක් ආදායම ගිණුමට මාරු කිරීම වෙනුවට ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වගකීම ලෙස දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) ඉදිරිපත් කරන ලද ගායගැනී කාල විශ්ලේෂණය අනුව 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිමට ඇති ගාය ශේෂයන්වල වට්නාකම රු.40,314,143 ක් වූ අතර ඉන් වර්ශ 02 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට අයනාවේ පවතින ශේෂයන්වල වට්නාකම රු.1,988,507 ක් වූ තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචන වර්ශයේදී සේවයෙන් පහකරන ලද නිලධාරීයෙකුට සාවදා ලෙස ගෙවා තිබූ වැටුප් , දීමනා හා ආපදා ගාය මුදල්වල එකතුව වූ රු.89,542 ක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(අ) ඉදිරිපත් කරන ලද ගාය හිමි කාල විශේෂණයට අනුව 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවීමට නිඩු ගාය ගේෂයන්වල වට්නාකම රු.15,682,943 ක් විය. ඉන් වට්නාකම රු.4,077,122 ක් වූ ගාය ගේෂයන් අඩුරුදු 4 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට ගෙවීමට නිඩු ගේෂයන් වූ අතර එය මුළු ගාය හිමියන්ගෙන් 26% ක් වී තිබුණි.

2.2.3 නීති, රිති රෙගුලාඩී සහ කළමනාකරණ නීත්‍යවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම නීත්‍යය විය.

නීති, රිති රෙගුලාඩී සහ යනාදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම
<p>(අ) 1971 අංක 38 දීන මුදල පනතේ 11 (ඩී) වගන්තිය</p>	<p>අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතියක් මෙනම අදාළ අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය හා මුදල අමාත්‍යවරයාගේ එකඟතාවය නොලබා රු.91,112,747 ක් ස්ථාවර තැන්පත්වල ආයෝජනය කර තිබුණි.</p>
<p>(ආ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දීන භාණ්ඩාගාර වෙළුලේය</p>	<p>වට්නාකම රු.මිලියන 1,106 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධ ලේඛනය යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණි.</p>
<p>(ඇ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිත්තු/2002/02 දීන භාණ්ඩාගාර වෙළුලේය</p>	<p>වට්නාකම රු.7,644,249 ක් වූ පරිගණක හා පරිගණක උපාංග සම්බන්ධ ලේඛනය යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණි.</p>

2.2.4 මතගේදයට තුළුවෙන ගණුදෙනු

විදේශීය අනුගාහක ආයතනය රියින් වාර්කාවට අවශ්‍ය සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදන වැය කරන බව ලිඛිතව දැනුමේ තිබියදී නීයෝර්තායතනයේ සහාපතිවරයාට එම විදේශීය සංචාරය වෙනුවෙන රු.111,970 ක් නීයෝර්තායතනය වැය කර තිබුණි. “අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ වාචික උපදෙස් මත එම මුදල ගෙවූ බව” සහාපතිවරයාගේ පිළිතුර විය.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිච්‍රිත

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අටසන් වර්ෂය සඳහා නියෝගීතායනනයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිච්‍රිතය රු.41,313,223 ක උග්‍රනතාවයක් වූ ඇත, එට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උග්‍රනතාවය රු.39,167,043 ක වූයෙන්, මූල්‍ය ප්‍රතිච්‍රිතයෙහි රු.2,146,180 ක පිරිසිමක් පෙන්නුම් කෙරේ. අවශ්‍ය වැඩියා වියදුම්, ශ්‍රීපුම්ගත සේවා හා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන රියදුම්වල වැඩිවිම මූල්‍ය ප්‍රතිච්‍රිත පිරිසිමට ප්‍රධාන වගයෙන් තෙතු රී නිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

සමාලෝච්‍රිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ භතරක පර්යේෂණ හා සංවර්ධන රියදුම් වෙනුවෙන් නියෝගීතායනනය ලද ප්‍රදාන හා ඉන් දරා ඇති වියදුම් පහත පරිදි විය.

	2007	2008	2009	2010	2011
-----	-----	-----	-----	-----	-----
ලැබු මූල්‍ය ප්‍රදාන	(රු.ම්)	184	195	197	219
පර්යේෂණ හා සංවර්ධන රියදුම	(රු.ම්)	37	39	36	37

පහත සඳහන් නීර්ක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ). 2010 ට සාපේක්ෂව 2011 දී ලැබු මූල්‍ය ප්‍රදාන වල වර්ධනය මිලියන 48 ක වූවද පර්යේෂණ හා සංවර්ධන රියදුම වෙනුවෙන් දරා ඇති මූල්‍ය වියදුමේ වර්ධනය මිලියන 9 ක රී නිබුණි.

(ආ). සමාලෝච්‍රිත වර්ෂයේදී ලැබු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ප්‍රදාන වලින් දරා ඇති වියදුම 17% ක් රී නිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ආකාරයක්මතා

පහත කරුණු නිර්ක්ෂණය විය.

- (අ) වර්ෂ කිහිපයක සිට වෙළදපළ මිල ගණන් කැඳවීමකින් තොරතු නියෝගීතායතනයේ ආරක්ෂක යෝජිත දේවාචන් දිවර වරාය නිතිගත සංස්ථාවෙන් සපයාගෙන තිබුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම යෝජිත දැඟැලීම වෙනුවෙන් රු.5,346,111 ක ලුදලක් ගෙවීම් කර තිබුණි. වෙළදපළ මිල ගණන් අඩිබලා යෝජිත ලබාගෙන තිබූ අතර නියෝගීතායතනයෙන් ද්‍රව්‍යාංශය නොවීමයා ආරක්ෂක නිලධාරීන් යෝජිත යොදවා තිබුණි.
- (ආ) පර්යේෂණ සඳහා යාග්‍රාවක් මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වෙන්කර තිබුණු ප්‍රතිපාදන වලින් රු.8,459,010 ක් වැයකර බෝට්ටුවක් නිර්මාණය කර ඉදිකිරීම කිරීමට කටයුතු කර තිබූ නමුත් ඒ සඳහා වැයව් ඇති මුළු වියදම රු.13,192,703 ක් වි තිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් ආකාරයක්මතා

නියෝගීතායතනය පිළිවුරීමේ අරමුණුවලින් බැහැරව පවත්වනලද සාදයක් වෙනුවෙන් රු.366,325 ක් නියෝගීතායතනය රිසින් වියදම කර තිබුණි.

4.4 තීෂ්‍රීය උණ උපයෝගීක වන්කම්

පහත කරුණු නිර්ක්ෂණය විය.

- (අ) කළපිටිය .ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා නැංශරම් තොටුපළක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් දුම්පිය දෙපාර්තමේන්තුව රිසින් හාරිතයෙන් ඉටුකාරන ලද උෂ්‍ර උෂ්‍ර පිළි මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් රු.1,360,800 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවා තිබූ අතර මෙම උෂ්‍ර පිළි තොගය කියිදු ප්‍රයෝගනයකින් තොරතු වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් මධ්‍යස්ථානය තුළ දක්වා තිබුණි.
- (ආ) තන්දුර් ලිපක් මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් රු.120,000 ක් ගෙවා තිබූ අතර මෙම ලිප ප්‍රධාන කාර්යාලයේ කැන්ටිම තුළ කියිදු ප්‍රයෝගනයකින් තොරතු වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් පැවතුණි.

- (අ) වරිනාකම 0ු.225,000 ක් වූ ටෝල් වයිල්ස් මිලදී ගෙන නිඩු අනර කිසිදු පාරිවිචිතින් තොරට මෙම තොගය වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් ගබඩා කර නිඩුණි.
- (ඇ) සරාවර වන්කම් හා ගබඩා අධිතමයන් ඇඳුලත් වන පරිදි පොදු ලෙසරය පටිත්වාගෙන යැම වෙනුවෙන් මාදුකාංගයක මිලදී ගැනීම සඳහා රු.272,160 ක වැයකර නිඩු අනර වර්ෂ 02 කට වැඩි කාලයක් මෙම මාදුකාංගය ප්‍රයෝගනයට ගෙන නොතිඩුණි.
- (ඉ) ගෝලීන ආභාර ස්ථානයක් ඉදිකිරීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.317,623 ක වැයකර නිඩු නමුත් මෙම ඉදිකිරීම අනර මහ නවතා නිඩුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වරිනාකම 0ු.275,400 ක් වූ අධිසිතකරණයක මිලදී ගෙන භාවිතයෙන් තොරට ප්‍රධාන කාර්යාලය තුළ තබා නිඩුණි.
- (උ) මිගමුව කඩිල් කැල් ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයට අයන් වරිනාකම රු.852,718 ක් වූ මායිම් තාප්පය හා උද්‍යානය නියෝගීතායතනය විසින් නිෂ්ප්‍රිය වන්කමක් ලෙස භාෂ්‍යනාගෙන නිඩුණි.

4.5 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ සේවක සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තත්ත්වය පහත පරිදි ටිය.

විස්තර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සේවක සංඛ්‍යාව	පුරුෂපාඨ සංඛ්‍යාව
මාණ්ඩලික	141	67	74
මාණ්ඩලික නොටත	282	234	48
එකතුව	423	301	122
	====	====	====

අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව හා යැයුදීමේදී පුරුෂපාඨ සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතය 29% ඉක්මවා නිඩුණි.

4.6 වෙනත් රුපා ආයතන වෙත ලබාදුන් නියෝජිතායතනයේ සම්පත්

බාහිර පාසුකටයන් වෙත මූදාගරීන ලද නිලධාරීන වෙනුවෙන් නියෝජිතායතනය ටියින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.1,821,155 ක මුදලක වැටුප ලෙසද රු. 173,837 ක මුදලක සංස්කර්ධීමනා ගා අතිකාල ලෙසද ගෙවා තිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුවය සහ යහතාලනය

5.1 සංස්කර්ත සැලැස්ම

2003 ජූනි 02 දින ගා අංක එර්ඩ්/12 දරන ගාණ්ඩාගාර ව්‍යුතෝකයේ 05 උර්දුය ප්‍රකාරව ආයතනය දීමෙනය ගා මෙහෙවර ඉටුකර ගැනීම සඳහා වූ සංස්කර්ත සැලැස්මක 2009-2013 කාලපරිච්ඡය සඳහා සකස්කර තිබුණාද එය යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.

5.2 හ්‍රියාකාරී සැලැස්ම

වාර්ෂික හ්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස්කර තිබු නමුත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ටියින් එය අනුමත කර නොතිබුණු අනර කළානුරුපව සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කර ද නොතිබුණි. හ්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඉටුකර ගැනීමේ ප්‍රගතිය කාලානුරුපව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයකද ආයතනය ටියින් හඳුන්වා දී නොතිබු අතර මූල්‍ය විවෘත පමණක් සැලැස්මේ සඳහන් කර තිබුණි.

5.3 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණන අංශයක් පිහිටුවීම ගා හ්‍රියාකාරී සැලැස්ම කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිර්ක්ෂණයන් කෙරේ.

(අ) අභ්‍යන්තර විගණන රාජකාරී ගා වගකීම් ඉටුකිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවර් කාර්ය මණ්ඩලයක් පත්කර නොතිබු අතර, ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා සහයක නිලධාරී තනතුරු ඇතුළත් වන ආකාරයට කාර්ය මණ්ඩල බදවා ගැනීමේ පරිපාරිය අනුමත කර නොතිබුණි.

(ආ) කාර්ය මණ්ඩලයේ උගානතාවය ගෙනුවෙන් අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ වගකීම් අවශ්‍යතාවය අනුව සැලැස්ම කිරීමට ගා කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට නොහැකි පිහිටුණි.

5.4 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක ටිලියෙල කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී තීර්ණජ්‍යාල වූ පද්ධති හා පාලන අප්‍රතාපු වර්නනය නියෝගීතායනනයේ අවධානය යදා යොමුකරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍රයන් ටිලිබද විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතුවේ.

- (අ) ව්‍යාහන පාලනය
- (ආ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (ඇ) කොන්ට්‍රාන් පරිපාලනය
- (ඈ) ලැකිය යුතු හා ගෙවිය යුතු මුදල
- (ඉ) මිලදී ගැනීම්

d-
එම්.එම්.එස්.සමරපිට
විගණකාධිපති

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය		
2011 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශය		
	2011.12.31 RS.	2010.12.31 RS.
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් මුදල් ප්‍රවාහය		
සාමාන්‍ය කටයුතු වලින් අතිරික්තය (හිගය)	(41,313,222.55)	(39,167,042.75)
පහත සඳහන් දී සඳහා ගැලපුම්		
දේපල යන්තු සහ උපකරණ සඳහා ක්ෂය කිරීම්	66,665,521.74	66,159,828.03
විලමින වියදම් ක්‍රමක්ෂය වීම	(18,070,631.33)	(18,066,425.65)
විශාම පරිනොෂීක සඳහා වෙන් කිරීම්	7,614,942.34	5,701,078.60
ගෙවන ලද විශාම පාරිනොෂීක	(3,814,213.84)	(3,809,974.33)
ආයෝජන ආදායම	(13,651,102.87)	(11,151,679.42)
ආයෝජන වියදම්	-	13,844.20
දේපල යන්තු සහ උපකරණ විකිණීමෙන් ලැබෙන ලාභය		(746,152.50)
කාරක ප්‍රාග්ධනය වෙනස් වීමට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය / (අලාභය)	(2,568,706.51)	(1,066,523.82)
කාරක ප්‍රාග්ධනය වෙනස්වීම්		
තොග වැඩිවීම්) / අඩවිම	(768,237.67)	588,429.86
වෙළඳම සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දී (වැඩිවීම්) / අඩවිම	7,710,133.71	24,706,599.36
ප්‍රස්ථ ගෙවීම (වැඩිවීම්) / අඩවිම	(345,331.38)	550,511.50
ගෙවිය යුතු ගිණම් (අඩවිම්) / වැඩිවීම	(8,663,196.30)	11,093,839.89
උපවිත වියදම් වැඩිවීම / (අඩවිම)	945,763.03	(993,310.13)
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ජනිත වූ / (යෙදවු) මුදල්	(3,689,575.12)	35,946,070.48
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ජනිත වූ / (යෙදවු) ඉදිධ මුදල්	(6,258,281.63)	34,879,546.66
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහය		
දේපල යන්තු සහ උපකරණ මිලදී ගැනීම	(52,005,218.72)	(20,191,609.24)
පර්යේෂණ යාදා	(52,559,599.21)	
දේපල යන්තු සහ උපකරණ විකිණීමෙන් ආදායම	-	746,152.50
භාණ්ඩාර බිල්පත් සහ ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා පෙළිය	8,248,604.16	11,151,679.42
ආයෝජන කටයුතු වලින් ජනිත වූ / (යෙදවු) ඉදිධ මුදල්	(96,316,213.77)	(8,293,777.32)
මූල්‍යය කාර්යන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය		
ලැබුතු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	120,818,966.00	40,010,847.86
ණයට ගැනීම් ආපසු ගෙවීම		(597,288.00)
මූල්‍යය කාර්යන් මුදල්වලට සමාන දී වල ඉදිධ වැඩිවීම / (අඩවිම)	120,818,966.00	39,413,559.86
වර්ෂය තුළදී මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දී වල ඉදිධ වැඩිවීම / (අඩවිම)	18,244,470.60	65,999,329.20
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් හා සමාන දී	182,511,461.71	116,512,132.51
වර්ෂය අවසානයේදී මුදල් හා සමාන දී	200,755,932.31	182,511,461.71
වර්ෂය අවසානයේදී මුදල් හා සමාන දී විශ්ලේෂණය		
බැංකුවේ ඇති මුදල්	13,568,926.95	25,249,009.62
කෙටි කාලීන ආයෝජන	187,187,005.36	157,262,452.09
	200,755,932.31	182,511,461.71
වැදගත් පිළුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින් සහ අමුණා ඇති සටහන් මෙම මූල්‍යය ප්‍රකාශනවල සංක්‍රිත කොටසකි		

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය			
2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙව පත්‍රය			
		2011.12.31	2010.12.31
	සටහන්	රු ගත	රු ගත
වත්කම්			
ඡාගම නොවන වත්කම්			
දේපල යන්තු සහ උපකරණ	1 - 2	1,106,428,325.10	1,115,488,628.12
ක්‍රියාවේ යොදවා ඇති ප්‍රාග්ධනය	3	73,311,022.17	2,902,424.13
		1,179,739,347.27	1,118,391,052.25
ඡාගම වත්කම්			
තොග	4	3,001,441.22	2,233,203.55
වෙළඳම සහ වෙනත් ලැබේය යුතු දැ	5	47,530,340.72	55,240,474.43
පූර්වගෙවීම්	6	619,790.41	274,459.03
පූර්වකාලීන ආයෝජන	7	187,187,005.36	157,262,452.09
මුදල් හා ඒ හා සමාන දැ	8	13,568,926.95	25,249,009.62
		251,907,504.66	240,259,598.72
මුළු වත්කම්		1,431,646,851.93	1,358,650,650.97
හිමිකම් හා වගකීම්			
සමුච්චිත අරමුදල	9	1,190,018,335.72	1,073,360,628.25
සංචිත	10	140,628,903.63	180,373,705.37
		1,330,647,239.35	1,253,734,333.62
ඡාගම නොවන වගකීම්			
විලමිනිත ආදායම	11	115,017.44	115,017.44
පාරිනෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන	12	58,425,369.50	54,624,641.00
		58,540,386.94	54,739,658.44
ඡාගම වගකීම්			
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	13	16,219,117.87	24,882,314.17
උපවිත වියදම්	14	26,240,107.77	25,294,344.74
		42,459,225.64	50,176,658.91
මුළු වගකීම්		100,999,612.58	104,916,317.35
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		1,431,646,851.93	1,358,650,650.97
වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන් සහ අමුණා ඇති සටහන් මෙම මුද්‍යමය ප්‍රකාශනවල සංකලිත කොටසකි			
.....			
ප්‍රිතිකා රණයිංහ මහත්මය			
මුද්‍ය ප්‍රධානී			
මණ්ඩලය වෙනුවට අනුමත කර අත්සන් කරන ලදී			
.....			
ආචාර්ය එස් න් සමරපුන්දර			
සහාපති			
2012මාර්තු 02 කොළඹයි			

ජාතික ජලප සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය

2011 දෙසැම්බර 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා ආදායම ප්‍රකාශය

		2011.12.31	2010.12.31
	සටහන්	රු	රු
මෙහෙයුම් ආදායම			
රාජ්‍ය පුදාන	15	191,982,237.54	179,078,652.78
අනිකුත් ආදායම	16	41,235,702.25	34,972,117.29
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම		233,217,939.79	214,050,770.07
මෙහෙයුම් වියදම්			
පෙණ්ගලික ප්‍රධානය	17	127,402,151.60	120,500,110.40
ගමන් වියදම් හා යැපීම් දීමනා	18	823,047.75	897,479.15
සැපයුම් සහ උපයෝගීත පාරිගෙශ්‍රා ඉවත්	19	1,833,537.80	1,770,764.95
නඩත්තු වියදම්	20	14,272,686.93	10,549,315.67
ගිවිසුම්ගත සේවා	21	26,909,468.12	22,863,665.05
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම්	22	45,666,861.02	38,727,358.46
ක්ෂය වීම සහ ක්‍රමක්ෂය වීම	23	66,665,521.74	66,159,828.03
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	24	3,229,134.25	2,650,180.38
මුළු මෙහෙයුම් වියදම්		286,802,409.21	264,118,702.09
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් අතිරික්තය (හිගය)		(53,584,469.42)	(50,067,932.02)
මෙහෙයුම් නොවන ආදායම් / වියදම්			
සම්පූර්ණ මෙහෙයුම් නොවන ආදායම් / වියදම	25	12,271,246.87	10,900,889.27
වකවාණුව සඳහා ඉදෑර අතිරික්තය / (හිගය)		(41,313,222.55)	(39,167,042.75)
වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින් සහ අමුණා ඇති සටහන් මෙම මූල්‍යමය ප්‍රකාශනවල සංක්‍රීත කොටසකි			

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝගීතායනත්වයේ 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් සුවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මූදල් පත්‍රෙන් 14(2)(සි) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාවේ සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරීත්වය විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියා මාර්ග

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

- (අ) ආදායම් ගිණුමට වැඩිපුර මාරු කරන ලද රු. 256,532 වටිනාකම 2012 වර්ෂයේදී ගිණුම පොත් වල තිවැරදි කර ඇත.
- (ආ) විගණන නිරිස්කරණයන් හා එකඟ විය නොහැක.
සමාලෝචන වර්ෂයේදී අදාළ විම්මිත ආදායම, ආදායම් ගිණුමට මාරු කරනුයේ නිශ්චාගනය වූ පසුවයි. ඒ අනුව ගිණුම් තැබීම තිවැරදි වේ.

2.2.2 ලැබු යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම් යෝජන

- (අ) දිගුකාලීනව අය නොවී පවතින ගෙවියන්ගේ වටිනාකමින් රු. 2,624,626 ක මූදලක් කපා ගැඹීමට අවශ්‍ය අනුමැතිය ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ 2012.07.24 දිනැති ලිපිය මගින් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව අදාළ ගිණුම්වල ගැළපීම් 2012 වර්ෂයේදී සිදුකර ඇත.
- (ආ) වැළැඳු යා දීමනා වගයෙන් ගෙවන ලද මූදල රු. 89,542 ක නොව රු. 58,834 ක ලෙස තිවැරදි විය යුතුය. වැළැඳු යා දීමනා වගයෙන් ගෙවන ලද ඉහත මූදල පාරිනෝෂක මූදල ගෙවීමේදී 2012.08.20 දින ව අංක 1716 මගින් අය කරගෙන ඇත.
- (ඇ) මෙම ගේජයන් සත්‍ය වගයෙන්ම ගෙවිය යුතු ගෙවිය හිමි ගේජයන් නොවන අතර, විවිධ ව්‍යාපෘතින් සඳහා ආයතනය වෙත ලද මූදල් වේ. ඒ අනුව ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ව්‍යාපෘති කටයුතු අවසන් කොට ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා ගිණුම් අංශය වෙත වාර්තා නොකරන ලද ව්‍යාපෘතින් වල ගේජයන් මෙළස ගෙවිය යුතු ගේජයන් ලෙස දක්වා ඇත. අදාළ ව්‍යාපෘති කටයුතු අවසන් වූ වහාම ගෙවීම් කටයුතු සිදු කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.

2.2.3 නිති, එති රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ නිරණ වලට අනුකූල නොවීම.

- (අ) සයුරි යානාව හා රේට සවී කරන ලද යන්ත්‍ර පුත්‍ර අපහරණය වෙනුවෙන් රස්ක්‍රේන වන්දී වගයෙන් ලද මූදල 2007.02.20 දින පවත්වන ලද 318 වන පාලක මණ්ඩලය මගින් ගනු ලැබූ තිරණයක් මත හාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල ආයෝජනය කර තිබූ අතර, එම ආයෝජන කළ පිරිමේදී පුනර්ජායෝජන සිද්ධාන්තය මත වැඩි ප්‍රතිගෙවුමක් උදෙසා (වැඩි පොලී ප්‍රතිගෙනයක් අරභයා) තිබපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුදැනුම සහිතව ස්ථාවර තැන්පත් බවට පරිවර්තනය කර ඇත.

රස්ක්‍රේන වන්දී වගයෙන් ලද මූදල ස්ථාවර තැන්පත් වල ආයෝජනය කිරීමට අදාළ ආවරණ අනුමැතිය පාලක මණ්ඩලය ලබා දී ඇත.

අතිරික්ත මූදල් ආයෝජනය කිරීමේදී හාණ්ඩාගාර වකුලේන හා මූදල් රෙගුලාසි වල සඳහන් නියමයන්ට අනුකූලව කටයුතු කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් දී ඇත.

- (ආ) ස්ථාවර වන්කම් ලේඛනය පිළියෙළ කරමින් පවතී.
- (ඇ) ස්ථාවර වන්කම් ලේඛනය පිළියෙළ කරමින් පවතී.

2.2.4 මතයේදයට තුහුදෙන ගණුදෙණු.

වතුලේබයට අනුව නියමිත මූදල් ගෙවා ඇත. අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ වාචික උපදෙස් වලට අනුව ආයතනය විසින් සියලු වියදම් දරාගත යුතු බව දැන්වීම හේතුවෙන් මෙම මූදල ආයතනය විසින් ගෙවා ඇත.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

විගණන නිරිස්ථානයන් හා එකඟ වේ.

වියදම් පාලනය තුළින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගතිමින් පවතී.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

- (අ) පුදාන වල වර්ධනයට සාපේක්ෂව මහා ජාත්‍යඛාගාරය මූදල් ලබාදීම සිදු නොකරන අතර, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වශයෙන් ලද තත්‍ය ලැබීම් පදනම් කොට වැය දැඟීම සිදුකොට ඇත. 2012 වර්ෂයේදී මෙම ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.
- (ආ) පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වියදම් වලට අදාළ ප්‍රගතිය සමාලෝචන වර්ෂය වෙනුවෙන් පිළියෙළ කරන ලද වාර්ෂික වාර්තාවෙහි ඇතුළත් කර ඇත. පර්යේෂණ හා සංවර්ධන පුදාන වලින් දරන ලද පර්යේෂණ වියදම් වල ප්‍රතිඵලය වැඩි කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

- (අ) ආයතනයට ආරක්ෂක සේවා සපයන්නේ සහෝදර ආයතනයක් වන CHFC ආයතනය විසිනි. දැනුට පිළිගත් සම්පුදාය මත එම ආයතනයෙන් සහෝදර ආයතනය සඳහා ආරක්ෂක සේවාව ලබාගත යුතුය, යන සඳාවාරාත්මක බැඳීමක් පවතී. ඒ අනුව අමාත්‍යාංශය ඇතුළත ඒ යටතේ ඇති ආයතන සිය ආරක්ෂක සේවා අදාළ ආයතනය මගින් ලබා ගැනීම සිදු කරයි. කෙසේ වෙතත් ඉදිරියේදී විවෘත මිල ගණන් කැඳිවීම මගින් ආරක්ෂක සේවාව ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.
- (ආ) 2010 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මත Vote No. 26.5 යටතේ සහාපතිතමාගේ විශේෂ ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා රු.ම්. 8.550 වෙන්කර තිබූ අතර, සහාපතිවරයා විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස බෝවුව ඉදි කිරීම ආරම්භ කර තිබූ හේතින් ඒ සඳහා මූලික අන්තිකාරමක් ලෙස රු. 1,900,000 වියදමක් දරා ඇත.

විගණන නිරිස්ථානයෙහි සඳහන්ව ඇති පරිදී ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා සිදුකර ඇති වියදම් සඳහා ඉතිරි වැය ගිර්ජයන්හි ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම සඳහා ආයතනික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුවේදී සංගේධනය කර ඇත. එකී සංගේධනයට අනුව Vote No. 8.1.3 සඳහා රු. 15,000,000 වෙන්කර ඇත. එම ප්‍රතිපාදන යටතේ ගෙවීම සිදුකර ඇත. ඉදිරියේදී මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇති නොවන්නට කටයුතු කරන ලෙස අදාළ තිබායින්ට උපදෙස් දී ඇත.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

මිල කියුම් ලබාගෙන ඇති අතර, තාක්ෂණීක හා වෙන්ඩර් මණ්ඩල වල නිර්දේශය මත මිලදී ගැනීම් සිදුකර ඇත. අදාළ විස්තර පහත පරිදි වේ.

I. ආහාර මිලදී ගැනීම

සැපයුම්කරු : තුළාන් කේටර්ස් ප්‍රවට ලිමිටඩ්
වටිනාකම : රු. 240,625/-
මිලදී ගත් දිනය : 2010.12.27

මුළු මූදල වන රු. 481,250 ඉන්වොයිසියෙන් 50% මූදල වන රු. 240,625 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුම්යගේ අවසරය මත අදාළ සැපයුම්කරුට ගෙවීම සිදුකර තිබේ. මේ සඳහා මිල ගණන් කැදුවීමක් සිදුකර ඇති අතර, වෙන්ඩර් මණ්ඩල නිරණයක් ලබා ගැනීමෙන් පසුව අදාළ ගෙවීම සිදුකර ඇත.

II. ආහාර මිලදී ගැනීම

සැපයුම්කරු : මඩුන්ට් ලැවිනියා නොටෝ ප්‍රසිවට ලිමිටඩ්
වටිනාකම : රු. 29,100/-
මිලදී ගත් දිනය : 2010.12.17

සභාපතිතුමාගේ ඉල්ලම පරිදි අදාළ ඉන්වොයිසිය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුම්යගේ අනුමත කිරීමෙන් අනතුරුව දක්වා ඇති මූදල ගෙවීම සිදුකර ඇත.

III. ආහාර මිලදී ගැනීම

සැපයුම්කරු : ඔපියුලන්ට් කේටරින්
වටිනාකම : රු. 91,770/-
මිලදී ගත් දිනය : 2011.03.24

TEC, TB මණ්ඩල නියෝජනයන් සභාපතිතුමා විසින් පත්කර ඇති අතර, සභාපතිතුමාගේ නම් කිරීම මත (Supplier recommendation) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුම්යගේ අනුමත කිරීමෙන් පසුව ගෙවීම සිදුකර තිබේ. ඒ අනුව, ආයතනයේ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා සභාපතිතුමා ගත් නිරණයක් මත මෙම ගෙවීම සිදුකර ඇත. එම නිසා ආයතනයේ අරමුණු වලට බැහැරව සිදු කරන ලද ගෙවීමක් ලෙස පිළිගත නොහැක. කෙසේ වෙනත් ඉදිරියෝදු මෙවැනි තත්ත්වයන් අවම කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.

4.4 නිශ්චිය උග්‍ර උපයෝගිතා වත්කම්

- (අ) මෙම රේල්පිල නොගය එම මධ්‍යස්ථානයේ පර්යේෂණ කටයුතු වලට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සැලසුම් කර තිබුනු, ප්‍රමාණවත් මූලධන වියදම් නොමැතිවීම හේතුවෙන් එම කටයුතු අතහැර දමන ලදී. එහෙත් එම රේල් පිළි නොගයෙන් අඩි 30 ක් දිග එක් රේල් පිළ්ලක් සහ අඩි 05 කැලී දෙකක් පමණක් ව්‍යාප්ති කටයුතු සඳහා යොදාගෙන ඇත. ඉතිරි රේල් පිළි නොගය මිල ගණන් කැදුවා විකිණීමට කටයුතු කරමින් පවතී.
- (ආ) නාරා ආයතනයේ ආපනගාලාව සඳහා සත්‍ය වගයෙන්ම තන්දුරි ලිපක අවශ්‍යතාවය හා මිලදී ගැනීම සභාපතිතුමාගේ නිරණයක් මත සිදුකර ඇත. එහෙත් පරිගණකයෝදු ඇත්වන ප්‍රායෝගික ගැටළ සහගත තත්ත්වයන් හේතුවෙන් හා විකුණා දැම්මට පාලක මණ්ඩලය හා COPE කම්මුව විසින් උපදෙස් දී ඇති බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

- (ඇ) ටයිල් තොගයෙන් ටයිල් 20 ක් දැනටමත් පාවිච්ච කර ඇති අතර, ඉතිරි ප්‍රමාණය වන ටයිල් 480 ම 2012 වර්ෂයේදී පරිහරණය කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.
- (ඇ) ගිණුම්කරණ මෘදුකාංග සඳහා අවශ්‍ය කරන යටිතල පහසුකම් සැපයීම ප්‍රමාද විම හේතුවෙන් එම මෘදුකාංග ගිණුම් අංශය තුළ ස්ථාපිත කිරීම ප්‍රමාද විය. නමුත් 2012 වර්ෂයේ මේ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉදිරි පියවර ගැනීම දැනටමත් ආරම්භ කර ඇත.
- (ඉ) 2012 වර්ෂයේ අනුමත ප්‍රතිපාදන භාවිත කර ඉදි කිරීම කටයුතු තිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුනද මුදල් දුෂ්කරතාවයන් හේතුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාද වි ඇත. 2013 වර්ෂයේදී ඉදි කිරීම කටයුතු ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.
- (ඊ) මිල ගණන් කැඳවීමකින් පසුව අපහරණය කිරීම සඳහා තිරණය කර ඇත. ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- (උ) විගණන නිරීක්ෂණයන් හා එකග තොවී.

4.5 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය.

423 ක් වූ කාර්ය මණ්ඩලය තාරා ආයතනය සඳහා අනුමත කර ඇත්තේ 2011.08.15 දිනයි.

එම තතතුරු අතින් තතතුරු 82 ක් අලුතින් ඇතිකර ඇති තතතුරු වේ. කළමනාකරණ සේවා වකුලේල අංක 30 ට අනුගත වන පරිදි සකස් කළ බදවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටිය සඳහා මෙනෙක් අනුමැතිය තොලැබීම මත මේ සඳහා බදවා ගැනීමට තොගැකී වි ඇත. එයෝම් අනෙක් තතතුරු පුරුෂපාඩු ජිරවීම සඳහා ද බදවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටි අනුමත තොකිරීම මත ප්‍රතිපාදන වෙත් තොවීම හේතුවෙන් බදවා ගැනීම් සිදු කිරීම අපහසු වි ඇත.

කෙසේ නමුත් අදාළ බදවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටිය 2012.10.18 දින ජාතික වැශ්‍යාප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවී අනුමැතිය සඳහා යොමුකර ඇත.

4.6 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදුන් නියෝගිතායනනයේ සම්පත්.

ජනාධිපති කාර්යාලය වෙත නිදහස් කර ඇති කාර්ය මණ්ඩලයේ ඩී.එන්.ලිලානන්ද මියගේ වැශ්‍යාප 2006 සිටම ප්‍රතිපූරණය කරනු ලැබේ.

අනෙක් දෙදෙනාගේ 2011.06.01 දින සිට 2011.12.31 දක්වා වූ කාලයට අදාළව ප්‍රතිපූරණය කර ඇත.

දිවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය වෙත යොමුකර ඇති අයට වැශ්‍යාප පමණක් ගෙවනු ලබන අතර, 2011 ජනවාරි තුළ පමණක් අතිකාල හා ගමන් වියදම් දීමනා ගෙවා ඇත. පෙබරවාටි මස සිට තාරා ආයතනය විසින් ගෙවා නැත. කෙසේ වෙනත් බාහිර ආයතන වෙත සේවකයන් නිදහස් කිරීම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබේ.

5. ගිණුම් කටයුතුහාවය සහ යහපාලනය.

5.1 සංයුත්ත සැලැස්ම.

විගණන නිරීක්ෂණයන් හා එකග වේ.

යාචන්කාලීන කරන ලද සංයුත්ත සැලැස්මක් 2012 ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම.

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙළ කර ඇත්තා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබූ අතර, එය 2011 නොවුම්බර් මාසයේදී සංගෝධනය ද කර තිබුණි. ඉදිරියේදී මෙවත් අඩුපාඩු ඇති නොවන ලෙස කටයුතු කිරීමට අදාළ නිලධාරීන් දැනුවත් කර ඇත.

5.3 අභ්‍යන්තර විගණනය.

(අ) 2006.01.01 දක්වා අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සඳහා අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය වන අභ්‍යන්තර විගණක හා විගණන ලිපිතරුවන් දෙදෙනෙකු සේවය කරන ඇතර, 2006.01.01 න් පසුව සිදු කරන ලද ප්‍රතිසංවිධාන සැලස්මට අනුව අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ රාජකාරී කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව ප්‍රතිසංවිධාන සැලස්මට ඇතුළත් කර ඇත. කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව එම ප්‍රතිසංවිධාන සැලස්මේ ඇති පහත සඳහන් තනතුරු අනුමත කර ඇත.

- ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක 01
- අභ්‍යන්තර විගණක නිලධාරී 01
- කළමනාකරණ සහකාර 02

(ආ) ඉහත දක්වා ඇති කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා බදවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ ප්‍රතිසංවිධාන සංකීර්ණ කරමින් පවතින අතර, එම අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසුව අවශ්‍ය බදවා ගැනීම් සිදු කරනු ලැබේ.

5.4 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම.

විගණන නිරීක්ෂණයන් හා එකග වේ. එහෙත් 2013 වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම දැනට පිළියෙළ කරමින් පවති.

6. පද්ධති හා පාලනයන්.

මෙම විසින් දක්වා ඇති පරිදි (අ) සිට (ඉ) දක්වා වන කරුණු සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

මෙදා එස්.ඩී.සමරපුද්ධිරත්න.